הארץ

1.40 ש"ח יום ד', כ"ט בחשון התשמ"ט, 9 בנובמבר 1988 VOL.69/21063 NOVEMBER 9 1988

כולל מע"מ (בתולה 1.22 ש"ח)

למיחשוב ויעול תוכנות הניהול מבית קומ

■ קומ ניהולית
מערך תוכנה משולב לניהול עסקי/תעשייתי

■ COM-OFFICE
מערכת תוכנה מודולרית למשרד הממוחשב

■ INFORMIX
בסיס נתונים טבלאי - מחולל יישומים

קומ תעשיות תוכנה
רמת־גן, אהליאב 8 טל. 03-7516434-8

למרות היתרון שצבר ג'ורג' בוש: מירוץ צמוד ביותר לבית הלבן

סקרים במהלך יום הבחירות הצביעו על התאוששות של דוקאקיס הדמוקרטי ברוב מדינות ארה"ב מול סגן הנשיא ● הדמוקרטים ימשיכו לשלוט בשני בתי־המחוקקים של ארה"ב

ואשינגטון (איפ"י). למרות היתרון שצבר סגן הנשיא ג'ורג' בוש במהלך החודשים האחרונים של המירוץ לנשיאות ולאחר מפנה לטובתו של מועמד הדמוקרטים לנשיאות, מייקל דוקאקיס, שהחל לצמצם הפער, הצביעו סקרים שנערכו במהלך יום הבחירות עד השעה שלוש בצהרים בחוף המזרחי של ארה"ב על התאוששותו של דוקאקיס ברוב המדינות.

דוקאקיס מפסיד במדינות הדרום, אך מכבה בשיעור גדול בניו יורק, במדינות המערב והבכמה ממדינות המערב התיכון, ואפילו במדינות כמו ורמונט ודרום דאקוטה. עד עתה כבר עומדים לרשותו כ־230 אלקטורים, כ־40 פחות מהמינימום הדרוש.

מאחר שהמירוץ נעשה צמוד למדי בימנה האחרונה, עשו שתי המפלגות מאמצים גדולים להביא את תומכיהן לקלפיות. "כל קול קובע", אמרו בשני המחנות.

עד הרגע האחרון לפני סגירת הקלפיות יעץ דוקאקיס "להכות להפתעות". לחסידיו אמר: "לא זו בלבד שהלילה נפתיע אנשים לא־מעטים, אלא שנפתיע אותו בתגובה".

במטהו של דוקאקיס ציינו, בין היתר, כי זה 150 שנה שלא הצליח סגן־נשיא אמריקאי להיבחר לנשיא (ניקסון, סגנו של אייזנהאואר, נבחר שנים לאחר שחדל להיות סגן נשיא, וג'ונסון ירש את הנשיאות לאחר שרצח קנדי). סגן־הנשיא מרטין ון בורן, הדמוקרט, נבחר לנשיא ב־1836, בעודו מכהן כסגן נשיא.

ג'ורג' בוש ורעייתו הצביעו ביוסטון, טקסאס. בבואו את הקלפי אמר בוש: "עכשיו הכל בידי אלוהים והעם האמריקאי הטוב". מן הקלפי נסע המועמד הרפובליקאי ואשתו לדירת־המלון בה המתין לתוצאות ההצבעה.

למעריצים שליוו אותו אמר: "אם תבחרו בי לנשיא, יהיה ממשל... יותר בארבע השנים הבאות מכפי שהוא היום."

לפני כן שילח חץ מורעל אחרון לביתו ידיים הדמוקראטי, באומרה: "אל תשחקו ברולטה של אינפלציה עם מושל מסצ'וסטס." כמו כן, השמיע בוש בפעם האחרונה את סיסמת ארבע־המלים שלה "לא יהיו מסים חדשים". הבוקר (שעון ישראל) הסתיים מסע־הבחירות לנשיאות היקר והדריף ביותר בתולדות ארה"ב. יותר

(סוף בעמ' 2)

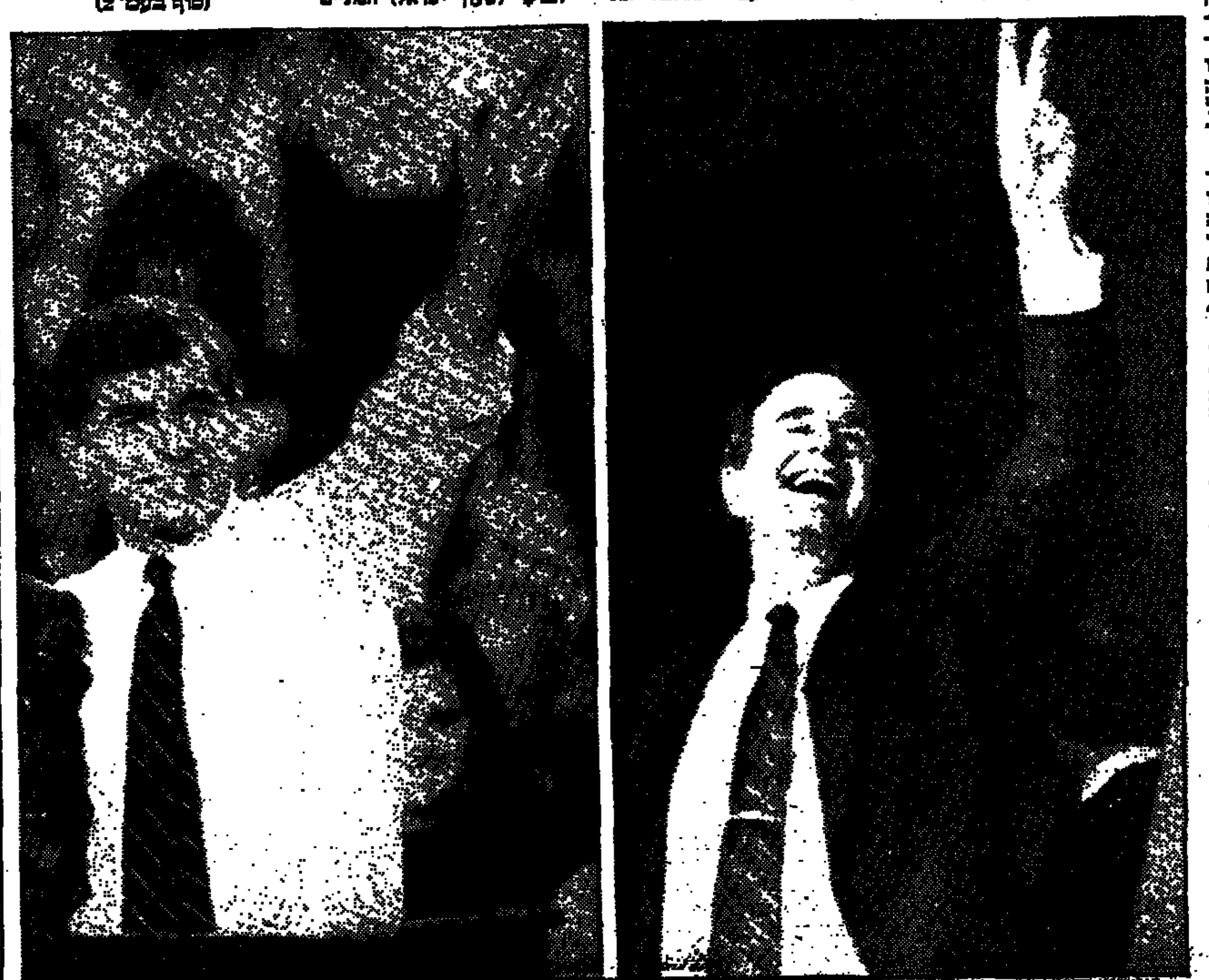

אתמול קרבו שני המתמודדים, בוש (מימין) ודוקאקיס, לישורת אחרונה לשכנוע בוחרים, כששניהם בטוחים בניצחונם. תצלום: איפ"י

דיונים על ממשלת אחדות – ללא ידיעתו של שמעון פרס

גור נפגש עם מודעי ● שמיר מעדיף את מחנה לוי על מחנה שרון

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, שואף להשיג את תמיכתן של הסיעות המייצגות 61 חברי כנסת, ולאחר שהנשיא יטיל עליו את הרכבת הממשלה, הוא יזמין את מפלגת העבודה להצטרף לממשלה בראשותו. כך נודע אמש ממקור מהימן בליכוד.

בליכוד מעריכים, כי מפלגות הימין הקיצוני, או מקצתן, לא יצטרפו לממשלה אחדות כזו והמפלגות הדתיות יאלצו להסתפק בהישגים צנועים. שמיר יציע לעבודה את תיק הבטחון, אך ישאיר בידי הליכוד את תיק החוץ, אותו הוא מייעד לדוד לוי ואת תיק האוצר שיישאר ביד השר משה נסים.

גורמים במערך החלו לגשש בלי־כך באילו תנאים ניתן יהיה להרכיב ממשלת אחדות. הגישושים נעשים בלא תיאום עם מנהיג המפלגה, שמעון פרס. שמיר אינו מוכן להפקיד בידיו את אחד מתיקי המפתח ואתמול הועלתה הצעה, כי פרס ימונה לממלא מקום ראש הממשלה ללא תיק, או שר לעניני מדע וחינוך. נודע כי השר מרדכי גור נועד בנושא זה עם השר יצחק מודעי. גור סירב אמש להגיב על כך באומרו: "אני מקפיד לשמור על שתיקה מאז הבחירות".

החלטתו של שמיר להטיל את ניהול המו"מ הקואליציוני על סגן ראש הממשלה דוד לוי, מלמדת לדברי גורמים בכירים בליכוד, כי הוא החליט להעדיף את הברית עם מחנה לוי על חשבון מחנה שרון. שמיר שלל את הדרישה למנות את שרון לשר ביטחון ומנגד מתכוון למנות את ד"ר אליהו בן אלישר, איש מחנה לוי לתפקיד סגן שר החוץ.

במפלגת העבודה הועלתה אתמול הצעה לפנות אל ח"כ עזר ויצמן אל הב... דרושה, בהצעה להצטרף. מוטיבציה למערך ובן להציע למפ"ם לשוב לחיק המערך, ממנו פרשה לפני ארבע שנים. בכך מבקשים למנוע מצב, שבו יטיל הנשיא את הרכבת הממשלה על יצחק שמיר, בבין היותו ראש המפלגה הגדולה ביותר, למרות שהיא אפשרי בין הגושים.

במערך מבססים את התקווה לשוויון, בקשרי של אגודת ישראל, ש"ס ודגל התורה, לשבת בממשלה אחת. במקרה שאגו"י תתמוך בפרס ושאר המפלגות הדתיות יתמלצו על שמיר, ייווצר שוויון 60:60 בין הגושים.

אופטימיות בלשכת פרס: הנשיא יטיל עליו את הרכבת הממשלה

נציגי ש"ס התאכזבו מפגישתם עם השר שרון, ייפגשו היום עם שמיר, לפני כינוס מועצת חכמי התורה שתקבע את עמדת המפלגה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

פגישה מכרעת צפויה היום בין ראשי תנועת ש"ס לראש הממשלה יצחק שמיר. הפגישה תשפיע בכל הנראה באורח סופי על החלטת מועצת חכמי התורה של ש"ס, האמורה לקבוע במוצאי שבת על מי להמליץ בפני נשיא המדינה להרכיב את הממשלה הבאה.

בלשכתו של שמעון פרס, הסתמנה אמש אופטימיות גדולה בקשר לאפשרות שנשיא המדינה יטיל בסופו של דבר את הרכבת הממשלה על פרס, לאור עמדתן של חלק מהסיעות הדתיות. מלשכת שמיר הודגש, כי עמדות רבות עוד ישתנו עד לרגע פגישת ש"ס ואגודת ישראל עם הנשיא.

בסיעת ש"ס שהתכנסה אמש,

(סוף בעמ' 2)

תושבי טייבה חסמו את מבואות הכפר; צעירים רגמו שוטרים

המהומות – בתגובה על הריסת 15 בתים ● ראש המועצה: התייחסו אלינו כמו אל כל כפר בגדה ● מחר יתכנס שם ועד ראשי המועצות

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

תושבי הכפר הגדול טייבה שבמשולש השביתו אתמול את יישובם וחסמו את הכניסות והיציאות אליו במחאה על הריסת 15 הבתים שלשום. רכב של קבלן ישראלי, שהגיע ליישוב, סולק מהמקום בטרם הספיק לאסוף את הפועלים.

בתוך טייבה נמשכו המהומות עד לשעות הערב, כשמדי פעם נכנס כוח משטרה לכפר ונהדף במטחי אבנים ועצר כמה מהם. לקראת הערב יצא כוח המשטרה את הכפר ואנשיו רוכזו בתחנת המשטרה המקומית, בכמה צירים מרכזיים ובכניסה לישוב. הצעירים המשיכו להתגודד ברחובות, אבל לא התעמתו עם המשטרה.

תושב הכפר, בן 52 נפגע, כנראה מגז מדמיע, ואושפז בבית החולים מאיר בכפר סבא. גם סגן מפקד תחנת טייבה, מפקח עמיחי שי, נפגע בפניו והועבר לבית החולים מאיר בכפר סבא. צעירים ידו אבנים לעבר שוטרים. בכביש טייבה – קלקיליה השליכו אבנים על כלי רכב. הוצתו דגל ישראל וצמיגים. כלי רכב נפגעו.

במהלך היום נעשה שימוש מוגבר בגז מדמיע, כדי לפזר את הנערים שיידו אבנים בשוטרים וחסמו את הכבישים. המשטרה עצרה 11 תושבים ולדבריה יובאו לפני שופט ויועמדו לדין.

לקראת הצהרים התנהלו שיחות בין סגן מפקד מרחב השרון, סגן ניצב זאב אבן חן לבין בכירי המועצה המקומית וחברי הכנסת תופיק זיאד ומוחמד מיעארי, שהגיעו למקום על מנת לפעול להרגעת הרוחות. משהגיעו להסכם, יצא כוח המשטרה מהכפר, אלא שהרוחות, לטענת המשטרה, לא נרגעו והכוח חזר.

מן המשטרה נמסר, כי בימים הקרובים ייחקר מנהל בית הספר שתלמידיו התנגדו בכוח להריסת הבתים שלשום. המשטרה טוענת כי המנהל הסית תלמידים לצאת ולהפגין את התנגדותם לביצוע צווי ההריסה. חקירתו היתה אמורה להיערך אתמול, אך המשך האירועים וההתנגשויות התושבים עם אנשי המשטרה מנעו את ביצוע החקירה.

ראש המועצה המקומית טייבה, עבדול לאטיף חביב, אמר כי המשטרה נהגה באלימות ובגסות ולא התחשבה בנשים וילדים. "הפכנו להיות כמו כל כפר בגדה, שבאים אלינו בכוחות מתוגברים של צבא ומשטרה, מעוררים התנגדות וגורמים לתחושת זעם ומרירות", אמר. עבדול לטיף הוסיף, כי המועצה המקומית טייבה תדרוש בישיבת המועצות הערביות, כי כל הציבור הערבי יצטרף לשביתת מחאה, כדי להביע את תחושת התיסכול על קיפוח המגזר הערבי, בכל הקשור בהענקת אישורי בניה ובאישור תוכניות מיתאר.

ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות אמור להתכנס מחר בטייבה, כדי לדון בהריסת המיבנים.

צד"ל הרג שלושה מחבלים בג'זין (עמ' 2)

בג"ץ מותח ביקורת על תנאי הכליאה בקציעות (עמ' 4)

טיפול חדשני בסרטן (עמ' 5)

מצרים גירשה 8 פלשתינאים שתיכננו פיגועים נגד ישראל (עמ' 6)

בגליון זה 14 עמודים

מזג האויר

התחזית:
ירושלים: 19–10
תל־אביב: 23–17
חיפה: 22–17
באר־שבע: 23–14
רמת הגולן 18–10, נהריה 23–16, צפת 16–9, טבריה 22–13, עפולה 23–14, השומרון 19–11, לוד 23–14, יריחו 26–15, עזה 23–18, אילת 27–16

זיהום אויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באויר שנמדדו ביום 7.11

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	196	-94
ת"א	52	+19
אשדוד	192	-152

תקן ארצי יומי: 1560 מ"ג למ"ק
תקן מקומי מרבי: 780 מ"ג למ"ק

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.6049	-0.0006
נוסעים	1.9076	-0.0007
שחור	1.8700	-0.0100

שער הסל

יציג	1.7182	+0.0010

זכו בלוטו

אלה המספרים שעלו אמש בהגרלת הלוטו: 9, 13, 16, 28, 35, 39 המספר הנוסף: 38.

אריך הונקר נאם – ודבריו תורגמו בו במקום לעברית לכבוד הישראלים

מנהיג גרמניה המזרחית נשא נאום במועצת המדינה לציון "ליל הבדולח" ורצח המיליונים

מאת דניאל דגן

ברלין (מיוחד ל"הארץ"). בראשונה בתולדות מזרח־גרמניה תורגם אתמול נאום של מנהיג המדינה, אריך הונקר, לעברית. הנאום נישא בפורום הנקרא "מועצת המדינה" בישיבה מיוחדת, לציון הפרעות של "ליל הבדולח" לפני 50 שנה, והוא הוקדש לזכרם של שישה מליוני היהודים שנרצחו בשואה.

הונקר אמר, כי ארצו תעשה הכל, כדי להנציח את זכרם של קרבנות השואה, והבליט את הקשרים שהיו בין יהודים לבין פעילים סוציאליסטים וקומוניסטים, שלחמו נגד המשטר הנאצי. מנהיג מזרח גרמניה גם הדגיש, כי נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, שיבח לאחרונה את ארצו על יחסה כלפי הקהילה היהודית ועל מאמצי ההנצחה שהיא עושה.

הונקר עשה הפסקות תכופות בנאומו, כדי לאפשר למתורגמנית, מוניקה צמפקה, לחזור על הדברים בשפה העברית. צמפקה היא עוזרת במחלקה לשפות של אסיה המערבית באוניברסיטת הומבולדט במזרח ברלין. היא קיבלה את כתב היד רק שעה קלה לפני הטקס ותרגמה את הנאום לעברית טובה, אם גם בסגנון מיושן מעט.

בישיבה המיוחדת של "מועצת המדינה" (גוף מצומצם עליון, שבו מיוצגים ראשי הארגונים הפוליטיים והמקצועיים החשובים במזרח גרמניה) חולקו אותות כבוד ממלכתיים לפעילים מרכזיים של הקהילה היהודית במזרח גרמניה וכן ליושב ראש הקהילה במערב גרמניה. תוארו הרשמי של הונקר הוא "יושב ראש מועצת המדינה".

בטקס נכחו נציגים אחרים של הקונגרס היהודי העולמי וכן אורחים מישראל, וביניהם השר לשעבר ד"ר יוסף בורג, הרב הראשי של ירושלים קוליץ, נציג "יד ושם" יצחק אראד והעורך הראשי של "הארץ", גרשום שוקן.

מאוחר יותר התכנס אתמול הפרלמנט המזרח גרמני לישיבה מיוחדת לציון "ליל הבדולח". יושב ראש הבית, הורסט זינדרמן, היה כאחד האישים המרכזיים בבמת המנוחה גרמנית, הדגיש את התפקיד החשוב שמילאו היהודים בחיי התרבות והדתית בגרמניה לפני עלות הנאצים לשלטון. הוא גם אמר, שיהודים רבים תרמו להקמת הרפובליקה הדמוקרטית הגרמנית (מזרח גרמניה) והגיעו בה לעמדות בכירות.

בישיבה נשא דברים גם זיגמונד רוטשטיין, יושב ראש הקהילה היהודית במזרח גרמניה. רוטשטיין הודה להונקר על הסיוע הציבור לקהילה היהודית, ואמר שהיהודים במזרח גרמניה חיים במדינה שפעלה, כדי לעקור את הנאצים מן השורש.

הטקס המרכזי בפרלמנט כלל גם פרקי נגינה, והתכניה שחולקה למשתתפים היתה מודפסת בגרמנית ובעברית. דברי הנואמים תורגמו סימולטנית לעברית ולשפות אחרות נוספות.

לאחר הישיבה הביע עורך "הארץ", גרשום שוקן, הערכה למקום המיוחד שניתן לשפה העברית בטקסים אתמול, ושאל את זינדרמן אם הדבר מבטא עמדה מזרח גרמנית, שהעברית היא שפתו של העם היהודי. זינדרמן השיב על השאלה במלים "כן, כמובן".

שר התרבות בממשלת מזרח גרמניה, קלאוס הופקה, אמר השבוע לסופר "הארץ", כי ארצו מעוניינת בקשרים טובים עם העם היהודי ועם ישראל. כאשר התבקש לפרש, הוסיף, שצריך להבחין את היסוד לפיתוח קשרים עם מדינת ישראל, העיר: "נדמה לי שעלינו על המסלול הנכון".

במערב־ברלין התקיים אתמול מצעד דומיה בהשתתפות אלפים לציון "ליל הבדולח". בטקס, שהתקיים בבניין הקהילה היהודית, אמר וילי בראנדט, כי אחת המסקנות מרדיפות היהודים היא, שיש למחות על כל צורה של נטענות ושל דיכוי בכל מקום שהוא. ראש עיריית מערב ברלין, אברהארד דיפגן, אמר, כי בתקופה הנאצית העדיפו הגרמנים "להסתכל הצידה", כאשר יהודים נשלחו והוכאו ולבסוף גם נרצחו.

במערב־גרמניה יתקיימו השבוע מאות אירועים לציון ליל הבדולח, וכלי־התקשורת הכינו תוכניות מיוחדות על רדיפות היהודים בתקופה הנאצית.

תושבת אלפי מנשה נפצעה קשות בראשה מיידוי אבנים

מאת נורית אמיתי

מגי רוזנר בת 52 מאלפי מנשה, נפצעה אתמול קשה בראשה, מיידוי אבנים על מונית בה נסעה מהיישוב כוכב יאיר לביתה. האבנים נזרקו סמוך לבית הספר לסוהרים "איילון".

בסביבות השעה 9 בערב, הושלכו אבנים לעבר כלי רכב, שעשו דרכם בכביש האמור. מיידוי האבנים נפגעה רוזנר בראשה ואיבדה הכרתה. נהג המונית, שבה נסעה, הזעיק במכשיר הקשר עזרה וניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום, שהושה למקום, פינתה הפצועה לבית החולים מאיר בכפר סבא. משם היא הועברה למרכז הרפואי בלינסון בפתח תקווה. רוזנר מחוסרת הכרה ואמורה היתה לעבור ניתוח בראשה במהלך הלילה.

רדיו מוסקווה: לא נכונן יחסים עם ממשלת ימין

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

בשידור בשפה העברית הודיע אתמול פרשן רדיו מוסקווה, כי ברית המועצות לא תכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל, אם תקום בה ממשלה של הימין. הפרשן הסביר, כי מוסקווה לא תוכל לשפר את יחסיה עם ירושלים כל עוד מנהלים עניני המדינה על־ידי ממשלה המסרבת לתת יד לתהליך השלום.

בתגובה לדברים אלה אמרו אמש גורמים בלשכת ראש הממשלה, כי שידורי רדיו מוסקווה בעברית מנהלים זה חודשים תעמולה נגד הליכוד, וכפי שהטיפו נגדו על־מנת להשפיע על הבוחר, כך הם עושים עתה במטרה להשפיע על המו"מ הקואליציוני.

שוק ההון

מיתון בביקוש

מאת יהודה שרוני

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של מיתון במגמת הביקושים למניות חופשיות. שערי מרבית ניירות הערך נטו לרדת, וזאת עקב הודעת הבנקים על העלאת ריבית החובה, וכן עקב רצונם של אחדים ממתווכי הבורסה לממש רווחים. מחזור העסקות בהנפקות הסתכם ב־10 מיליון שקל. שערי איגרות החוב הדולריות ירדו אתמול בדרך כלל, בעוד שהאיגרות המודדות נטו לעלות.

מן אולץ להתפטר מניהול בנק טפחות לאחר שסירב לוותר על הטבות שקיבל

על ההתפטרות לחץ יצחק יגר, יו"ר בנק המזרחי, על רקע פרשת הווילה שקיבל ● בנק ישראל הורה להמזרחי לבטל ההטבות למן ● חברי ועדת הכספים של הכנסת יזמו דיון בנושא זה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משה מן אולץ להתפטר מניהול בנק טפחות ולא התפטר מתפקידו מרצונו החופשי, כפי שסברו עד עתה. מן נאלץ לפרוש בתחילת 1988, מנהל הבנק, בעקבות תביעה של יצחק יגר, יו"ר דירקטוריון בנק המזרחי, השולט בטפחות. יגר נסמך בתביעתו זו על חוות דעת משפטית, שהוכנה על ידי יצחק טוניק, מבקר המדינה לשעבר, ב"פרשת הווילה".

טוניק התבקש באפריל 1987 על ידי ראשי בנק המזרחי להכין חוות דעת הנוגעת לכשרות עיסקת רכישת וילת הפאר על ידי מן מבנק טפחות. הכנת חוות הדעת נדרשה, לאחר שמחלקת הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, פנתה אל בנק המזרחי בדרישה לבדוק את כשרות העיסקה.

הבדיקה הנוספת נעשתה, לאחר שבנק טפחות הכשיר את עיסקת המכירה, בהתאם לחוות דעת משפטית קודמת שהתקבלה על ידי חיים צדוק, היועץ המשפטי של טפחות.

טוניק הגיש את חוות הדעת בתחילת 1988 ובה הוא מציין, כי בכל פרשת הווילה נהג מן על פי התחייבויות שניתנו לו על ידי בעלי השליטה הקודמים בבנק ואין כל עילה חוקית לשנות התחייבויות אלה. עם זאת, המליץ טוניק לראשי המזרחי לפנות למן, ולשכנעו לוותר על חלק מההטבות. מן סירב, ואז הוא אולץ להתפטר.

עם התפטרותו, הוא קיבל פיצויי פרישה בסך כמיליון שקל. כשפרשת הווילה, קידום המכירות של אישתו, ונושאים נוספים, הועברו על ידי המפקח על הבנקים בבנק ישראל לחקירת המשטרה, פנה בנק ישראל להנהלת המזרחי, והורה לבנק לעכב את העברת יתרת הפיצויים למן, ברם הפניה נעשתה לאחר שחלק הארי של הסכום כבר הועבר.

כפי שפורסם אתמול ב"הארץ", מן רכש מבנק טפחות וילה, שערכה נאמד בכמיליון דולר, בשכונת טלביה בירושלים, ב־30 שקלים בלבד. מן קיבל את זכויות הבניה על הקרקע בסוף שנות ה־60, עם העברת הנהלת בנק טפחות מתל אביב לירושלים, אך היא נרשמה בספרי הבנק כרכוש הבנק. למן ניתנה אופציה לרכישת הווילה והוא אכן מימש את האופציה ושילם סכום של 30 שקלים בלבד, בגלל הסדר, שנחתם עימו בזמנו ואושר על ידי דירקטוריון בנק טפחות. הבנק אף גילם למס הכנסה את ההפרש בין המחיר ששולם בפועל והשווי המוערך של הדירה. גילום המוערך בעשרות אלפי דולרים.

סערה בוועדת הכספים

צבי יהודה סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: ועדת הכספים של הכנסת עשויה לדון בפרשת ההטבות שניתנו למשה מן, המנכ"ל לשעבר של בנק "טפחות".

ח"כ דדי צוקר (רצ) מתכוון להעלות את הנושא בישיבתה של ועדת הכספים היום. צוקר מתכוון לבקש היום מנגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו והמפקח על הבנקים ד"ר אמנון גולדשמידט, שישתתפו בישיבת הועדה, לבדוק את כשרות ההטבות שניתנו למן. הוא תובע לבחון אם יש דרך לחייב את משה מן לשלם את מחירה הריאלי של הבית.

יו"ר סיעת מפ"ם ח"כ יאיר צבן אמר, שהפרשה חושפת תופעה רחבה של עיוותים בלתי מתקבלים על הדעת.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) קרא אתמול למבקרת המדינה לחקור ביסודיות את פרשת הדירה שניתנה על ידי בנק טפחות לידי משה מן. תיכון אמר, כי "הפרשה הזו מרחבת הרבה שנים, ויש שמועות שונות ומשונות באשר לדירה זו. צריך לבדוק את העובדות ולהעמיד ולראות אם לא היתה עבירה. בנושא זה, לוועדת הכספים אין מעמד בעניין" הוא אמר, "אך אין ספק שמבקרת המדינה צריכה לבדוק את הנושא, כי ההטבות ניתנו בהיות הבנק בנק ממלכתי".

ח"כ חן כהן (רצ) תבע אתמול מהמנכ"ל החדש של בנק טפחות, זאב בלומברג, תשובה לפניותיו בחודשים האחרונים, באשר לתנאים ולהטבות שניתנו על ידי הבנק למשה מן. כהן פנה לפני מספר חודשים בעניין זה גם אל נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. אולם הם מסרו לו כי העניין בבדיקה.

אוסטין רובר 89' עדיין במחירי 88'

הזדרז ורכוש אחד מדגמי אוסטין רובר 89' לפני עדכון המחירים המתקרב

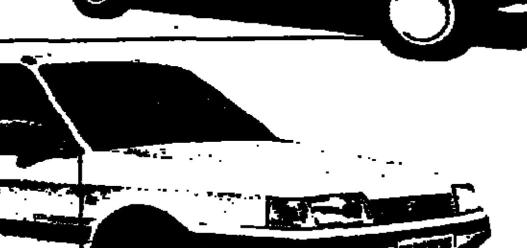

מטרו 1.3HL

מרווחת, זריזה, יציבה, חסכונית ואמינה. מנוע 1275 סמ"ק, 3 ו־5 דלתות, צבע מטאלי ללא תוספת תשלום אפשרות למזגן אויר בהתקנה מקומית.

1.3HL 3 דלתות 21,572 ש"ח
1.3HL 5 דלתות 22,146 ש"ח
כולל מע"מ

מונטגו 1.6L

מנוע 1598 סמ"ק. היחידה בסוגה עם מפרט הכולל במחיר: הגה כח, נעילת דלתות מרכזית, חלונות קידמיים חשמליים, צבע מטאלי, 4 משענות ראש מלאות, הצתה אלקטרונית, 4 רמקולים ואנטנה. והכל כלול במחיר.

גיר רגיל 33,705 ש"ח
גיר אוטומטי 37,100 ש"ח
כולל מע"מ

מונטגו 1.6L סטיישן

מפרט זהה למונטגו 1.6L
7 מקומות ישיבה (5 מבוגרים + מושב ל־2 ילדים). מושבים אחוריים עם אפשרות קפל למשטח ישר להובלה + גגון למטען.

גיר רגיל 36,407 ש"ח
גיר אוטומטי 39,807 ש"ח
כולל מע"מ

AUSTIN ROVER חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ

مكذا من الاصل

תושבי הגדה ממשיכים להמיר את הדינרים בדולרים בכמות גדולה

תעשיינים מהשטחים חוששים מפגיעה ביצוא עקב משבר כלכלי בירדן

מאת אודי ניר סופר "הארץ"

התהפכות במשק הירדני, ירידת ערך הדינר וההגבלות שהטילה ממשלת רבת עמון על היבוא גורמים לזעזוע בשוק הפיננסי בשטחים ומאיימים לפגוע ביצוא לירדן.

יצרני מוצרי תעשייה וחקלאות מהשטחים, שעיקר תוצרתם מיועדת לשיווק בירדן, חוששים כי המיתון במשק הירדני יגרום לאי-כדאיות של היצוא, עקב ירידה דרמטית בביקוש למוצרים מהגדה המערבית, אף שהמוצרים אינם נכללים בקטגוריה של מוצרים אסורים ליבוא לירדן.

היצרנים מציינים כי היצוא לירדן כבר ספג מהלומה קשה בשבועות האחרונים, מאז החלו הירדנים מיישמים את מדיניות ההינתקות מן הגדה המערבית. לדבריהם, הירדנים שללו את ההעדפה שהיתה למוצרים מהשטחים לעומת ייצוא של מדינות אחרות והיקשו את התחרות של היצואנים מהשטחים במיגזרים השונים של השוק הירדני. כעת לאחר שהממשל בירדן הטיל הגבלות כלליות על היבוא, חוששים היצואנים מהשטחים ממיתון עמוק בירדן, אשר ישפיע גם על צריכת מוצרים שאינם נחשבים מותרות כגון ירקות ופירות, אבן, פלסטיקה וכדומה.

היבט אחר של השפעת המשבר הכלכלי בירדן על השטחים, הוא אי האמון של הפלשתינים בשטחים בדינר הירדני. דבר זה גורם ל"בריחה" מן המטבע הירדני בגדה המערבית, והמרה סיטונית לדולרים אמריקאיים. ערך החסכונות של רבים מתושבי השטחים, הנוהגים לשמור שכבות של דינרים בבתיהם, ירד בחודשים האחרונים בכ-25%.

במערכת הביטחון סבורים כי הפגיעה הקשה בתושבי השטחים עקב ירידת ערך הדינר לא תשפיע על האירועים האלימים, אולם אין ספק שהדבר משרה אווירה קשה בשטחים, בעיקר בשורות המעמד הבינוני ובמיוחד בקרב אנשי עסקים.

בנק מסחרי התערב לטובת הדינר

רבת-עמון (עו"ד). הדינר הירדני ירד אתמול לשפל של 560 פיל לדולר בשוק החופשי, לעומת 522 ביום שני. הבנק המרכזי הודיע על מחיר של 459 פיל לעומת 451 ביום הקודם.

אחד הבנקים המסחריים בירדן התערב אתמול לטובת הדינר הירדני, בעידוד הבנק המרכזי ברבת עמון.

המנהל הראשי במט"ח של בנק "פטרה", אמר כי הוא החל להציע דולרים במחזורים בכוונה להרגיע שוק עצבני ביותר. הוא הוסיף כי הוא עלול למכור עד שישה מיליון דולר, בהתחשב בתגובות השוק.

במלאת שש שנים למותה של עליזה בגין ז"ל נערכה אתמול אזכרה על קברה בהר הזיתים בירושלים. בטקס השתתפו בעלה מנחם בגין, בנותיה, בנה, נכדיה, ראש הממשלה יצחק שמיר, שרי הליכוד, חברי כנסת ועשרות מחברי ה"משפחה הלוחמת" ומוקירי זכרה. בגין, שהופעתו עוררה התרגשות רבה, נראה חיוור אך עירני, והודה למשתתפים בטקס. את ה"קדיש" אמר בנה של המנוחה, בני בגין. בתמונה: מנחם בגין מלווה בבנותיו. צלום: רחמים ישראלי

בלשכת פרס

(המשך מעמוד 1)

הסתמנה מגמה להמליץ בפני מועצת החכמים להעדיף את מפלגת העבודה וזאת לאור אכזבתם הגדולה מתשובות בלתי רישמיות שקיבלו מראשי הליכוד על דרישותיהם. שמיר ניסה אמש בשעת לילה מאוחרת להיוועד לשיחה דחופה עם הרב עובדיה יוסף, בקשר לעמדת תנועת ש"ס. בשעת מסירת הידיעה עדיין לא התקיימה הפגישה ומלישכת שמיר נמסר כי אין ספק שעד לסוף השבוע ייפגשו שני האישים.

נודע כי השינוי שחל אמש בעמדתם של כל חברי הכנסת החדשים של סיעת ש"ס, נעוץ בתשובות הבילתי מספקות שקיבלו מהשר אריאל שרון, שניהל עימם בימים האחרונים מגעים רצופים בשליחות מטעם ראש הממשלה.

אנשי ש"ס דרשו במגעים עם שרון שני שרים בממשלה עם אחריות על שלושה משרדים: הפנים, השיכון והקליטה, זאת בנוסף לתפקיד סגן שר החינוך, סגן שר נוסף, ואחריות על מינהל מקרקעי ישראל.

אמש נמסר כי ש"ס העלתה דרישה נוספת, להחליף את שר האוצר משה נסים בשר יצחק מודעי, על רקע יריבויות בעבר שהיו בין השר נסים לרב עובדיה יוסף.

יחד עם זאת הבהיר אמש מקור בכיר בש"ס, כי לפגישה היום של ראשי ש"ס עם שמיר תהיה חשיבות מכרעת ועמדתם עוד עשויה להשתנות אם יענה להם שמיר על דרישותיהם וימציא להם ערובות מתאימות למימוש ההבטחות.

לפני פגישת ראשי ש"ס עם ראש הממשלה, יכנס שמיר בלשכתו את צוות המו"מ של הליכוד בראשותו של השר דוד לוי, לגיבוש עמדת הליכוד באשר לתביעות המפלגות הדתיות ומפלגות הימין המבקשות להקים קואליציה עם הליכוד.

התחייה תבעה ודרשה תנופת ההתיישבות ועיבוי הישובים הקיימים ביו"ש. כמו כן היתה דרישה לראשות ועדות הכנסת כגון ועדת הכספים, חוץ וביטחון. דרישה אחרת היתה ייצוג בועדות השרים לענייני התיישבות ולענייני חינוך וכן סיוע למושבים הנמצאים במצוקה.

בשעות הצהריים אתמול התקיימה פגישה בין שמיר לראשי המפד"ל, שבעקבותיה החליטה המפד"ל להמליץ בפני הנשיא להטיל על שמיר את הרכבת הממשלה. השר דוד לוי שוחח אתמול עם שמיר וקבל בפניו על המו"מ הפרטי אותו מקיים השר אריאל שרון, שלדעתו של לוי פוגע בסיכויי הליכוד להביא להרכבת הממשלה. נודע למרות הביקורת שנמתחה נגדו, המשיך השר שרון גם אתמול בשרשרת פגישותיו עם הנציגים הדתיים, בין היתר עם ראשי המפד"ל, הרב פורת, מנחם פורש והרב גמליאל מש"ס.

אנשי אגודת ישראל הכחישו כי הגיעו לידי סיכום סופי עם הליכוד באשר להרכבת הקואליציה. אמש טענו דוברי אגודת ישראל כי אם הליכוד הגיע להסכם עם ש"ס מתחת לאפם, יצטרפו לבלוק חוסם עם מפלגת העבודה וימנעו את הקמת ממשלת שמיר.

ראיתי שמעתי

שמעון פרס ניסה אתמול להסביר לעמיתו האיטלקי, ג'וליו אנדריאוטי, את ההבדל בין החלטות האו"ם 181 (החלטת החלוקה) והחלטה 242. פרס אמר: "אי אפשר להפוך בית קברות לבית יולדות ו-181 שייכת לבית קברות. מאז שהתקבלה, עברו 41 שנה וארבע מלחמות. 242 היא ההחלטה היחידה שיכולה לשמש בית יולדות למשהו קונסטרוקטיבי באיזור. על כן אין טעם לדרוש מישראל לקבל החלטה מתה כבסיס לשלום".

עקיבא אלדר

הנס דיטריך גנשר, שר החוץ של מערב גרמניה, ניצל את מסיבת הפרידה משגריר ישראל בבון, מרדכי (מיקי) בן ארי, כדי למתוק את הרושם הקשה שעשו דבריו של שר המדינה שאמר למורת החברות בישראל במהלך ביקורו בעמאן, כי ישראל אינה צריכה להתייחס לאהדתה של גרמניה אליה כאל דבר מובן מאליו רק עקב אירועי מלחמת העולם השנייה.

הנס דיטריך גנשר: גרמניה שותפה אמינה

בארוחת הערב לכבוד בן ארי אמר גנשר, כי גרמניה היתה ונשארה שותפה אמינה של ישראל והוסיף: "אתה יודע שאנחנו מחוייבים לשמירת האינטרסים החיוניים שלכם".

לשכת ראש הממשלה, יצחק שמיר, מוצפת בימים האחרונים במאות מברקים המבקשים ממנו למנות אישים שונים בליכוד כשרים בממשלה. בין המועמדים שלמענם משתדלים נמצאים עובדיה עלי, דוד מגן, אהוד אולמרט ואחרים. שמיר דוחה את השתדלנות הזאת, אף התלונן אתמול: המפד"ל דרשו ממני שלושה תיקים, ש"ס רוצה שלושה תיקים, סיעות הדתיות אחרות רוצות תיקים, בסוף לא יישאר אף תיק לליכוד — ואני מוצף במברקים".

אילן שחורי

מה בדיוק תעשה עוזרת ראש עיריית תל אביב נאוה דימבציק בהיתר שנתן לה ראש העירייה, שלמה להט, לעבוד במשרד נסיעות תל אביבי? דימבציק סירבה להתייחס לנושא. בדיקה של "הארץ" העלתה כי עוזרת ראש העירייה תעבוד בשירותו של איל ההון האמריקאי-ישראלי משולם ריקליס. זה האחרון מתכוון להביא ארצה רבים מעובדיו לסיורים בישראל. דימבציק מתמנה מטעמו לתאם ולפקח על הביקורים תמורת תשלום. גורמים בעיריית תל אביב תוהים כיצד זה מתירים לעובדת בתפקיד בעל השפעה בתחומי התרבות בעיר להיות מועסקת על ידי תורם לפרוייקטים של העירייה וקרן תל אביב. דובר עיריית תל אביב אמר, כי הכל נעשה במסגרת החוק. מטעמו של ריקליס סירבו להתייחס לנושא.

חיים הנגבי

חברים רבים נפרדו מבני בבון היוצא לגרמניה כשגרירה החדש של ישראל שם. אחת ממסיבות הפרידה נערכה בביתו של ח"כ אבא אבן בהרצליה פיתוח והיו בה — כפי שאמר אבן — שרים לשעבר, (אבן ואמנון רובינשטיין), שר בהווה (גד יעקבי), אך נעדרו שני שרים "לשעתיד" שהבטיחו לבוא, שמעון פרס ומשה קצב, כנראה בגלל טרדות מעשה הרכבה הקואליציוני.

בין המהומות בשטחים לבין תקריות בישיבת הממשלה, יפתח היום אחד העוזרים של שר הביטחון, יצחק רבין, את הסמינר השנתי של מרכז דיין לחקר המזרח התיכון ואפריקה באוניברסיטת תל אביב. הסמינר יעסוק באינתיפאדה והרצאתו של השר רבין תנוסה לערוך סיכום ביניים שלה. ההרצאה מתקיימת באולם כס המשפט בפקולטה למשפטים ברמת אביב והיא פתוחה לקהל. דברי פתיחה ישא פרופ' איתמר רבינוביץ, ראש מרכז דיין. במשך הסמינר ינסו החוקרים של מרכז דיין להבין יחד עם מומחים את הסיבות לאינתיפאדה, את מהלכה, משמעותה ומגמות התפתחותה.

ארוחת ערב חגיגית במיוחד במלון דן אכדיה ציינה אמש שורה של אירועים במכון ויצמן: התמנותו של פרופ' חיים הררי, חתן פרס ישראל לפיסיקה, לנשיא המכון, סיום הכינוס השנתי של חברי מועצת המנהלים שהגיעו מרחבי העולם והענקת תוארי דוקטור לשם כבוד. בין מקבלי התוארים חיים גבתי, ישראל פולק, פרופ' מילדרד כהן ופרופ' ז'יל דה ז'אן.

בין האורחים היו שגריר ארה"ב, תומאס פיקרינג, שגריר צרפת, אלן פיירה, יו"ר מועצת המנהלים של המכון, מורי קושלו, יו"ר אגודת הידידים של המכון, אברהם אבגמן, יו"ר ויצ"ו העולמית, רעיה יגלום ורבים אחרים.

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום עם גיאורג הויברגר

על: האירועים לציון 50 שנה ל"ליל הבדולח"

אני יהודי שחי בגרמניה ורואה את המולדת השניה שלו בישראל

הויברגר הוא מנהל המוזיאון היהודי שנפתח היום בפרנקפורט

האם לא נראה לך מוזר שגרמניה משקיעה כל כך הרבה מאמצים לציון 50 שנה ל"ליל הבדולח"?

אני חושב הפוך. אני חושב שה-9 בנובמבר צריך להיות היום שבו הגרמנים צריכים לזכור את מה שקרה ב-9 בנובמבר 1938 ולזכור את התרומה העצומה של יהודי גרמניה להתפתחות הארץ הזאת. אני חושב, שהיום זה עוד לא מספיק מודע, ולכן התאריך הזה צריך להיות בגרמניה יום של זיכרון.

זאת הרגשה שלך ושל הממסד הפוליטי. אך מה בתלות הכלל בגרמניה?

אני חושב שיותר ויותר שומעים את זה וחושבים באיזו צורה לציין את זה. בשביל היהודים, חוץ מיהודי גרמניה, התאריך הזה לא כל כך משמעותי. ליהודים יש יום השואה, וזה מתייחס לכלל היהודים, לא רק ליהודי גרמניה. היהודים שחיים היום בגרמניה צריכים לציין את יום השואה. הגרמנים — את ה-9 בנובמבר.

איך מגיבים היהודים בפרנקפורט לכל האירועים לציון התאריך הזה, הכוללים את פתיחת המוזיאון היהודי?

התגובה היא הדדית, בגלל שכל מוזיאון יהודי באירופה בצורה זו הופך את היהדות ל"מוצג" וזה לא מוצדק, מפני שהיהדות היא מציאות חיה וקיימת גם בפרנקפורט. אמנם הקהילה היא קטנה אבל חיה, ולא רוצה להיות מוצג מוזיאוני. אבל מצד שני מבינים את העניין בקהילה, ואני חושב שאנחנו צריכים לעבוד בכיוון הקהילה ולעניין את הצעירים בקהילה יותר בתולדות יהודי גרמניה. גם בקהילה אין מספיק מודעות לזה.

איך מתקשר הצורך לזכור, עם ההודעות שגרמניה תקצץ בסיוע שלה לישראל, אחרי תוצאות הבחירות?

מדיניות חוץ זה תחום לגמרי אחר. אני חושב שגרמניה אף פעם לא תהיה נוקטת עמדה בסכסוך שיכולה לסכן את קיומה של ישראל. קיים פער בין כל המדינות האירופאיות והממשלה בישראל לגבי הדרכים לפתרון הסכסוך, אבל אני חושב שהמוטיבציה בגרמניה היא יותר לנסות ולתרום לשלום במזה"ת, אם כי יש גם קולות כמו שאומרים שהכי טוב לא להתערב בכלל.

אתה יהודי, דובר עברית, חי בפרנקפורט, מנהל את המוזיאון היהודי הזה. איך אתה מוצא את עצמך ב-9 בנובמבר הזה?

אני רואה את עצמי בעיקר כיהודי, יהודי שחי בגרמניה ושרואה את המולדת השניה בישראל.

מה דעתך על ההפגנות המתוכננות היום לפני ה"אלטה אופר" נגד הדרך בה פרנקפורט הממסדית מציינת את התאריך הזה?

למרות שאני לא מצדיק את מטרת ההפגנות, אני חושב שזה לגיטימי לבטא את הרצון איך מקיימים את ה-9 בנובמבר בגרמניה. הכל רק שהנושא משמש עילה לוויכוח בין המפלגות בגרמניה, כי הויכוח הזה הוא מתוך למשחק הפוליטי.

מאת מיכאל הנדלזלץ

ואלדהיים: אסור להשתיק חלקה של אוסטריה בהשמדת היהודים

נשיא אוסטריה לא הוזמן לתפילת האזכרה שתערך היום בביה"כ בווינה

וינה (עו"ד). נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים, אשר לדברי ועדה בינלאומית של היסטוריונים, הסתיר את עברו בצבא הנאצי, אמר אתמול כי אסור להשתיק את המעורבות האוסטרית בהשמדת היהודים.

ואלדהיים אמר, כי יובל "ליל הבדולח" מהווה תזכורת לאוסטרים להתנגד לשנאה גזעית. בליל הבדולח בנובמבר 1938 הוצתו 42 בתי כנסת בוינה. נתפסו כ-2,000 דירות של יהודים ונבזזו והוחרבו 4,038 חנויות של יהודים. כ-4,000 יהודים אוסטרים שולחו למחנות ריכוז ולפחות 27 נרצחו.

"העלאת הזכרון של מאורע זה ושל סבל היהודים בעידן הנאצים, חייבת לשמש תזכורת ומשימה עבורנו", נאמר בהודעה שפרסם ואלדהיים.

פאול גרוס, נשיא הקהילה היהודית המונה כיום פחות מ-6000 נפש לעומת 200,000 לפני המלחמה, אמר כי האנטישמיות באוסטריה גברה בשנתיים האחרונות. הוא הכריז במסיבת עיתונאים כי "המסורת של אנטישמיות לא הגיעה לקיצה משום שהיטלר נוצח במלחמה".

הקאנצלר פרנץ וראניצקי ישא את דברו בפני הקהילה היהודית היום, בתפילת אזכרה שתערך בבית הכנסת היחיד בוינה שלא נהרס ב"ליל הבדולח". ואלדהיים עצמו לא הוזמן לטקס זה.

במערכת הביטחון התחדש הדיון על גזירת עונש מוות למחבלים

הערכה: לא תתקבל החלטה לשנות את המדיניות הקיימת

מאת דן סגיר

סופרו הצבאי של "הארץ"

במערכת הביטחון החל באחרונה דיון, בנושא מדיניות הטלת עונש מות על מחבלים. הדיון החל בעקבות הטלת בקבוקי תבערה על האוטובוס ביריחו, ומותם האכזרי של האם וילדיה בשריפה. [illegible]

בדיון קודם שהתקיים לפני כשישה חודשים, הושמעו דעות מנוגדות בתוך הצבא לגבי הטלת עונש מות למחבלים וההחלטה שהתקבלה היתה שאין לשנות את המצב הנוכחי. לאחר התקרית ביריחו ביקש שר הביטחון מהפרקליט הצבאי הראשי לבחון את המרכיב המשפטי בסוגיית הטלת עונש מות על מחבלים שביצעו מעשי רצח אכזריים.

ההערכה היא שבדומה להחלטה הקודמת, לא תתקבל בדיון הקרוב החלטה חדשה בעניין עונש מות.

על פי חוות הדעת, שהגיש הפרקליט הצבאי הראשי אמנון סטרשנוב לשר הביטחון, ניתן במצב הקיים לדרוש עונש מות על מחבלים, על פי תקנות ההגנה לשעת חירום 1945 שאותם השעיים בתקופת שלטון המנדט ושעל פיהן הועלו לגרדום אנשי האצ"ל והלח"י. [illegible]

אים שההחלטה בדבר קשורה לשאלות מדיניות וביטחוניות.

מבחינה משפטית, כבר היום יכול הפרקליט הצבאי הראשי, להורות לתביעה לדרוש עונש מות לאחר שהתייעץ בנושא עם ארבעה גורמים: שר הביטחון, שר המשפטים, [illegible] היועץ המשפטי לממשלה.

לדברי הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, זו הסיבה שהוחלט לפני חצי שנה שאין צורך לשנות את ההחלטות הקיימות, שהרי הדרך המשפטית פתוחה. שומרון סבור כי בכל מקרה צריך להבדק לגופו של ענין.

המורדים הרגו 73 חיילים אפגאנים

איסלאמבאד (עו"ד). מורדים מוסלמים אפגאנים השתלטו על העיר [illegible], שבה שלטו חיל מצב ממשלתי, הרגו 73 חיילים ולקחו בשבי 142, מסרו אתמול מקורות של המורדים בפאקיסטאן.

המורדים גם תפסו 25 טנקים וכלי רכב צבאיים. בקרב נהרגו או נפצעו 26 מורדים.

תושב עזה נדרס בת"א לעיני בנו

(ס). תושב עזה, הזקן חליל עדהאן (69) נידרס למוות בצהרי יום ג' בעת שניסה לחצות את הכביש שלא במעבר חציה, בדרך חיפה-ת"א מול סמינר לוינסקי.

חקירה העלתה כי הולך הרגל ביקש להגיע לבנו בן ה-18 אשר ניצב בצידו השני של הכביש, על ידי חצית הכביש דרך אי-התנועה. מכונית פרטית נהוגה בידי תושב חיפה (64) פגעה בו בעוצמה רבה, מול עיני בנו הנדהם.

ניידת מד"א הגיעה מיד למקום, אולם כל מאמצי ההחייאה שנמשכו כ-30 דקות עלו בתוהו והוא קבע את מותו.

אל על

	ממוצע מינימום	ממוצע מכסי		הטמפרטורה אתמול	
אמסטרדם	3	10	מ.חלקית	8	6
אתונה	8	15	בהיר	8	17
בוקרשט	0	8	בהיר	-	-
בריסל	3	11	מ.חלקית	0	8
וינה	2	8	מ.חלקית	1	10
ורשה	-	-	-	0	3
ז'נבה	6	14	מעונן	-2	5
לונדון	6	13	מ.חלקית	5	10
ליסבון	16	21	גשם	16	21
מדריד	14	17	גשם	11	17
ניו-יורק	8	14	מעונן	7	14
פאריס	5	12	מ.חלקית	3	9
פרנקפורט	3	9	מ.חלקית	4	10
ציריך	6	16	מעונן	-	-
קהיר	17	26	מ.חלקית	17	27
קופנהאגן	6	10	מעונן	-1	9
רומא	8	16	מ.חלקית	8	16

ELAL אל על

כוח צד"ל הרג שלושה מחבלים על יד בית החולים של ג'זין

פציעת גנרל לאחד לא פגעה בפעילות המיבצעית של צד"ל

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

שלושה מחבלים נהרגו אתמול אחה"צ בהתקלות עם כוח צד"ל, 10 ק"מ מערבית לעיירה ג'זין בדרום לבנון. ההיתקלות אירעה סמוך לשעה חמש אחה"צ מול בית"ח [illegible]. לחיילי צד"ל לא היו נפגעים.

החיילים הנתרים המוצבים דרך קבע באזור זה, שהוא מוקד לרצועת הביטחון, הצליחו לפני שבועיים לכבוש מוצב של צד"ל ולשבות ארבעה מחבלים שהיו בו.

כל הפעילות המבצעית של צד"ל בדרום לבנון התקיימה אתמול כרגיל למרות פציעתו של אנטואן לאחד מפקד צד"ל, בידי מתנקשת.

סוכנות עתי"ם מוסרת, כי גנרל לחד, המאושפז בבית החולים רמב"ם בחיפה, קיבל דיווח שוטף על פעילות צבאו ביממה האחרונה.

אלוף פיקוד צפון, יוסי פלד, חזר והביע הערכה לעבודתם של חיילי צד"ל, כפי שבאה לידי ביטוי בחודשים האחרונים. הוא ציין, כי אתמול מילאו חיילי צד"ל את כל משימותיהם, וגנרל לאחד ממשיך להיות מפקד צד"ל.

הקלה בצה"ל: פציעתו של לאחד בינונית והוא יחזור לתפקד

מפקד "צבא דרום לבנון" עבר ניתוח מסובך בביה"ח רמב"ם בחיפה

סוהה פוואז בישארה צלום: אי-פי

מאת דן סגיר ומנחם הורוביץ סופרי "הארץ"

מפקדים בכירים בצה"ל וכן מתאם פעולות הממשלה בדרום לבנון, אורי לוברני, הביעו אתמול הקלה למשמע הידיעה שפציעתו של מפקד צד"ל, גנרל אנטואן לאחד, אינה חמורה והוא יחזור למלא את תפקידו כעבור זמן מה. למרות ההתבטאויות, שצד"ל אינו נשען רק על איש אחד, פגיעה חמורה יותר במפקד צד"ל היתה יוצרת בעיה קשה לצה"ל בדרום לבנון, לפחות בטווח הקצר.

"נסיון ההתנקשות בחייו של גנרל לאחד לא יפגע במעמדו של צד"ל בדרום לבנון. אין ספק שצד"ל נמצא במצב טוב בתקופה האחרונה וזה במידה רבה הודות לשקידה ולמנהיגות של גנרל לאחד. אין שום צבא שנשען על איש אחד, וגם צד"ל לא נשען על איש אחד ואין לי שום ספק שצד"ל מתפקד ויתפקד כפי שעשה בעבר". את הדברים אמר אתמול מתאם פעולות הממשלה בדרום לבנון, אורי לוברני, בראיון ל"גלי צה"ל".

כוחות גדולים של צה"ל וצד"ל ערכו אתמול סריקות וחיפושים באזור הביטחון כדי לברר אם תושבים מרצועת הביטחון שיתפו פעולה בניסיון להתנקש בחייו של אנטואן לאחד.

עיקר הסריקות היו בכפר דיר מימס, מערבית למטולה, שם התגוררה הצעירה, שירתה בגנרל לאחד — סוהה בישארה. במקביל, סגר צה"ל את ארבעת המעברים שעל גבול אזור הביטחון ומנע כניסת אורחים וכלי רכב לבנוניים לתוך אזור הביטחון.

מחקירת המתנקשת עולה, כי היא ניהלה חוג התעמלות לנשים בכפר קליעה בדרום לבנון. על פי החשד התגלו אתמה שלוחה — ראשי המפלגה הקומוניסטית הלבנונית — מתוך אזור הביטחון, כדי שתוכל להתיידד עם משפחת לאחד וכאמור לנסות ולרצוח את מפקד צד"ל.

הצעירה נהגה לנסוע מדי כמה שבועות לביירות בתואנת לימודים באוניברסיטה שם. משפחתה ידועה כמשפחה קומוניסטית.

בלהקה אותה ארגנה לצעירי אזור הביטחון היו בני נוער רבים שהופיעו כבר בפני קבוצות אורחים בדרום לבנון.

[illegible]: מפקד צבא דרום לבנון, הגנרל אנטואן לאחד, הועבר אתמול לפנות בוקר לחדר התאוששות בביה"ח רמב"ם בחיפה, לאחר ניתוח מסובך, שנערך בו בעקבות נסיון ההתנקשות בו. הניתוח נמשך ארבע שעות.

תארי דוקטור כבוד של מכון ויצמן הוענקו לחמישה אישים

(ס). תואר דוקטור כבוד לפילוסופיה של מכון ויצמן למדע הוענק אתמול לחמישה אישי ציבור ומדענים מהארץ ומחו"ל, ובהם חיים גבתי, מי שהיה שר החקלאות ושר הפיתוח, והתעשיין ישראל פולק, שהקים את "פולגת תעשיות", וכן הפרופסורים פייר-ז'יל דה ז'ן מצרפת, מילדרד כהן מארה"ב והארל ר. סטדמן מארה"ב.

ח"כ אבא אבן, שנשא את הנאום המרכזי, קרא לקהילה המדעית להתנגד לעמדות שנוגדות את האידאולוגיה הציונית המקורית, כמו למשל הטרנספר.

חיים גבתי קיבל את התואר בזכות התפקיד החיוני שמילא בכל תחומי הפיתוח החקלאי בארץ, הקמת מאות ישובים חקלאיים והחדרת שיטות חדשניות בחקלאות, וכן בזכות חלקו בסיוע לארצות מתפתחות.

התעשיין ישראל פולק זכה לתואר בזכות תרומותיו המרשימות לפיתוח הכלכלי של מדינת ישראל, ובמיוחד בתחום התעשייתי, בו נתן דוגמא ומופת בהקפדה ללא פשרות על איכותם הגבוהה של המוצרים ובמערכת יחסי העבודה במפעליו.

שלושת החוקרים — פרופ' פייר-ז'יל דה ז'ן, פרופ' מילדרד כהן ופרופ' ארל ר. סטדמן — קיבלו את התואר בזכות הישגיהם, תרומתם וקשריהם עם מכון ויצמן.

הוועדה למינוי דיינים נמנעה לדון במועמדות הרב בצרי

מאת גדעון אלון

סופר "הארץ"

מועמדותו השנייה במחלוקת של הרב עזרא בצרי, לכהונת חבר בביה"ד הרבני הגדול, לא הועלתה אתמול בישיבת הוועדה למינוי דיינים. הסיבה לכך היא שבהתייעצות מוקדמת בין חברי הוועדה, הוברר שמרבית חברי הוועדה מתנגדים למינויו.

הרב בצרי הורשע בזמנו בבית המשפט העליון בירושלים, במתן שוחד לפסיכיאטר על מנת להשתמט משירות צבאי בצה"ל. נציגי לישכת עורכי הדין בוועדת המינויים, [illegible] ומשה דרורי, נתבקשו להתנגד למינויו.

חברים נוספים בוועדה הסתייגו מן המינוי של בצרי לביה"ד הרבני הגדול, זאת למרות ששני הרבנים הראשיים ובעיקר הרב הראשי מרדכי אליהו, תומכים ברב בצרי, לצד שדולת הנשים הפועלת נמרצות למענו בזכות פעילותו למען נשים עגונות.

גם מועמדותו של הרב שמואל שפירא לביה"ד הרבני הגדול לא הועלתה אתמול בישיבת הוועדה למינוי דיינים, אחרי שהוברר שאין רוב לאישור מינויו. כמו כן לא אושרה מועמדותו של הרב יעקב רדזנסל.

לעומת זאת אישרה הוועדה, בראשות שר הדתות זבולון המר, את מינויים של אב בית הדין הרבני בירושלים משה תופיק ואב בית הדין הרבני בתל-אביב שלמה דיכובסקי לביה"ד הרבני הגדול.

סופר "הארץ" מציין כי שלשום מינה השר המר שישה דיינים זמניים לביה"ד הרבני הגדול למשך חודש ימים, על מנת למנוע את שיתוק המוסד של ביה"ד הרבני הגדול בו כיהנו עד עתה רק שלושה דיינים קבועים, במקום 10 על פי החוק.

בית-הדין: על הנהלת "הארץ" להימנע מכריתת חוזים אישיים עם עיתונאים

כל עוד קיים ההסכם הנוכחי בין הצדדים ● החוזים האישיים שכבר נכרתו אינם "בטלים ומבוטלים" ● חתימת החוזים האישיים היתה בבחינת הפרה של "השקט התעשייתי"

מאת צבי הראל

סופר "הארץ" בבית המשפט

בית-הדין האזורי לעבודה קבע אתמול, כי על הנהלת עיתון "הארץ" להימנע מכריתת חוזים אישיים נוספים עם עיתונאים בתקופת תוקפו של ההסכם הקיבוצי הנוכחי (לשנתיים), המסתיים במארס 1989. כמו כן קבע בית הדין, כי החוזים האישיים שכבר נכרתו, אינם בטלים ומבוטלים.

הנהלת עיתון "הארץ" פנתה לפני חודשים מספר לבית-הדין האזורי לעבודה בבקשה למתן פסק-דין הצהרתי שיקבע, כי ההנהלה רשאית להתקשר בחוזים אישיים עם עובדיה העיתונאים, וכי אין היא מפירה בכך כל הוראת דין או הסכם. לפי טענתו של נציג הנהלת "הארץ", נחתמו מחודש מאי עד אוגוסט 1988, 10—12 חוזים אישיים.

פרקליטי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, עו"ד יורם סמואל, ופרקליט ועד עיתונאי "הארץ", עו"ד נחמן הורנשטיין, טענו כי עשיית חוזים אישיים היא הפרה חמורה של סעיף "השקט התעשייתי" מצד הנהלת "הארץ", שהתחייבה שלא לשבש את מערכת יחסי העבודה במפעל ולא לפגוע במהלך העבודה התקין.

פרקליט הנהלת "הארץ", עו"ד נחום פיינברג, טען כי אין בחוזים האישיים שנערכו הפרה של השקט התעשייתי, מכיוון שהמעביד לא גרע מזכויות מוקנות לעובדים.

בית-הדין האזורי לעבודה, בראשות השופט מאיר נחתומי, כתב בפסק-הדין כי ההחלטה בסוגיה עקרונית זו צריכה להתמקד בתשובה לשאלה: האם עריכת החוזים האישיים מהווה הפרה של סעיף "השקט התעשייתי", שהצדדים התחייבו לו בהסכם הקיבוצי מיום 21.7.87?

בית-הדין קבע, כי בחתימת החוזים האישיים היתה הפרת "השקט התעשייתי". באשר לפירוש סעיף "השקט התעשייתי", כתב בית-הדין: "גם אנו בדעה, כי המדובר בסעיף שקט תעשייתי כלל ומקיף, אולם התחייבות זו היא של שני הצדדים: של העובדים שהצהירו כי נתמלאו כל תביעותיהם [illegible] של המעביד לגבי תביעותיו, אם היו כאלה. זו אכן התחייבות לשקט תעשייתי מלא בשני מישורים — אי פגיעה במהלך העבודה התקין ואי פגיעה (או אי שיבוש) במערכת יחסי העבודה. לכך התחייבו שני הצדדים ולכוונתם זו יש אכן לתת תוקף מלא ומחייב, עד תום תוקפו של ההסכם המחייב".

בסוף פסק-הדין כתבו השופטים, כי "בית-הדין מוצא לנכון להמליץ לצדדים לדון בשאלה שעמדה במרכזו של תיק זה באופן ענייני ומקיף, במישור ענפי כללי, במועד המתאים לכך".

תגובת הנהלת "הארץ"

פסק-הדין לא דן בשאלה העקרונית של העסקת עובדים בחוזים אישיים, ובנושא זה "בית-הדין מוצא לנכון להמליץ לצדדים לדון בשאלה שעמדה במרכזו של תיק זה באופן ענייני ומקיף במישור ענפי כללי במועד המתאים לכך".

בפסיקתו דן בית-הדין בסעיף שמירת השקט התעשייתי שנקבע בין הצדדים בהסכם הקיבוצי האחרון, בו התחייבו הצדדים לשמור על שקט תעשייתי מוחלט, ובית-הדין קבע כי העסקת עובדים בחוזים אישיים היתה הפרה של השקט התעשייתי עליו התחייבה ההנהלה ועל כן "על הנהלת "הארץ" להימנע מכריתת חוזים אישיים נוספים בתקופת תוקפו של ההסכם המחייב".

יחד עם זאת, ההסכמים האישיים שנחתמו עד כה לא בוטלו על-ידי בית המשפט והם נשארים בתוקפם. הנהלת "הארץ" מתכוונת לערער בימים הקרובים על החלטת בית-הדין האזורי.

מירוץ צמוד לבית הלבן

(המשך מעמוד 1)

ממאה מיליון דולר הוצאו על המסע הזה, בו היו שני המועמדים, ג'ורג' בוש הרפובליקאי ומייקל דוקאקיס הדמוקראט, בהתקפות אישיות חריפות, בעודם ממעטים לשטוח לפני ציבור הבוחרים מצע-פעולה ברורים. סקרי דעת-קהל העלו, שהציבור האמריקאי סלד מן הנימה המכוערת של מסע הבחירות.

בוש ביסס את מסע הבחירות שלו על הפופולאריות של רייגן בשמונה שנותיו בבית הלבן, והבטיח להמשיך את "השלום והשגשוג" שהביאו לדבריו הרפובליקאים לארה"ב.

דוקאקיס פרש על נימה פופוליסטית, בהבטיחו לפעול למען "האיש הקטן", בעיקר בתחומי הדיור, ביטוח הבריאות וצמצום הגרעון התקציבי של ארה"ב. בוש טען, שהסיבה בעוצמה בעובדה שדוקאקיס אינו מתמצא ביחסי-חוץ.

הדמוקרטים ישלטו בבתי המחוקקים של ארה"ב

הדמוקרטים ימשיכו לשלוט בשני בתי-המחוקקים של ארה"ב, שגם להם נערכו אתמול בחירות: לכל בית הנבחרים ולשליש הסנאט. אמנם, 6 מתוך 33 המושבים בסנאט היו בספק עד הרגע האחרון, אולם פרשנים משוכנעים שבסופו של דבר תישאר השליטה בסנאט בידי הדמוקרטים. בבית-הנבחרים ממשיכים הדמוקרטים לשלוט שליטה חזקה, אולם בראשונה זה 8 שנים עלול היה יו"ר ועדה דמוקראטי לאבד את תפקידו זה.

הדמוקרטים שולטים בבתי המחוקקים מאז 1986, כאשר כבשו 8 מושבים והשתלטו מחדש על הסנאט לאחר 6 שנים של שליטה רפובליקאית. הדמוקרטים נהנו מרוב של 61 מול 38 בבית הנבחרים בשתי שנותיו הראשונות של קארטר כנשיא, 1977—1978, וזו היתה נקודת שיא לדמוקרטים זה עשרים שנה.

כאשר הקונגרס בשליטת מפלגה יריבה, נבלמות ידי הנשיא במידה רבה.

דאו ג'ונס עלה ב-2 נק'

מדד דאו ג'ונס עלה ב-2.85 נקודות ביום הבחירות לנשיאות ארה"ב ועמד על 2,127.50 לאחר מסחר ער.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב התכנון מקומי עפולה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עפולה שבעיריית עפולה מופקד שינוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 5681, שינוי לתכנית מתאר מס' 302 — שינוי יעוד למגורים משולב במסחר, עפולה, ביחד עם תשריט המצורף אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 16658 חלק מגוש 16663

עיקרי מטרות שינוי התכנית: הריסת המסח[illegible] לאזור מגורים משולב במסחר, יעוד שטחים למגורים, למסחר, לבנייני צבור לשטחים צבוריים פתוחים ולשטחים פרטיים פתוחים, התוויית מעברים צבוריים, גישות לבניה, יעוד שטחים לבניה והתוויית דרכים חדשות.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע או בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאים לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנימוקים בלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שמריהו קלטג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: יו"ר המחוז הממ"מ
25/10/1988

הרמטכ"ל: כמעט כל מהלך של צה"ל בשטחים, יש בו נזק לטווח ארוך

"מצד שני אין להניח לאינתיפדה להשתולל" ● נפגש עם ועדת חו"ב בישיבתה האחרונה

ועדות וסיעות / דן מרגלית

בריית המועצות אינה מבודדת בהכרזה הצפויה של אש"ף על הקמת מדינה פלשתינית משום שאינה מלי־לת הכרה בישראל והינתקות מהטרור, הערכה זו מסר אתמול הרמ־טכ"ל דן שומרון לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

שומרון אמר, כי צפויה עליה בפי־גועים בעת כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית. בסך הכל יש ירידה במספר הפיגועים, הפגיעה באמצעים בידיים ורצון החייל במשמאה היו ספוראדיים, לדעת הרמטכ"ל. הבעיה היא איך לטפל בפיגועים המסו־אדיים. על צה"ל מוטלת משימה מרכ־זית לקיים את השליטה בשטח והכרח לעשות זאת תוך, כדי כיבוד החוק.

עוד אמר הרמטכ"ל, כי הלבנונית שירותה במפקד צד"ל, אנטואן לחד, הנטרפה לפני שנה והצי למפלגה הקומוניסטית הלבנונית הפכה לבת בית אצלו בהזיקה את קשריה עם אשת גנראל. ואולם, לדברי הרמט־כ"ל, אנשי ביטחון הזהירו את לחד מפני האשה. היא באה לביתו לפני שבועיים. אז גם קיבלה ממעסיליה את האקדח, בו ירתה בלחד, מסר הרמטכ"ל.

במהלך הדיון תבעו הח"כים פנחס גולדשטיין וגבי שליטא מהליכוד לשחרר בערבות את ארבעה חיילי גבעתי, הנאשמים בהריגת ערבי במ־כות, עד שיתברר דינם.

ח"כ חיים דרוקמן מהמפד"ל ציין, כי הם רק נאשמים ופרט הורשעו. אחד מהנאשמים כתב "שיר אכזבה מן המולדת" שהוקרא על ידי ח"כ גול־דשטיין ובו נאמר בין השאר: "אבד הרצון לשוות את המולדת/ המולדת בוגדת/ המולדת לא מכירה בהם עוד/ לא זוכרים ימים כוס/ בלחמו למען המולדת/ המולדת מאכזבת".

הרמטכ"ל אמר כי מערכת השיפוט הצבאית אובייקטיבית ויודעת מה מצב החיילים הנאשמים. "אתן לה את כל הכיבוד הדרוש."

שומרון העיד כי כמעט כל פעולה של צה"ל בשטחים "באה כדי להחזיר את רמת ההתקוממות וכמעט כל מהלך כזה יש בו נזק לטווח ארוך." ח"כ שריד העיד, כי פיצוץ הבתים גורם לישראל נזק לטווח רחוק. הרמ־טכ"ל אישר הנחה זו של שריד אך הו־סיף כי "מצד שני אין להניח לאינתי־פאדה להשתולל, כי גם אפשרות כזאת תמורה לטווח רחוק. פיצוץ בתים הוא חלק מהתהתבטויות שלנו. יש בכבוד הזה מידה לא מבוטלת של הרתעה."

ח"כ אבנר ליין קרא לצבא להתניק את ההתפרעויות בימי כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית "כדי לא לתווך לישה הראשונים של האינתיפאדה." לעומתו הציע שריד "שלא נמלא את מבוקשו של אש"ף בשטחים שרוצה, אולי, שיישפך דם שיהיה כשמן על גלגלי המועצה הלאומית הפלש־תינית. דווקא משום כך צריכות להי־נות הוראות להתאפק ולעבור בשלום את הימים הסוערים."

הרל"ר הדה אבא אבן הציע בסי־כום, שהוועדה לא תדון במידות ההצ־לוה של צה"ל בשטחים.

מקור הדיע בשטחים הוא בתפיסה של 100 אחוז שלטון על 100 אחוז שטח, וזה מידשם בדוק לאי שקט מתמשך. זהו מצב מיוחד שכל המדי־נות בעולם מסרבות להאדהו כמצב לגיטימי. האם הקונצנזוס הישראלי מוכן להשלים עם צעדים מכאיבים שכאלה כמו פיצוץ בתים? אבן קרא לצה"ל לבחון מחדש את מדיניות פיצוץ הבתים.

שמיר ופרס דחו יוזמת עראפת לדיון על המזה"ת באו"ם

כך נמסר לשר החוץ האיטלקי שביקש אתמול ממארחיו בישראל הסכמה לרעיון ● אנדריאוטי: יש להמתין עד שתתבהר התמונה הפוליטית בישראל

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

בנוהג אש"ף יאסר עראפאת, יום הצעה לקיים דיון מיוחד במועצת הביטחון על המצב במזרח התיכון. כך אמר אמש שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי, בתום שיחות שקיים בי־רושלים עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם ממלא מקומו שמעון פרס.

לדבריו לא קיבל משני האישים הישראליים תגובה, המאפשרת לקדם את הרעיון ולפיכך יש להמתין עד שתתבהר התמונה הפוליטית בישראל.

אנדריאוטי שנועד לפני עשרה ימים עם עראפאת, לא הצליח לשכנע את שמיר ופרס כי אפשר למצוא אותות חיוביים בהחלטות שגיבש מב־היג אש"ף לקראת כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית בשבת בתוניס.

שר החוץ האיטלקי אמר כי הוא רואה בכוונה לאמץ שם את החלטת האו"ם 181, הבעת מתינות וצעד מרחיק לכת של הכרה עקיפה בישר־אל ועקיפת האמנה הפלשתינית.

שר החוץ האיטלקי הסביר: עד־היום המתינו הכל לבחירות בישראל ובארה"ב ועתה, אם לא תהיה נקודת אורות שתיתן זיק של תקווה לפלש־תיני - יש מקום לחשוש מפני הידרד־רות באיזור בעתיד הקרוב".

אנדריאוטי הסביר את ביקורו הנ־פתיע בישראל, בהיות איטליה יו"ר תורן של מועצת הבטחון. לדבריו, בהתייעצות עם גרמניה ויוון הוחלט כי יש מקום לפעול במזרח התיכון, אך בעקבות המצב הפוליטי בארץ הוא ממליץ להמתין.

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה מכל וכל את הערכותיו של האורח באומרו: "אין לנו ענין בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית והתבטאותיה, שכן איננו מאמינים שאש"ף יכול להי־ות שותף לשלום. זהו ארגון טרור המבקש לחסל את ישראל".

שמיר הביע תקווה כי מדינות ידי־דותיות לישראל יבהירו לארצות ערב שרק באמצעות דו שיח ישיר אפשר להגיע לשלום.

אנדריאוטי הוסיף עוד כי עראפאת הציע לשגר "חיל שלום" לאיזור, ובתגובה אמר פרס בפגישה כי־תכן כי ישראל אינה מעוניינת שכוחות זרים ישמרו על שלומה.

נבון: תנאי של המערך בממשלה – תיק החינוך

מאת א. קרן

לא יעלה על הדעת, שאם מפלגת העבודה תשתתף בממשלה, תיק החינוך לא יהיה בידה "ואילחם על כך בכל כוחי," אמר אמש שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, בפני פורום פדגוגי בגבעתיים.

בהתייחסו לתרבות מערכת הבחירות אמר נבון, כי במערכה זו היו רגעים קשים, והיתה מדה רבה של אלימות, בעיקר מילולית, אך יחסית, פחות משנים קודמות. לעומת זאת, התופעות האחרות של "שבוע לב־חור" עברו כל גבול שהדעת סובלת ו"הפכו את כל הארץ להר גריזים והר עיבל".

נבון הוסיף כי דין אגו"י וש"ס כיום, משגבוהה, כדין כל מפלגה פול־טית אחרת.

חשש מפגיעה בתיירות אם ישונה חוק "מיהו יהודי"

מאת זוהר בלומנקרנץ כתב "הארץ" לענייני תיירות

גורמים בענף התיירות חוששים מחקיקה דתית בנושאי הכשרות, שתשפיע על ענף המלונאות. בכיר בהנהלת התאחדות המלונות, אמר אתמול כי האפשרות של הרכבת ממשלת ליכוד ימנית, בשיתוף המפל־גות הדתיות, לא יתרום לעידוד תנועת התיירות לישראל.

לדבריו גם אפשרויות השלכות החקיקה הדתית בנושאים הנוגעים ישירות לענף, כמו חוקי הכשרות והשבת, לא יהיו לטובת המלונאים.

אם העבודה לא תהיה בממשלה יהיה שחל ראש הסיעה בכנסת

מאת אילן שחורי

בצמרת מפלגת העבודה מתגבש הסדר, לפיו אם יהיה המערך, בסופו של דבר, באופוזיציה, ימשיך ח"כ עוזי ברעם לשמש כמזכ"ל המפלגה ואת תפקיד ראש הסיעה בכנסת, יקבל השר משה שחל.

ברעם שלל לפני ימים אחדים את הצעתו של שמעון פרס לפרוש מתפקידו כמזכ"ל במקרה של הליכה לאופוזיציה ולהיבחר כראש הסיעה בכנסת, מתוך הנחה שתפקיד המזכ"ל יהפוך מעתה לסמלי בלבד, והרכז הכוח יהיה בסיעה בכנסת.

נודע, כי ההסדר שמתגבש בצמרת המערך, אינו על דעתו של ח"כ רפי אדרי ראש סיעת המערך כיום.

מאות השתתפו אתמול באזכרה לזכר הנשיא הראשון חיים ויצמן ברחובות. מימין: ראש הממשלה יצחק שמיר, הנשיא חיים הרצוג, יו"ר הכנסת שלמה הלל והשר עזר ויצמן. תצלום: עודי קרן

מתעצם המאבק הפנימי בליכוד על מינוי שרים בממשלה הבאה

דורשים לתת תיק החקלאות לגרופר או מגן ותיק הבריאות לאולמרט

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בליכוד מתעצם המאבק סביב מי־נוי שרים לממשלה הבאה, אם כי הנשיא עשוי להטיל את הרכבת הממ־שלה על שמעון פרס בגלל עמדות אחרות מהסיעות הדתיות.

על ראש הממשלה יצחק שמיר מופ־על לחץ מצד אישים שונים באשר למינוי השרים. ללשכתו הגיעו מאות מברקים מסניפי חרות בכל הארץ. ב"מצודת זאב" בתל־אביב התקיים אתמול כנס של החקלאים הליבר־לים וחברי משקי חרות, למען בחירתו של פסח גרופר כשר החקל־אות. שלשום התקיים כנס של ראשי רשויות למען בחירתו של דוד מגן כשר החקלאות. בירושלים התארגנו סניפי הליכוד לבחירת אהוד אולמרט כשר הבריאות. מופעל לחץ למינוי של עובדיה עלי, ראש עיריית עפולה, כשר.

מלשכת ראש הממשלה הודגש, כי שמיר רואה בלחצים הללו כמיותרים וכי את החלטתו יקבע על־פי שיקו־לים ענייניים בלבד, ורק לאחר שהנשיא יטיל עליו את הרכבת הממשלה.

דקה אחת לפני האסון

מחר עלולה לקום ממשלה צרה שתשלוט בעזרת מיעוט בלתי ציוני.
מלחמה ושלום. עתיד יהודה ושומרון. חיים ומוות. על כך יכולים להחליט רק מנהיגים המתייחסים לדגל המדינה, להמנון הלאומי ואל השרות בצה"ל כאל חובה וכבוד לאומי, גם עבור ילדיהם. לא רק עבור ילדינו.

ממשלת האחדות היתה רעה. האלטרנטיבה המוצעת היא אסון.

תוצאות הבחירות מעניקות רוב מוחץ של שני שליש לשתי המפלגות הגדולות.

אנו קוראים לליכוד ולמערך להסכים על המשותף, להתעלות מעל לרגשות ומשקעים אישיים, ולהקים ממשלה שתכלול את שתי המפלגות הגדולות, על בסיס תכנית מינימום מוסכמת, למשך זמן קצוב, שבמהלכו תשונה שיטת הבחירות לשיטה איזורית-אישית, ברוח הצעת החוק המונחת על שולחן הכנסת.

זוהי האפשרות היחידה להמשך קיום הציונות במדינת ישראל.

נפתלי אלתר
אידית אלתר
גיורא אקרשטיין
שולה אקרשטיין
שלמה ארצי
אפי ארזי
ד"ר אורן אברמובסקי
עו"ד יורם אלדראי
אסנת אפרימה
קובי אבן עזרא
דפנה אלדראי
אלה אלתרמן
חלמה אליגון - רוז
גליה אלבין
רותי אגסי
ירדנה אסטל
עזגד אלסטר
אלדד בוקשפן
עמידם בוקשפן
צבי בר
לואי להב

מאיר בורשטיין
עו"ד חנינא ברנדס
נורית בוקשפן
דוד בינט
שמואל בן טובים
נמרוד בן-טוב
טלי בן-טוב
אורית בנצור
אורי בנאי
ליאת בהט
רוני בנצור
זאב בילסקי
יוסי בסן
ורדה בנשלום
יהודה ברונצקי
עמנואל גיל
נעמה גלעדי
דורון גלפנד
גוסטה גרוס
יוסי גנוסר
עמנואל לאלו

אהרון דבת
שוש דגן
אהרון דקל (רכס)
אביבה דקל
עו"ד רוני דביר
שמואל דנקנר
הלל דודאי
אברהם דשא-פשנל
אמיר דוידזון
לביאה הון
אלי הורביץ
ראובן הוכמן
יאיר המבורגר
שמחה הולצברג
צבי ולדמן
רענן וייץ
פרופ' ברוך זיסר
עו"ד אלי זהר
נילי זהר
מנחם זילברמן

דורית זילברמן
ערן זמורה
מיכל חנן
אמיתי חסון
ישעיהו חרסית
עו"ד דן חסון
טלי חיניץ
דוד טמיר
שושנה טפרסון
מנחם ים-שחור
דוד ישראל
נורית ילדור
חנן יובל
יאירה יובל
אליעזר (ציטה) כהן
ד"ר יהושע כפיר
רם כרמי
כרמלה כרמי
דב לאוטמן
ורדה לבקוביץ

שרה להט
אברהם לב
מלי לגזין
עדה ליפשיץ
דורית לב
מיכאל לוי
פרופ' משה מני
אייבי מנוס
יגאל נאמן
אייבי נתן
צבי נטע
עו"ד אורי סלונים
גיל סתר
אליהו סתרוב
פרופ' מיכאל סלע
עזריאל עינב
איה עשת
דב פולק
שוקי פורר
רוני פורר

מיכאל פרדמן
תמר פרדסיין
א. (פפו) פפרשדו
אליעזר פריגת
חיהלה פריגת
ד"ר יוסי פקטור
ברכה פקטור
שמעון פריזנט
בינה פריזנט
צבי פרידמן
רפי פסחזון
פרופ' דב פקלמן
טוביה פרנקל
יוסי צדיק
רוני קליימן
קרני קב
דן קב
נעמי קוליץ
עו"ד ישראל קנטור
טדי קני

גלי קוק
דוד קוליץ
צפירה קומרן
פרופ' אוריאל רייכמן
עידית רזילי
דוד רובין
דליה רזיל
יורם רוז
אפרים רביב
חסיה שביט
ילו שביט
עמירה שגב
משה שניצר
מיכה שגריר
רפי שדה
אריה שחר
יעקב שפירא
ד"ר שלמה שגב
תמר שוקן - טופז
חיה שפי
יורם ליבוביץ

בפרטים נא לפנות טלפונית אל: 03-264161, טלי, ורדה, נעמה

20 ארגונים יהודיים בארה"ב: לא להיכנע למפלגות הדתיות

7 ארגונים אורתודוכסים נחלצים נגד "מסע ההפחדה" שמנהלים גורמים יהודיים בניו־יורק עקב נצחון הדתיים בבחירות בישראל

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). ראשי 20 ארגונים יהודים בארצות־הברית עמדו לפרסם היום הודעה משותפת, שתכלול אזהרה למנהיגי הליכוד והמערך, שלא להיכנע לתביעות המ־פלגות הדתיות, במסגרת המו"מ להרכבת ממשלה חדשה בישראל.

ההודעה תדגיש במיוחד, כי ויתור בשאלת חוק מי יהודי תגרור השלכות חמורות ביחסי הקהילה היהודית בארה"ב ומדינת ישראל. [illegible] של ראשי הארגונים, שנערך אתמול במנהטן שבניו־יורק, [illegible] להיפגש עם ראשי המפלגות הגדולות ולהעמידם על הסכנה, שבה מתייחד סים ראשי הארגונים היהודים הגד־לים לאפשרות של ויתורים למפלגות הדתיות. הדיונים נמשכו עד שעה מאוחרת, אמש התגלו בהם חילוקי דעות בין התובעים פניה חריפה ובוטה, לבין המצדדים בלשון מתונה.

המשך הדיון נדחה להיום, בגלל הב־חירות בארה"ב וקרוב לוודאי שה־הודעה המשותפת תפורסם בסוף השבוע.

אורתודוקסים נגד המחאה

מנגד יתכנסו במנהטן ראשי 7 אר־גונים אורתודוקסיים, כדי לגבש עמ־דת הסברה נגד מה שכונה "מסע ההפחדה" שמנהלים גורמים יהודיים בניו־יורק לאור נצחון הרשימות הדת־יות בבחירות בישראל. בין הארגונים הדתיים, תנועת המזרחי, הסתדרות [illegible] ישראל באמריקה, אגודת ישראל, איגוד בתי־הכנסת האורתודוקסים [illegible] דיקה, הרב [illegible] שריד אמר אמש ל"הארץ", כי הוא ועמיתיו עומדים בקשר הדוק עם ראשי המפלגות הדת־יות בישראל ומשתדלים לשכנעם לנקוט קו מתון במו"מ להקמת ממש־לה חדשה.

הרב שרייר סירב לנקוט עמדה בשאלת מי יהודי, וציין כי הסתדרות הרבנים, בה חברים כאלף רבנים אור־תודוקסים סבורה כי יש לפעול למען כל האוכלוסיה בישראל ולמען כל העם היהודי.

התנועה הקונסרבטיבית פירסמה שלשום הודעה התובעת מראשי הלי־כוד והמערך שלא להיכנע לסחטנות המפלגות הדתיות ולהתנגד לכל תביעה לשינוי חוק השבות. הרב הלך קלמן, מראשי התנועה, אמר אמש ל"הארץ", אנו רוצים שיהודים ישמרו שבת, אך לא באמצעות כפיה.

על שתי המפלגות [illegible] לפעול לשינוי חוק הבחירות כדי לא לאפשר למפלגות הדתיות קיצוניות [illegible]

בניו־יורק [illegible] פירסם אתמול כתבה ארוכה על המתרחש במפלגות הדתיות והדרישותיהן לשינוי חוק השבות, שמירת שבת והצניעות במ־משלה. העיתון מציין, כי דרישות אלה חשובות למנהיגים הדתיים בישר־אל יותר מאשר דרישות מדיניות הקשורות לשטחים.

הנשיא לחרדים: אינני מוכן לדחיות

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

נשיא המדינה חיים הרצוג מתח אתמול ביקורת מרומזת על המפלגות החרדיות אגו"י, ש"ס ודגל התורה, בעקבות בקשתן לדחות כמה פעמים את מועדי ההתייעצויות שנקבעו להן עם הנשיא. כך סיפרו חברי משלחת המפד"ל בבואם להתייעצות עם הנשיא.

לסופר "הארץ" נודע כי לאחר שראשי אגו"י, ביקשו השבוע פעמיים לדחות את מועד ההתייעצות עם הנשיא וראשי ש"ס ודגל התורה ביק־שו פעם אחת לדחות את המועד שנקבע להן, החליט אתמול הנשיא להבהיר לראשי שלוש המפלגות החרדיות כי ביום ראשון הוא יסיים את סיבוב ההתייעצויות עם כל הסיעות, ולא יהיה מוכן לדחות את הפגישה עמם פעם נוספת.

לפיכך הוחלט ששלושת המפלגות החרדיות יתייצבו, בזו אחר זו, בפני הנשיא ביום ראשון לפני הצהריים.

בפגישת סיעת רצ עם הנשיא, דרש ח"כ רן כהן לזרז את המו"מ ולא לאפשר למפלגות החרדיות לתמרן את עמדתן בין שני הגושים הגדולים ע"י פעולות השהייה שנועדו להשיג רווחים ולסחוט סחיטה דתית, שתפגע בציבור החילוני.

זאבי שימש נציג אישי של יצחק רבין בדיוני הוועדה להתיישבות

למרות שתפיסותיו של גנדי לא תאמו תמיד את תפיסת ראש הממשלה דאז

מאת ראובן פדהצור

האלוף במילואים רחבעם זאבי (גנדי) שימש בעבר כנציגו האישי של יצחק רבין, אז ראש הממשלה, בוע־דת השרים לענייני התיישבות. באותה תקופה (1974–1976) כיהן זאבי כיועץ ראש הממשלה לענייני שטח ולענייני מודיעין. מסתבר שר־בין בחר בו גם לשמש נציגו בוועדת ההתיישבות, למרות שזה לא נגע במישרין לתפקידיו הרשמיים ולמרות שדעותיו היו שונות מדעותיו של רבין.

עובדות אלה מרמזות על שיתוף פעולה אפשרי בין רבין, אם יכהן כשר בטחון בממשלה הבאה, ובין זאבי שמ־דברים על אפשרות למינויו כסגן שר הבטחון בממשלה החדשה.

גנדי השתתף בישיבות ועדת הש־רים להתיישבות החל מ־17 בדצמבר 1974 ועד זמן קצר לפני התפטרותו מתפקידי היועץ ליצחק רבין. ישיבת ועדת השרים האחרונה, בה השתתף גנדי, היתה ב־3 באוגוסט 1976. בסך הכל נטל גנדי חלק ב־15 ישיבות של ועדת השרים, ובהן הוגדר כנציג משרד ראש הממשלה.

מתוכנית שהציג גנדי הוא שם את הדגש על התיישבות במדרגה הגבוהה של בקעת הירדן, כן תוכנן את סגירת המעבר ההתיישבותי שהיה קיים בין מחולה לגיתית על ידי הקמת ישובים נוספים באיזור זה. עוד הציע להרחיב את פרוזדור ירושלים בצפונו ובדרומו, ולהקים מאיזור לטרון, לאורך ציר מעלה בית חורון, שורה של ישובים, ביניהם כפר־רות, עופר, גיבון והצפה.

תוכניתו היתה ליצור קשר בין קריית ארבע והבקעה על ידי הקמת שני ישובים, תקוע ושעיה, בבקעת הורקניה, ושני ישובים שיקשרו את קריית־ארבע עם הנגב. על מנת ליצור חיץ בין הריכוז הערבי באיזור חברון הציע גנדי להקים את הישובים תל־זיף, כרמל, מעון־סוסיה, רביד ואדורי־ים. גנדי ציין כי "כל הישובים הללו הם בהמשכות של ישובים מקראיים שהיו שם".

סיעת הליכוד תובעת: לא לדחות את הבחירות למוסדות ההסתדרות

גם אנשי מערך מרכזיים מצדדים בבחירות במועד, במאי 1989

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

הליכוד תובע לקיים את הבחירות להסתדרות במועדן, במאי 1989. ח"כ יעקב שמאי, ראש הסיעה בוועד הפועל, יזום אתמול את המגמה לד־חות את הבחירות לשאויקה, שאותה לדבריו את המערך עקב כשלונו בניהול ההסתדרות ומעידה על חשש כבד מפני הכרעת הבוחר.

מזכ"ל "נעמת", חברת הוועדה המר־כזת של ההסתדרות, מאשה לובלסקי, התייצבה אתמול חד משמ־עית לצד אלה במפלגת העבודה, התובעים לקיים את הבחירות במועד.

לובלסקי אמרה אתמול ל"הארץ", שאין כל טעם לדחות את הבחירות, שכן פסק זמן של מספר חודשים לא יוכל לשנות, מהותית, את המצב במש־שר הארגוני ובמה שמתרחש בתנועת העובדים.

לדעתה צריך להתמודד עם המשברים הפוקדים את ההסתדרות בצורה אמיצה וגלויה מול ציבור הבו־חרים. היא מעריכה שיש בכוחה של ההסתדרות להתמודד הן עם הביקו־רת, הנמתחת עליה מבחוץ והחובה עליה להתמודד, גם אם הדבר מכאיב, עם ביקורת הנשמעת מתוך שורותיה.

לובלסקי איננה בודדה בעמדה זו. מצדדים בה, גלויות, חברים נוספים מהוועדה המרכזת, גדעון סגיא, ראש האגף לתיגהל, חיים הברפלד, ראש האגף לאיגוד מקצועי, ופיני שומר.

מזכיר ההסתדרות נוטה לפי שעה להמתין בקבלת ההחלטה. בכנס מיו־חד של סיעת המערך בהסתדרות, שנ־ערך שלשום בבית הוועד הפועל של ההסתדרות, לא היה ניתן לעמוד בבירור על הלך הרוחות בנושא זה, ונוצר הרושם, שהנושא הנעוד דעה מגובשת שלשלים עדיין בכיפה.

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות דחה אתמול את התקפות קיסר על הליכוד, כפי שהתבטאו באו לידי בי־טוי בדבריו בסיעת המערך.

עצרת חירום לאומית

למען הקמת ממשלת ליכוד-מערך שתשנה את שיטת הבחירות.
מוצ"ש 12.11.88 בכיכר מלכי ישראל בשעה 19.30
את ואתה חייבים לבוא במוצ"ש לכיכר כדי למנוע אסון כל עוד זה אפשרי.

הוועד הציבורי למען
חוקה לישראל

אל:
הוועד הציבורי למען חוקה לישראל ת.ד. 50305 תל-אביב 61500
הנני מצטרף/ת לקריאתכם להקמת ממשלת חרום לאומית לשינוי המשטר בישראל.

שם ______ כתובת ______
טלפון ______ הריני מצרף/ת המחאה בסך ______ כתרומה לפעילותכם.

مكبر من الاصل

مكذا من الإحتل

שביתה כללית היום בשטחים במלאת 11 חודשים להתפרצות האינתיפאדה

צה"ל גירש ערבים-נוודים מסביבות המושב משואה בו נרצח חייל ● דיווחים ערביים על 13 פצועים ● נער בן 16 מרפיח נפצע קשה מירייה בעינו

מאת אורי ניר ואיתן רבין
כתבי "הארץ"

בגדה המערבית וברצועת עזה תתקיים היום שביתה כללית של המסחר והתחבורה הציבורית, לציון מלאת 11 חודשים לפרוץ ההתקוממות בשטחים.

השביתה תתקיים לפי קריאת ה"מפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות" המזוהה עם אש"ף, ולפי קריאתה של תנועת "חמאס" המוסלמית-קיצונית.

צה"ל גירש אתמול כמה עשרות נוודים, שהתיישבו באיזור הג'יפטליק שבבקעת הירדן, ליד מושב משואה, שבו נרצח חייל המילואים שלשום, ושילח אותם חזרה לבתי הקבע שלהם בכפרים שונים בגדה. כ־20 צריפים באוהלים, פחונים ומאהלים של תושבים אלה נהרסו. מקורות צבאיים הדגישו, כי הוקפד לשלוח מהאיזור רק תושבים ששהו שם באורח בלתי חוקי, כאלה שיש להם מגורי קבע באזורים אחרים בגדה, ולא תושבים שמתגוררים באיזור דרך קבע.

מרבית התושבים שנאלצו להתפנות מן האיזור מתגוררים בכפר טמון שליד שכם, בו התגורר הרוצח החייל דוד דנאלי. נוודים אחרים שהיו שם מתגוררים באזורים מרוחקים יותר, בין היתר בכפר יטא, דרומית לחברון. יצויין כי חלק מן הנוודים ששהו באיזור הם במעמד של "מסרחי" (משפחות שתושבים בישובי הקבע שלהם גירשו אותם בתוקף מנהגי המשפט השבטי הנהוג בקרב הבדואים, כדי למנוע נקמת דם).

במקביל, נעצרו אתמול צעירים המודים בכפר טאמון, השרוי בעוצר. תושבים בכפר מסרו, כי פרט להריסת בית משפחתו של הרוצח, אוסר הוסיין בשאראת, שנורה למוות באותה תקרית, הרסו כוחות הביטחון גם את בית אחיו, עלי, הבנוי למחצה. מקורות צבאיים רשמיים לא אישרו את דבר הריסת הבית. עוד נמסר, כי צה"ל ריכז את כל כלי הרכב של תושבי הכפר ברחבה מרכזית, וערך חיפושים מדוקדקים מבית לבית. צפויה נקיטת אמצעי ענישה נגד תושבי הכפר.

בתקריות שונות, שאירעו אתמול בגדה המערבית דווח על ארבעה פצועים. לצה"ל ידוע רק על פצוע אחד, תושב העיר שכם. הצעיר נורה במהלך התנגשויות בין מפגינים לחיילים במרכז העיר, שפרצו עקב פשיטה של שלטונות מס ההכנסה במקום. מקורות פלשתיניים מסרו על עוד פצוע מירי בראמאללה ועל פצוע מירי בג'נין במהלך פיזור מהומות. מבית החולים "התאחדות הנשים" בשכם נמסר אתמול, כי נער כבן 12, תושב הכפר הסמוך טובאס, הובא לבית החולים, כשבידיו ורגליו כוויות רבות. בני משפחת הנער, איאד צוואפרה, סיפרו, כי אוטובוס ישראלי עבר בכפרים ורגמם באבנים, וחפץ בוער שהושלך מתוך האוטובוס פגע בנער וגרם לו כוויות. לדבריהם, תקרית דומה אירעה בכפר לפני ימים אחדים.

מקורות צבאיים רשמיים מסרו, כי לא ידוע להם על תקרית כזו.

מבית החולים "התאחדות הנשים" בשכם נמסר אתמול, כי שלושה נכנסו חיילים לבית החולים, ונטלו עימם רישומים של חולים, שנכנסו לאישפוז, כנראה כדי לעצור אותם בסיום הטיפול. נמסר כי אחד החולים נלקח למעצר מבית החולים, בעת הפשיטה.

בעשרות מקומות ישוב בגדה המערבית קיים אתמול צה"ל פשיטות לצורך סריקות, מחיקת סיסמאות מקירות הבתים, והסרת דגלי פלשתין. היום צפויה הגברת הפעילות הזו, לנוכח השביתה הכללית הצפויה.

התנגשויות אלימות בעזה

אתמול היו הפגנות אלימות ברצועת עזה ועל פי מקורות ערביים נפצעו תשעה תושבים.

במהלך העימותים, נמסר ממקורות ערביים, נפצע נער בן 16, עוסאמה איסמעיל אל ארג' מרפיח, שנפגע בעינו השמאלית, הכדור חדר לראש והוא הועבר במצב קשה מאוד לבית החולים תל השומר. כמו כן נפצעו שלושה נערים בני 13 ממחנה הפליטים חאן יונס. דובר צה"ל בעזה מסר, כי ידוע לו על ששה פצועים בלבד.

אתמול פשטו אנשי מס ההכנסה על סוחרים בשכונת רימל בעזה, בדקו ספרים וחשבונות. ל־10 מהסוחרים נלקחו תעודות הזהות.

דובר צה"ל בעזה מסר, כי יש עוצר במחנה הפליטים שאטי.

מקורות ערביים מסרו אמש, כי נוכח השמועות על סגר שיוטל על הרצועה ביום ששי החלו התושבים לאגור מזון.

התאוששות בבורסה בניו יורק

ניו־יורק (א־פי). הבורסה הניו־יורקית התאוששה אתמול בבוקר כאשר החלה הצבעה בבחירות לנשיאות בארה"ב, לאחר שני ימי ירידות תלולות שנבעו מחששותיהם של המשקיעים האמריקאים ממצב הכלכלה

ניסיון להתנקש בחיי עוזר של יאסר ערפאת

מאת כתבר "הארץ"
לענייני ערביים

ראש "חזית ההצלה הפלשתינית", הכוללת את ארגוני אש"ף המורדים בביירות, אבו פאדי חמאד, נפצע קשה בניסיון התנקשות בחייו, אור ליום אתמול.

מקורות ערביים בביירות מסרו, כי מכונית-תופת שהופעלה מרחוק, התפוצצה ליד הכניסה למחנה אש"ף מאר אליאס במערב-ביירות, כאשר שיירת המכוניות בה נסע אבו פאדי עברה במקום. עוד 3 אישים פלשתינים נפגעו בהתפוצצות. הצבא הסורי סגר את האזור ופתח בחקירה.

אסאד: ישראל מונעת שלום

דמשק (ע"צ). נשיא סוריה חאפז אסאד האשים אתמול את ישראל בשיבוש מאמצי השלום. הוא אמר דברים אלו בשיחה עם שר החוץ היווני, קארולוס פאפוליאס.

אסאד גם שב והביע על תמיכת הערבים בועידת שלום בינלאומית בחסות האו"ם, בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לסכסוך. בציר יוון מכהן כיו"ר תורן של מועצת הבטחון.

אסאד אמר, "התעצמות של הבחירות האחרונות בישראל מוכיחות שישראל מונעת כינון שלום צודק באיזור".

"הערבים מעוניינים בכינון שלום המבוסס על החלטות האו"ם, באמצעות ועידה בינלאומית, שבה ישתתפו המדינות הקבועות במועצת הבטחון וכל הצדדים הנוגעים בדבר", אמר.

פאפוליאס מסר לנשיא אסאד, מסר מאת ראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו.

בג"ץ מותח ביקורת על תנאי הכליאה והענישה בקציעות

"אין הצדקה לצפיפות שכזו, הפוגעת בתנאים ובזכויות העצירים"

מאת איתן רבין
כתבר "הארץ"

שופטי בית המשפט העליון בראשותו של הנשיא, השופט מאיר שמגר, מתחו אתמול ביקורת חריפה על תנאי המעצר בכלא קציעות ועל אמצעי הענישה במיתקן. יחד עם זאת דחה אתמול בג"ץ את עתירתם של 14 העצירים הכלואים בכלא קציעות ("אנצאר 3") שעתרו נגד מעצרם במיתקן הכליאה בנגב.

14 העצירים טענו באמצעות עורכי דינם, כי הם תושבי השטחים ועל פי החוקים הבינלאומיים על כוחות הביטחון לכלוא אותם במיתקני כליאה בתחומי השטחים הכבושים.

שופטי בית המשפט – לפני שנתנו את החלטתם – סיירו אף במיתקן הכליאה, ראיינו עצירים ושמעו מקרוב על תנאי מעצרם.

בפסק דינם ממליצים השופטים לשפר את תנאי המעצר בקציעות ולפתור את בעיות הצפיפות במיתקן. השופטים אף המליצו לאחר הסיור במיתקן לבנות את מיתקני הכליאה מחדש נוכח הצפיפות השוררת במקום.

השופטים ציינו, כי מתחילה היה מקום להתקין את מיתקני הכליאה נוכח המעצרים ההמוניים אך עתה אין עוד הצדקה לצפיפות שכזו הפוגעת בתנאים ובזכויות של העצירים.

"התרשמנו כי בניה של מיתקנים חדשים היא בת ביצוע תוך זמן סביר".

השופטים גם מתחו ביקורת על תנאי הענישה בקציעות ועל "האפי הבלתי רצוי שלהם מתכבד לאור התנאים במחנה".

תוכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל תאושר רק בממשלה הבאה

מאת דן סגיר
סופרו הצבאי של "הארץ"

תוכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל (1988–1997), שהוצגה זמן קצר לפני הבחירות בפני שר הביטחון יצחק רבין וקיבלה את אישורו, תובא לאישור הממשלה החדשה, לאחר שזו תורכב. החלפת רבין בשר ביטחון אחר, עשויה לגרום לעיכוב מסוים בקביעת התוכנית בפני הממשלה, מאחר ששר הביטחון החדש יבקש ללמוד את פרטיה, בטרם יציגה בפני הממשלה. השבוע החלו אלופי צה"ל לסקור בפני הקבינט את מרכיביה השונים של התוכנית וההערכות האסטרטגיות עליהם היא מבוססת, אולם האישור הסופי כולל התקציבים, יתבצע כאמור רק בממשלה החדשה.

תוכנית צה"ל לעשור הקרוב מורכבת באופן בסיסי משני חלקים: החלק האחד מתווה את תוכניות צה"ל לשנים הקרובות, בהסתמך על התקציבים הנוכחיים ורמת הסיוע הבטחוני מארה"ב, והחלק השני – המלצות הצבא לגבי בניין הכוח בעתיד, במטרה לענות על האיומים, הדורשות תוספת תקציב ניכרות בפריסה רב־שנתית.

הרמטכ"ל דן שומרון ציין, שהערכות האיומים עליהם בנויה התוכנית הרב־שנתית, אינה לוקחת את האיומים הקיצוניים ביותר אלא רק את הסבירים. לדברי שומרון התקציב הצבאי של מדינות העימות (ללא כולל מצרים), הוא גדול פי ארבעה מתקציב הביטחון של ישראל. מסיבות אלו מגדלות מדינות ערב להצטייד באמצעי לחימה משוכללים ביותר כגון מיג־29, טילי קרקע קרקע וטנקים חדישים ביותר.

עונשי מאסר לארבעה מחבלים שגרמו פציעת חמישה ישראלים

ידיו של אחד מהם נקטעו בשעת ניסיון לבצע פיגוע

(עו). בבית המשפט בשכם נגזר אתמול דינם של ארבעה מחבלים, אשר ביצעו שורת מעשי חבלה בשטח ישראל וגרמו לנפגעים. המחבלים שפעלו בין השנים 85־86, נידונו מ־8 עד 13 שנות מאסר.

ארבעת המחבלים, אשר נעצרו ב־1 בנובמבר 1987, היו חברי החזית הדמוקרטית. ברשותם נמצאו רימוני יד, רובי קלשניקוב ומטעני חבלה ואמצעי לחימה רבים.

בין מעשי החבלה שביצעו ארבעת חברי החוליה:

הנחת מטען חבלה בכפר סירקין ב־20.3.85, אשר התפוצץ וגרם לפציעתם של שני עובדי אורח ישראליים;

הנחת שני מטעני חבלה ברחוב דיזנגוף בת"א, אשר אחד מהם פורק והאחר התפוצץ וממנו נפצעה צעירה;

הנחת מטען חבלה ברחוב הרצל ברמת גן, שהתפוצץ ופצע שני אנשים;

ניסיון לפגוע באוטובוס ישראלי בכביש חוצה שומרון ליד אריאל, ע"י הנחת מטען חבלה וירי אוטומאטי מרובי קלשניקוב;

ניסיון לפגוע באוטובוס ישראלי בשומרון.

מעשה החבלה האחרון בוצע ע"י חברי החוליה ב־31.10.87, כשניסו לפוצץ מטען חבלה ביום הצהרת בלפור, בגבעה הצרפתית בירושלים. ניסיון זה נכשל, כאשר אחד מחברי החוליה, שהיה בדרכו לגבעה הצרפתית מאוניברסיטת ביר זית, טעה בהפעלת המטען שהתפוצץ וקטע את שתי ידיו.

ארבעת המחבלים הם: חלמי מחמוד מחמד פוקרה בן 38 מהכפר עבותא, אשר נידון ל־8 שנות מאסר. ג'מאל עבד אל פתח עבדול ג'עבר שאהין, מהכפר סלפית, בן 28, נידון ל־8 שנות מאסר בפועל. זיידאן חסן זהאדי פאטאני בן 25 מהכפר סלפית, שנידון ל־10 שנות מאסר בפועל. אחמד עבד אל קאדר מוחמד אבו נומרה בן 24 מהכפר סלפית, שידיו נקטעו במהלך נסיון להנחת מטען חבלה, שנדון ל־13 שנות מאסר.

החל משפטם של מואשמים בסחר בציורים ישראליים מזויפים

מאת נורית בהגא
כתבת "הארץ" בחיפה

משפטם של 4 מתוך 8 בעלי ועובדי גלריות בצפון הארץ, המואשמים במרמה ובסחר בתמונות מזויפות, החל אתמול בבית-המשפט המחוזי בחיפה. לדעת מומחים, המדובר בפרשת המרמה – בתחום אמנות הציור – הגדולה בישראל.

על־פי כתב־האישום שהוגש על־ידי פרקליטות מחוז חיפה, נפרץ בפברואר 1980 ביתו של הצייר הצפתי שמשון הולצמן. עשרות מציוריו, רובם לא חתומים, נגנבו.

אחד הנאשמים המרכזיים, שלמה מגרא (41), בעל גלריה בצפת, מואשם שהעביר לגלריה בתל־אביב 22 תמונות עם חתימה מזויפת של הצייר. מגרא נחקר על מעורבות בפריצה לסטודיו של הצייר אליהו גת בצפת, בה נגנבו 50 מציוריו.

בפרשה אחרת נטען, שמגרא הפיץ ציורים מזויפים של ציונה תג'ר, שנפטרה באחרונה, ובהתפרצות לבית צייר אחר, לפני 8 שנים.

שלמה פריץ (38) שעבד בגלריה של מגרא, מואשם שהציע לבנימין קידר (40), בעל גלריה מחיפה, 15 ציורי אקוורל מזויפים של מרסל ינקו. קידר מואשם שידע כי הציורים מזויפים, והציע אותם ליונתן רוזן (41). המואשם שרכש 5 ציורים, ולמרות שידע שהם מזויפים, מכר אותם כמקוריים לסוכן־הביטוח שלו. רוזן רכש 8 רפרודוקציות של נחום גוטמן, מתוך 500 הדפסים, ומחק בחלק מהם את הספרה 0. בכך "הקטין" את המהדורה ל־50 עותקים, וגרם לייקור מחירי ההדפסים.

אתמול נשמעה עדות אמנן הצייר חיים לבנת, ועד נוסף.

באולם בית־המשפט הוצגו עשרות ציורים מזויפים. עורכי־הדין עקיבא ברזויק, דוד אפל, חיים שרצברג ובנו גנות, מייצגים את הנאשמים, הכופרים באשמה.

נעצרו שני צעירים שמכרו חשיש לקטינים בפתח תקוה

(עו). משה גרוס (19) ורונן אסולין (20) תושבי פתח תקוה, המואשמים בסחר והספקת סמים מסוכנים לקטינים, נעצרו אתמול עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. השניים נעצרו באחרונה יחד עם למעלה מעשרה קטינים.

בכתב האישום שהוגש בבית המשפט בפתח תקוה, טוענת התובעת, כי במהלך החודשים האחרונים נהגו הנאשמים למכור חשיש לחבורת קטינים. ה"לקוחות" התקשרו, טלפונית, לביתם של השניים וביצעו את הזמנת הסם. לאחר תיאום טלפוני, הוזמנו הקטינים לבתיהם של הנאשמים, ועם קבלת הסם, שילמו את התמורה הכספית בתוספת קומיסיון – ותיכה מהסם – טוענת התובעת.

גבי אסולין הבחין כי הורית את הקטינים לסמים. לדבריו, הכיר אותם לאחר שנבדו נסיון בצריכת סם. עם זאת הודה הנאשם בהספקת הסם ובשימוש בו, יחד עם הקטינים, במהלך מסיבות סמים, שאורגנו במקום מגוריהם של חלק מהנערים.

שר הביטחון
משתתף בצערו על
אלוף (מיל) מנחם (מנדי) מרון
במות הרעיה
אידה
ומביע תנחומיו למשפחה
יצחק רבין
שר הביטחון

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי, אבינו וסבנו היקר
ד"ר עזריאל (אדק) יניב
ז"ל
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי כ"ט בחשון תשמ"ט 9.11.88 בשעה 14.00, בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים בשער הראשי
האבלים: אשתו: בלנקה
בנו וכלתו: אמיר ורונית
בנה: רן
נכדותיו: קרן, נגה
וכל בני המשפחה

למנחם מרון
חבר הדירקטוריון
איתך באבלך הכבד על מות רעייתך
אידה ז"ל
יו"ר הדירקטוריון
חברי הדירקטוריון
המנכ"ל וההנהלה
הבנק הבינלאומי הראשון

לבלנקה והילדים
אתכם באבלכם הכבד
על מות ידידנו היקר
ד"ר אדק יניב
צלינה ואלי שתיל

ידידי המ"צ (חיל משטרה צבאית)
עמותת ידידי
משטרה צבאית
עצרת התייחדות
לחללי המשטרה הצבאית
תערך ביום חמישי, א' כסלו תשמ"ט, 10.11.88.
בשעה 14.00 ע"י האנדרטה לחללי המ"צ, בקדומים.
מוקירי זכרם מוזמנים

לידידנו **מנדי מירון**
משתתפים בצערך העמוק במות
רעיתך
ושולחים את תנחומינו
משפחת
המועצה לישראל יפה.

מנכ"ל רפא"ל
הנהלת רפא"ל והעובדים
משתתפים בצערו של
אלוף (מיל.) מ. מרון
במות
הרעיה
ומביעים תנחומים למשפחה

למנחם מרון ומשפחתו
איתכם באבלכם במות
הרעיה והאם
חברת ספקטרוניקס בע"מ

למנדי והילדים
אתכם באבלכם על מות
אידה ז"ל
אורה וקלמן רוזן
הדסה ויעקב וסרצוג
תהילה ונתנאל פיגלין

זקוק דחוף למודעה?
מודעון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

למנדי מירון
תנחומים על מות רעיתך ז"ל
אידה
פונט יגאל

לחברתנו
רותי גרינברג ולמשפחה
כואבים אתך עם מות אמך היקרה
חנה טורקניץ
ז"ל

גרטה ועמנואל אלקיים
אילנה ודוד אם
לידיה ודני אביחן
חוה ומשה אגודמן
ריבה ואריה ברנוביץ
חנה ואברהם בלומנטל
לאה ואהרון זילברשטין
אורה ומשה בריואקס
מנוחה ודובי פל
רנה וריצ'רד יזלביץ
מלכה ועמוס ירדן
יהודית וד"ר דוד בנק
עליזה מנור
דיתה ומשה גוטנברג
ד"ר בת־עמי ומשה צוקר
ביבי ומולי קוכן
תמי ויורם שחם
יהודית ודני שטרנברג
מרי ודני ששונקין

למשפחת ורטיקובסקי
אתכם באבלכם הכבד בהילקח מכם
ראש משפחתכם וחברנו היקר
ברוך ורטיקובסקי ז"ל
הנשיא, ההנהלה, החברים והעובדים
בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

למשפחת מרון
משתתפים באבלכם הכבד על מות האם והרעיה
אידה מרון ז"ל
יו"ר מועצת הצרכנים של שקם
המנכל
והנהלת שקם

דחפון
שרות הודעות מלבושי של רחוק
לבעלי כרטיסי אשראי
03-611001

לשלמה להט ובני ביתו
השתתפותנו הכנה במות
האם ז"ל
משפחת ורטהיימר
ובית ישקר

לאלוף (מיל) מנחם מרון
משתתפים בצערך הכבד
על מות רעיתך
אידה
מנהל התעשיה הצבאית
והנהלתה

שר התחבורה חיים קורפו
המנהל הכללי
והנהלת המשרד
כואבים את מותו של
מנחם סבידור
ז"ל
יו"ר הכנסת ומנכ"ל רכבת ישראל לשעבר

קואופרטיב דן
משתתף בצער הגימלאית
לאה ליטבק והמשפחה
על מות **הבן** ז"ל

למר מנחם מירון
משתתפים באבלך הכבד במות
רעיתך ז"ל
"אלקטרו־גליל"
קרית שמונה

המועצה להשכלה גבוהה
אבלה על מותו של
מנחם סבידור ז"ל
חבר המועצה
ומשתתפת בצער המשפחה
שר החינוך והתרבות
יושב־ראש המועצה להשכלה גבוהה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
א.ז. כהן ז"ל
נקיים מחר יום חמישי, א' כסלו תשמ"ט, 10.11.88
עלייה לקברו לגילוי מצבה
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה
אנו מודים לכל מנחמינו
המשפחה
ובית כ.צ.ט.

חיסון הפוליו שיינתן לתינוקות יהיה מעתה שילוב של סאלק־סייבין

מאת עדנה אזרדור
לסוכנות עתים

200,000 חיסונים מתרכיב סאלק הוזמנו בימים אלה מן היצרן בחו"ל ותוך חודש וחצי יחלו בכל התחנות לבריאות המשפחה בארץ לחסן את כל התינוקות הנולדים בחיסון משולב של סאלק ושל סייבין, במסגרת מדיניות החיסון החדשה, עליה החליטו בעקבות התפרצות הפוליו בחודשים האחרונים – על כך מסר מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' יורם לס, בדיון מסכם על נושא הפוליו ומדיניות החיסון בעתיד, שהתקיים אתמול בבית החולים שיבא בתל־השומר.

בדיון השתתפו ראשים מחוזיים, אחיות בריאות הציבור וראשי משרד הבריאות, שנטלו חלק במבצע החיסון הגדול ביותר בישראל מאז שנות ה־40.

בין הצעדים שהחליט משרד הבריאות לנקוט:

● הקמת צוות המורכב מנציגי משרד הפנים, הבריאות, האוצר והחקלאות שתפקידו לזרז ביצוע כל הפרויקטים הקשורים בביוב ואשר תכנונם הושלם ואושר ואשר התעכבו מסיבות תקציביות.

● הכנת תוכנית כלל־ארצית לאפידמיולוגיה.

● מתן פתרונות תקציביים וקביעת לוחות־זמנים לביצוע התוכנית הארצית.

● הגברת הפיקוח של משרד הפנים על הרשויות המקומיות בתחומי התברואה.

● חיוב הרשויות המקומיות לתחזוק מתקני המים והביוב באופן שוטף ובצורה נאותה. על משרד הפנים לקבוע תקן מחייב של עובדים ברמה מתאימה, הצריכים להימצא במחלקות המים והביוב, כדי שמחלקות אלה תוכלנה לבצע את תפקידיהן.

מיליון אזרחים בתחום הקו הירוק חוסנו במסגרת מבצע חיסון האוכלוסיה עד גיל 40 כנגד שיתוק ילדים (פוליו).

במבצע השתתפו 3000 אחיות בריאות הציבור, 1000 מתנדבים ועוד 1500 עובדי רשויות מקומיות. בנתונים אלו מסרה אתמול בכנס שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו.

היא אמרה שחיסון האוכלוסיה כנגד פוליו היה המבצע הגדול ביותר בשרותי הבריאות מבחינת היקפו ומבחינת הביצוע שלו. אך המבצע לא פתר את אחת הבעיות המסובכות של המדינה והיא מערכת הביוב. ההגדרה כי מערכת הביוב "היא פצצת זמן" עדיין נכונה.

ארבלי אלמוזלינו ציינה כי במשך השבועות האחרונים לא התגלה מקרה חדש, גם לא כתוצאה מהחיסון, אם כי יש לנקוט בזהירות בקביעה זו הצריך להמתין עד 60 יום ממתן החיסון.

יצויין כי מי שעדיין לא קיבל חיסון יוכל לקבלו בתחנות לבריאות המשפחה.

צה"ל לעזרת קשישי תל אביב

חיילי צה"ל השתכנו ליד שכונת הדר יוסף בתל־אביב במסגרת פרוייקט "צבר" – צנורות ברצינות. החיילים שוהים בשכונה במשך ארבעה ימים, שבהם הם עוזרים לתושבים קשישים לשפץ את דירותיהם. בתל גיבון התקנת פרגים, העבודות נמשכות. בתמונה: חייל עוזר לקשישה. (צלום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן בע"מ)

התאבד בתלייה בתא מעצרו

(ע) אסיר התאבד אתמול ב"בית מעצר ירוחם" של כלא באר־שבע.

האסיר הוא תושב באר־שבע בן 24, שנשפט לפני שמונה ימים ונידון ל־15 חודשי מאסר על עבירות של סחיטה באיומים. הוא הוחזק בתא מספר 8 של אגף מספר 1 בבית המעצר, ואתמול היה אמור להישלח לבית הסוהר, לצורך ריצוי העונש.

הוא הוחזק לבד בתאו ובביקורת שנערכה אחר הצהריים, נמצא ללא רוח חיים, כשהוא יושב על אסלת השירותים וחבל מאולתר כרוך סביב צווארו.

ההערכה הראשונית היא, כי התאבד בתלייה ומשטרת באר־שבע חוקרת את נסיבות מותו.

ניסו לשרוף מכונית על נוסעיה בטבריה

(ע). ניסיון להצית מכונית על נוסעיה היה אתמול בשעה 2 לפנות בוקר ברחוב אלחדיף בטבריה. המציתים שפכו דלק על הכביש וכאשר עברה מכונית, השליכו גפרור בוער להעלות את הרכב באש.

כוחות הבטחון שחשו למקום, השתלטו במהירות על הדליקה על הכביש ועל החולו עצורים חשודים.

עד כה נעצרו כ־30 חשודים והמשטרה ממשיכה בחקירתה.

לדעת המשטרה, היתה כאן פעולה על רקע לאומני, אם כי חוקרים גם כיוון פלילי.

תיקים נחטפו מקשישות בחולון ובבת ים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

גל חטיפות תיקים בבת־ים ובחולון נמשך על אף שהמשטרה הודיעה לפני שבוע, כי תנקוט בצעדים מיוחדים בתחום זה.

בלילה של יום ב' נחטף תיק של קשישה מבת־ים, על־ידי אלמוני אשר הגיח מאחוריה. בתיק היו מסמכים ו־100 ש"ח.

שלשום בערב, בחולון, נחטף תיקה של קשישה באותה שיטה. התיק הכיל מסמכים ו־10 ש"ח.

במשטרה מסבירים, כי המדובר בפשע "נקודתי" אשר קשה למנוע אותו. רוב העבריינים פועלים כך כדי לממן רכישת סמים. בין המבצעים קטינים רבים.

חולה נפש "השתלט" על רחוב בתל אביב במשך כחמש שעות

אשה וחייל הותקפו על ידי כלביו ● המשטרה המתינה שעות עד שעצרה אותו

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

במשך שעות ארוכות, הטיל חולה נפש אימה על קטע רחוב בתל אביב. האיש בן ה־29, שברח לפני כשבוע מבית החולים לחולי נפש "אברבנאל" בבת ים, הסתובב ברחוב, מלווה בארבעה כלבים אימתניים השייכים לו, איים על תושבי הרחוב ועל שוטרים שניסו לעצרו, והניע מעבר של עוברים ושבים. כל זאת – לאחר שתקף בגרזן חייל שעבר ברחוב, רדף אחריו, גרם לחייל שריטה ביד ושיסה את כלביו בשוטרים שניסו להשתלט עליו.

האירועים ברחוב החלו בשעה 4.30 אחרי הצהריים ונמשכו עד תשע בערב, כאשר שוטרי משמר הגבול השתלטו עליו, והכלבנים של עיריית תל אביב השתלטו על כלביו. עד אז ניצבו שוטרים במרחק בטוח ממנו במשך שעות ארוכות, וצפו בהתרחשויות.

לסופר "הארץ" [illegible] בקושי.

סמוך לשמונה בערב שאל סופר "הארץ" את דוברת המשטרה מדוע לא משתלטים עליו, והיא ענתה כי המשטרה תעצור את האיש בזמן המתאים על פי ראות עיניה.

השכנים, שלא התלהבו את פורים מחולה הנפש וכלביו, סיפרו כי בשבוע האחרון היו מספר מקרים שבהם הוא השתולל, שבר חפצים בביתו ואיים על בני משפחתו ועל השכנים. לדבריהם הוא איים שיפגע בהם אם יתלוננו עליו במשטרה ושיסה בהם פעמים אחדות את הכלבים.

אחד מדיירי השכונה, בן 11 שהיה עד להתרחשויות ברחוב אתמול אחרי הצהריים, סיפר כי אשה וחייל שעברו ברחוב הותקפו על ידי כלביו של חולה הנפש. החייל בעט באחד הכלבים בנסיון לגרש אותם ואז יצא מהבית בריצה חולה הנפש כשבידו גרזן והחל לרדוף אחרי החייל. הוא הצליח לפגוע קלות בחייל שמיהר להזעיק את המשטרה. לדברי עדי ראייה התנפלו הכלבים על שוטרים שהגיעו למקום ואלה מיהרו להתרחק מחולה הנפש ומכלביו.

רופא מואשם בקבלת שוחד מעד המדינה יהודה פרנקל

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

ד"ר אלכסנדר פולנסקי (40) מבת־ים, מואשם בבית־משפט השלום בנתניה בקבלת שוחד מיהודה פרנקל, שקיבל מעמד של עד מדינה במספר משפטים, ביניהם משפטם של המזכיר הראשי של בתי־משפט השלום בתל־אביב, יואל ברעם, ועו"ד רונלד חיים.

בכתב־האישום נטען, כי הנאשם העסק כרופא בקליניקה פרטית ובנוסף לכך העסק על־ידי המשטרה כרופא אישי, לפי הצורך, לבדיקת עצורים. התובעת, עו"ד עופרה אור־נשטיין, טוענת, כי כאשר נעצר פרנקל בנובמבר 1986, הוא חשש ממעצר ממושך. לטענת התובעת, רמז פרנקל לרופא, כי ישלם לו 1,500 דולר תמורת הכנת תעודה רפואית כוזבת, והבטיח פרנקל לנאשם לפתוח עסק משותף למכירת חלקות־אדמה לאנשים שרנים בחו"ל.

לטענת התובעת, כתב הרופא תעודה רפואית כוזבת ומסר אותה לפרקליטו של פרנקל תמורת שכר טרחה של 150 ש"ח.

קבלת מודעות
"לוח העיר"
ומשפחתיות
885-885

שרתון לונדון ב־50% הנחה

Sheraton Park Tower
101 KNIGHTSBRIDGE, LONDON SW1X 7RN TEL. 01-235 8050
The hospitality people of ITT

£43.5 בלבד לאדם בחדר זוגי + V.A.T
על בסיס לינה.
בחדר יקבל את פניכם בקבוק יין משובח, ובארוחת הערב במסעדת המלון יוגש בקבוק יין נוסף על חשבון הבית, לכל 4 סועדים. המבצע בתוקף בכל יום שתבחרו בתקופה שבין 9.12.88–15.1.89 ובסופי שבוע בלבד (יום שישי עד ראשון) בתקופה שבין 18.1.89–1.5.89.
להזמנות: טל. 03-5463535.

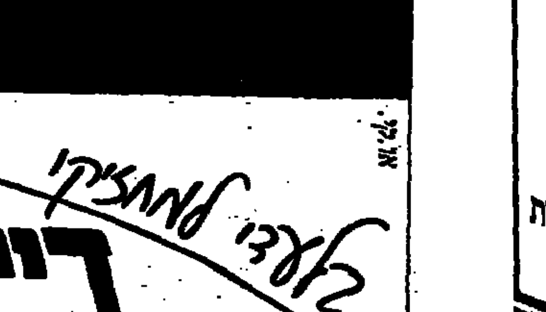

דיינרס הארץ
כרטיס לאנשים חושבים
לעדי למחזיקי
למנויי הארץ! לקבלת טופס הצטרפות לכרטיס "דיינרס הארץ" נא לפנות למח' קידום ופיתוח הארץ. טל. 03-5121339, 5121340.

18 חודשי מאסר למזכיר לשעבר של ביה"מ בעכו

מאת נדירה בהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

אברהם פרהוד (39) ששימש כמזכיר בית המשפט בעכו עד ליום יולי 87, נידון אתמול לשנה וחצי מאסר בפועל וקנס כספי של 7500 ש"ח, על עבירות מירמה, גניבה וזיוף מסמכים.

העונש שנגזר על ידי שופטת בית המשפט המחוזי בחיפה, מיכאלה שירלובסקי, הינו פרי עיסקת טיעון, לפיה חזר בו הנאשם מכפירתו באשמה, והודה במעשי גניבה וזיוף, בהיותו עובד ציבור. בנוסף נמחקו מכל שמונת סעיפי כתב האישום – האשמותיו בהפרת אימונים.

פרהוד קיבל כספים שלא כדין מנאשמים שהורשעו בבית משפט השלום בעכו. הכספים היו קנסות שהוטלו על נאשמים שונים. הנאשם שילשל את כספי הקנסות לכיסו וכך גנב אותם. בכמה מקרים המציא הנאשם קבלות מזוייפות על תשלום הקנסות. באחד המקרים נידון אדם בגין עבירת תנועה לתשלום 9000 שקל ישנים, בשנת 1984. האיש שילם לפרהוד, אולם זה האחרון שילשל את הכסף לכיסו. האיש קיבל הודעה על תשלום קנס מוגדל.

במקרה אחר נידון קרוב משפחתו של הנאשם, יוסף פרהוד, ל־50,000 שקלים ישנים – קנס על בניה ללא רשיון – וכשביקש לשלם אותם לנאשם, האחרון גנב את הכספים.

הוארך מעצר 4 חשודים בהדפסת דולרים מזוייפים

מאת נחרית אמיתי, סופרת "הארץ"

מעצרם של ארבעה החשודים במעורבות ברשת להדפסה ולהפצת דולרים מזוייפים, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בפתח־תקוה. מעצרו של משה מרסל נבון הוארך על־ידי השופטת שרה פריש בעשרה ימים, ומעצרם של אורי אלנקרי מתל־אביב ודוד וכלשוילי ואברהם שמיאלשוילי מבאר־שבע הוארך בחמישה ימים.

בבית־המשפט טען רב־פקד שמשון נוי כי נבון, תושב רמת־השרון, הוא בעל בית־דפוס בתל־אביב, שנהג יחד עם אחרים לזייף שם דולרים. השטרות, בערכים של 50 ו־100 דולר, הופצו ברחבי הארץ על־ידי מפיצי־משנה. לטענת החוקרים מדובר בזיוף ברמה גבוהה.

המשטרה הציגה בבית־המשפט חומר סודי הקושר את החשודים לעבירות.

אחר לשלשום פשטה המשטרה על בית־דפוס במרכז תל־אביב ודירות באזור המרכז והדרום, ועצרה את החשודים בהשתייכות לרשת האמורה.

שתי אחיות הואשמו בסחר בסמים בדירתן בחולון

(ע) שתי אחיות, ליזה וסימונה פריץ, הואשמו אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בניהול תחנת סמים מדירת מגורים בחולון במשך מספר חודשים.

יחד עימן הואשמה רות עוזן, ששימשה כשומרת מטעמן והודתה כי קיבלה שתי מנות סם, מדי יום. בכתב האישום טענה התובעת עו"ד חוה לוין, כי האחיות פריץ קיבלו סמים בכמויות מסחריות החל מחודש יולי. הן חילקו את הסם למנות בודדות בדירתה של ליזה פריץ. מכל חמישה גרם סם גרוס, הכינו כ־45 מנות סם. כל מנה נמכרה תמורת 50 ש"ח.

לטענת התובעת, קיבלו השתיים כמויות גדולות ביותר של הירואין שהסתכמו בכ־300 מנות מדי שבוע. שתי האחיות התחלקו ברווחים ממכירת הסם ואילו הנאשמת השלישית שימשה כשומרת.

נער בן 30 מעוק, נעצר ב"בית ידליך" בדרך חיפה בתל אביב כשברשותו 13 גרם הירואין.

הוגש אישום נגד שניים שתקפו ושדדו 4 נשים

(ע). בבית המשפט המחוזי בתל אביב, הוגש אתמול כתבי אישום נגד בנתם קלימן וישראל קוצר המואשמים בשוד נשים קשישות ובתקיפתן. בא כוח הפרקליטות עו"ד באה שילה, טענה בבית המשפט כי במחצית השנייה של חודש אוקטובר, תקפו ושדדו הנאשמים ארבעה נשים קשישות שהיו בדרכן לבתיהן, לאחר שמשכו כספים מסניפי הבנק.

בפעם הראשונה, עקבו קלימן וקוצר אחר חנה רוקימר, בת 66, מן הרגע בו יצאה את סניף הבנק ומכוף לביתה, חטפו את תיקה שהכיל 600 שקלים. כעבור יומיים חטפו הנאשמים את תיקה של מלכה שטורם בת 71 שהכיל 1000 שקלים.

ב־24 באוקטובר עקבו הנאשמים אחר בבגרה יהודה בת 71, שתמו אם 600 שקלים. יומיים לאחר מכן תקפו השניים את דינה גולדבג בת 76, היכוה באכזריות וחטפו בכוח את תיקה.

יצאנית חשודה בכיוס לקוח

(ע). יצאנית, החשודה, בכך שכייסה את ארנקו של אחד מלקוחותיה, שהכיל 1,400 ש' שוחררה בערבות אתמול בבית משפט השלום בתל אביב.

בא כוח המשטרה, רס"ר שבתאי גיל, טען, כי החשודה, סהר מוסטפה (21) שידלה נהג לקיים עימה יחסים. החוקר טען, כי החשודה שלפה מכיס מכנסיו המופשלים של לקוחה את ארנקו, שהכיל 1,400 ש"ח והמסמכים. הנהג ניסה לעצור את החשודה, אולם זו תקפה אותו ונמלטה מן המקום. הנהג מיהר להתלונן במשטרה על המקרה.

החוקר ציין, כי החשודה הורחה בחקירתה בגניבת הארנק. וביקש לעצרה למשך יומיים. החשודה ביקשה מהשופט ארי זיראב לדחות את בקשת המשטרה בנימוק, שעליה לטפל בילדתה בת השנתיים. השופט הורה לשחרר אותה בערבות.

בסוף השבוע שעבר שוחררה בביהמ"ש, רנה ועקנין, החשודה בכך ששידלה נער בן 16 לקיים עימה יחסי מין תמורת תשלום, וכייסה מכיסו 900 ש"ח.

הנאשם באונס צעירה בפ"ת

(ע). ברוך חזיקב (35) מהוד השרון הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב באונס צעירה שנפגשה עימו על־מנת להבהיר לו, כי אינה מעוניינת בקשרים עימו, מאחר שהיא עומדת להינשא בקרוב.

התובעת, עו"ד דורית שפירא, טוענת בכתב־האישום, כי הנאשם פגש את הצעירה, תושבת הרצליה, בעת שהמתינה לאוטובוס בתחנה המרכזית של פתח־תקוה. הנאשם החל לשוחח עם הצעירה וקיבל ממנה את מספר הטלפון שלה. הוא התקשר לביתה פעמים מספר וביקש ממנה לצאת עימו, אולם היא סירבה. הנאשם שב והטריד את המתלוננת עד שהחליטה להיפגש עימו, כדי להבהיר לו שאינה מעוניינת בקשרים עימו.

השניים נפגשו בתחנה המרכזית בפתח־תקוה והנאשם הציע לה הסעה במכוניתו. בכתב האישום נטען, כי הצעירה הסכימה. הנאשם עצר את רכבו באזור שומם וחשוך ונטפל אליה. כשהתנגדה, אמר: "אם לא תשתקי, ארביץ לך".

המתלוננת, נטען בכתב־האישום, הבינה כי אין סיכוי להתנגדות, והנאשם ניצל את ההלם, הקפאון וחוסר התגובה, הפשיטה ואנסה.

שנת מאסר למבצע מעשים מגונים בילדה בת תשע

(ע). שמואל צברי מפתח תקוה, נידון אתמול בבית משפט השלום בפתח תקוה לשנת מאסר בפועל וחצי שנת מאסר על תנאי, לאחר שהורשע במעשים מגונים בילדה בת תשע.

התביעה טענה, כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכבוד הורמוניות. השופטת שרה פריש אמרה, כי מעשיו של צברי, בשוני האב לילדים בוגרים, מכוערים ומתועבים ועלולים להשאיר צלקת עמוקה בנפשה של הילדה. השופטת הטעימה, כי מקומם של עבריינים כאלו הוא מאחורי סורג ובריח.

הרוג בתאונה במרכז נצרת

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

מהאונה זאר (24), בנו הבכור של נאזר גאשי ז"ל, קצין מחוז במינהל מחוז הצפון של משרד הפנים, אשר נפטר לפני כשנה, נהרג אתמול במרכז נצרת, כאשר מכונית דוג' בה נסע סטתה מנתיב נסיעתה ופגעה בעמוד חשמל. מהאונה נפגע קשה בראשו ונפטר בבית החולים "המשפחה הקדושה", אליו הועבר לטיפול.

רופאו של רייגן מסר בישראל על טיפול חדשני במחלת הסרטן

בעזרת הפרשות של תאי דם לבנים התוקפים את הסרטן

מאת עדנה אזרדור
סופרת "הארץ"

שיטה חדשנית לטיפול במחלת הסרטן, הוצגה אתמול על ידי פרופסור סטיבן רוזנברג, מנהל המחלקה הכירורגית של מכון הסרטן הלאומי האמריקאי.

פרופסור רוזנברג, שהוא רופאו האישי של הנשיא רייגן, הגיע לארץ לקחת חלק באירועים הצפויים לקראת מבצע "הקש בדלת" של האגודה למלחמה בסרטן. לדבריו, 50% ממקרי הסרטן ניתנים לריפוי באמצעות ניתוח, הקרנות וכימותרפיה, או באמצעות טיפול ביולוגי הנמצא בניסוי קליני בארבע השנים האחרונות בארצות הברית.

מדובר בשיטה שמטרתה ל"הנדס" תאי דם לבנים (לימפוציטים) לתקוף את תאי הסרטן בגוף במטרה ל"חסלם". המתברר כי תאי דם אלו עשויים להפריש כמויות משמעותיות של חומרים כימיים (אינטרלוקין־2) כשהם נמצאים בתרביות והדרך זו להפוך לתאים קטלניים לגבי הסרטן.

הרעיון הוא לנטל את הלימפוציטים שהוצאו מגוף החולה, בתרבית מחוץ לגוף, לגדל אותם, לגרום להתרבותם ולהפרשת האינטרלוקין־2. לאחר פרק זמן מסויים מחזירים את הלימפוציטים לגוף החולה ומוסיפים הזרקות חוזרות של אינטרלוקין־2.

פרופסור רוזנברג ציין כי מאז 1984, ערך ניסוי קליני של השיטה על 400 חולי סרטן כליה, מעי הגס וסרטן העור. אצל 10 חולים הגידול נעלם, ואילו אצל 25 אחרים היתה נסיגה במחלה.

הוא הוסיף כי לאחרונה שופרה השיטה על ידי שימוש בלימפוציטים שבודדו מאיזור הגידול. התברר כי לימפוציטים אלו הנמצאים בתוך הגידול אמינים יותר בזיהוי תאי הסרטן, מאשר תאים במחזור הדם הכללי.

פרופסור רוזנברג הוסיף כי התחזיות מלמדות שאחד מכל ארבעה אנשים בעולם המערבי יחלה בסרטן ואחד מכל שישה חולים ימות מהמחלה.

האגודה למלחמה בסרטן בישראל מבקשת לגייס ארבעה מיליון שקלים מהציבור, להמשך המאבק במחלה.

התובע לא הופיע ומשפטו של ראש מועצת רמת השרון נדחה

(ע). משפטו המחודש של משה הדבין, ראש המועצה המקומית רמת־השרון, הנאשם באי קיום צו הריסה בביתו, נדחה מאחר שנציג התביעה לא הופיע לדיון בבית־משפט השלום בתל־אביב.

הדבין, המכהן גם כיו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה במרחב רמת־השרון, הועמד לדין בפברואר 81 באשמה של סטייה בתוכנית בניית ביתו. התביעה טענה, כי ב־1980 אישרה הוועדה המקומית תוכנית לבניית ביתו של הדבין, והתברר כי הוא סטה מן התוכנית בהגדלת שטח הבנייה ב־14 מ"ר.

בית־משפט השלום הטיל על הדבין קנס בסך 800 ש"ח והורה להרוס תוך 7 חודשים את מה שנבנה בסטייה מהתוכנית. ב־1986 הגישה התביעה כתב־אישום נגד הדבין ובו טענה כי לא קיים את צו ביהמ"ש.

הדבין זוכה. שופט השלום קיבל את טענתו, על־פיה הבין כי החובה לביצוע ההריסה לא הוטלה עליו.

בארכות היועץ המשפטי הגיש ערעור לביהמ"ש המחוזי בתל־אביב והשופטים שלמית ולנשטין, יעקב קדמי, ועדנה שבקי קיבלו את הערעור והורו להחזיר את התיק לדיון בבית־משפט השלום.

השופטים קבעו כי ביצוע צו הריסה מוטל על האדם שבשמו הצו, הם הדגישו, כי ראוי היה שהוועדה המקומית לתכנון ובנייה תנהג עם הנאשם כפי שהיא נוהגת עם שאר תושבי רמת־השרון.

השופטים דחו את בקשתו של הדבין לקבלת רשות ערעור לבית־המשפט העליון על החלטתם.

אתמול אמור היה משפטו החוזר של הדבין להיפתח, אולם נציג התביעה לא הופיע לדיון והשופט אליעזר כהן נאלץ לדחות את הישיבה ל־22 בדצמבר.

צעיר יצא מנתב"ג לחו"ל וחזר בלי לעבור את ביקורת הגבולות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

משטרת נתב"ג עצרה צעיר תושב אילת, אשר לפחות פעמיים הצליח לצאת בדרך האוויר את ישראל ולשוב אליה בצורה בלתי חוקית, ומבלי שהדבר יתגלה על ידי אנשי מנגנוני הביטחון והתעופה המופקדים על הנושא. נודע, כי במשטרת נמל בן גוריון נטו אתמול להתייחס בצורה רצינית ביותר לאירוע אשר חשף מחדל חמור ביותר בדרך הפיקוח והמעקב אחר הנוסעים הבאים והיוצאים דרך האוויר.

תרעומת קשה במיוחד הובעה באוזני סופר "הארץ" נגד עובדי חברות תעופה אשר התרשלו, קרוב לוודאי בתפקידים בבקרים האמורים, ולא הצליחו לגלות, כי הנוסע יצא את ישראל מבלי שעבר כנדרש את בקורת הדרכונים, ומבלי שהחותמת המעידה על כך תהיה מוטבעת מאחורי כרטיס העלייה למטוס. בעקבות חשיפת המקרה הזה משטרת נמל בן גוריון בעריכת תרגילים בנושא, כדי לעמוד על מידת עירנותם של אנשי חברות התעופה. בנסיעתו האחרונה שב הצעיר ארצה בחברת "אל על".

הפרשה התגלתה ב־27 באוקטובר, אולם הותרה לפרסום רק אתמול.

בחקירה ניסה תחילה לטעון כי הצליח לצאת את הארץ ולחזור אליה מבלי שהוחתם דרכונו, כיוון שהוא דייל. גירסתו נבדקה והתברר, כי אין בין חברות התעופה דייל העונה על השם שנקב. בשלב זה נשבר החשוד והודה לפני חוקרי המשטרה את שיטתו. בין השאר התברר, כי ניצל חוסר עירנות של אנשי בקורת הגבולות, אנשי הביטחון ועובדי חברות התעופה, אשר לא הקפידו לבדוק את החותמת על גב כרטיס העליה למטוס.

דובר חברת "אל על" אמר אתמול בתגובה, כי הנושא אינו מעניינם, ושאלות בנושא זה יש להפנות לגורמים המוסמכים המטפלים בכך.

מבצע לשיפוץ בתים בהדר הכרמל

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

בסיסמה "להחזיר הדר להדר" נערך בימים אלה מבצע מיוחד לשיפוץ הבתים בשכונת הדר הכרמל בחיפה. שיפוץ הבתים בהדר הכרמל הוא חלק ממדיניות העירייה בשנים האחרונות, לעודד מחדש את מרכז העיר.

במסגרת המבצע מעניקה האגודה לתרבות הדיור בחיפה ועיריית חיפה מענקים מיוחדים בסכומים של עד 900 ש"ח לכל דירה בבניין שדייריו יבקשו לבצע בו שיפוצים. במסגרת זו הוקמו המדרגות, כבישים והמדרכות, שופצו סדרי התנועה בצירים המרכזיים בהדר ונפתח ביה"ס הפתוח בביה"ס "כאולה".

יו"ר האגודה לתרבות הדיור בחיפה, מזכיר העיר יוסי גלזמן, מציין כי בנוסף לכך ניתן יעוץ לגבי נושאי השיפוץ, פיקוח הנדסי על העבודות במהלך השיפוץ ועוד. עד כה שופצו ברחבי חיפה בעזרת האגודה והעיריה יותר מ־600 בניינים.

על־פי הזמנת העירייה, נערך סקר מקיף על התפתחות הדר הכרמל, באוניברסיטת חיפה.

בזק מגישה לבחירות בישראל
■ 4 לוויני תקשורת מעל האוקיאנוס האטלנטי וההודי
■ כ־200 שעות לוויין תוך יממה אחת, אל ארבע רבעי תבל, לכמאות מליוני צופים, על פי הזמנת תחנות הטלויזיה בכל העולם
■ אלפי קווי טלפון מיוחדים, מסופי מחשב, קווי העברת נתונים ותקשורת ממוחשבת
■ קווי שידור מיקרוגל מהמוקדים לטלויזיה, לקול ישראל
■ צוות מלא של עובדי בזק בארבעה עבודה ...

קרנבל בדרום אמריקה עם מדריכי נאות הכיכר
תשעה מסלולים מתשע זויות שונות. 19–38 יום.
לנרשמים עד אמצע נובמבר – שלושה תשלומים שקליים ללא ריבית וללא הצמדה
הקדם להרשם ותבטיח עצמך מפני פיחות
הרצאות בליווי שקופיות בבית ציוני אמריקה בת"א: במוצ"ש 12.11.88 בשעה 20.00 ברזיל מרצה: דובי לוי בשעה 21.00 קניה
פרטים והרשמה: ירושלים: קרן היסוד 36, טל. 02-636494, תל אביב: הירקון 252, טל. 03-5463111, חיפה: הרצל 57, טל. 04-672605 ואצל סוכן הנסיעות שלך.
נאות הכיכר

هكذا من الأصل

ערפאת מקווה להשתתף כראש מדינה בוועידה על המקומות הקדושים

מאת יורם המזרחי

ראש אש"ף יאסר ערפאת מקווה להשתתף כראש מדינה בוועידה שתערך בקאהיר ותדון במקומות פלשתינאים קדושים. הוועידה תערך ב־19 בנובמבר.

אנשי אש"ף אומרים שיאסר ערפאת ינאם בפני באי הסמינר "נאום ממלכתי ראשון לאחר הקמת ממשלה פלשתינאית גולה שעליה יוחלט קרוב לוודאי בשבוע הבא באלג'יר".

הסמינר שימשך שלושה ימים ישא קרוב לוודאי אופי אנטי־ישראלי ברור. בין השאר מאורגן הארוע על ידי פדרצית האמנים הערבים ועל ידי הוועדה הלאומית להגנה על המקומות הקדושים.

הסמינר יתכנס בבניין הליגה הערבית, בלב קאהיר, וישתתפו בו מלבד כמאה אנשי דת ורוח ערביים גם עשרות משתתפים ממדינות אחרות. בין המשתתפים גם השייך הגדול של אל־אזהר, שיח גדול האק עלי גדול האק, האפיפיור הקופטי שאנודה השלישי פטריארך אלכסנדריה ועוד אנשי דת אחרים.

במקביל לסמינר ייערך בתיאטרון אל־גומהוריה שבוע תרבות פלשתינאי שימשך שישה ימים.

בינתיים עשים בקאהיר מספר פעילים מרכזיים של אש"ף ועיתונות קאהיר דיווחה על פגישה בין השגריר מחמוד ג'ומעה ראש המחלקה הפלשתינאית במשרד החוץ שנפגש עם זהיר אל־קודווה בציר הפתח ומיופה הכוח של אש"ף בקהיר. בפגישה נידונו בעיות שונות ובכלל זה הכנות הפלשתינאים לקראת כינוס המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר.

עוד ניתן כאן פרסום למגעים בין לאומיים אחרים של אש"ף כגון מפגשים של פארוק קדומי עם אישים בטוקיו והודעות שונות בדבר תמיכת אישים מרכזיים באש"ף בפיתרון בדרך של ועידה בין־לאומית. העיתונות המצרית מרבה לעסוק בנושאי הוועידה הבין־לאומית, בהחלטות האו"ם בעניין הפלשתינאים וכמה עיתונים עוסקים בהתמודה בהתקפות כמעט יומיות על ישראל.

היומון "אל־אהראם" עסק אתמול בביקורת על ארה"ב ועל ישראל בזיקה על החלטת האו"ם הנוגעת לפלשתינאים והיומון "אל־אחבר" עסק בניתוח הבחירות בארה"ב, תוך הדגשת כוחו של הלובי היהודי והעדר קול ערבי מקביל. הטלוויזיה המצרית במהדורות בשפה האנגלית שלחת נגד ישראל חיצי ביקורת רבים ולפעמים בוטים, הבאים מפי פרשנה באנגלית טאלים ריזקאללה.

איראן תניח צינור גז לבריה"מ ולאירופה

ניקוסיה (ע"ר וע"צ). איראן נערכת להנחת צינור, שיוביל גז טבעי לבריה"מ ואירופה – מסרה שלשום סוכנות הידיעות האיראנית, אירנא.

אירנא, המצטטת את היומון הטהראני "קאיהאן", הודיעה, כי חברת הנפט הלאומית של איראן בשיתוף עם החברה האיטלקית סאיפם, הסכימו להמשיך בפרוייקט איגאט־2, שביצועו הופסק ב־1985.

העבודות להשלמת צינור הגז לבריה"מ יימשכו קרוב לשנה, נאמר בהודעה.

צינור הגז יהיה מסוגל להוביל 27 מיליארד מ"ק בשנה, מתוכם מיועדים 17 מיליארד מ"ק ליצוא לבריה"מ ואירופה, דרך צפון איראן.

איראן תנהל שיחות עם הסובייטים בנושא חידוש יצוא הגז, מסרה אירנא, אולם לא נקבה בתאריך לקיום השיחות או לחידוש היצוא.

היקף ייצור הגז באיראן כעת אינו מספיק לאיגאט־2 ופעולתו תתאפשר רק לאחר השלמת תשלובת קאנגאן־נאר בחבל בושהר, של חוף המפרץ.

האם תרזה בדרום אפריקה

האם תרזה. כלת פרס נובל לשלום, הגיעה אתמול לביקורה הראשון בדרום־אפריקה, שיימשך שבוע. היא אמרה כי היא מקווה שביקורה לא יעורר מחלוקת פוליטית, וכי מטרתה היא להקים מיסיון בבאיילישטה. עירית שחורים עניה המצויה לקייפטאון. בתמונה: עם ילדים דרום־אפריקאים. תצלום אי־פי

938 הרוגים ויותר מ־600 פצועים ברעידת האדמה בסין

פקינג, (ע"צ). 938 איש ניספו ברעידת האדמה שהורגשה ביום ראשון חלק מחוז יונאן, בדרום־מערב סין – מסר אתמול משרד החוץ הסיני.

הטלוויזיה הסינית גם דיווחה על יותר מ־600 פצועים.

הטלוויזיה הקרינה תמונות של בתים שהתמוטטו וכן של נפגעים שפונו, וציינה כי הצבא משתתף בפעולות הסיוע.

מקורות רשמיים בעיר קונמינג מסרו, כי אנשים שנפגעו קשה הועברו לבתי החולים בבירת המחוז. לא היו ביניהם אזרחים זרים.

עיתונים מקומיים מסרו, כי העיר לאנקאנג, בירת מחוז בעל אותו שם, נהרסה להלוטין ברעידת אדמה זו, שהיתה הקטלנית ביותר בסין זה 12 שנה.

במחוזות לאנקאנג וקסימנג, שני האיזורים שנפגעו בצורה הקשה ביותר, חיים כרבע מיליון תושבים.

צוותי הילוך החשו למחוז למוסרים, אך יהיה עליהם להגיע ברגל לאיזורים שנפגעו, מכיוון שהכבישים נותקו.

אלפים ברחו מבתיהם בפיליפינים בשל סופת טייפון ורעידת אדמה

מנילה (ע"ר). אלפי אנשים נמלטו מבתיהם כאשר סופת טייפון, שכינויה "סקיפ", השתוללה בפיליפינים, טיבעה אוניה וגרמה שטפונות – מסרו אתמול מקורות רשמיים במנילה.

רעידת אדמה בעוצמה של 5.5 בסולם ריכטר נרשמה אתמול בבוקר בדרום הפיליפינים. לא נמסר על נפגעים מרעידת האדמה, שמרכזה היה כנראה במעמקי האוקיינוס השקט, דרומית למינדנאו.

באזור קאמארינס סור, שבמרכז המדינה נקבר כפר מתחת מפולת הרים. שישה אנשים נהרגו ו־15 נעדרים. "רוב הסיכויים שכל הכפריים נהרגו" אמרה דוברת הרשות המקומית. "משפחה שלמה נקברה תחת ההריסות. הצלחנו לחלץ את האב אולם הוא היה מת".

מי השטפונות בקאמארינס סור הגיעו לגובה של כמטר וחצי, ביתקו כפרים שלמים ואילצו את הכפריים למצוא מקלט במקומות גבוהים.

בכיוון דרום סין

סופת הטייפון עקפה ביום שלישי בבוקר את מנילה והמשיכה בדרכה לים של דרום סין בהשאירה אחריה שטפונות והרס.

השלטונות הביעו חשש לנזק כבד, שגרמה הסופה ליבולי האורז הקשים.

30 אלף בני־אדם מצאו מקלט מן הסופה, שמהירותה הגיעה ל־175 קמ"ש, בכנסיות ובבתי־ספר.

ארבעה אנשים נהרגו במרכז העיר לגאספי, באיזור החוף של מנילה, כאשר נהג אוטובוס איבד את השליטה מחמת הגשמים הכבדים ופגע בבית מגורים.

סופת הטייפון "סקיפ" פגעה בפיליפינים שבועיים בלבד אחרי הסופה "רובי" פגעה בצפון ובמרכז הפיליפינים וגרמה אז למותם של 500 אנשים, בהותירה 150,000 איש ללא קורת גג.

פעילים של ארגוני סיוע זרים בסודן סובלים בעצמם מהרעב

ג'ובה (ע"צ). קומץ של נציגים של ארגוני סיוע בין־לאומיים, שבחרו להישאר בג'ובה שבדרום סודן, סובלים יחד עם תושבי עיר זו חרפת רעב.

גודרון, האגנר, אפריקאי מארגון "אוקספאם", מסר כי לא אכל זה ימים. "איבדתי 7 ק"ג ממשקלי", הדיר סיק־מבצר המורדים על העיר נמשך ומחירים של מצרכי מזון עולים תלולות. דניאל אפה מהעיר דבליין, 38, נציג ארגון הסעד "אקורד", אמר: "התושבים פותחים את חולצותיהם כדי להראות עד כמה הם רעבים ועד כמה ירדו במשקל. מה אני יכול לעשות? אני מחלק כל יום את כל המזון העומד לרשותי. אני מעניק יום יום טיפול רפואי ועושה מלאכה של רופא".

בעיר הגדולה בה נמצאים כיום כרבע מיליון תושבים אוכלם נבצאים רופאים ספורים, אך יש מחסור בתרופות.

הרכבת האווירית להעברת מזון לג'ובה, מטעם האו"ם, נתקלה אתמול בקשיים: באחד משני המטוסים חלה תקלה מכנית, והוא נאלץ להישאר לתקופה בלתי מוגדרת בנמל התעופה של קאמפלה. בכך צומצם מספר הטיסות משש לשלוש ביום.

הממשלה הסוציאליסטית ביוון דחתה את התביעות להתפטרותה

על רקע שערוריה פיננסית וחשדות למעורבות שרים בה

אתונה (ע"ר וע"צ). המפלגה הסוציאליסטית ביוון, שנתונה קשה, כתוצאה מן השערוריה הפיננסית האחרונה, דחתה אתמול את דרישת מפלגות האופוזיציה, כי תתפטר ותכריז על בחירות חדשות.

דובר הממשלה אמר, כי הבחירות יתקיימו כמתוכנן ביוני הבא. הוא הוסיף, כי אלה הדורשים בחירות עכשיו זוממים תחת יסודות הדמוקרטיה.

"הם מנסים לגרום להחזיר את יוון למצב של תוהו שלפני החונטה", אמר הדובר סוטיריס קוסטופולוס לכתבים.

מטר של התקפות וביקורת ירד שלשום על המפלגה הסוציאליסטית השלטת, לאחר שאיל בנקאות ובעל עתונים, יווני־אמריקאי, שעמד במרכז שערוריה פיננסית, נעלם.

גיאורג קוסקוטאס, שעלייתו המטאורית לצמרת ההנהלה האוליגרכית הפיננסית [illegible], הואשם לפתע לפני שבועיים במעילה, במעשי מירמה, זיופים והונאות חוקיים.

הנושה קיבלה ציבור פוליטי, לאחר שמפלגות האופוזיציה העלו חשד, שכמה שרים בממשלה הסוציאליסטית מעורבים במעשי המירמה.

על אף שמירה משטרתית של 24 שעות על קוסקוטאס עצמו, הוא נעלם ביום שני והמשטרה הודיעה כי אין היא יודעת היכן הוא. [illegible]

תינוק מת מאיידס בבריה"מ

מוסקווה (ע"ר). תינוק בן 4 חודשים מת מאיידס בעיר אודסה שלחוף הים השחור. הוא נדבק בנגיף בעודו ברחם אמו.

עיתון במוסקווה מסר אתמול, כי רופאים קבעו שלאם התינוק, בת 19, היו כמעט 20 שותפים ליחסי־מין. היא נדבקה בנגיף המחלה הקטלנית עוד לפני שנכנסה להריון.

עוד מסר העיתון הסובייטי, כי בחודש ספטמבר מתה מאיידס יצאנית מלנינגראד.

צפון קוריאה פרסמה תוכנית איחוד שתועבר בכתב לארה"ב

עיקריה: נסיגת כוחות זרים, צמצום החימוש ודו־שיח

טוקיו (ע"ר). צפון־קוריאה פרסמה ביום שני תוכנית לאיחוד עם דרום קוריאה והודיעה כי תשלח מכתבים בנושא לארה"ב ולדרום קוריאה.

סוכנות הידיעות הצפון קוריאנית פרסמה מסמך שמאחוריו עומדות שלוש השדרות: מועצת העם, שהיא הגוף המחליט, הוועדה המתמדת של מועצת העם העליונה, והוועד המרכזי של [illegible] סרי, הוועד הפועל, הגוף המבצע.

דרום קוריאה הודיעה עוד, כי על השלום להתבסס על 4 עקרונות: איחוד שתי הקוריאות, נסיגת כל כוחות הצבא הזרים, צמצום החימוש ודו־שיח בין הגורמים האחראים להגברת המתיחות. הקמת קונפדרציה דמוקרטית בשם קורי, היא הדרך הטובה ביותר לפתרון בעיית האיחוד, נאמר במסמך.

ההצעה מדברת על פינוי הנשק הגרעיני האמריקאי מדרום קוריאה [illegible] 1990, הנסיגה ההדרגתית של האמריקאים בשלושה שלבים עד סוף 1991.

כמו כן, צמצום הכוחות המזויינים של שתי הקוריאות למתות מ־100,000 ב־1992.

המנדט של ועדת הפיקוח הבינלאומית בפאנמונג'ום יוארך, כדי שתוכל לפקח על ביצוע כל השלבים.

השיחות בין שלושת הצדדים, יתנהלו בנוכחות נציגים מפולין, צ'כיה, שוויץ ושוודיה, החברות בוועדת הפיקוח.

צפון קוריאה אמרה כי יש לפתוח קוי טלפון ישירים בין מפקדי הצבא בשתי המדינות.

עוד נכללה בהצעה הפיכת האזור המפורז בין שתי הקוריאות לאזור שלום.

ארה"ב הסירה חלק מהמגבלות על צפון קוריאה ב־31 באוקטובר. היא התירה את חידוש המגעים הדיפלומטיים עם צפון קוריאה והקלה בהגבלות על התנועה בין שני חלקי האי.

הקיסר הירוהיטו במצב חמור מאוד

טוקיו (ע"ר וע"צ). הקיסר הירוהיטו הידרדר אמש למשבר חמור במאבקו על חייו, מאז נפל למשכב לפני שמונה שבועות והרופאים הביעו דאגה בקשר לסיכויי הישרדותו.

"מצבו עכשיו חמור ביותר", אמר דובר הארמון קנג'י מידה לכתבים.

לחץ הדם של הקיסר בן ה־87, הסימפטום החשוב בעיני רופאים רבים כחשוב ביותר בהערכת מצב בריאותו – ירד אמש לשפל הנמוך ביותר מאז התמוטט ב־19 בספטמבר.

אם כי לחץ הדם עלה במקצת כתוצאה מתרופות ועירויי דם, אמר הדובר, כי רופאיו של הירוהיטו מודאגים מאחר שלא התאושש כמצופה.

"אנו מקווים, כי לחץ הדם ימשיך לעלות", הוא אמר, בצטטו את רופאו הראשי של הקיסר, ד"ר אקירה טאקאגי. "אין אנו יודעים מדוע לחץ הדם אינו עולה", אמר הרופא.

מאידך חל אצלו שיפור בטמפרטורה ובדופק.

רופאים שנשאלו על ידי סוכנות הידיעות אמרו, כי העליה בלחץ הדם במקרה של הירוהיטו היא חיונית להישרדותו בימים הקרובים. "יתכן שלא יחזיק כעבר במשבר", אמר אחד מהם.

המשבר האחרון שפקד את הירוהיטו החל בעת שצפה ב"אופרת סבון" יפאנית, האתגבה עליו בשעות הבוקר, לאחר שרופאיו הודיעו כי הוא היה "במצב טוב מאוד" בשעות הבוקר.

100 עצורים באיים המאלדיוויים

קולומביה (ע"ר וע"צ). יותר ממאה בני־אדם נעצרו ע"י השלטונות המאלדיוויים אחרי קשר־הנפל שנערך בשבוע שעבר נגד הנשיא עבדול גאיום. האנשים שנעצרו, רובם מסרי־לנקה. הם מוחזקים במטה הכללי של שירותי הביטחון הלאומיים, שהותקפו ביום חמישי ע"י 150־250 אנשים חמושים.

לפי מקור בשירותי הביטחון, לפחות אחד העצורים קשור במישרין אל שכירי־החרב שביצעו את הקשר, ואשר סבורים כי הם פעילים טאמיליים מסרי־לנקה.

הודו מחזירה 65 מורדים. הצי ההודי מחזיר לאיים המאלדיוויים 65 מורדים, רובם שכירי־חרב, שם יעמדו לדין על שניסו להפיל את המשטר. קודם לכן נמסר, ש־46 מורדים נלכדו על האוניה "הגרים לייט" ביום ראשון.

מובארק העניק לסופר נגיב מחפוז העיטור הגבוה "צווארון הנילוס"

קהיר (ע"ר וע"צ). נשיא מצרים חוסני מובארק העניק לנגיב מחפוז, חתן פרס נובל לספרות לשנת 1988, את העיטור הגבוה ביותר של מצרים – "צווארון הנילוס".

בטכס שנערך אתמול אמר מובארק: "אנו מודים לך, מחפוז, על שגרמת לנו אושר כה רב. אנו מודים לך על שכינסת אותנו יחד, כדי לחגוג יום שנזכור אותו כאחד הימים הגדולים ביותר בתולדותנו. מי שחולק כבוד לסופר מצרי, נותן כבוד לכל הסופרים הערבים" אמר מובארק.

מחפוז פרסם 40 רומנים וקבצים של סיפורים קצרים ולמעלה מ־30 תסריטים. בדברי תשובתו אמר לקהל שבא לברכו כי הטכס מוכיח את יחסו החיובי של מובארק לספרות ולסופרים. הוא איחל למובארק הצלחה בעבודתו.

טכס הענקת העיטור שודר בשידור חי על ידי הטלוויזיה המצרית. נכח בו גם מחיי אל דין סאבר, המנהל הכללי של הארגון לחינוך, תרבות ומדע שליד הליגה הערבית. הוא אמר, כי "הענקת פרס נובל לספרות למחפוז "מתקנת את התדמית של האדם הערבי שאויבי האומה הערבית ניסו לעוות במרוצת השנים".

המזכיר הקבוע של האקדמיה השוודית, המעניקה את הפרס, אמר כי הענקת הפרס למחפוז מבוססת על "האיכות, העושר ומידת האוניברסליות של הסביבה התרבותית של מקבל הפרס".

שוב נדחתה הוצאתם להורג של רוצחי אינדירה גנדי

ניו דלהי (ע"ר). בית־המשפט העליון של הודו הורה אתמול על עיכוב נוסף של הוצאתם להורג של שני סיקים, שהורשעו ברציחתה של ראש ממשלת הודו, אינדירה גנדי, ב־1984.

העיכוב הוארך עד 16 בנובמבר, כדי לאפשר לערכאה גבוהה יותר לשמוע טענות של אחד מבין הרוצחים.

הצווים להוצאתם להורג של סאטוואנט סינג, אחד מבין שני שומרי הראש, שהרגו את גנדי ביריות ושל קיהאר סינג, שהורשע בקשירת קשר לרציחת ראש הממשלה, בוטלו ב־12 לספטמבר.

חוסיין מסייר במדינות המפרץ

באחריין (ע"ר). חוסיין מלך ירדן בא אתמול לבאחריין, התחנה השניה בסיור במדינות המפרץ.

המלך קיים קודם לכן שיחות בכוויית עם השליט ג'אבר אל אחמד אל סאבח, על הצדדים בשטחים, שיחות השלום בין איראן ועיראק והמשבר הפוליטי בלבנון.

מצרים תגביר מאמצים למנוע מחלת האיידס

מאת יורם המזרחי

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). משרד הבריאות המצרי מגביר את המאמצים למנוע את חדירת מחלת האיידס ולדברי העתונות המקומית, תותקן תקנה לפיה יחוייבו זרים המבקשים לשהות במצרים למעלה מ־15 יום, לעבור בדיקות דם. התקנה הנהוגה היום היא, שבבדיקה כזו מחוייבים רק זרים, ששהו כאן יותר מחודשיים.

רשויות הבריאות המצריות בודקות את האזרחים המצריים ששהו בחו"ל וקיבלו שם עירויי דם, כדי לוודא שלא קיבלו מנות מזוהמות.

מצרים גירשה 8 פלשתינאים שתכננו פיגועים נגד ישראל

קהיר (אי־פי). מצרים גירשה 8 פלשתינאים באשמת תכנון התקפות טרור נגד ישראל – נמסר כאן אתמול.

סוכנות הידיעות המזרח־תיכונית מסרה כי בית־הדין המינהלי המצרי אישר החלטה של זאכי באדר, שר הפנים הממונה על המשטרה, לגרש את 8 הפלשתינאים הללו. בית־הדין קבע, כי בסמכותו של שר־הפנים "לנקוט כל צעד נגד זרים לא רצויים, על־מנת להבטיח את הביטחון והיציבות של המדינה".

הפלשתינאים, ששמותיהם לא פורסמו, הואשמו בתכנון פיגועים בשטח ישראל דרך הגבול בסיני, ובתיכנון פיגוע נגד הקונסוליה הישראלית באלכסנדריה.

הסוכנות לא הודיעה מתי גורשו הפלשתינאים. גורמים פלשתינים וישראליים אמרו שלא ידוע להם דבר בנדון.

יוון דורשת גירושו של מחבל

אתונה (אי־פי). תובע יווני דרש אתמול לגרש מיוון פלשתינאי המבוקש על־ידי ארה"ב באשמת פיצוץ מטוס של חברת פאן־אמריקן ב־1982, כאשר המטוס היה בדרכו מטוקיו להונולולו. נער יפאני נהרג ו־15 נוסעים נפצעו בפיצוץ שאירע בהיות המטוס באוויר.

נשיא בית־המשפט העליון אמר לאחר דיון שנמשך 4 שעות, כי ההחלטה בעניין מוחמד ראשיד (39) תינתן ביום ג' הבא. שר־הפנים היווני צריך לאשר את החלטת בית־המשפט, קודם שיהיה אפשר לבצע את הגירוש.

פקידים אמריקאים אומרים כי הם רואים בגירושו של ראשיד מבחן לנחישותה של יוון להילחם בטרור.

משטרת יוון חושדת כי התקפת הדמים על אוניית־הטיולים היוונית "סיטי אוף פורוס" ב־11 ביולי השנה, נועדה להביא לשחרורו של ראשיד ממעצר. בהתקפה זו נהרגו 9 בני־אדם ונפצעו 98.

ראשיד נעצר בנמל־התעופה של אתונה ב־29 במאי, עם דרכון סורי מזוייף. לטענתו, שמו האמיתי מוחמד חמדן, וכי הוא בן 34 וקצין בזרוע הצבאית של אש"ף.

נציג אש"ף באתונה טוען כי "ההאשמות של ארה"ב מזוייפות. חמדן הוא איש־צבא ולא יהיה מעורב בפיצוץ מטוסי־נוסעים".

ממשלת אתיופיה תאפשר פעילות עסקית פרטית

אדיס אבבה (ע"ר). אתיופיה הסוציאליסטית מוכנה לאפשר לאנשי עסקים מקומיים למלא תפקיד נכבד יותר בכלכלתה.

בדו"ח שהגיש הנשיא מנגיסטו לוועד המרכזי של מפלגת הפועלים השלטת באתיופיה, הוא מצהיר עם זאת, כי אין בכך משום סטיה מהמטרות הסוציאליסטיות שהציבה לעצמה הממשלה.

"אזרחים בעלי ידע והון, המוכנים להשקיע באורח פרטי בענפי החקלאות, התעשיה, המלונאות והאירות, רשאים לעשות זאת" אמר מנגיסטו.

יצויין, כי אתיופיה כבר מאפשרת השקעות זרות ועיסקות משותפות עם גורמים זרים.

בחודש שעבר הודיע שר התיכנון מרסיה אליגו לכתב רויטר, כי הממשלה מתכוונת להנהיג מדיניות גמישה יותר במישור הכלכלי, כדי לדרבן את היצוא.

הקצינים השמאלנים שהדיחו מן השלטון את הקיסר היילה־סלאסי ב־1974 הלאימו את רוב העסקים באתיופיה ומאז הם מנהלים את הכלכלה לפי הדגם הנוקשה של ברית־המועצות.

אך בתחילת 1988 החלה הממשלה לנקוט בצעדים, שנועדו לאפשר לסוחרים פרטיים למלא תפקיד נכבד יותר בשיווק דגנים. במקביל אושרה גם עלייה מתונה של מחירי המוצרים החקלאיים.

אינדונזיה מרגיעה המוסלמים: אין שימוש שלא כחוק בחזיר

ג'אקרטה, (ע"ר). אינדונזיה מנסה להרגיע חששות בקרב האוכלוסיה המוסלמית הגדולה, מפני הימצאותם של מוצרי לוואי של החזיר האסור על פי דתם, במוצרי מזון מעובדים ובמוצרי קוסמטיקה, כולל משחות שיניים וסבונים.

היקף המכירות של מספר חברות צנח, לאחר שאחד העיתונים דיווח כי כמה מוצרים המכילים שומן חזיר לא נשאו על גביהם תווית עם ראש חזיר, כנהוג.

ארבעה שרי קבינט ומנהיגים איסלאמים פנו ביום שני לעיתונים, בבקשה שירגיעו את הציבור.

העיתונים פירסמו את דבריו של שר הבריאות, שאמר כי המזונות ומוצרי הקוסמטיקה המאושרים, מכילים שומן אפיה וכי הג'לטין המרכיב חלק מהמוצרים, לקוח מהפרה.

"הפטריות דמו לבשר" אמר אב בטורקיה שילדיו הורעלו

אנקרה (ע"ר). לפחות 26 בני אדם קיפחו חייהם מאכילת פטריות מורעלות בטורקיה בשבוע האחרון.

חומרת המצב הדאיגה את הממשלה, שיצאה באזהרה מיוחדת לאוכלוסיה. "יש סוגים רבים של פטריות מורעלות ומרבית האנשים מתקשים בזיהויין", אמר שר הבריאות הטורקי, ניהאט קיטאפצי.

פקידי בריאות אמרו, כי מרבית 26 הנספים היו עובדים עונתיים בדרום טורקיה. 50 קרבנות נוספים של הפטריות המורעלות אושפזו בבתי חולים והם סובלים מכאבי קיבה קשים והקאות.

כמה עתונים ייחסו את מקרי המוות למצב הכלכלי הקשה בטורקיה.

"הפטריות המורעלות דומות כל כך לבשר, עד שחשבנו, כי נוכל לתת לילדינו משהו ראוי לאכול. אולם טעינו", אמר אב ששכל את שני ילדיו.

עיריית תל־אביב־יפו

טכס הכתרתו של

הרב ישראל מאיר לאו שליט"א

לרבה הראשי של תל־אביב יפו

יתקיים היום, יום ד', כ"ט חשון תשמ"ט, 9 נוב' 1988
במעמד:

★ ראש הממשלה
★ הרבנים הראשיים לישראל
★ הרב הראשי וראב"ד לתל־אביב יפו
★ השר לענייני דתות
★ ראש עיריית תל־אביב יפו
★ ראש המועצה הדתית לתל־אביב יפו

● מעמד ההכתרה יחל בשעה 16:00 בהיכל התרבות.
● השערים יפתחו לקהל המוזמנים בשעה 14:30 וייסגרו כאשר האולם יתמלא.
● אורחים שיגיעו בשעה שהיכל התרבות יהיה מלא, יוכלו לצפות בטכס שיועבר בשידור ישיר בטלוויזיה במעגל סגור באולם "הבימה" הסמוך.

הנחות. למי שלא מתפשר על פחות.

אופנת עור ב־15% הנחה
המבצע בכל חנויות רשת ד.ר. ג'ורדן: ● ת"א: דיזנגוף סנטר, הירקון 290 ● רמת־גן: קניון איילון ● ירושלים: סנטר 1 ● חיפה: מגדל הנביאים ● נתניה: שמואל הנציב 5.

dr. JORDAN

3 תשלומים חודשיים + 5% הנחה
המבצע בכל חנויות רשת בנטון:
● ת"א: דיזנגוף סנטר (2 חנויות), דיזנגוף 179, גן העיר ● רמת־גן: קניון איילון ● רמת השרון: רח' סוקולוב 38 ● חיפה: מרכז פנורמה ● ירושלים: רח' יפו 56.

benetton
אופנה איטלקית

15% הנחה על מתנות ומוצרי נייר
ההנחה על קניה מעל 50 ש"ח. לא כולל מוצרים במבצע.
המבצע בכל חנויות הרשת: ● רמת־גן: קניון איילון ● תל־אביב: דיזנגוף סנטר ● רעננה: מרכז גירון ● חיפה: מרכז חורב.

קרוסל

הצעה חגיגית במסעדת רונדו
כל יום בשבוע ארוחות ערב א־ל־קארט, ובמוצ"ש + דינר דאנס וכל הנוף המרהיב של חיפה בלילה. ב־99 ש"ח לזוג כולל מע"מ.
להזמנות: טל. 04-386211.

דן כרמל DAN CARMEL

בלעדי למחזיקי

דיינרס הארץ
כרטיס לאנשים חושבים.

למנויי הארץ! לקבלת טופס הצטרפות לכרטיס "דיינרס הארץ" נא לפנות למח' קידום ופיתוח הארץ. טל. 5121340, 03-5121339.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כדורגל / הנערים נגד הולנד

צעירי ישראל מול יורשי חוליט, ואן באסטן וקומאן

מאת פיני אותן
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנערים עד גיל 16 של ישראל בכדורגל תארח היום ב־14.30 בהרצליה את נערי הולנד בהתמודדות הראשונה בשתיים בשלב המוקדם של אליפות אירופה. הנבחרת הישראלית סיימה אמש מחנה אימון בן יומיים בשפיים ומאמנה, אמנון רז, דיווח על התרגשות רבה במחנה הישראלי. "הנבחרים שלי נמצאים במצב בריא והם חדורי רצון להצליח", אמר רז. לדעתו צפוי מישחק חזק הולך משריקת הפתיחה. הבוקר יקיים רז אסיפת שחקנים שבמהלכה יִמסור את הרכב הפתיחה. אחרי האסיפה ייצא המגל להרצליה.

הנבחרת שלנו תופיע בכל הנראה עם: שרון כהן, עופר טלקר, שלמה אוחן, שחר נרגר, שי פופלבסקי, ביא כהן, יצחק ביא, זוהר אביבי, יובל מללי, עמיר תודג'מן, יצחק הדר. יונתן גם שילובו של אליהו קיבה בקישור. ההולנדים קיימו אתמול אימון

ואמריו מיהר מאמנם, ברט אודלינגן, לבדוק את מישטח הדשא בהרצליה. לדעתו המישטח טוב ומתאים להתמודדות. אודלינגן סבור שהולנד בגלל היתרון הטכני של נבחרתו. עלולים שחקניו להיכנס לפניקה. "לנערי הולנד יהיה זה מישחק ראשון בעל חשיבות בגולה כלילך במודניך רשמי. הפסד בעינות הבפול עם ישראל ידיח את ההולנדים מהמשך הדרך באליפות אירופה. "חשוב מכל שנדע לשחק רגועים ולהשתמש במוח, פי שאנו יודעים יש לזכור שהולך ישראל גם על ישראל", ציין האודלינגן.

הכניסה למישחק חופשית. התאחדות לכדורגל מצפה לאלפי בני נוער שיבואו לעודד את הצעירים שלנו. בין הצופים יהיו גם מאמני הנבחרת שניאור וגרונדמן שיבואו עם שחקני המגל המגל הלאומי לראות את דור העתיד.

השופט יהיה פרז מכשו מספרד אשר ייעזר בקוונים הישראלים אריה פרוסט ובני כהן. מישחק הגומלין יהיה בהולנד באמצע מארס 1989.

כדורגל / נמשכות ההכנות לרומניה

החדשים מועמדים להרכב שיכלול כנראה חלוץ אחד

המאמן גרונדמן: אנחנו רוצים לשחק עם ליברו קידמי. המאמן שניאור: באיירן מינכן משחקת כך

מאת משה הריבנש
סופר "ספורט הארץ"

המוזמנים החדשים לנבחרת הכדורגל שצורפו לסגל אחרי הניצחון על מלטה 2–0 מועמדים להיכלל בהרכב הפתיחה במישחק הדים הבינלאומי שיהיה ברומניה ב־23 בנובמבר. אמש, לאחר הניצחון 1–4 על מכבי יפו בבר כן רינגיים, אישר יצחק שניאור והמאמן את הנבחרת בצוותא עם יעקב גרונדמן, כי סלוצקאן דראפיק, ניר קלינגר, אפרים דוידי וניסן כהן מועדים לפתוח ברומניה.

שניאור הוסיף, כי ההרכב הפותח ברומניה יהיה רומה, אולי אפילו זהה, להרכב שפתח אתמול נגד מכבי יפו: בני גינצבורג, יהודה עמר, ירון פרסלר, שלמה אילון, סלוצקאן דראפיק, אפרים דוידי, ניסן כהן, מיקו ברנקוה, ניר קלינגר, משה סיני, יגאל מנחם. המאמן גרונדמן אמר, כי קיים לוראי שבשחק נגד הרומנים עם חלוץ אחד.

אם אכן זה יהיה ההרכב הפותח יעבו כמה שחקנים שמשחקו נגד מלטה ב־18 באוקטובר את מקומם בהרכב. יפתח הלוי, ניר אלון, ניר לוין ואלי כהן. לגבי הפתרון אמר שניאור, כי גם הוא מעוניין לשחק בהרכב הפותח, התלבטות היא לגבי שני תפקידים אחד בהגנה האחד בקישור. שניאור אמר, כי תשעה מההרכב הפותח אתמול יפתחו כנראה נגד הרומנים.

במחצית הראשונה הפגינה אתמול הנבחרת יכולת טובה והדריב היפואי מהליגה הארצית, שהופיע בהרכב חסר, לא הצליח להוות יריב ראוי לשמו. קפטן הנבחרת משה סיני סקף את הבריך למישחק צירופים מהנה שהניב שלושה שערים נאים. בדקה ה־25 הבוחן עמר, כי שער יפו יצא מעמדו והקשית את הכדור מעליו לרשת. שלוש דקות לאחר מכן הבקיע משה סיני בבעיטה שטוחה מכ־20 מטרים. סיני היה הגורם העיקרי גם לשער השלישי, כאשר פרץ לרחבת יפו, והיה בבמה משחקניהם ומסר כדור מצויין ליגאל מנחם שניצב חופשי ובבעיטה הוקה קבע 0–3.

ארבע דקות מפתיחה המחצית השנייה העלה ניר לוין ל־0–4 אך מסכת השערים פסקה, בגלל התבצות חילופים רבים שגרמו לירידה בקצב. המאמנים שניאור וגרונדמן שיתפו במשחק את כל השחקנים, השוער אסייג, מנשה שמעונה, שמעון מנחם, ניר לוין, אלי כהן, אלי דריקס, שימי מכלוף, יפתח הלוי. היפואים עשו מאמצים רבים להבקיע שער ניחומים והצליחו ממש בדקה האחרונה מרגלי יוסי יעל.

"אנו עדיין לא מרוצים מהכושר הגופני של השחקנים ומהמהירות המישחק, הוא עדיין איטי מידי", הודה שניאור שהסביר לכתבים, בצוותא עם גרונדמן, מה השיטה החדשה של הנבחרת עם "ליברו קידמי" כמו שכיכה זאת גרונדמן והליית קישור מתוגברת. "באיירן מינכן משחקת כך" אמר שניאור, "הכוונה לשחק כמו מניפה".

להולנד שני קרויף אבל שניהם לא באו

מאת פיני אותן
סופר "ספורט הארץ"

בתום אימון נבחרת הנערים ההולנדית, אמש, הוכיד מאמנה, ברט אודלינגן, שם שמעלה הרבה זכרונות טובים – קרויף. התברר שבהולנד משחקים שני שחקנים צעירים הנושאים את השם קרויף, אך שניהם לא באו לארץ עם הסגל הנוכחי.

האחד הוא ג'ורדי בן ה־14, בנו של יוהאן האגדי. ג'ורדי שיחק בעונה שעברה בקבוצת הילדים של איאקס והיה אחד החולצים הפורים בליגה. השני הוא מרטין קרויף, בלי שום קשר למשפחה, והוא משחק בנבחרת הנוער ההולנדית עד גיל 17.

המאמן אודלינגן סבור שהדוקא למרטין סיכוי טוב להוכיח את היכולת של גדול הכדורגלנים ההולנדים, והוא משתבע שבעתיד הקרוב ישמעו עליו בעולם כולו. לגבי קרויף־הבן, אמר המאמן כי הוא עדיין צעיר ויש לו הרבה מה ללמוד.

גר סולמי נבחר ליו"ר בני־יהודה

מאת פיני אותן
סופר "ספורט הארץ"

ברוב קולות, נבחר אמש גר סולמי לתפקיד יו"ר הנהלת אגודת בני־יהודה. גר סולמי זכה בקולות 82 חברי האגודה. באגודה כ־100 חברים ו־92 מהם הצביעו.

גם הרכב הנהלת נקבע בהצבעה. עם גר סולמי יכהנו בהנהלה אלי שאשו, יעקב שרעבי, נחמיה שרעבי והדר סולמי, אחיו של גר, שהתמודד על תפקיד היו"ר, אולם הגליח לזכות רק בשלוש קולות יותר מהבא אחריו.

כדורסל / מחזיקות גביע

הגליל שוב על המפה

ניצח את ההונגרים 99–77 בגומלין ועלה לרבע הגמר

מאת יצחק ברזנא

הפועל הגליל העליון העפיל אמש, זו השנה השנייה ברציפות, לבית רבע הגמר של הטורניר האירופי למחזיקות גביע, לאחר שגבר כצפוי באולמו 99–77 על באניאס אורוסלאני ההונגרית. במחצית הוליך הגליל 45–44.

הקבוצה ההונגרית הסימפטית, שהפסידה לפני שבוע 70–69 בביתה, היוותה אמש יריבה ראויה לשמה רק במחצית הראשונה. היא ניצלה בשלב זה עד תום את מבוכת המקומיים, שהוגדו את עומר פלישר, אשר שעות אחדות לפני המישחק נפגע קשה בקרסולו ואפילו לא התלבש. ההונגרים הוליכו 5–0, 18–10 (8) ו־25–32 (13), כאשר שני שחקני החוץ הפולנים שלהם, הגסטר האנליס והרכז צוביה, נותנים את הטון. האנליס עשה עבודה טובה מתחת לסלים (9 כדורים חוזרים) וצוביה צלף מכל מצב (30 נקודות בסך הכל, כולן 6 שלשות).

בשלב זה נטל מולי קטורין, מאמן הגליל, פסקיומן וערוך וילון מתבקש אור גורן במקום אבי מוזוזי החולש. הזילוף עודד במעט את המקומיים וממש עם השריקה למחצית הצליח גורן, בסל מהפינה, לקבוע יתרון זעיר 45–44.

במחצית השנייה החלו שחקני הגליל לגלות בהדרגה את כושרם האמיתי. מאלוביק (10 כדורים חוזרים) ופורטין (8) שלטו בזירה ברורה מתחת לסלים. ויין פרימן הגיע היטב את מישחק ההתקפה ובהאר ליף, שהיה הטוב במגרש, קלע בכל פעם שרצה (31 נקודות).

הפער צמח בשלב זה במהירות: 45–54 (22) 68–79 (34). בדקה זו יצא הענק האנליס (2.07) ב־5 עבירות וההונגרים התמוטטו. ליף, בשתי שלשות רצופות, קבע 68–85 ומאלוביק הגדיל את היתרון ל־70–88.

הפועל גליל־עליון – באניאס אורוסלאני 99–77 (44–45)

- המצטיין: ברד ליף
- קלעו לגליל־עליון: ליף 31, פרימן 18, מרטין 16, מאלוביק 16, גורן 12, מוזוזי 6.
- קלעו לבאניאס: צוביה 30, סיטור 22, האנליס 11, דבאי 8, אלמר 2, יובצה 2, אוסילו 2.
- שפטו: טנצב (בולגריה) ובי אלוסטק (יוונית), 1,000 צופים, בכפר־בלום.

עכשיו הגיע גם תורם של הצעירים – שני כהן, אופיר כוחלי ודריב גינבין – לעלות למגרש, וגם עימם המשיך הפרש לפרוח עד שהגיע ל־24 – 75–99 בסל של טורי מרטין. בסיום 79–99.

שני כתרים – במכה אחת

שוגר־היוריה ריצ'ארד מפול (מימין) והסם את שוגר ריי ליאונרד, המבקיע בנוק אאוט מכבי במיבוב התשיעי את ירינבו הקנדי בן ה־28 דוני לאלונד, בקרב על התואר העולמי במשקל הצי כבד שהיה אמש לאתמול בלאס וגאס, לעיני 12 אלף צופים. שוגר ריי בן ה־32, שהחזיק בשיבוב הרביעי התוארשוא, היה לאלוף האיגרוף הראשון בהיסטוריה שזכה בשני כתרים עולמיים בקרב אחד. התואר השני שנטל היה הכתר הפנוי במשקל על־בינוני. משמאל נראה ליאונרד כורע בכאבה אחת משתי הצרות האליפות שהוענקו לו. בעבר הוא זכה את השנית. שוגר ריי הוא גם האלוף הראשון הזוכה, שהחזיק אישית בתואר כתרים עולמיים. מאז החל בקריירה הגדולה שלו ב־1979, היה גם האלוף במשקל הצי־בינוני, קל־הצי־בינוני והבינוני.

(צילום: אי־פי)

גביעי אירופה / לילה ארוך ומתוח של מישחקי גומלין

מילאן (בלי חוליט) חוששת מהדחה בבלגראד הערב מידי הכוכב האדום

האלופה איינדהובן עם יתרון 0–5 בפורטו. דרבי בלגי מאלין – אנדרלכט בטורניר למחזיקות גביע. אוהדי רומא מכינים קבלת פנים חמה ליוגוסלבים

מאת גיל יעקבי

הניצחון ביום ראשון בליגה, 1–2 על יובנה, החזיר מעט צבע לפניהם של אוהדי מילאן, אלופת איטליה. אולם הלילה עלול החיזיון לחזור. מילאן, שהמטרה הראשונה העיקרית שלה העונה היא לזכות בגביע אירופה, עומדת בפני סכנה מוחשית בידור של הדחה כבר בסיבוב השני. מילאן תתארח באיצטדיון ה"מאראקנה" של בלגראד אצל אלופת יוגוסלביה, הכוכב האדום, שלפני שבועיים סיימה תיקו 1–1 באיצטדיון סאן־סירו במילאנו.

בבלגראד מרבים כבר שבועיים רק על המישחק הזה ועל האפשרויות לסנסציה הגדולה. פציעתו של רוד חוליט במישחק נגד יובנה, והעובדה שככל הנראה לא ישחק בגלל מתיחה בשריר, רק מגבירות את המתח והציפייה. מילאן תיאלץ להתבסס על האנן באסטן ופראנק רייקארד. תכולתו של האיצטדיון יותר מ־97 אלף מקומות, אולם המשטרה איפשרה למכור רק 90 אלף כרטיסים, מהם כחמשת אלפים לאוהדי מילאן. כחמשת אלפים שוטרים יאבטחו את המישחק, בעקבות הפגיעות השוררות בחודשים האחרונים ביוגוסלביה החושש מביניהם ובעיקר של קבוצות פוליטיות בדליתות. הכוכב האדום ניצחה בשבת בליגה את דינאמו זאגרב 1–3 על מישטח מושלג, והכגיעה כדורגל מצויין.

היוגוסלבים יעפילו לרבע הגמר לא רק אם ינצחו. גם תיקו 0–0 יספיק להם. בכל מקרה, אם תודח מילאן תהיה זו מהלומה קשה לנשיא, איל התקשורת סילוויו ברלוסקוני, שהצהיר לא פעם כי שאיפתו הגדולה היא לזכות בגביע האלופות.

מי שיכולה להרגיש בטוחה ברבע הגמר היא מחזיקת גביע האלופות, פ.ס.פ. איינדהובן ההולנדי, שהביסה את פורטו במישחק הראשון 0–5 ותשחק הערב בפורטוגל. גם בטבורג השווייצית, שהביסה את גבנמורי סיראבה מאלבניה (3–0 בראשון) וריאל מאדריד, שהביסה את גורניק זאברזה הפולנית (0–1 בראשון) בבטחות ברבע הגמר.

סיכויים מצויינים יש גם לסטיאווה בוקרשט, שניצחה לפני שבועיים את ספרטאק מוסקבה 0–3 ולגיוטבורג השוודית, שניצחה באותה תוצאה את גאלאטאסראי מטורקיה. הרומנים השוויצים ישחקו הערב בחוץ, אך הפרש השערים נראה מבטיח דיו.

המלחמה האמיתית תהיה באיצטדיון לאור השני במונאקו, בו תארח אלופת צרפת את ברוז', אלופת בלגיה. ביום ששי סיימה מונאקו בתיקו 1–1 בליגה עם בורדו, הבציגה הצרפתית השנייה שנותרה בגביעי אירופה. גלן הודל הבקיע את השער, אבל לא הושיע. מארק היטלי לא ישחק. ברוז' ניצחה במישחק הראשון 0–1, אך אינה יציבה ולמונאקו סיכוי טוב להעפיל לרבע הגמר.

מאלין בלי אוחנה

בלגיה תהיה במוקד גם בטורניר למחזיקות גביע. כאן צפוי דרבי פרטי בין מחזיקת הגביע הזה, מאלין, שגם מוליכה את הטבלה הבלגית, לבין אנדרלכט השנייה ברשימה. במישחק הראשון ניצחה מאלין 0–1 משער של המחליף וילמוטס בדקת הסיום. באיצטדיון המפואר של אנדרלכט צפוי אם כן מישחק נוקשה ומתוח, עם הרבה מאד יוקרה על כף המאזניים. מאמן מאלין, ההולנדי אד דה־הונג, אמר כי יציב הרכב הגנתי מתוך כוונה להשיג תיקו. משמעות הדבר שאלי אוחנה לא ישחק.

בפרנקפורט תנסה הקבוצה המקומית להשלים את מה שהחלה לפני שבועיים, כשהצליחה לסיים 1–1 מפתיע מול בולאוקאמפ הקשה בבלגיה. נראה מה יוכלו לעשות כוכבי של יוהאן קרויף על הקרח בפולין. מי שנראות בטוחות ברבע הגמר הן שתי קבוצות שניצחו בחוץ: דינאמו בוקרשט (1–0 מול דאנדי יונייטד) ואורחום הרצית (1–2 מול קארדיף סיטי השלישית).

★ יתר המישחקים: סמפדוריה (איטליה) – קארל צייס ינה (מזרח גרמניה, 1–1 במישחק הראשון), סאקר ריאספור (טורקיה) – איינטרכט פרנקפורט (1–3 לגרמנים), פאנאתינאיקוס – מרסס נוסיה (2–0 לבולגרים), מטאליסט חארקוב (ברה"מ) – רודה (1–0 להולנדים).

רומא שואפת נקם

המישחק החם ביותר בגביע אופ"א יהיה באולימפיקו ברומא. כמו בגביע האלופות, יהיה זה דרבי איטלקי־יוגוסלבי. רומא הפסידה לפני שבועיים 2–4 לפרטיזאן בבלגראד, ובמהלך המישחק נפגע חלוצה רודיגר פאגלר בראשו מחפץ מתכתי שהושלך מהיציע. רומא דרשה מאופ"א ניצחון טכני, אך תביעתה נדחתה. האיטלקים צמאים נקם ודורשים נקמה.

למספר קבוצות אין דאגות בשלב הזה: הן כבר בטוחות, למעשה, בשמינית הגמר. יובנטוס ניצחה במישחק הראשון את אתלטיקו בילבאו 1–5: שטוטגארט ניצחה בחוץ את דינאמו זאגרב 1–3; ריאל סוסיאדד ניצחה את ספורטינג בליסבון 1–2, ואינטר ניצחה את מאלמה בשוודיה 0–1.

★ יתר המשחקים: אוסטריה וינה – הארטס (סקוטלנד, 0–0 בראשון), נאפולי – לוקומוטיב לייפציג (מזרח גרמניה, 1–1), ריינג'רס (סקוטלנד) – פ.צ. קלן (2–0 לגרמנים), בלנשש (פורטוגל) – ולן מוסטאר (יוגוסלביה, 0–0), דנייפסקה סטראוה (צ'כיה) – באיירן מינכן (1–3 לגרמנים), וקרנום (בלגיה) – דינאמו דרזדן (1–4 לגרמנים), סודן פלטאורה (פינלנד) – ויינה (2–1 לאוסטרים), בנפיקה (פורטוגל) – פ.צ.לייז' (1–2 לבלגים), סרווט דונדה – גרונינגן (2–0 להולנדים), ויקטוריה בוקארשט – דינאמו מינסק (2–1 לסובייטים).

ברמן ברבע הגמר 0–0 עם סלטיק

מאת זיגמונד שטיגלר

ברמן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עיטות וורת, שלא הר ליד שערים, הספיק כאן אמש להוורדר ברמן כדי לעלות לשלב רבע הגמר של גביע אירופה לאלופות – אחרי 0–0 מתוח עם אלופת סקוטלנד, סלטיק מגלאזגו.

היה מעט מאד כדורגל איכותי, אבל מנה גדושה מדי של מלחמה ללא פשרות. סלטיק, שנזקקה לפני שבועיים הפסד ביתי 1–0, לא בחלה בשום אמצעים. הקרבן העיקרי היה פראנק נויבארט, שנבעט ונישא מהמגרש באלונקה בדקה ה־65.

בורדר עלתה אמש לשמינית הגמר של גביע אופ"א, אחרי ניצחון 0–1 על איפסוויץ'. שער הניצחון נבבש בדקה ה־73 על ידי לארמארק מרדי בבעיטת 11 מטרים, לעיני 30 אלף צופים. גם במישחק הראשון בבוראופשט ניצחו הברמנים 0–1.

עיטות קשות האופייני בין סקוטים וגרמנים, אמש בברמן, במישחק בו סיימו 0–0 הוורדר וסלטיק.

(צילום אי־פי)

כדורסל / גביע האלופות

מכבי מחכה לבלגים – להשלים מחר מיבצע העליה לבית הגמר

מאת יואב עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

אלופת בלגיה סנאייר אוסטנד תגיע היום לישראל למישחק הגומלין נגד מכבי תל־אביב, מחר ביד אליהו, בטורניר האלופות. באוסטנד ניצחה מכבי 91–104. הבלגים יתאכזבו כמ־לון כפר המכביה, אך עדיין לא ברור מתי יגיעו. הסיבה: הבעלים של הקבוצה, שהוא גם בעל חברת התיירות הבלגית הגדולה "סנאייר", יתנך טיסת־שכר במסלול חדש מבלגיה לאילת ואגב כך "יקפיץ" את קבוצתו לתל־אביב, בדרך לעיר הקיט הדרומית.

במכבי תל־אביב החלו בהכנות למישחק, שבסופו יוכלו כנראה לנשום לרווחה לאחר הבטחת העליה לבית הגמר עם עוד שבע אלופות אירופיות.

באימון אמש נעדר דן ליפין, בגלל שרות מילואים. שאר השחקנים קיימו אימון שיגרתי, שבסיומו אמר המאמן צבי שרף: "המטרה העיקרית שלנו מהמישחק בבלגיה היא למעשה מה שקרה לנו בכל המישחקים – אנחנו מגלים רגות בהגנה בעיקר בשלבי הפתיחה".

הקפטן המכבי דורון ג'מצ'י עצב, משום שאיבד שלושה באולם בראשון לציון שרשרת זהב ומבעת נישואין, הכרוכה עליה. הוא מקווה שהמוצא הישר יחזיר לו את התכשיטים, שיש לו זיקה רגשית אליו, ויבוא על שכרו.

● בנות מכבי ת"א המייצגות את ישראל בטורניר דונקפי (גביע המחזיקות), ישחקו כנראה הערב בבולגריה את צעירתן המפתחות כעונה זו בזירה האירופית. מכבי נוצחה בשבוע שעבר, במישחק הראשון בכרם השני, על ידי מוניד סניביק 62–76.

הפועל ת"א: לנצח את הצ'כים – ואת השאננות

הערב (20.30) בגומלין נגד בראטיסלווה באוסישקין

גביע קוראץ

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

יעקב ארלר, מאמן הפועל תל־אביב, מודאג. כמובן שלא מהיכולת המקצועית של קבוצתו בעת האחרונה, אלא מן ההשלכות הצפויות. גם המיקוחה המשמעותית שהפועל השיג בשבוע שעבר בבכיה (ניצחת 80–91), אין בה כדי להרגיע את המאמן. יותר משחשש ארלר מהצ'כים, הוא מודאג מהשאננות של הצ'כים. זאת ינסה למנוע בשעות המעטות שנותרו למישחק הגומלין, הערב בסיבוב השני בגביע קוראץ'.

"יהיה מישחק קשה. השחקנים קצת שאננים וזה יכול להפריע", אמר אמש ארלר בתום האימון שקיימה הקבוצה. כדי להחדיר בשחקניו רוח קרב ישתוה עימם ארלר לפני המישחק. בעיה נוספת העייפות המצטברת של השחקנים. אין תימה. חמישה שחקנים נושאים בעול המעמס אינם זוכים למנוחה במישחקים.

בין השחקנים שוררת אופטימיות. מדברים רק על ניצחון, במיוחד אחרי הרושם בבכיה. הבית של לינמון סאונם מבשאים היטב את הלך הרוח: "אנו הולכים לנצח. שיחקנו טוב בבכיה ובבית יהיה יותר טוב". הפועל יפתח בחמישיה הרגילה: עמוס פרישמן, דניס וויליאמס, לינמון סאונם, האודי לאסוף וג'יימס מרי.

שחקני סלובאבאמס בראטיסלאוה הגיעו אמש באיחור, ולכן ויתרו על האימון המתוכנן. גם הבוקר לא יקיימו אימון באולם באוסישקין. כדי אטיסלווה מוליכה את הליגה בצ'כיה עם 10 ניצחונות מול הפסד יחיד, לספאוטאק פראג. בכלל יציאת הנבחרת הצ'כית לארה"ב בוטשו את לוח הליגה, כך שהקבוצה קיימה 13 מישחקים ב־26 יום, דבר שגרם לעייפות.

הצ'כים מלאי הערכה ליכולת של הפועל תל־אביב. המאמן יאן סמאהוש אמר כי קבוצתו מבקשת לשחק יפה ולהחדיר רושם חיובי על הצופים. "אנו רוצים להקשות על הפועל ככל שניתן. אנו מעריכים מאד את הפועל ונעשה הכל כדי להקלית. אבל מישחקי הליגה של הפועל מוכיחים מי הפייבוריט".

בהרכב סלובאבאמס שני בינלאומיים: אטר מאטיצקי וריכרד סמורושקה. החמישיה הצ'כית תכלול את אוטו מאטיצקי (מספר 10), ריכרד סמורושקה (15), יוראי זהפה וקפטן (11), איגור קארשופביל (8) ודניאל יעקבוביץ'.

עם הקבוצה הגיע סגן ראש עיריית בראטיסלווה, מיכאל בּרֶנָה, שיבר על ספורט וגם על דברים שמעבר לכך: "אנו רוצים להגיע לחברות ידידות בין העמים. במישחק טוב אנו רוצים להפגין ידידותנו למדינת ישראל ולספורטאיה".

הסיכויים נוטים בבירור לצד הפועל תל־אביב, ובכל זאת כדאי לבוא. מי שראה את הפועל בתקופה האחרונה יודע מה מידותה של הצבה. אומרים, בינתיים, הכי הגוה בעיר.

במישחק, שיחל ב־20.30, ישפטו טיגר (בולגריה) והאלוקסיס (רומניה).

גילברט ושרייבר לסיבוב השני בלונדון; מנסדורף ישחק הערב

טניס

מאת רוני רוזנטל

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הטניסאי היהודי מארה"ב בראד גילברט, המדורג 2, ניצח כאן אתמול תוך 77 את הבריטי אנדריו קאסל 6–4, 6–4 ועלה לסיבוב השני של טורניר "בנסון אנד הדג'ס" הנערך באולם ומבלי.

בין הנוטים במישחק היה עמוס מנאווחן, המדורג 6, שמישחק הראשון נגד האמריקאי ג'ים גראב יהיה רק הערב, ויחל כנראה בסביבות השעה 22.00 (שעון ישראל).

הצ'כי מילאן שרייבר ניצח אלוף הולנד, מיכאל בחולד 7–6, 6–3, 6–2, החטבייה אלכסנדר וולקוב הדיח 6–2, 6–3 את יוהאן קריק. בריסטיאן סאצ'ואו, רומני המייצג את מערב גרמניה, הביע 6–1, 6–3 את גלון פרולי מאוסטרליה. דריק רוסטאגה מארה"ב גבר 6–4, 6–4, 6–4 על אוסטרלי אחר, ואולי מאסה.

במישחק נוסף גבר רונאלד אגנור מהאיטי (מדורג שביעי) על סרחיו קאסאל (ספרד) 6–3, 6–4.

הגמר: אהרן מרשאל – רופה (מערב גרמניה) 6–3, 6–0; רביב וידינגלד – סנודנרוס (שוודיה) 6–2, 6–7, 4–6; מעז מרנשטיין – יורם בהן 6–0, 6–3; עמית באור – בוקסטרה (הולנד) 7–5, 7–5.

לרבע גמר טורניר הנשים עלו אילנה ברנר, שניצחה את הרטוגן מהולנד 6–7, 6–3; רליה קריאס שגברה על ביליננהם אנגליה 6–7, 6–2; יעל סגל שניצחה את מרי ראוזנר 6–3, 6–2 ולימור זליג שניצחה את האוסטרלית מריאנה 6–3, 6–4.

המישחקים יימשכו היום ובכן יהיו תוצאות לגמרות.

מצ'יר ומאיוט הודחו בשטוטגרט

שטוטגרט (ע"י). מספר הפתעות נפלו בסיבוב הראשון של טורניר הטניס בשטוטגרט. האלוף האולימפי, הצ'כי מילוסלאב מצ'יר, הפסיד לאוסטרלי אנדרס גומז 6–4, 7–5. הגרמני קרליאבה שטיב ניצח את בעל מדליית הכסף האולימפית, ה אמריקאי טים מאיוט 7–5, 6–3.

הפתעה בשיקאגו

בטורניר הנשים בשיקאגו, בסדרת וירג'יניה סלימס, הדיחה האמריקאית בת ה־19 סטפאני רֶהֶה בסיבוב הראשון את לאריסה סאוצ'נקו מברה"מ 6–3, 6–4, 6–7 אחרי שעתיים ו־16 דקות. יריבתה הבאה של רֶהֶה תהיה כריס אוורט.

סבב ברנקל

4 ישראלים לרבע הגמר

מאת סופר "ספורט הארץ"

הטניסאי הישראלי מיכאל רביאל המשיך אתמול בסדרת ניצחונותיו בסבב הבינלאומי על שם פרנקל בימן, כשגבר בשמינית הגמר על הדני סופרבי 7–6, 6–2, 6–2.

ישראלים נוספים שהעפילו לרבע

מחלקת הכדורסל מכבי ת"א
מודיעה
החלה מכירת הכרטיסים למשחק הקובע לעליה לשלב בית הגמר בגמר גביע אירופה לאלופות
מכבי ת"א ישראל – אוסטנד בלגיה
המשחק יערך מחר יום חמישי 10.11.88 בשעה 8.30 בערב.
לבעלי המינוי המשולב באמנן גביע אירופה (מוקדמות כרטיס מינוי מס' 1)
ביום א' 13.11.88 בשעה 8.30 בערב
הדרבי התל־אביבי
מכבי ת"א – הפועל ת"א
לבעלי המינוי המשולב כרטיס מינוי מס' 4.
כרטיסים בהדרן אבן גבירול 90
ובערב המשחק בקופות היכל.

כדורגל

הערב: מחזור חמישי

רק חמישה משחקים יהיו הערב, במחזור החמישי בליגה הלאומית בכדורגל. המשחק המרכזי של המחזור בין מכבי נתניה ומכבי ראשון לציון יהיה ביום ראשון.

פירוט משחקי הערב שיחלו ב־8.30: הפועל נוף ים – מכבי רחובות (רמת הכובש), מכבי פ"ת – א. כ. נס־ציונה (יהוד), הפועל רחובות – הפועל פ"ת, הפועל ראשל"צ – אליצור חדרה (ליה, מכבי קרית שרת – הפועל ר"ג).

איגרוף

הושעו שלושה שופטי נקודות – בעקבות השערוריה בסיאול

לוזאן (ע"י). שלושת שופטי הנקודות מאוגנדה, מאורוגואי וממרוקו, שהעניקו נצחון למתאגרף הדרום־קוריאני במשקל הצי־בינוני על האמריקני לויד ג'ונס, הושעו מתפקידם על־ידי ההתאחדות האיגרוף הבינלאומית לתקופות שהתבצעו בלוזאן, שויץ.

האמריקנים האשימו את שופטי הנקודות כי שוחדו על־ידי הקוריאנים, אולם המארגנים הכחישו זאת מכל וכל.

הנהלת ההתאחדות הבינלאומית הודיעה, כי יוחלו שינויים משמעותיים במינוי שופטים שעליהם יוחלט בכנס שיהיה בדצמבר במינכן.

טניס

ד"ר איאן פרומן מודה למבריכו

הנהלת איגוד הטניס בראשותו של נשיא האיגוד פרופ' מאיר וקלי פרידשטיין יו"ר האיגוד, בירכו אתמול בישיבת ההנהלה את חבר ההנהלת האיגוד ד"ר איאן פרומן על קבלת פרס ישראל לספורט. הדוברים ציינו את פעלו החשוב של פרומן משך 15 השנים האחרונות, מאז הקמת מרכז הטניס הראשון ועד להשלמה של 8 מרכזי טניס ברחבי הארץ. המרכזים הללו מקנים את תורת הטניס לאלפים ועשרות אלפי ילדים מכל רחבי ישראל. בדברי תשובתו למברכים ציין איאן פרומן שאינו רואה זאת כפרס אישי שלו, אלא פרס לכל הפעילים בענף הטניס.

חדשות המשק

נמשכה הירידה במספר התיירים גם באוקטובר

מאת איתן אבריאל

עדיין אין התאוששות משמעותית בענף התיירות. בחודש אוקטובר היה מספר התיירים שהגיעו ארצה, קטן בכ־16% בהשוואה למספרם אשתקד.

מספר התיירים שהגיעו באוקטובר הסתכם בכ־103 אלף איש, מתוכם הגיעו כ־88 אלף דרך האוויר, כ־13 אלף דרך היבשה והאלפיים תיירים בדרך הים – כך עולה מנתונים שנמסרו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

שיפור בתיירות מתבטא בעובדה, שרמת התיירות הנכנסת בחודשים ספטמבר־אוקטובר השנה היתה גבוהה ב־3% לעומת הרמה הממוצעת בחודשים יולי־אוגוסט.

מסיכום נתוני התיירות הנכנסת לעשרת החודשים הראשונים של השנה עולה, כי בתקופה זו חלה ירידה של 14% לעומת מספרם בתקופה שעברה, שהיתה שנת שיא במספר התיירים.

דימונה תושבת כהזדהות עם מפוטרי מפעל "כיתן"

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

העיר דימונה תושבת ליום אחד כהזדהות עם מפוטרי כיתן דימונה, שקיבלו לפני ימים אחדים מכתבי פיטורים.

ההחלטה נתקבלה אמש על ידי ועדת הזדהות שהוקמה בעיר דימונה בנושאי תעסוקה, בראשותו של מזכיר מועצת הפועלים יוסי בוטבול וראש העיר אלי הללי.

מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוטבול, אמר אמש ל"הארץ", כי ההחלטה של הנהלת כיתן דימונה לפטר 120 עובדים היא סופית ולפיכך הוחלט לישר להקים ועדה מיוחדת לטיפול בענייני העובדים.

עובדי המפעל ממשיכים להתבצר במפעל ואינם מאפשרים הכנסה ויציאת סחורות.

מונה מפרק ל"מטוויות דרום" לבקשת העובדים

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע, אליעזר ריבלין, נעתר אתמול לבקשת עובדי מפעל מטוויות הדרום ומזכיר מועצת פועלי אופקים סעדיה אילוז והוציא אתמול צו, הממנה מפרק למפעל מטוויות הדרום. צו הפירוק ניתן במעמד צד אחד.

בבקשת העובדים נאמר, כי המפעל שהעסיק 60 עובדים, סגר את שעריו ועובדי המפעל פוטרו. עד היום לא ניתן לאתר את מנהלי המיפעל או נציגיהם וכתוצאה מכך בוצעו פריצות במפעל ונגנבו סחורות וחומרי גלם.

כמו כן נמסר על מצב התעסוקה החמור באופקים. אילת מסר, כי בעיירה 500 מובטלים, שהם למעלה מ־10% מכוח העבודה בישוב.

עליה חדה ברווח משכן בחודשי ינואר־ספטמבר

מאת אריה לביא

עליה חדה של 34% חלה ברווחיות בנק המשכנתאות משכן מקבוצת בנק הפועלים, ברבעון השלישי של 1988. הרווח של הבנק הסתכם ברבעון זה ב־2.79 מיליון שקלים לעומת 1.96 מיליון שקלים בתקופה המקבילה לפני שנה.

מראשית השנה גדל הרווח ב־46% והגיע ל־8.5 מיליון שקלים לעומת 5.8 מיליון שקלים לפני שנה. התשואה על ההון בחישוב שנתי גדלה לשיעור של 31.9% בהשוואה ל־27.3% לפני שנה.

סך ההלוואות שהבנק נתן גדל בשנת 1988 ב־7.4% והגיע ל־2.8 מיליארד שקלים לעומת 2.6 מיליארד שקלים בתקופה המקבילה אשתקד.

מנכ"ל לחודש ימים מונה במשרד התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תיירות

אתמול מונה סמנכ"ל בכיר לאגורכלות, עו"ד אורי יושא (54) למנכ"ל בפועל של משרד התיירות, על ידי שר התיירות אברהם שריר. תוקף המינוי הוא לחודש ימים המינוי הוא בתיאום עם נציבות שרות המדינה.

יושא בא במקומו של רפאל פרבר, אשר יצא לארה"ב, כדי לשמש שם כנציג משרד התיירות ומנהל לשכת התיירות הממשלתית בניו יורק. גורלה של משרה זו והשאלה אם פרבר ימשיך לכהן בתפקיד זה, מתבררים בימים אלה בבית הדין לעבודה בירושלים.

המנכ"ל בפועל שימש כנציג משרד התיירות באירופה, כמנהל לשכת התיירות הממשלתית של ישראל בצרפת וכסגן מנהל האגף לעידוד תיירות. הוא נשוי ואב לשניים.

מכרז הטלוויזיה בכבלים באשדוד ואשקלון ל"תבל"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני בלהלה

חברת "תבל" זכתה במכרז להפעלת שידורי טלביזיה בכבלים באיזור אשדוד־אשקלון.

החברה מאגדת בתוכה את חברת "דיסקונט השקעות" והחברה האמריקאית "יונייטד סי.ווי.", שהיא חברת הכבלים השמינית בגודלה בעולם.

בהעניקו אתמול את כתב הזיכיון לחברה, אמר שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי כי חברת "תבל" היא החברה הראשונה המקבלת זיכיון נוסף להפעלת שידורי טלביזיה בכבלים, לאחר שכבר זכתה בהפעלת שידורים באיזור תל־אביב־אילון.

יעקבי ציין, כי מדינת ישראל נכנסת לעידן חדש בתחום תקשורת ההמונים. סך השקעות החוץ בבעלות הכבלים, ב־3 השנים הקרובות, יגיעו לרבע מיליארד דולר.

פוגל, נציג האוצר, ביקר בחריפות את הוצאות עת"א

מאת חיים הנדוידקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

ביקורת חריפה על הוצאות הכספים של עיריית תל־אביב כלולה במכתב ששיגר אהרן פוגל, שמונה כבודק מטעם משרדי האוצר והפנים בנושא מצבה הכספי של העירייה.

המכתב במכתב, שמונה פוגל למנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי. עוד כלולה במכתב, ביקורת על כך שהעירייה משתמשת שלא כדין בכספי קרנות הפיתוח המוחזקות תיה ללא אישור משרד הפנים.

אתמול הוליכה הקואליציה העירונית להעלות את המיסים העירוניים ל־12% לעסקים ו־15% למגורים. ההחלטה נפלה בגיבוי של הליכוד הנגוש הדתי. סיעת המערך הצטיינה בבלבול מוחלט של נציגיה. שלשום הוליכה הסיעה לתמוך בהעלאת מיסים מתונה יותר, אולם בישיבת הקואליציה הביע כל אחד מחברי המפלגה עמדה שונה.

משלוח הדרים ראשון מעזה ייוצא החודש

את אבי גבאוד

בסוף החודש ישלח מגדלי ההדרים ברצועת עזה את משלוח ההדרים הראשון למערב אירופה. זה המשלוח הראשון שיוצא מהשטחים, מאז נחתם ההסכם עם השוק המשותף הרואה שנים יצליחו לייצא השנה רק 1,000 טונות הדרים במקום 3,000 טונות, עכורים קיבלו רשיונות יצוא ממשרד החקלאות.

בשבוע הבא תחל עונת יצוא התפוזים בקטיף של תפוז הסבורי, הכולים באיזור הנגב הפומפרמעץ והכול מוזה.

מתחילת עונת ההדרים ועד השבוע, ייצאה הרצועה לשיווק מרי ההדר כ־1.8 מיליון תיבות הדרים לשוקי מערב אירופה וסקנדינביה, עכורים השנה עד כה מחירים טובים יחסית.

סוכני התיירות דורשים מהמלונות להגדיל ההנחות

מאת זוהר בלומנקרנץ

סוכני התיירות הנכנסת דורשים מבעלי המלון להעלות את אחוז ההנחה על תשלומים בשומן וכן להאריך את תקופות האשראי לסוכנים, בשל השפל בתנועת התיירות לישראל.

הדרישות העלו במסגרת המשא ומתן על חידוש הסכם התשלומים בין שני המגזרים ונידונו בנשיאות התאחדות המלונות, אשר התקיימה בתל־אביב.

בישיבה הועלו הצעות שונות בנוגע לדרישות סוכני התיירות הנכנסת. המגמה המסתמנת היא להענות להלק מדרישות הסוכנים, בתנאים מסוימים. לא התקבלו סיכומים מעשיים והוחלט לדחות את קבלת ההחלטות לישיבה הבאה. תוקפו של הסכם התשלומים הקיים בין סוכני התיירות הנכנסת לבתי המלון יפוג ב־31 לדצמבר.

סכנה من الاهمل

חדשות כלכלה

כור צופה מיתון ב־1989 ופיחות של השקל ב־10%

כור צופה גם עלייה בשכר בכ־10% בשנה הבאה

מאת מיכל רוזה

תוכנית העבודה של כור לשנת 1989 צופה, כי המשק ייקלע למיתון, שיתבטא בירידה בייצור התעשייתי, בצריכה הפרטית, הקטנת ההשקעות ופיחות של כ־10%. הנהלת הקונצרן מציינת עם זאת, כי תצטרך לשלם תוספת שכר ארציות לעובדים בשי־עור של כ־10%.

תוכנית העבודה של כור הוכנה על פי הנחיות, שניתנו למנהלי הקבו־צות בחודש אוקטובר, כאשר בבית המשפט היתה מונחת הבקשה לפרוק הקונצרן. ההנהלה הנחתה את ראשי הקבוצות לוודא, כי תוכניות העבודה יהיו ריאליות וברות ביצוע.

עיקרי התוכנית קובעים, כי הייצור התעשייתי במשק יקטן בכ־2%־3% ותהיה ירידה בצריכה הפרטית וביצוא. אגף הכספים של כור, שגיבש את התוכנית, צופה כי החל בינואר 1989, עם התחלת שלב ב' של הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב, ייפגעו מפעלי כור העוסקים בענפי השי־מורים, קוסמטיקה, תרופות והנעלה, עקב ירידת המכס בענפים אלה לאפס.

תוכנית העבודה של כור צופה עוד, כי האינפלציה בשנה הקרובה תהיה גבוהה יותר מזו של 1988 בשי־עור של כ־2%. התוכנית מניחה, כי הפיחות שייעשה בתחילת 1989 יישחק במהלך השנה לחלוטין.

בתחום הריבית צופים ראשי כור, כי שערי הריבית הריאלית בארץ ימ־שיכו לרדת וזאת למרות המגמה המ־סתמנת בעולם לעלייה בשערי הריבית, כדרך לבלימת האינפלציה.

הושלמה הצעת החוק להשוואת הזכויות במניות הבנקאיות

מאת איתן אבריאל

הצעת החוק להשוואת זכויות הה־צבעה של המניות הבנקאיות, הוגשה אתמול לשר האוצר משה נסים. הנוסח הסופי של הצעת החוק הוכן ע"י ועדת היגוי לנושא המניות הבנקאיות, בראשות עובדים בכירים ממשרד האוצר ובנק ישראל, שבראשה עמד סגן שר האוצר לשע־בר, עדי אמוראי. הצעת החוק הוכנה למקרה, שבו יסרבו הבנקים לבצע את השוואת זכויות ההצבעה בעצמם.

לאחרונה העבירו הבנקים למשרד האוצר את תגובתם לדרישת הש־ר משה נסים, להשוואת זכויות המניות ובתשובתם אמרו, כי הם מבינים את הצורך בהשוואת הזכויות, אולם הם מתנגדים שזו תעשה בדרך של חקיקה. כן יש להם הסתייגויות רבות מהחוק ודרישות לקבלת פיצוי באות על ההסכמה מצדם.

העברת הצעת החוק למשה נסים מרמזת על כך, שבאוצר לא מאמינים שהשוואת הזכויות תעשה בדרך של מו"מ עם הבנקים, אלא רק בדרך של חקיקה.

הצעת החוק שהועברה לנסים, כו־ללת כ־16 סעיפים, שבהם מפורט בין היתר גם הצפוי בבנקים בתקופת הביניים שעד ליצירת גרעין שליטה בידי אחד הרוכשים וכן סידורים הנו־געים לצורת מינוי מועצת המנהלים, בתקופה שבה תהיה הבעלות על הבנקים בידי הממשלה.

כעת שר האוצר צריך להביא את הצעת החוק לאישור הממשלה ולאישור מליאת הכנסת. באוצר מאמינים, כי יש בכנסת רוב להצעת החוק, אולם שרים מסויימים ממפלגת המערך כבר הביעו בעבר את התנגדותם לחוק,והציעו אפשרויות חלו־פיות לטיפול בבעיה.

אמוראי. השלמת החוק

כור סוגרת מפעל רמים בקריית שמונה; 100 העובדים יפוטרו

מאת מיכל רוזה

כל עובדי מפעל רמים של כור בקרית־שמונה, כ־100 במספר, יקבלו היום הודעות פיטורים. הנהלת קבוצת המלדה של הקונצרן החליטה על סגירת המפעל, לאחר שועד העובדים סרב לדון עימה בתוכנית הבראה.

לפני כשבוע הגישה הנהלת כור לעובדי המפעל תוכנית הבראה דראסטית, שכללה פיטורי כשליש מן העובדים, הקטנת הפרמיות, צמצום ההטבות הסוציאליות ושי־נויים ארגוניים במפעל. ההנהלה הודיעה לעובדים, שרובם תושבי קרית־שמונה, כי יש לגשת לביצוע תוכנית ההבראה מיד בגלל המשך ההפסדים במפעל, שאם לא כן, היא תאלץ לסגרו.

מפעל רמים, המייצר מוצרי מתכת עבור משרד הבטחון, צבר בשנים האחרונות הפסדים של כמה עשרות מיליוני דולרים. בשנה שעברה פוטרו עשרות עובדים מהמפעל, אולם הוא המשיך לצבור הפסדים. למפעל צפוי בשנת 1988 הפסד של 2 מיליון דולר.

"אופנת ברוך" שוקלת צירוף משקיע שיחלץ החברה המקשייה

שני נציגי הציבור במועצת המנהלים התפטרו מתפקידם בשבוע שעבר

מאת יהודה שרוני

יצרנית הטקסטיל אפנת ברוך שוקלת צירוף משקיע חוץ לחברה, שירים הון ויסייע להחלצותה מקשייה. אל בעלי השליטה בחברה כבר פנו בהצעה בנושא זה והם שוק־לים אותה.

אופנת ברוך הפסידה במחצית הר־אשונה של 1988 1.4 מיליון שקלים, על רקע המצב הקשה בענף הטקסטיל.

סיבה נוספת להפסדים היא הוצאות מימון, שנבעו מהתרחבות מהירה של החברה ובכלל זה השקעה של 4 מיליוני שקלים במבנה חדש בנתניה. שבתאי ברוך, בעל השליטה בחברה, הסביר כי מלאים גדולים ריצא לא ריווחי, עקב הקפאת שער החליפין, היו סיבות נוספות להפסדים.

בנק לאומי שהוא הבנקאי העיקרי של החברה, מסרב להגדיל את קווי האשראי של החברה, אך בעלי הש־ליטה באפנת ברוך טוענים, כי ממילא לא נחוצים להם קווי אשראי נוספים. על רקע המצב הקשה בחברה, התפט־רו בשבוע שעבר שני נציגי הציבור במועצה המנהלים של החברה.

ראובן חושן, אחד מנציגי הציבור, הסביר את הסיבה להתפטרות בעומס עבודה. בעל השליטה באפנת ברוך טוען לעומת זאת, כי התפטרות חושן נובעת מכך שהוא סירב להעניק לו עבודה כלכלית בחברה והעדיף להעבירה למישהו אחר.

נציג ציבור האחר, אליהו שואף, התפטר אף הוא מהחברה. שואף, פקיד בכיר לשעבר בבנק לאומי, הסביר את הנימוק להתפטרו בגילו המופלג, אך נראה כי אחת הסיבות היא המצב בחברה.

שבתאי ברוך מסר ל"הארץ", כי הוא סמוך ובטוח כי מצבה העיסקי של אפנת ברוך ישתפר, למרות המצב הקשה השורר כיום בענף.

סאיטקס השלימה עיסקה עם "סנט לואיס פוסט"

מאת מיכל רוזה

חברת סאיטקס מכרה מערכת קרוספוס, פרי פיתוחה, לעיתון האמ־ריקאי "סנט לואיס פוסט", שתפוצתו בסופי שבוע מגיעה ליותר מחצי מיליון עותקים.

המערכת כוללת סורק ממוחשב, תחנות עבודה הכוללות סריקת צבע מוקדמת ורישוש ומערכת להפקת הפרדות צבע.

בעקבות עיסקה זו, מסתכמות המכירות של מערכות קרוספוס של סאיטקס מתחלת השנה, ב־7 מיליון דולר.

עד כה מכרה החברה את המערכות האלה לעיתונים ניו־יורק טיימס ב־2.25 מיליון דולר, ולשלושת העיתונים בוסטון גלוב, אטלנטה ג'ורנל ורוקי מאונטיין ניוז ב־3.6 מיליון דולר.

בנק ישראל יאפשר את העלאת הריבית בהדרגה

מאת איתן אבריאל

בבנק ישראל אישרו אתמול, כי הבנקים נאלצו להעלות את הריבית השולית, שהם גובים על משיכות הלקוחות. כן הבהירו בבנק ישראל, כי יסכימו לעליה מסויימת בריבית, אך רק באופן הדרגתי, בכדי להאט את קצב משיכות המט"ח של הסקטור העיסקי.

עם זאת, הטעימו בבנק המרכזי, העליה בריבית הבסיסית בכל הבנקים איננה מוצדקת, מאחר והתייקרות של מקורות גיוס הכספים בבנקים מתבטאות רק במקורות השוליים, (המכרז המוניטרי של הבנק המרכזי) והיא איננה מצדיקה עליה בכל האשראי הבנקאי.

דוד קליין, האחראי על המדיניות המוניטרית בבנק ישראל, מציע לבנקים לשפר את נזילותם מבלי להע־לות את הריבית הבסיסית. אחת ההצעות היא להפחית את הריבית על האשראי הדולרי, כדי למשוך עסקים לעבור לאשראי דולרי על חשבון האשראי השקלי.

בבנק המרכזי טוענים גם, כי עליית הריבית שעליה הודיעו הבנקים, מגדילה למעשה את המרווח הבנקאי שלהם, שהוא גדול מדי ממילא.

בבנק ישראל חושבים, כי לאור הרווחים הגאים שרשמו הבנקים בשנ־תיים האחרונות, הם יכולים לספוג צמצום מסויים במרווח הבנקאי.

נמשכת ההסתבכות בפרשת דירקטוריון בל"ל:

שטרית מסרב להתפטר; דורש שחת יתפטר גם מהחברות הבנות בבל"ל

מאת יהודה שרוני

משבר חריף מאיים על דירקטוריון בנק לאומי, לאחר שפרופ' שמעון שטרית, נציג הציבור בדירקטוריון, השהה את הודעה על פרישתו, נוכח סירובו של ד"ר מאיר חת, לפרוש

חת. סירוב בחו"ל

מראשות מועצת המנהלים של חב־רות הבת של הבנק בחו"ל. שטרית מסר, כי חת ממשיך לעמוד בראש דירקטוריון בנק איגוד, וכן בראש שלוחות הבנק בשוויץ, אנגליה, צרפת, ניו־יורק וקנדה, הגם שהתפטר מתפקידו כיו"ר דירקטוריון הבנק.

הפרופ' שטרית אומר, כי לא יעלה על הדעת שחת ימשיך לכהן בתפקי־דו, ואין להענות לבקשתו ולהשהות את הפרישה עד לכינוס האסיפות הכ־לליות בעוד מספר חודשים. לדבריו, סירוב הד"ר חת לפרוש נוגד את ההבנה, שלפיה פרש כל הדירקטוריון היוצא של בנק לאומי.

הד"ר מאיר חת, יצא ביום ד' בש־בוע הבא לסיור בסניפי הבנק בחו"ל בתוקף תפקידו כאחראי לסניפים אלה.

דירקטוריון בנק לאומי מתכנס היום, כשעל סדר היום בחירתו של דוד פרידמן כמנכ"ל בנק לאומי. פרידמן כיהן עד כה כמנכ"ל בנק איגוד, ועתה מחפשים אישיות שתחל־יף אותו בתפקיד זה. פרידמן יוחלף, ככל הנראה, על ידי שמואל מרוקו, המכהן כיום כמנהל בבנק. צדיק בינו, המנכ"ל היוצא של הבנק, ישאר בתפקידו עד סוף החודש.

עם התפטרותו של שטרית, הוא יוחלף על ידי דני גילרמן, נשיא איגוד לישכות המסחר.

ברגר כועס על ברנע

עורך הדין יעקב ברגר, שכיהן כנציג ציבור בדירקטוריון היוצא בבנק לאומי, פנה בימים אלה ל"ועדת השלושה", המאשרת על פי החוק את מינויים של נציגי הציבור בחברות ציבוריות. ברגר ביקש מאנשי הועדה לפנות לנגיד בנק ישראל, כדי לברר מה המניעים, שהביאו אותו להחלטה לפטר את הדירקטוריון. אנשי הועדה השיבו את פנייתו ריקם, בנימוק שברגר כבר התפטר ואין טעם בכל בירור נוסף.

תגובת בל"ל

דובר בנק לאומי מסר, כי התעקשותו של שטרית שלא להתפטר אינה מובנת, שכן מאיר חת עומד לסיים ממילא, בסוף החודש, את כל תפקידיו בבנק לאומי.

העיצומים לא יחודשו

אריה לביא מוסר ל"הארץ" מוסיף: עובדי בנק לאומי החליטו להמנע בשלב זה מהחרפת העיצומים בבנק, לאחר שהתברר להם שתוך זמן קצר יוחלף מנכ"ל הבנק, צדיק בינו. לדעת העובדים, ניתן יהיה להגיע להסכם שכר חדש בבנק לאחר מינויו של מנכ"ל חדש.

העובדים ממשיכים בשלב זה בעי־צומים, אך בהיקף מצומצם על ידי נ־תוק מרכזיות שונות ומכשירי הטלקס.

נבלם הגידול באשראי השקלי

מאת אריה לביא

הגדול בביקוש לאשראי שקלי נבלם. כך מתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל, המבוססים על דיווחי ששת הבנקים הגדולים במערכת הבנקאות. הנתונים משקפים את השי־נוי שחל בהיקף הפקדונות של הצי־בור, בעקבות פריון ומיחזור המניות הבנקאיות, בסופו של חודש אוקטובר.

מנתוני הבנק המרכזי, המעודכנים ל־2 בנובמבר, מתברר שהגידול באשראי החופשי בשקלים נבלם ברמה של 16.551 מיליארד שקלים לעומת 16.560 מיליארד שקלים בש־בוע הקודם, בטרם התבצע פריון הבנקאיות.

מהנתונים עולה שקיים גידול משמעותי של 433 מיליון שקלים בגביה בתכניות החסכון. הנתונים מצביעים על גידול חד בהיקף המזו־מנים שבידי הציבור, כאשר יתרות העו"ש גדלו ל־2.5 מיליארד שקלים לעומת 1.9 מיליארד שקל שבוע קודם.

חוגים פיננסיים מעריכים, שצפויה ירידה קרובה בהיקף פקדונות הפז"ק והעו"ש, בעקבות הפניית כספים לאפיקי השקעה שונים, מכספי מיחזור המניות הבנקאיות.

תאילנד תפתח נציגות מסחרית בארץ בפברואר

מאת מיכל רוזה

סגן שר המסחר של תאילנד הודיע אתמול בתום פגישה עם משלחת תעשיינים מישראל, כי ארצו תפתח נציגות מסחרית בארץ, בחודש פב־רואר הקרוב.

משלחת התעשיינים, המבקרת עתה בתאילנד, אורגנה ע"י מכון היצוא במגמה להרחיב את קשרי הסחר עם מדינה זו. סגן השר התאילנדי אישר את הצעת מכון היצוא, לארגן סמינר משותף לישראלים ואנשי עסקים מתאילנד והודיע, כי משלחת מסחרית מארצו תבוא לישראל בחודש מארס 1989.

מכון היצוא קיים לאחרונה בתאילנד תערוכות בתחומי מיכשור רפואי ומתכת, שבהן ביקרו אישים רמי דרג של ממשלת תאילנד.

גידול בהפרשה למיסים הקטין רווח בנק כללי

מאת אריה לביא

הרווח של בנק כללי, שבשליטת הברון אדמונד דה רוטשילד, ירד ברבעון השלישי של השנה ב־33% והגיע ל־441 אלף שקלים לעומת 665 אלף שקלים בתקופה המקבילה אשתקד. רווח בנק כללי, להבדיל מבנקים אחרים, לא נפגע בגלל הפרשה לחובות מסופקים, בגין חובות קונצרן כור.

בנק כללי לא נתן כל אשראים לקונצרן כור, אך הירידה הזרה ברי־ווחיות נבעת מגידול בהפרשה למיסים בסכום של 259 אלף שקל. אלמלא הפרשה זו, היה נרשם גידול ברווחי הבנק ברבעון זה. הרווח לפני מס של הבנק הגיע ל־700 אלף שקל.

בתשעת החודשים הראשונים של 1988 הגיע הרווח של הבנק ליותר משני מיליון שקלים לעומת 1.8 מיליון שקלים בתקופה המקבילה לפני שנה. זהו גידול של 11%.

התשואה על ההון בבנק הינה מהגבוהות במערכת הבנקאות – 6.1%. מנכ"ל הבנק, אברהם בינר, אומר שהתוצאות העיסקיות מצביעות על ניהול שמרני של תיק האשראי, תוך נכונות לויתור על רווחים בטווח הקצר.

דלקאר

הדרך היחידה להחזיק מיכל דלק רזרבי מבלי להסתכן

קח מיכל נייד, מלא אותו בדלק ואחר כך הצת גפרור והשלך אותו כעור פנימה. מסוכן? מפחיד? לא כשמדובר במיכל הדלק של "דלקאר" – מיכל הדלק היחידי בעולם המוגן מפני התפוצצות והתלקחות.

*מיכל **דלקאר** לא יתלקח אפילו כתוצאה מהוצרות מגע ישיר עם האש! **דלקאר** נבדק ואושר על ידי מכוני התקנים של מערב גרמניה, שוויץ והשוק האירופי המשותף ומומלץ לשימוש על ידי מומחי בטיחות בארץ ובעולם.*

מיכלי הדלק של דלקאר – בקיבולת של 5, 10 או 20 ליטר, לשימוש כמיכלים רזרביים במכוניות, סירות מנוע, מכסחות דשא, גנרטורים ועוד.

רשימת נקודות מכירה למיכלי דלקאר

- מוסך אחים אגבריה – רח' בר כוכבא 70 פתח־תקוה טל. 914235
- תחנת "סונול" – צומת השרון נתניה
- תחנת "דלק" – רח' ויצמן 20 כפר־סבא
- תחנת "דלק" עלית – ז'בוטינסקי 4 רמת־גן
- סיכה "מרכזי" – רח' הס 29 הרצליה
- "אוטו סלמה" – רח' סלמה 19 תל־אביב
- "פירסומית" – רח' חנקין 46 רעננה
- "תחנת שידות" – רח' אבא הלל 11 רמת־גן
- כימקאר 86 בע"מ – רח' משכית 12 הרצליה
- תחנת "סונול" ד"ש – ליד בי"ח בלינסון פ"ת
- תחנת "סונול" – רח' הרצל רמלה
- תחנת "פז" מנחם – כביש ראשל"צ־נס ציונה
- תחנת "פז" קרית שרת, חולון
- תחנת "פז" – צומת נתניה
- תחנת "סונול" – מ. פריס רמלה

F.E.K.

יבואן ומשווק:

מקבוצת אינטרפון (א. קלאר) בע"מ

טל. 03-7519192-4

דרושים סוכנויות ומפיצים ברחבי הארץ.

"דלקאר" – מיכל הדלק הבטוח ביותר בעולם.

ש.ח.כ. שרות חקירות כללי

מקבוצת "השמירה"

כל אשר רצית לדעת

31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך

כל סוגי החקירות, באמינות, ביסודיות ובסודיות מוחלטת

ש.ח.כ.

דרך פתח־תקוה 19

תל אביב 66183

טל: 614636; 621975; 623084

FAX: 623995

ועד מחוז ת"א לשכת עורכי הדין

הודעה לציבור עורכי הדין בנושא הטאבו בתל־אביב

למרות שבישראל אגרת הרישום בטאבו היא הגבו־הה בעולם ומגיעה ל־5.000. שקל לדירה ממוצעת, צריך להמתין 8 חודשים לרישום עיסקה.

עורכי הדין אינם יכולים למלא את תפקידם כלפי לקוחותיהם ונזק רב נגרם לכלכלת המדינה.

בדעת הועד לנקוט בצעדים חריפים, להניע את הגו־רמים הממשלתיים לממש את הבטחותיהם לשיפור משמעותי.

הארץ

יום ד', כ"ט בחשון התשמ"ט
9 בנובמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הרבצלת 2, טל' 6־224245־02, ת"ד 273 י־ם 91002; פקס' 02־224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 8־661166־04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04־670715
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233. Tel. 5121212

הרצח במשואה – ותהיות אחריו

רב־טוראי דוד דניאלי נרצח במושב משואה שבבקעת הירדן על ידי אחמד חוסיין בשאראת, תושב הכפר טאמון שבהרי שכם. הרוצח, שהיה בין באי המושב ולעתים הועסק בו כפועל שכיר, שלף סכין ורצח את החייל היהודי תוך צעקות אללה אכבר. פשע זה מזעזע אותנו מחדש, גם אחרי כל הרציחות שבוצעו בעבר הרחוק והקרוב. הנה ערבי שמצא את פרנסתו, כולה או חלקה, באחד מהמושבים שלנו, ואף הכיר את קרבנו אישית. נמסר כי דוד דניאלי שוחח אתו כמה פעמים, דווקא אחרי יום הבחירות, ושום מחוייבות שכל המגעים האלה היו צריכים ליצור, לא מנעה מאחמד חוסיין לקרוא דרור לשנאתו הפוליטית הד לאומית נגד מדינת ישראל והחייל היהודי.

אנו יכולים להרגיש סיפוק על שהרוצח שילם על פשעו במחיר חייו. אך אין בכך משום נחמה על האבידה שספגנו. חבריו לנשק של דוד דניאלי ואנשי מושב משואה אינם מבודדים לא באבלם ולא בזעמם, אבל בכל שאנו שותפים לרגשותיהם, התקרית המזעזעה גוררת אחריה כמה שאלות, או הערות, שאין להשתיקן.

מפקד הפלוגה של דניאלי אומר כי תמיד שינן באוזני פיקודיו כי עליהם לשמור על מרחק מהערבים, בוודאי שלא ייגררו לשיחות מי־לואים כדי לנהל שיחות פוליטיות עם ערבים שנקרים לדרכם. אך אם שכירים ערבים מועסקים כל יום במושב יהודי, קשה שלא להיגרר פה ושם למגע קרוב אתם. גוש אמונים תובע מרשויות הביטחון לתת הוראה לכל שומר ביישוב לירות בכל ערבי המתקרב ואינו מזוהה. אבל במקרה הנדון לא התעוררה כל בעייה אמיתית של זיהוי. הערבי היה ידוע במקום והוויכוח שבינו לבין השומר נגע, ככל הנראה, להיבט פורמאלי בלבד – כרטיס עבודה, המשמש אישור לכניסה, לא היה מעודכן. גם על פי ההחמרה הנדרשת לדעת גוש אמונים, לא צריך היה דניאלי לפתוח באש על הערבי שדורש להיכנס למושב.

אנשי משואה טוענים כי אינם יכולים להסתדר ללא העסקת פוע־לים ערבים, וכך המצב במושבים רבים אחרים. אבל בכל שהבעייה הכלכלית אינה מרשה ויתור על העסקתם, כן גדל, בנסיבות שהאינ־תיפאדה יצרה, הסיכון הביטחוני הכרוך בה. אבחון זה אינו פוטר את אחמד חוסיין בשאראת מאשמתו. אבל הבעייה הביטחונית שהיא כרוכה בעבודת ערבים כשכירי יהודים, תעמוד בעינה – לא בענפי החק־לאות אבל גם במיוחד.

חברי מושב משואה אומרים כי טענו כבר בעבר בפני רשויות הביט־חון בבקעה, שחיילי המילואים הנשלחים למשימות שמירה במושב אינם בעלי יכולת לביצוע משימות אבטחה ואינם בעלי כשירות מבצ־עית מספקת. אפילו נניח כי יש בטענה זו גרעין של אמת – כלום הפיקוד העליון צריך לשלוח צבאים בני 19 לשמירה בישובים? הכוח הסדיר של צה"ל חייב להתאמן לקראת מלחמה. המאבק נגד האינתי־פאדה ממילא גורע ממנו, ואין לבטל או לצמצם את תוכנית האי־מונים שלו לצרכי שמירה ביישובים.

צה"ל יוסיף לעשות לפי מיטב יכולתו כדי לערוב לביטחון המתיי־שבים היהודים בבקעת הירדן. אבל הריגת הערבי שבא לעבוד במושב משואה, אינו מצריך תלונות עליו.

עדיפותו של הגרוע ביותר

מאת גדעון סאמט

שבע מהסיבות מדוע, למרות הכול, גוברים היתרונות של מה שנראה כחלום־בלהות פוליטי

זה אחד הלקחים העצובים בפולי־טיקה הישראלית עכשיו, שהגרוע ביותר העשוי לבצבץ מהגרלות הקו־אליציוני הוא גם העדיף, לא במקרה הוא גם בעל מירב הסיכויים.

הצירוף הגרוע של ליכוד־ימין קיצוני־חרדים הוא בעל דינמיקה שוק מוקצה מהשיגעון, הדינמיקה רק במעט פחות, של מערך־שמאל־חרדים. האפ־שרות המשופרת – הדוקות המרכיבים הקיצוניים בגוש הדתי והימני וכינון קואליציה ליכוד־מערך עם אותן שותפות המסוגלות להשתלב בה – מחייבת מידה כזאת של ויתור על אינטרסים מפלגתיים, שהפוליטיקה הישראלית תתקשה מאוד להפגין בנסיבות הנוכחיות.

אוי לנו שהגענו לצורך לנטוש את היתרונות של מה שהיה עד כה חלום־בלהות פוליטי. אבל זה המצב, ולהלן הסיבות:

● באור גיחוכה: הצירוף הגרוע הנ"ל הוא היחיד, מלבד קואליציה מערך־שמאל־ערבים, שלא התנסינו בו עד כה. מותר להניח שחלק גדול מהציבור שיצר בהצבעתו את האפש־רות הזאת אינו פוסל אותה, ובשיעור זה או אחר אף סבור שהיא אינה נוראה כל־כך. זה גוש נכבד של ישראלים, שהכריע כך לאחר מערכת בחירות מפורסמת לטרי. בתהליך החינוך הפו־ליטי אצלנו, שכנראה נמצא עדיין בשלב הבוסר שלו, יש טעם – אולי אפילו הכרח – שלגוש הזה תינתן הז־דמנות מלאה להיווכח באופן המוחשי ביותר מהי משמעות העדפותיו. אינני כותב את הדברים באירוניה: אחת התופעות הגרועות בזירה מפוצלת ברעותיה היא התחושה המזויפת, שאינה תלויה להציק לחלק ניכר בתוכה, כי לא ניתנה לו הזדמנות לממש את נטיותיו. אם מעניקים אותן, הן יפרצו טוב ביותר שאת.

● הרס סיכויי ההסדר: אף שהמערך לא קיבל מהציבור הרשאה לכונן את דרכו המדינית, הכיוון שלו הוא היחיד – עם התאמות ותיקונים – הבא בחשבון. זה נכס לאומי שאסור להסמס אותו. המערך לא יוכל לעמוד על שלו בתחום המדיני בשום קומבינציה.

ממשלה צרה בראשותו, או הד־גרות לממשלת אחדות, תהיה כרוכה ללא ספק בוויתור על הנכס הזה. תומכיו לא הצביעו מערך כדי שיילך רגוה את הגבול העיקרי שהיה לו של הליכוד. שיישב באופוזיציה וישקיף משם, יחד עם כל מתנגדי ממשלת ליכוד צרה, על הרס סיכויי הסו"ם להסדר.

● לא לתת הכשר: ממשלה ימנית קלריקלית כזאת היא ההתפתחות הפוליטית הגרועה ביותר שאירעה מאז קום המדינה. מי שמתנגד לה צריך לבודד אותה, לתת לה להתבשל במיציה, למנוע ממנה בכל מחיר לגי־טימציה כלשהי. אם היא תתייבש ותיפול, שתצנח לה לבד, בלי שות־פים שאינם שייכים לאפרת הפאנ־טום הזאת.

● לבנון לא הספיקה: אפשר לכאורה לטעון שכבר ראינו את הגרוע ביותר בממשלת ימין. היא נכנסה למלחמה מטורפת, וזה נורא יותר מהרפתקה צבאית מטפחת. זה נכון שאין רע לנו ממלחמה, אבל יש בטענה זו טעות אופטית: למלחמה נכנסה בעצם ממשלת אחדות, לא במובן הפורמלי אבל בהולם מבחינת הקונסנזוס הפוליטי והציבורי. שכי־חים אצלנו לעתים את מידת התמיכה שהיתה במלחמה ההיא, כמעט מקיר לקיר. את הגועל־נפש שעוד צפוי יקצרו גם הליכוד ושותפיו לבד.

● רק כישלון יכול: רק אכילת הפירות המרים של כישלון תאפשר למפלגת העבודה לעשות בתוכה את הסדר הדרוש. אילו נמצאו היום מוע־מדים טבעיים לרשת את הצמרת הנוכחית, אפשר להיות סמוכים ובטוחים שהיו נשאבים באופן טבעי למעמ־ד. אין כאלה, ובוודאי לא יתפתחו אם המערך ישחק ב"אבוראמא" עם הליכוד. מה שנאמר לעיל על המגמה הכללית של המערך בענייני הסדר נכון גם לגבי המפלגה הזאת עצמה: היא נכס בדמוקרטיה הישראלית ואין לעודד אותה לשחוק אותו לגמרי במוסמטי־אחדות. אין שום דבר, אמר סמואל ג'ונסון, שמחדד את המחשבה כמו הידיעה שעומדים לתלות אותך. אין מה שיבהיר את המחשבות במערך יותר מאשר ישיבה באופוזיציה.

● יתעורר לא רע: אני רוצה לראות איך מסתדרים כל המרכיבים הבלתי אפשריים בתוך המרקחת של ליכוד־ימין קיצוני־חרדים. איך שמיר יילך על קמפ־דייוויד, אפילו באופן הבלתי־מציאותי שלו, מול הבטחותיה של גאולה כהן לעקוב ("אפשר לסמוך עלינו שנשים לב", אמרה שלשום) אחרי כל סטייה מלאו טוטאלי; איך חלק מהליכוד יתחד עם חקיקה קיצונית בדיני המעמד האישי והחזרת כל מיני עטרות ליושנן; איך רפאל איתן יתחד עם הטבות מפליגות למשתמטים מצה"ל; איך יתנו משרה ממשלתית רגישה לטרנספריסט רחבעם זאבי.

כן, כן, נא לא לקפוץ. נדמה לי שגם אני יודע את התשובה: יסתדרו לא רע, ויעשו עוד כהנה וכהנה מאותו מין. וזאת סיבה נוספת מדוע מוטב כרגע להעדיף את הגרוע ביו־תר. כדי שכל מי שרוצה לשקול מחדש את הכרעתו ואת תוצאותיה יוכל לעשות זאת בתנאים המחודדים ביותר, ברמת שיא הגועל־נפש.

● הסכנה: עתידנו אינו משחק פאזל שמותר להניח לערוך בו ניסוי־יים. מובן ששום ברית לא היה מציע ליצור את המצב הנוכחי רק למען הבירורים הנ"ל. אבל זה מה שקיבלנו, והאפשרות הגרועה ביותר מסתמנת עכשיו גם כמעשית ביותר. הצרה היא, כמובן, שעל הציבור, אשר במין מהלך קיבוצי מסובך הביא את התוצאה, אי־אפשר לסמוך שלא יתרגל אליה.

זו סכנה ממשית. אבל יש גבול למידה שבה אפשר להתייחס במסור־נות לנטיית העם הזה. אינני קורא את תוצאות הבחירות כאימוץ הרצון של הקואליציה הצפויה על־ידי רוב הצי־בור, אפילו לא בעיני חלק ממצביעי הגוש למימינה. אם חלילה יתברר אחרת, אם רוב ניכר בציבור יהיה מרוצה, או אדיש, כדאי מאוד שנדע גם את זה. כדאי שנכיר סוף־סוף מקרוב אלה את אלה.

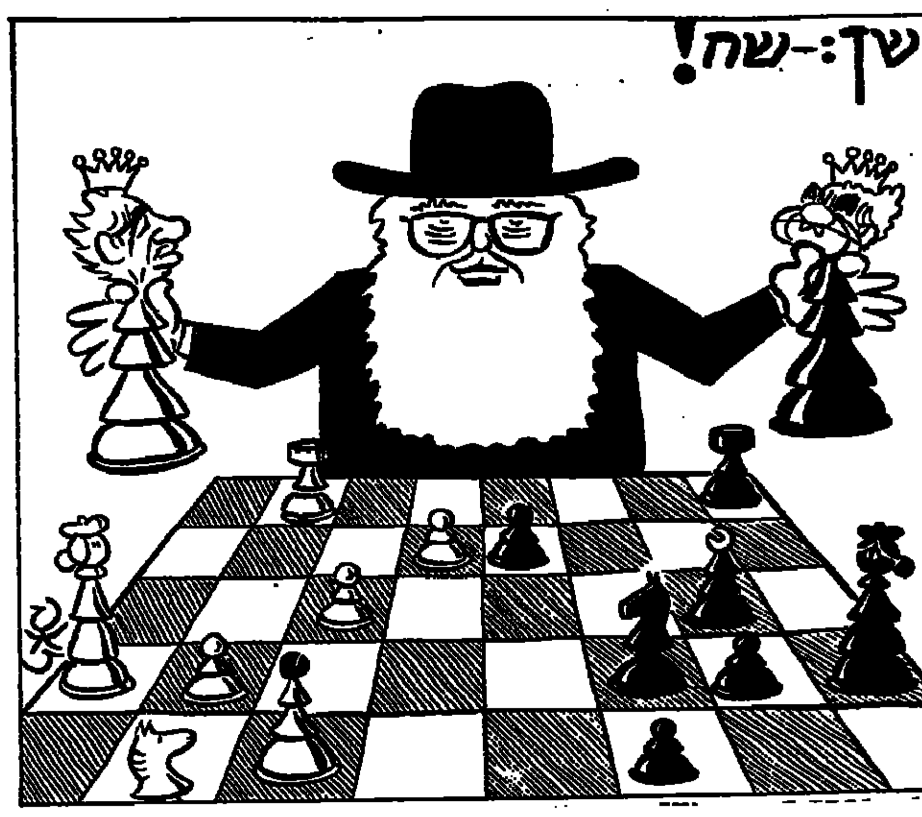

בנים חורגים לימין

מאת נדב שרגאי

יואל בן־נון ואורי אליצור מגוש־אמונים רוצים ממשלת־אחדות נוספת. דעת מיעוט

ארבע שנות "האחדות", שכונו הקפאה, למעשה, התיישבות בשט־חים, הפכו את המונח "ממשלת אחדות לאומית" למילת־גנאי כמעט בקרב המתנחלים. היתה בכך משום הפתעה אפוא, כאשר מיד אחרי הבחי־רות הצטרף אורי אליצור, לשעבר מזכ"ל אמנה (תנועת ההתיישבות של גוש־אמונים) וכיום יו"ר מחלקת ההסברה של המפד"ל, למחנה הקטן בימין התומך למהדורה שנייה של אחדות לאומית.

אלא שההפתעה לא היתה גמורה. עוד בערב הבחירות הביע אליצור את דעתו בגלוי בבחירה המורצת ביותר ב"נקו־דה", עיתון היישובים ביו"ש וחבל־עזה. יתר על כן, בגוש־אמונים קיים כבר כמה שנים פלג קטן, בראשות יואל בן־נון, המציע את ההסכמה הלאומית כבחירה שבלעדיה יאבדו המתנחלים, במוקדם או במאוחר, את כל עולמם.

ב־21 השנים שחלפו, סבור בן־נון, עשה גוש־אמונים מעט מדי, והחמיץ את ההזדמנות לאיחוד מלא של ארץ־ישראל המערבית תחת ריבונות ישר־אלית, אבל מה שחמור מזאת – הוא הלך ומפסיד את העם היהודי. ראיית העולם של בן־נון היא גלובאלית, שונה מאוד מזו של חבריו־לגוש. אין לו ספק שהעולם משתנה, הדרך השי־בה היא שהוא מגיע למסקנה כי מדינ־יות של הכול או לא־כלום, תוביל בסופו של דבר אותו ואת חבריו – ללא־כלום.

בשנים הבאות, אומר בן־נון, "לא יהיה זה אותו עולם שהכרנוהו בשנים האחרונות. כל מי שהתרגל שרק לכוח יש ערך של ממש, יקח לו זמן רב להתרגל לעולם שבו מלים והסכמים ושכנוע הם כלי־נשק יעילים יותר מכוח פוליטי או צבאי. אפילו המסתו־פים מאירופ עם מפתחות גן העדן, התייאשו מתיאולוגיות להכריע את עיראק בכוח". באותו אור רואה בן־נון גם את תחילת העידן של חיסול הנשק האטומי. "כיתות תרבות לאומיים", הוא מכנה זאת.

בן־נון מדלג על פני תקופות שר־נות, זמנים של פילוג ומבנים של אחדות, שאותם עבר העם היהודי ב־70 השנה האחרונות, ואת המסקנה שלו הוא מבקש ליישם עוד היום.

הפילוג. "עם ישראל יכול היה לזכות בארצו, מירדן ועד ים, בתש"ח, רק הסא הפילוג מנע זאת. שלושה ארגונים צבאיים ויד איש באחיו. כשלא היה אפשר להשיג את הארץ כולה, בראשית המלחמה, התפלגו המחנות, שוב ושוב ושקעו בשנאה תהומית, לא הקימו מוסדות־שלטון משותפים, קיבלו החלטות בנפרד, ניסו להילחם בנפרד". בן־נון מכנה את הערדם של חסידי ארץ־ישראל השלמה משולחן ההכרעות הלאומי בספטמבר 1948.

האחדות. הנס הגדול של מלחמת ששת הימים הוכרע על־פי בן־נון ליד שולחן הממשלה ולא בשדה הקרב. "לראשונה בהיסטוריה היהו־דית החדשה הושגה אחדות לאומית יציבה... שאפשרה את השגי המלח־מה ואת השמירה עליהם... חלק גדול מהכישלונות שספגנו מאז באו מאותם שלבים שבהם התפוררה האחדות הזאת, גם במלחמת יום הכיפורים – מאז סיום ההתשה בקיץ 70' עמדנו מפולגים – וגם במלחמת לבנון".

בן־נון מגייס את הרב קוק כדי לשכנע את חבריו, ש"כל תנועה היא בעם ישראל השואפת לקיים ולפתוח את העם בכללו, נושאת בקרבה חלק מן האורה הרוחנית הכללית, שהיא נשמת האומה בכללה" (אורות התחיה, פרק י"ח). לפי רעיון זה, יש חלקים של אמת בקו הרעיוני של כל אחת מהתנועות והמפלגות, וזו מבקרות ומאמנות זו את זו.

"כוחה הגדול של הציונות היה בכך שיהודים בעלי אמונות... ולוחמת ושאיפות שונות בתכלית הסכימו על פתרון מעשי אחד: בניין א"י באמ־צעות עלייה והתיישבות והקמת מדי־נה יהודית בא"י, בשיתוף פעולה של התנועות השונות, כאשר כל אחת מנסה להגשים את מטרותיה", או בני־מוסו המקולע של עמוס עוז, בן־נון בעקרה: "הציונות היא שם משפחה, כולם היו בניו". מדינת ישראל קמה תוך אי־הסכמה חריפה לגבי התכנים והרעיונות. לא היתה הסכמה על הסוציאליזם, ורק איים קטנים ממנו נותרו. לא היתה הסכמה על הליבר־ליזם והוא כמעט ולא הוגשם. לא היתה הסכמה על מדינת־הלכה וכזאת לא קמה, למעט גרעינים בודדים בבי־קומות שונים. לא היתה הסכמה על שלמות הארץ, ועד היום אין הסכמה כזאת... תכנית העצבי יפה מאוד וגם צודקת... יש רק בעייה אחת: אין לה סיכוי כעת. רוב הציבור בעד ארץ־ישראל, אבל מתנגד לסיפוח מיליון וחצי ערבים.

"בתש"ח הושגה בכאב ובכוח הסכ־מה לאומית על הקמתו וקיומו של צה"ל כצבא אחד לעם כולו, האמנם צה"ל משמש מופת להישגינו המפ־וארים ביותר עד היום. בתש"ט הושגה הסכמה לאומית רחבה על הקמתו של משטר פרלמנטרי־דמוקר־טי... מבנה זה, עם כל הזעזועים, מחזיק מעמד... לא היתה הסכמה לאומית מעולם בנושא הרפואה הממלכתית הסוציאליסטית, אלא רק הסדרי־ארעי. הרפואה בארץ מתמוטטת מפני שמתנהלת מלחמה בין שתי הגי־שות, לחיים ולמוות".

בן־נון יכול להביא דוגמאות נוס־פות לרוב להוכחת תפיסתו, שהשורה התחתונה שלה היא: "אם לא נשיג כעת הסכמה לאומית, ואם לא נקבע אנחנו את המינימום הדרוש לנו, ברוח תוכנית אריק שרון, על־פי תוכנית אלון, מעודכנת ובהסכמה, אנו עלו־לים לאבד את המעט... הפילוג המבי־מי בעת הכרעה היסטורית אפייני לנו, ומסכן את הישגינו. מה שנוכל להסכים עליו ברוב ברור – יהיה לנו, ומה שלא נוכל – לא יהיה".

אורי אליצור, ב"נקודה" האחרונה, מחזק את בן־נון מימין. הוא צופה כי בקרוב מאוד "יעשה לנו ערפאת את תרגיל סאדאת", ו"ישראל תעמוד מול לחצים אדירים מבית ומחוץ".

אליצור סבור כי דווקא מפלגת העבודה תיטיב לדחות את הלחצים להידבר עם אש"ף: "...יש להכיר במציאות, כי בידי מפלגת העבודה המפ־תחות ללבם של רבבות קצינים וחיי־לים מרכז־ישרות פוטנציאליים, ללבם של יהודי ארה"ב, וגם ללבו של נשיא אמריקאי זה או אחר". בממשלת אחדות, סבור אליצור, יוקמו אולי פחות יישובים, "אבל המרקסיסטים של אריק שרון לא יעלו על בתי אלון מורה, ודגל אש"ף לא יונף על הר הבית".

תגובה שגרתית כלפי המל"פ

מאת דן מרגלית

ההודעה הצפויה של אש"ף במועצה הלאומית הפלשתינית – התקדמות חשובה בכיוון הנכון

טרם התפזר ניחוח הקטורת שהעלו נאמני הליכוד להסכם קמפ־דייוויד לכל אורך מסע הבחירות, וכבר מציע השר הבכיר אריאל שרון להפר אותו. בישיבת הממשלה טען שרון כי אם יכריז אש"ף במועצתו על הקמת מדי־נה פלשתינית, חייבת ישראל להגיב בסיפוח שטחים. לא כל השטחים, אבל מן הסתם חלקים ביהודה ושומרון לפי מפת תוכניות־אלון. הליכוד לא שלל את ההצעה על הסף כמנוגדת להתח־ייבות ישראלית מפורשת בקמפ־דייוויד להימנע מסיפוח חד־צדדי. יצחק שמיר הבטיח לשרון דיון בנושא.

הכל מופקר. הבחירות חלפו והלי־כוד לא יעז לספח אפילו שעל אדמה אחד. שרון עצמו – במקומו של שמיר – היה גונז את רעיונו. אש"ף אינו צד להסכם קמפ־דייוויד. מנחם בגין עמד על כך שיורחק משולחן הדיונים ולא יוזכר בשמו המפורש, וממילא אין תוכן ההסכם מחייב את יאסר ערפאת. אין כל היגיון הגון להעניש את אש"ף במה שאינו חייב בו, אלא אם מאחורי הצעת שרון מסתתרת כוונה המקננת זה זמן בין הקשבבים במחנה הלאומי, להיפטר אחת ולתמיד מן ההסכם שעשה מנחם בגין בעבר.

ישראל מחוייבת להסכם קמפ־דייוויד. גם הנהגת הליכוד הנוכחית, שהתנגדה לו בעבר, כרתה עמו ברית אמונים מטעמי נוחות במסע הבחירות האחרון. מה שיכול לעמוד על הפרק אינו הפרת ההסכם אלא רעיון התגו־בה הישראלית להחלטה הצפויה של המועצה הלאומית הפלשתינית המת־כנסת בשבת.

נוסח הפשרה שיוצע בתוניס לאחר מחלוקת בין זרועות אש"ף, אינו יכול להתקבל על דעת ישראל ורוב מדי־נות המערב, ואולי גם יתקבל בתג־גרות ביו"ש. קודם־כל מפני שאין בו הכרה בזכות קיומה של ישראל. גם אין בו אימוץ של החלטת מועצת הביטחון 242, אלא סעיף מטעה ומכשיל בדבר קבלת כל הכרעות האו"ם שגם מרשם לערעור זכות קיומה של המדינה היהודית המתוארת כגזענית, ורבות אחרות.

בכל זאת יש בהודעה הצפויה של אש"ף, כפי שפורסמה בסוף השבוע שעבר ב"אל־פאג'ר", התקדמות חשו־בה. מפני שעד כה – בכתובים, ולא בהבלפה – עמדה על הפרק רק האמנה הפלשתינית הקוראת לחיסול ישראל. עתה מוכן אש"ף לאמץ באורח מוסמך ומחייב את החלטת הח־לוקה 181, שיש בה שני יסודות חשובים:

● ביסודה מונחת ההשלמה עם העובדה שבארץ־ישראל מתקיימת בזכות ובמשפט־העמים מדינה יהו־דית.

● בניגוד לרושם שמבקשים ליצור בישראל, מבוססת החלטת הח־לוקה 181 על גבולות ברורים שנקבעו ושורטטו על־ידי ועדת האו"ם, ולפיה 62% משטח ארץ־ישראל נועד למדינה היהודית. לא יעלה, כמובן, על דעת איש לחזור ולהתכווץ לאותם קווים מפותלים, אבל הטענה כי בקבלו את החלטת החלוקה 181 הוסק ערפאת משאלת הגבולות כדי להפיס את דעתו של ג'ורג' חבש, אינה מדויקת.

במשרדי ראש הממשלה ושר החוץ מתגבשת תגובה ישראלית נרגשת חסרת דמיון להחלטה הצפויה של המועצה הלאומית הפלשתינית. שמ־עון פרס ליגלג במסע הבחירות כי יבקש למצוא לה מקום בארכיונים של משרד החוץ. תגובתו של שמיר מלולת רוחה עוד יותר.

היות והצהרת אש"ף אכן קמצנית ובלתי מספקת, סביר להניח כי תחלוף בלי לעורר הד נרחב במדינות המע־רב. אך הבחירות חלפו, ועדיין קיימים בממשלה שני גושים גדולים, וזה מאפשר, לקראת ההכרעה הקו־אליציונית הבאה, לבדוק גם סיכויי של תגובה אחרת, לפחות של מחצית הממשל היוצא ומסיים בירושלים. היא צריכה להתבסס על ההנחה כי אף־על־פי שהקונגרס הלאומי שו־לל את אש"ף, אין גורם מדיני אחראי בישראל המתעלם מן האמנה הפלש־תינית, ולפיכך גם מכל מסמך מדיני מוסמך אחר שלו המצדיק התייחסות עניינית וכבדת־ראש.

גישה כזאת מאפשרת יותר מתגב־רות חזרה חלוקה להכרזה הפלש־תינית. לא סתם הודעה ישראלית שאינה משאירה סדק של תקווה. בסופו של דבר יש לירושלים עניין לראות בהתמתנות אש"ף. יש לה ענ־יין לעודד את הגורמים האש"פיים המתרחקים מהמקסמליסטיות המכלה של האמנה הפלשתינית. אלה ייתקפו ייאוש אם ייווכחו כי שום מאמץ מצדם אינו זוכה אפילו להד חלקי במחנה המתון־פשרני בישראל. יותר מזה, גם אם הפלשתינאים וירדן לא נקפו די אצבע לסייע לפתרון הפשרה המדינית בישראל בעת הבחי־רות, אי־אפשר לומר כי לא עשו דבר. במשהו סייעו למערך בטענתו־תעמולתו כי כדאי לבדוק אם יש עם מי להידבר בקרב הערבים.

משהו כזה חייבים עתה שמעון פרס וחבריו גם לפלשתינאים המת־ונים. על נוסח אש"ף המכריז על הקמת מדינה עצמאית לפי החלטת האו"ם מנובמבר 47', אפשר להגיב בהודעה הקובעת כי אמנם אין בו דבר חיובי, אין בו קצה חוט להפוך את הקרעים במוחות היקבן ואין בו בסיס להסכם, אבל ישראל אינה מתעלמת מהעובדה שתוכנו מצביע על תחילת ההינתקות מן האמנה הפלשתינית, השוללת כליל את זכות הקיום הריבוני של ישראל בחלק מהארץ. אמנם החלטה 181 רחוקה מאוד מן המוצע הנהוג והחיובי של הכרעת 242 בשנת 67' – אבל היא גם פונה עורף לאמנה הפלשתינית. מבחינה זו היא בכיוון הנכון, אפילו לא הגיעה לנקודת ההתחלה.

לפני הבחירות לא יכול היה פרס להכיר בצורך לנהל מו"מ עם ירדן ואש"ף, הוא הגיע למסקנה זו מאוחר מדי. לא נותר לו זמן לשכנע את הצי־בור בנחיצותו של צעד כזה. אפילו המעט שהציע בלי אש"ף לא זכה לתמיכה ציבורית גבוהה, אלא פוחתת. מהפך פסיכולוגי בציבור הרוב מצריך זמן רב ואנרגיה הסבר־תית. אך יש לפניו ארבע שנים, והוא יכול להתחיל בצעד אחד, כאן ועכשיו מתוך הממשלה המתפרקת. עליו להביא את היסוד למה שיתגבר בעוד ארבע שנים לציבור הרוב כפתרון המתון, הציוני והשפוי היחיד שעשוי להוליך את מדינת הים והפלדה של הממשלה שתקום בעזרת השם וה־דתיים־השלומים לכאורה ממנה הרב אליעזר שך.

מוסקווה לא הופתעה

מאת דניאל דגן

גראסימוב: "מדוע אינכם נותנים למשלחת הקונסולארית לעבוד מבניין השגרירות הישראלית במוסקווה? – כי אין תפוסה מלאה בבתי המלון אצלנו"

מוסקווה

התקרבות שלה באחרונה בין מוסקווה לירושלים הוצגה עד כה במידה רבה כפועל־יוצא של האפש־רות לכינוס ועידה בינלאומית לי־שוב הסכסוך הישראלי–ערבי. בעק־בות תוצאות הבחירות בארץ צפויה כנראה מידת נשיקה לרעיון הוועידה הבינלאומית. אבל במבט ממוסקווה, ההתקרבות הסובייטית־ישראלית כ־הולכת נשארת על סדר־היום.

הסובייטים לא שגו באשליות ביחס לתוצאות הבחירות בישראל. שוחחתי כאן עם ולנטין פאלין (שהתמ־נה ליועץ הראשי של גורבצ'וב לענייני מדיניות חוץ), יורי אלכסנ־דרוביץ' גרימיצקי (סגן דובר משרד החוץ הסובייטי), ניקולאי פרטוג־אלוב (איש סוכנות הידיעות "נו־בוסטי") ואחרים. כולם נתנו לי להבין, שהם אינם צופים שנוי מפנה לפרס ולמפלגתו ("לעובדות המאכזבות הבד־אים שהוא משקיע", אמר לי אחד הרוסים).

ברוסובי מן ההתעצמות של המפק־דים הסובייטים הבכירים בנעשה בזי־רה הפוליטית בישראל. הם יודעים שיוסי ביילין עומד להיבחר לכנסת ושאורי סביר מוכשר ג'וב כבציג ישר־אלי באמריקה. יחד עם סימנים אחרים, היה זה בשבילם אות ברור לכך שגם "נערי פרס" אינם מאמינים בניצחון מוחץ של מפלגתם.

הדיבורים על ועידה בינלאומית ועל השיפור הצפוי בעקבותיה ביח־סים עם ישראל קלחו כל הזמן, אך הם היו בבחינת משאלה. "יש לנו חד־זית מלנר", אמר לי בידענות ובקורטוב של ציניות הדובר המוכשר של משרד החוץ גנאדי גראסימוב.

אותו גראסימוב הפגין התעניינות גדולה כאשר נפגשנו כאן, במרכז העיתונות של משרד החוץ. הדובר הסובייטי סיים זה עתה הרצאה משעממת בפני כמאתיים עיתונאים מקומיים וזרים, ושמה כנראה לעבוד לנושא הנותק של הבחירות בארץ ויחסים עם ישראל. הצעתי לגראסי־מוב לשבת בפינה של אולם מסיבות העיתונאים (המוכר לצופי הטלוויזיה הישראלית מן הביקורים המבוכרים הבאים במוסקווה באמצעות להד־יגים). אבל הדובר הסובייטי הניח יד על כתפי ורמז לי ללכת בעקבותיו. "אין לי הרבה זמן", הוא התנצל, "אבל כאן בוודאי נוכל לשוחח בשקט". התיישבנו בסלון מהודר, ומלצר במ־

גראסימוב. לא קפיצת דרך

דים מיהר להגיש לנו תה.

גראסימוב הוכיח עד מהרה שהוא מכיר את הזירה הפוליטית הישר־אלית טוב יותר מהרבה משקיפים מע־רביים. בהערות ושאלות הוא ביקש לכוון את הערכותיו, ונתן להבין שהוא מפקפק בבשורה של מפלגת העבודה לגייס תמיכה מספקת לעמדותיה המדיניות.

הסובייטים תיכננו את מהלכיהם לאפשרות של ניצחון הליכוד, או לפחות להיעדר יכולת מצד מפלגת העבודה להקים ממשלה בהנהגתה. למרות זאת, כפי שהבנתי מגראסימוב ואחרים, אין סותמים כאן את הגולל על קידום היחסים עם ישראל.

בתשובה לשאלותיי אמר גראסי־מוב, כי אין לו ספק שיוארך תוקפן ה־אשרות של חברי המשלחת הישר־אלית במוסקווה. "אם הם לא סיימו את עבודתם ורוצים להישאר כאן, אין לנו כל התנגדות לכך", אמר הבכיר ודובר משרד החוץ הסובייטי.

גראסימוב ידע שתוקף האשרות הנוכחיות של הישראלים יפוג בסוף השנה, והתמצא היטב בתנאי המגורים והעבודה של אנשי המשלחת, השוהים במלון "אוקראינה" ונמצאים כאן ללא בני משפחותיהם.

גראסימוב הרשה לעצמו להתבדח. הוא אמר: "אתה שואל מדוע איננו נו־תנים להם לעבוד מבניין השגרירות הישראלית במוסקווה, למרות שאתם ממשיכים לשלם שם את דמי הש־כירות? התשובה פשוטה: חישבנו ומצאנו שאין תפוסה מלאה בבתי־המלון במוסקווה. השהות של אנשי המשלחת הישראלית באוקראינה מסייעת לנו להתמודד עם הבעיה". כשביקשתי תשובה רצינית יותר הו־סיף גראסימוב: "זה כבר הנה למטרות מוגדרות שנקבעו מראש, ועם מנויים מצומצם. זו משלחת קונסולארית וה־כנית חזו לא".

דברי גראסימוב מלמדים, שמוס־קווה אינה מוכנה ל"קפיצת דרך" ביחסים. היא רוצה להרגיל את עצמה ואחרים לנוכחות ישראלית בגבולות מצומצמים ובכוונים נמוכים. האם אפשר לצפות לחידוש הפעילות בבנ־יין השגרירות ברחוב בולשאיה אור־דינקה? על כך אמר גראסימוב: "אני חושב שלא. בוודאי לא עכשיו. אתה שואל אותי על המצב כיום, ואני משיב לך שלדעתי לא נוכל להסכים לכך. מה יהיה בעתיד, נצטרך להמתין ולראות".

גראסימוב חזר ואישר באוזני מה שאמר לי כאן גם ראש המשלחת הי־שראלית אריה לוין: אין ולא היו פגישות עם הדרג המדיני במשרד החוץ הסובייטי. אבל כשאלתי אותו, אם יהיה נכון לפגוש את אנשי המשלחת הישראלית, סירב לתת תשובה ברורה. "זה לא פנו אליי", אמר. גם בנייתיו האחרים כאן נתנו לי להבין כי על הישראלים לא הוטלו כל הגבלות מיוחדות או אחרות. הם יכולים לנוע באופן חופשי ולפנות לכל מוסד ולכל אישיות. סיפרתי לעיתונאי סובייטי על התרשמותיי, והוא סיכם את המצב במלים אלה: "הגישה של אנשינו היא אופיינית. הם לא קבעו כללי התנהגות ברורים, ובכל מקרה של ספקות הם סבים ומדגישים את הצורך המצומצם של המשלחת. אבל עם זאת, הם מבינים שהישראלים עצמם יבדקו את כוחם התנודד שמסמן הם מבינים. היפלד מפים שלהם בוודאי נפגשים עם פעי־לים יהודיים, עם אמנים ועם אוהדי ישראל למיניהם. הם פשוט נמצאים בשטח, והקבלת־פנים כלשהי הם עשויים להיתקל גם בגראסימוב, כפי אלין והאחרים. כל יום של נוכחות מרחיב את רשת הקשרים ויוצר עוב־דות חדשות. לשם כך לא נדרשות החלטות רשמיות כלשהן, ולהחלטות מהסוג הזה גם קשה לצפות באופן מיידי".

כן לחקור, ומהר

מאת ראובן שפירא

בימים האחרונים שבה המשט־רה ואומרת כי אין בידיה מידע ממשי או תלונות שיש בהם "ראשית ראיה" המצדיקה חקירה מקיפה בחשדות למעשי הונאות וזיופים של גורמים דתיים ביום הבחירות. דוברי המשטרה מד־גישים כי כל תלונה נבדקת, ונחקרת, ביסודיות. אפשר להאמין לדוברים. אבל כבר עכשיו יש לומר לראשי המשטרה כי החקירות כפי שהמשטרה מנהלת אותן אינן מכוונות ואינן עונות על החשדות הכבדים. נכון לשעת כתיבת שורות אלה מנהלת המשטרה חד־קירה מקומית נפרדת בכל תלונה המגיעה אליה, תוך התייחסות לכל מקרה בודד. המשטרה המ־קומית שהעבירה נעשתה בת־חומה. למעשה, המשטרה ממתינה במעט באופן פאסיבי להגעת תלונות ומידע ליחידותיה בנושא זה.

כבר עכשיו, לנוכח רסיסי המידע על מקרי זיוף שנעשו ביום הבחירות ולאחריו והובאו לי־דיעת המשטרה (לפי חשבוני – כ־15 לפחות), צריכה להידלק נורה אדומה במשטרה ואצל שאר גורמי אכיפת החוק. מדובר בחשדות להונאות בהצבעה בקלפיות, בייחוד על־ידי שימוש בתעודות־זהות של נפטרים וחולים המרות־קים למיטותיהם ואזרחים ישראלים השוהים בחו"ל. החשד העיקרי הוא, שיד מכוונת, שבר־שותה אמצעים רבים ואולי גם שלוחות בעמדות־מפתח כמשמר, עמדה מאחורי המקרים הללו. הש־מועות רבות. למשל – טענות על איסוף סיטוני של תעודות־זהות מי־שראלים השוהים בחו"ל ושינוען במרוכז להצבעה בארץ, או איסוף תעודות מיידי בתי־אבות ומוס־דות שלמים. למשטרה היכולת והכלים לבדוק את הדברים. הדר־ושה רק החלטה אמיצה.

קשה לקבל שניסיונות של גברים ונשים, בעיקר מהמגזר הד־תי, להצביע בתעודות־זהות לא להם, בכל רחבי הארץ, נעשו ביוזמה מקומית. קצה הקרחון שה־תגלה עד כה הוא בוודאי יותר מ"ראשית ראיה" הדרושה כעילה לחקירה יזומה ומקיפה, לרבות במישור המודיעיני. טוב יעשו מפכ"ל המשטרה וראש אגף החקי־רות אם ימנו לאלתר צוות חקירה ארצי שבו חוקרים מיומנים, שיפתח מיד בחקירה.

צוות ארצי כזה יוכל לרכז בי־דיו, תוך שימוש במחשב המרכזי, את כל המידע הנדרש מכל רחבי הארץ. אפשר יהיה להצליב מידע ולהעשיר אותו. יש למשטרה יחי־דות חקירה מובחרות לנושאים כאלה, כמו היחידה הארצית לחד־קירות פשעים (יחפ"ם) או היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב, ויש משרד מודיעין מתוחכם. צוות חקירה ארצי יוכל להתעמק בחד־קירה, ויוכל גם לחקור ביתר אינ־טנסיביות את החשודים שכבר נעצרו. וחקירה כזאת צריכה להיע־שות בשיטות ובאמצעים מגוונים שלא תמיד עומדים לרשות יחי־דות החקירה המקומיות.

ייתכן אף שיש מקום להעביר לצורך זה חלק מהאמצעים שמפ־עילה המשטרה למלחמה בנגע הסמים, לתקופה מסוימת. מדוע לא לשקול אפשרות להפנות סו־כנים סמויים אמינים לתקופתמה למגזר הדתי. בעבר כבר עשתה זאת המשטרה. קרוב לוודאי שכמה סוכנים כאלה יעלו מהכתם מידע חשוב.

רק אחרי שיוקם צוות חקירה ארצי וישלים חקירה מקיפה בנושא, יוכל מצפונם של המד־מונים על אכיפת החוק במדינה לשקוט. רק כך ייפסקו השמועות והאשמות.

זעקת הבודדים זהה בכל העולם

אנו חיים בעולם שבנוי על תשתית משפחתית והרווקים/ות שבו מאבדים את מיטב חבריהם לטובת מוסד הנישואין — אומר מייסד "טנדר", מועדון עולמי לפנויים ופנויות

מאת עדנה לוינשטיין

ד"ר מרדכי פרידמן (43) היה בחור ישיבה עד גיל 20 ולאחר מכן עשה תואר ראשון בפילוסופיה יהודית. מעברו ה"יהודי" נותרו לו כתניות ספרים התופסות קיר שלם בסלון ובהן ספרי יודאיקה עתיקה, האנציקלופדיה התלמודית, ספרי חסידות ועוד רבים אחרים. ועוד נשתיירו בפיו מטבעות לשון ופסוקים מן התנ"ך ומספרי הקודש, שבהם הוא נוהג לתבל את דבריו. את לימודיו לתואר שני השלים פרידמן באוניברסיטת ברנדייס בבוסטון, בלימודים קהילתיים-יהודיים, ועבודת הדוקטורט שלו באוניברסיטת קולומביה היתה בהתארגנות ארגונית.

כיום מנהל מוטי פרידמן (גרוש + בן, בגיל שנתיים וחצי) את "טנדר", מועדון לפנויים ופנויות יהודים, ששלוחותיו מגיעות לארצות שונות בעולם ומנוהלות שם על-ידי אנשי עסקים ורבנים מקומיים. הארגון, אומר פרידמן, הוקם שלא למטרות רווח אלא כדי לגשר ולקשר בין פנויים ופנויות יהודים מרחבי העולם. בעוד שהנהגה בימינו, הוא אומר, מדגישה את עצמאות הפרט, הרי המסורת היהודית מכוונת דווקא ליצירת זוגות ומשפחות. ההיכרויות נעשות באמצעות מפגשים קבוצתיים, טיולים, מסיבות, הרצאות, סדנאות, סמינרים ומופעי תרבות. כל מועמד פוטנציאלי מתבקש בעת ההרשמה למלא שאלון, לעבור שלבי מיון וסינון, בדיקה גרפולוגית, הערכה פסיכולוגית, ראיונות ארוכים — ועוד הדרך ארוכה עד בוא המשפט הגואל: "נעים להכיר, שמי רחל" (או ציונה, או רחמים).

ד"ר מרדכי פרידמן: אני רק מביא אותם אל המים

בעיה אישית

ד"ר פרידמן, עגלגל, חייכן ונוטה להקרית, נראה כאדם ששלוותו ממנו והלאה. ומכיוון שהוא "פשר" אמיתי, לא ייפלא שהצליח לעבור כל-כך הרבה בחייו-הקצרים-יחסית: יליד ירושלים, דור תשיעי. בן למשפחה אורתודוקסית, שמונת מבחוץ, חמישה בנים ובנות (אחות אחת היא כבר אם ל-13 ילדים והילד ה-14 בדרך) למד בחדר ובישיבה, התגייס ב-1963 לצה"ל כביום הראשון של תלמידי ישיבת ההסדר. כשהשתחרר — טיפל בנוער עבריין בעכו, במסגרת עבודתו במשרד הסעד. לאחר מכן ניהל את בית-הנוער בשכונת בקעה בירושלים. בשנת 1969 ניהל את מערכת הבחירות של המרכז החופשי בירושלים; בשנת 1970 הגיע לתל-אביב ובה השלים את השכלתו האקדמית ולמד לתואר ראשון, תוך שהוא משתכר לפרנסתו מאימון סוף וג'ודו — מקצועות שלמד בקורס בבירנית שבגליל.

כבן 25 שנים היה כשהתגייס לצבא קבע ושימש קצין חינוך והסברה אצל אורי אור בחטיבה 7 וקצין חינוך בבית-הספר למ"כים אצל יעקב חסדאי. כשהשתחרר — נסע כשליח לרודזיה (כיום זימבבואה) בהמ-

בת הקהילה היהודית. לאחר שנתיים התקבל ללימודי תואר שני בברנדייס ובמקביל עשה את הדוקטורט.

במהלך לימודיו בניו-יורק היה פרידמן אחראי להסברת ישראל בקמפוסים בארה"ב וכך הגיע להיכרות קרובה יותר עם הקהילה היהודית במדינה. הוא חזר ארצה ב-1985, כדי לנהל את "הפורום הישראלי" — גוף וולונטארי של אליטה ישראלית, שקמה כדי לקרב את יהודי הגולה לישראלים, שמאז קום המדינה היו יחסים פורמאליים בעיקרם ורחוקים מן המישור האישי.

בעקבות פעילותו בפורום הישראלי החליט פרידמן לנצל את המיומנות שרכש במשך שנים בעולם היהודי כדי להקים את "טנדר". "הזוית הייתי רווק במשך הרבה שנים, ראיתי שזעקת הבודדים זהה בכל העולם", אומר פרידמן, "למרות שינויים אתנוגרפיים, שמשמעותם אינה גדולה. העולם מצטמצם, בתחום הדמוגרפיה היהודית, שהקהילה היהודית תצטמצם ותהיה מינימאלית; חלקה הגדול יתבולל וכל השאר ייתמצם, בגלל נישואי התערובת, שמגיעים ל-40%–90%. אני רואה בזה בעיה אישית ואין לי שום סובלנות בעניין, מסיבה פשוטה: שנים מכחיש בנו, גירשו אותנו, המיתו אותנו, ואלמלא כל זה היינו מגיעים היום... היינו כ-30–40 מיליון נפש. המגמה

מיות והנבה הזוה שלמים להתייחס אל היהודים כאל הרוצח של ישו ובכל תרבות קמו סופרים, משוררים וקריקטוריסטים, שכל אחד מהם גינה יהודים בדרכו שלו. השיא היה בשואה. הרג מה, לא אוהבים את המיעוט, את הזר, את השונה. אין שום גוף יהודי עולמי שמתייחס לאיבוד האדיר של יהודים בגלל נישואי תערובת, בגלל מיעוט ילודה, ואין גם שום גוף שיטפל בתוצאות הנובעות מחינוך יהודי שטחי בגולה".

יקבל טיפול נמרץ

פרידמן החליט לצאת נגד המגמות הדמוגרפיות. הוא רשם את העמותה "טנדר", שתפקידה לגרום לכך שהטיפול של פנויים ופנויות יהודים יקבל טיפול נמרץ יותר בסביבות היהודית בחו"ל ועל-ידי הממשלה בישראל, ושגופים כמו הקונגרס היהודי האמריקאי והג'וינט בארצות המצוקה ייצרו אפשרות להעמקה והרחבה של איכות החיים היהודיים של הפנויים האפשרות לפגוש את בני-הזוג המתאימים להם.

באוגוסט '87 ערך פרידמן את הטיול הראשון לפנויים שנרשמו בכל סניפי "טנדר" בארצות השונות: 18 יום לפולין ולהונגריה. הרכב היה שלושה אמריקאים, שלושה אנגלים ושלושה ישראלים, גילאי 26–41. ההודע-

עה על הטיול התפרסמה בקהילות היהודיות ואצל סוכני הנסיעות. השנה ערך טיול ליוגוסלוויה ולהונגריה, בהרכב של אירופים וישראלים. בטיולים מדברים הרבה על הערבות היהודית, על תהליכים היסטוריים ביהדות. המטיילים מקבלים חומר כתוב על היהודים בכל אזור שהם נמצאים בו. הפנויים נפגשו בארוחות, הכירו האחד את רעותו, שרו ושיחקו משחקים חברתיים. האם נוצרו זוגות?

"את זה אני לא יודע", מחייך פרידמן, "אני רק מביא אותם אל המים — אבל לא יודע אם הם שותים. אני יודע רק שכולם טעמו..."

הפרויקט השני שפרידמן עוסק בו כבר חודשים אחדים הוא השלב האישי — ה"גביעל נפש", כפי שהוא קורה למקצוע השדכנות. במהלך השנה וחצי האחרונים הצטברו אצלו כ-8,000 מכתבים, ששולחיהם הביעו את הרצון בפעילויות נוספות ובשידוכים. בחו"ל הוא מתמים את המועמדים על העיתון הישראלי "ג'רוזלם פוסט", שבו יש לו טור מיוחד עם שמות של רווקים המעוניינים להשתדך. מוטי פרידמן אומר שהדרישה להכיר היא עצומה והוא מקפיד על כך שכל אחד יצהיר על יהדותו — אחרת יתחייב בפלילים. הפגישות בארץ נערכות בפורומים שונים, בהתאם לצרכי הרווקה והרווק: פגישה אנונימית, פגישה בקבוצה קטנה של שלושה גברים ונשים שנפגשים לארוחת ערב, ויש פעילויות לקבוצות זוגיות לסוף-שבוע או לנסיעה ביאכטה ("אחרי 10 ימים, או שהם שונאים או שהם מאוהבים", הוא מחייך).

על המתחרים אומר פרידמן: "בשידוכים אין עניין של תחרות. כל מי שעושה טוב בעולם הזה — יבורך. כל הנוטים גם יחד לא ביחד עדיין את אפס קצהו של הפוטנציאל שיכול להיעזר בעזרה מקצועית. אני רשמתי את 'טנדר' בעמותה, כדי שאף פעם לא אוכל להתעשר מזה וכדי שלא אוכל, לא נפשית ולא פיסית, 'להגעיל' את התהליך. אינני מקבל אף אחד שאני חושב שאינני יכול לעזור לו. אני יכול לבנות את התעריפים הכי נמוכים שיש בשוק, כי מה שאני צריך זה לכסות את ההוצאות הבסיסיות. מה שאני משיג הוא, שאנשים בעולם ונופים יהודים עוזרים לי, כי הם רואים ב'טנדר' משימה. אנחנו חיים בעולם אכזר, שבנוי בעיקרון על תשתית משפחתית ושבו הרווקים והרווקות מאבדים את מיטב חבריהם וחברותיהם לטובת מוסד הנישואין, והכל שום מתרחקים מן הילדות, היכולת שלהם ליצור היכרויות טובות יותר קשה. כשמיצינו את סביבתנו הקרובה — בית, שכונה, עבודה, הורות וכיו"ב — אנחנו צריכים להתחיל לסמוך על המזל. אני טוען שאתה לא מתקן בעצמך את המכונית שלך, לא עושה בעצמך ניתוח למגע ולא מתקן אלקטרוניקה מסובכת בעצמך — אלא מוסר לבעל מקצוע. פה, בנושא החשוב ביותר בחיים, הליווי, העתיד, המשפחה — לך, גם, בן לבעל מקצוע, למען המשפ-

---

חור בכיס / רשימות אפריקאיות (ב')

עסקי זהב

מאת אברהם טל

באריכותה של חברת אנגלו-אמריקן — הקונצרן הכלכלי הענק השולט בחלקים נרחבים של הכלכלה הדרום-אפריקאית ובכלל זה יהלומים, זהב, אורניום ודברים טובים אחרים — ביקרנו במכרה זהב ליד העיר וֶלְקום, במדינת אורנג' החופשית אחת מארבעת מחוזות דרום-אפריקה. לאחר דברי הסבר כלליים הובלנו למלתחה ובה חיכתה לכל אחד מאתנו ערימה שכללה סרבל, נעלי כורים, קסדת כורים, פנס כורים ואטמי-אוזניים. המליצו בפנינו להתפשט עד לבגדי הגוף ואף מעבר לכך. "חם מאוד למטה", אמר המלווה, "כמה שפחות בגדים מתחת לסרבל — יותר נוח". "כמה חם?" שאלנו. "או זה כבה," אמר המלווה, "כיוון שעומקי המכרה נעים בין 1,800 ל-3,200 מטר, החום עשוי להגיע ל-60 מעלות ויותר. אבל אל דאגה, אנו מצננים את האוויר במכרה ל-27 מעלות".

ירדנו בקרונית ויצאנו לתוך מנהרה. תחילה צעדנו זקופים והלכנו. ככל שהתקדמנו, התכווננו והועצנו. לבסוף הסיבו אותנו לזחול לתוך מערה הצרה וממנה יצאנו לחלל שבו יכולנו לשוב ולהיות זקופים. קבוצה קטנה של כורים קודחו חורים בדופנות הקירות.

חיפשנו, חיפשנו, חיפשנו זהב — אין זהב. רק גושי סלע שחורים. הרמנו גוש ושאלנו את המלווה "נו, איפה הזהב?" המלווה נטל את הגוש בידו, הגיע אותו כתוצבה לאור הפנס, והצביע בקצה ציפורן על נקודה מיקרוסקופית, שנראתה בעינינו כמו כל נקודה מיקרוסקופית אחרת על הגוש: "פה יש זהב. אמנם לא הרבה, אולי איזה אלפית מיליגרם, אבל יש".

הבנו שבשלב זה של הסיור לא נזכה לראות זהב, ושמשפטינו שאנחנו מעולם אחר, עולם מחפשי זהב מנצנץ ("נאגטס"), שמצוי רק במעט מקומות בעולם וכיום בעיקר באוסטרליה. כאן מצוי הזהב בכמויות זעירות בעפרות: היתרון הגדול הוא שהעפרות מצויות בכמויות גדולות וברציפות. כדי למצות זהב דרוש תהליך תעשייתי ארוך, פיסיקאלי וכימי.

מה עושים 15,000 הכורים היורדים יומיום לארבעה פירים במכרה? קודחים חורים בעומק של כמטר בדפנות, מחדירים חומר-נפץ, ומפוצצים. אחר כך מפנים את החומר, מחכים שעות אחדות ליתר ביטחון, חוזרים, מפנים את החומר המפל, ומוציאים את העפרה מהמכרה אל מפעלי העיבוד.

כדי לחוש משהו מהטעם נטלנו את הקומפרסור ליד וקדחנו. זזה... ללא... קקקקל. משמרת במכרה נמשכת (נטו) שש שעות, הכורה משתכר בממוצע כ-600 ראנד (כ-240 דולר), אבל זכאי למגורים במקום נרוקים בלבד, לארוחות, לבריאות ולהטבות סוציאליות אחרות. אנגלו-אמריקן יודעה כי מעסיק הוגן ונאור. רוב הכורים הם אזרחי מדינות שחורות שכנות — תופעה מוכרת בהתחשב באבטלה הכבדה השוררת בקרב שחורי דרום-אפריקה. אומרים לנו כי אינם אוהבים את העבודה במכרות.

אחרי שהייה של כשעה במכרה יצאנו לאור השמש, מותשים ובכל זאת רטובים עד לשד העצמות. התרעננו במקלחות ונסענו לראות מה עושים בעפרה שקדחנו זה עתה.

התהליך ארוך ומסובך, ובכדי להקל עלינו הביאו אותנו היישר לשלב הסופי. בתוך תנור שניתן להתקרב אליו רק בבגדי-מגן רתחה עיסת מתכת הזהב, נתונה במבל קבוע על ציר. לפי אות ממנהל הייצור הוטה המבל אל צדו, והעיסה הרותחת הולה להישפך ממנו לשורה של תבניות המגורות זו ליד זו. "החומר הסופי המבל את הסיגים קל יותר ומצטבר בתבניות העליונות; הזהב מגיע בסוף, והיותו כבד יותר מצטבר בתבנית התחתונה".

צפינו בתבנית התחתונה המתמלאת והולכת. כל אותה העת עמדו בפתח אולם הייצור שני גברתנים מצוידים במכשירי-קשר וב-אקדחים. אמנם המליצו עלינו טובות, אבל החברה לא לוקחת צ'אנסים.

בסמוך נערכה למעננו תצוגה קטנה: שלושה מטילי זהב שיוצרו במתיים, לבנים מגושמות, בגוון צהבהב לא אחיד, חסרות ברק, לא משהו מיוחד. כל לבנה בערך 10 על 10 על 20 ס"מ. ביקשנו רשות לקחת לבנה ביד. "בבקשה" אמר המלווה בחיוך.

תפסנו ו... אוי! מטיל כזה שוקל 22 קילו (משקל מטיל: 9 ומשהו). במאמץ ניכר הצלחנו להניפו לגובה בית החזה. "כמה אנחנו מחזיקים בידיים במחירי השוק?" שאלנו. "בערך 350,000 דולר" השיב המלווה. הבטנו בשומרים החמושים, ואחרי שיקול מהיר החזרנו את המטיל למקומו.

לייצור מטיל אחד דרושות כ-3,700 טונות עפרה. בסך הכל מפיק המכרה 24 טונות זהב בשנה, מארבעה מיליוני טונות עפרה. כדי לסבר את האוזן: מטונה עפרה מפיקים זהב בכמות המצויה בטבעת נישואין רגילה (כשהם גרמים). כשמדברים על מחירים, עוברים לאונקיות. בעת שביקרנו במכרה ירד מחיר הזהב בלונדון מתחת ל-400 דולר האונקיה, ומנהלי המכרה לא היו במצב רוח טוב במיוחד. אבל מדבריהם מתברר, שהמכרה לא היה נסגר אפילו היה המחיר מידרדר ל-150 דולר; מה שמסביר את כדאיות ייצור של המוצר — להחברה ולכלכלת דרום אפריקה.

מכאן מובלים המטילים לעיבוד בזיקוק סופי במפעל מרכזי מרוחק. שאלתי על סידורי הביטחון: המטיל מובל ברכב משוריין, המלווה ברכב ובו שומרים חמושים, ולמעלה מרחף לאורך הדרך מסוק אבטחה. שאלנו את המלווה אם היו נסיונות לתפוס טרמפ על השיירה. "נסיונות היו, אבל לא מוצלחים" אמר.

מה קורה למטילי הזהב אחרי העיבוד הסופי? חלק נמכר לצרכים תעשייתיים, מטבעות, תכשיטים. חלק אחר משמש לצרכים מוניטריים, כלומר, נרכש על-ידי בנקים מרכזיים כרזרות. מטילים אלה עושים את דרכם למרתפים עמוקים, ומשם קטנים הסיכויים שיוצאו אי-פעם (העסקות בין בנקים מרכזיים נעשות לרוב ברישומים). וכך נסגר מעגל — מה שהוצא ממעבה האדמה נקבר מחדש במעבה האדמה. הגיוני, לא?

שמלה סגולה בגזרת מעטפה בחלק העליון ושובל עוטף בתנו. מתוך האוסף של המעצבת הספרדייה הצעירה סיבילה

הצעקה האחרונה

כשרונות חדשים באופנה הבינלאומית

מאת שולמית קיסרי

אם המתצית הראשונה של שנות ה-80 התבטאה בדומיננטיות של המעצבים היפאניים באופנה העולמית, ובעיקר הפאריסאית, המחצית השנייה מתבטאת בהולדתן של אימפריות אופנה חדשות, הפורחות בבירות שונות בעולם. כשרונות חדשים מתחרים בשמות שידענו עד כה. אם היכרנו את המעצבים הפריסאיים החשובים של העשור — מונטאנה, גרסייה והוותיקים כמו אונגארו, קארדן, פרון ואחרים; אם סגדנו לאיטלקים ורסאצ'ה, ארמאני וקריציה, אם לבשנו בגדים בהשראה היפאנית של קנזו, יקו-ימאמוטו, קאוואי-מטוטו ואיזי מיאקה, היום הגלים באים מכיוונים שונים. אחד מהם הוא הגל הספרדי.

באמריקה פגשנו את ולף לורן האוסקאר דה לה רנטה. בספרד, מעבר מה כלכלית מתעצמת, המתכוננת את האולימפיאדה שלה ל-1992, קמו שני מרכזי אופנה: ברצלונה ומדריד. הכוכבת של מדריד, ששמה נישא בפי אנשי האופנה, היא סיבילה. בתו של דיפלומט ספרדי, שנולדה בניו-יורק וחייתה שם עד גיל שבע. אמה, ממוצא פולני, נדדה בארצות שונות עד שנישאה בארה"ב. היא ציירת ודוגמנית, וממנה נטלה הבת כשרונות אמנותיים. סיבילה נולדה כאשר מלאו לאמה 45 שנה. עוברה זו העבירה המשפחה מניו-יורק למדריד מבעד במעצבת חותם של אירשקס ומסתורין, המתבטאים גם בעבודתה.

הקסם שעשתה לעצמה ההורה שחתמה באחרונה עם חברה איטלקית לייצור אופנה מוכנה תחת שמה, מעידים על אמביציה רבה. בתחילת הדרך מכרה סיבילה במדריד חולצות מבדים משובחים ודגמים ייחודיים. בהמשך הכירה, כי מכירת דגמים יחודיים [illegible] שיית הן. האיטלקים ראוים בה כיום מי שהצליחה להסב מגנון של סטודיו לייצור המוני ולייצר אופנה עלית להמונים. את הדגמים היא מעצבת במדריד, ומכירתם הדגמים המסתיימים הם שמביאים את הכסף הגדול. ככל המעצבים, גם היא חוזה מן העתיד. מכיוון שלפניה אופנה במאורים, היא סומכת בכל זאת על המקצועיות ועל המזל.

דגמים חדשים ב"ליוויס"

חברת "ליוויס" שולטת כיום על שליש משוק הג'ינס האמריקאי ותופסת מקום ראשון בשוק הג'ינס באירופה. החברה, המייצרת בגדי ספורט וג'ינס לנשים ולגברים, מיוצגת בארץ על-ידי "טגבר", חברה בת של "ביתן". בקולקציית החורף '88/'89 מחולקים הדגמים המסורתיים לשלוש קטגוריות, המזוהות בתווית שגבה בגים והאחורי של המכנסיים: בדגמי התווית האדומה מופיע דגם חדש בגיזרה חופשית, מפורזת הדגמים הקלאסיים, עם רוכסן. מחיר לצרכן — 85 שקל. בדגמי תווית הכסף מופיע דגם חדש המעוצב בסגנון אופנתי ובגיזרה נוחה, והוא מצטרף לדגמים של החורף שעבר. דגמי התווית הכתומה כוללים מכנסיים בעלי גיזרה צמודה, גיזרה צרה ורחבה, וגיזרה רחבה. לדגמים אלה נוספו השנה חצאיות בגיזרה צרה לנשים וחצאיות בגיזרה צרה באורך הברך — שמחירן במחיר 69 שקל.

"ליוויס" יוצאת גם בחולצות בגיזרה רחבה — 79 שקל, לקטים — בין 140 ל-170 שקל, וכן סווטשרטס חדשים עם הדפסים שונים ורקמות מיוחדות, בצבעים כמו ירוק בקבוק, אדום, פסרול, סגול כהה, חרדל ושחור במחירים שבין 68 ל-78 שקל. אפשר להשיג ברשת חנויות ביתן, פולגת, גולף וחנויות "ליוויס" המורשות. (עדנה לוינשטיין)

לבן — במקום הראשון

במצעד הצבעים המועדפים על רוכשי הרכב לשנת הדגם 1988 דורג הצבע הלבן במקום הראשון. מסיכום שנערך בחברת "צ'מפיון מוטורס", יבואנית "פולקסווגן-אאודי" בישראל, עולה כי 25% מרוכשי המכוניות העדיפו את הלבן כצבע מכוניתם. במקום השני (18.5%) עומד הצבע האפור, ובמקום השלישי הצבע הכחול (18%). אחריהם במצעד הצבעים: אדום, בז', צהוב, ירוק, שחור, תפוז וחום. ברכב מסחרי משתנה סדר הצבעים והצבע האפור הוא השלט●●●

הקיבוצניקיות פעילות פחות. שיעור בנות הקיבוץ בקרב הפעילות נמוך בצורה משמעותית משיעורן באוכלוסיה הכללית — עולה ממחקר של סוציולוגית ואנתרופולוגית, גילה אדר, מקיבוץ געתון, וחנה לראש מקבוצת יזרעאל. השתיים כתבו במחקרן, "חברות בקיבוץ — סקר על נשים נושאות תפקידים ציבוריים", שיצא לאור ביד טבנקין, את תחומי פעילותה הציבורית ומאפייניה של החברה הפעילה בקיבוץ. החוקרות מצאו כי רוב הפעילות עסקו בתפקידים נשיים אופייניים, אך חלה גם עלייה במספר הנשים בתפקידים בכירים, ויותר מכל בתפקיד מזכיר הקיבוץ, שאותו מילאו 12.3% מכלל הממלאות תפקידים בקיבוץ בעשר השנים האחרונות. החוקרות גילו כי סיכוייהן של הנשים לקבל תפקידים בכירים עולים כאשר הקיבוץ הוא צעיר, חסר כוח אדם, וכן כי קל להן יותר לקבל תפקיד מזכיר בקיבוץ שבו יש שני מזכירים (יהודית קנולר)●●●

הטיפול במחלות מפרקים. רב-שיח בנושא זה יתקיים ביום ג', 15.11, במלון-טוריה בירושלים, מטעם עמותת "ענבר" לנפגעים במחלות ראומטיות. לאחר דברי פתיחה של יעקב גנן, יו"ר העמותה, ידברו הפרופסור אי גרוזמוב, על דרכי טיפול, והפרופ' פונרייכר, על החלפת מפרקים בגפיים התחתונות. הרופאים מ' רוזר וד' צבן ידברו על ניתוחים במפרקי הידיים ועל הטיפול במחלות מפרקים אצל ילדים. ב"ענבר" חברים מרבית הרופאים הראומטולוגיים, אנשי-ציבור וחולים במחלה (כ-2,000 במספר), ויש לה 11 סניפים ברחבי הארץ●●●

ויטמינים ומינראלים. יום עיון בנושא זה, מטעם בית הספר למדעי התזונה שבפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות, בשיתוף עם חברת "נח מדיקל", יתקיים ביום רביעי, 16.11. ביום העיון ידובר בתוספת ויטמינים ומינראלים בתזונת ילדים (פרופ' אבו-שיבוא), בתוספת ויטמינים ומינראלים בתזונת קשישים (דניה עורף), בוויטמינים ומינראלים בתזונה אנטרלית ופרנטרלית (ד"ר יצחק ברזר) ובויטמינים ומינראלים כחלק מהטיפול במחלות עור ושיער (ד"ר יצחק ברנר)●●●

חילופי דירות. אגודה חדשה שהוקמה בארץ באחרונה מאפשרת לחבריה למצוא לעצמם חברים מתאימים בארצות שונות בכל העולם, כדי לעשות עימם חילופי בתים ודירות, על בסיס הדדי, חברי ובלתי מסחרי. האגודה אינה מפלה בין בתי מפוארים לבתים צנועים ולא בין רמות כלכליות ובמעמד חברתי של הציבור שהיא פונה אליו. כל המעוניין להצטרף ימלא טופס הרשמה באנגלית ויקבל שתי חוברות פרסום שנתיות, המכילות למעלה משמונה אלפים הודעות, בלמעלה משלושים ארצות. מי שמעוניין לפרסם בהן את מודעתו, המתארת ומציגה את ביתו, ימלא אף הוא טופס הרשמה וישלחנו בדואר לכתובת הבאה: שירותי החלפי

לקט

ישראל, רחוב שטרוק 8, תל-אביב 64042. מספר הטלפון של האגודה — 03-226828●●●

אופנה למען בני-ברית. שלשום התקיימה תצוגת אופנה בבית-ראשית, ותרומתה אליה פצועי צה"ל מהמחלקת השיקום בתל-השומר. מארגנת התצוגה, צופי עצמון, הציגה בפני נשות בני-ברית ואורחיהן את הדגמים של המעצבות אורילילי וחוה תלם. הכנסות האירוע הן קודש למפעלי הצדקה של בני-ברית, ביניהם העמותה של הבוגרות היהודיות (מספר הנבגל), אימוץ חיילות חוב"ה וימי כיף לבנות הח"ן בכל אזורי הארץ●●●

להיות בקו הבריאות. "קו הבריאות" הוא מרכז-מידע לנשים, שבשנה האחרונה, למשל, קיים סדרת הרצאות בנושאי בריאות, הוציא דפי-מידע על בדיקות הנעשות בזמן הריון והשתתף בסימפוזיון של האגודה לתכנון המשפחה. השנה הוא מתכוון לפתוח קורסי-הדרכה למתנדבות חדשות, שיועברו על-ידי המתנדבות הוותיקות, בייעוץ רופאים; להרחיב את שעות הפעילות של הקו הפתוח; ולערוך את מערכת המידע הקשורה בנושאים ובשירותי בריאות. בנוסף מפיץ המרכז ידיעון, שבו מרוכז מידע חיוני בכל הקשור לבריאות האשה. לפרטים נוספים: טל' 03-234917●●●

אופנה למען ילדים. "האופן הפנימי" הוא החלק הנשי של "רוטרי". סניפיו פרוסים ממטולה בצפון ועד אילת בדרום, והוא מהווה חלק מהארגון העולמי. בתל-אביב פועל הארגון במסגרת שירותי הקהילה בתמיכה ומתן עזרה למועדון הילדים בשכונת שפירא, שהוא גם מתנ"ס, וגם מקום לילדים בני 6–14 להכנת שיעורים ולמשחקים. כן תומך הארגון במועדון הילד העיוור, הקולט ילדים עיוורים מגיל שנה ועד 8. הוא גם עוזר לארגונים מתנדבים אחרים: מיח"א, מוסד אברהם, אליין, אקי"ם ועוד. בשבוע שעבר נערכה תצוגת אופנה בבית השגריר הצרפתי ביפו, בחסותה ובהכוונתה של רעיית השגריר, הגב' לירטה, כשהמטרה היא איסוף כספים על-ידי "האופן הפנימי". הוצגה אופנת העור של זיוה תלם ואופנת אורילילי. ההכנסות קודש למועדון בשכונת שפירא ולעיוורים (רות מטאו)●●●

מילון עולמי לילדותיות מדוברת

מילון חדש מנסה להסביר להורה מה ילדיו מבינים כשהוא מדבר אליהם

מאת גלעד דותן

מהדמנו

בני-אדם מעניקים מובנים שונים למלים זהות, וההבדל בולט במיוחד בין ילדים למבוגרים. המבוגר מתכוון לדבר מסוים, ילדו מבין ומפרש את אותו הדבר באופן העשוי להפתיע אפילו את ההורה בעל הדמיון המפותח ביותר. אם, למשל, אומר האב: "אמא הכינה היום תרד מוקרם", מבין הילד: "בטח גם אבא לא מוכל את זה". כך, לפחות, מאמינים הגרי הדוד והדי מקיי, שהוציאו באחרונה לאור את "המילון למלים מטושטשות של הילדות". הספר נכתב, כמובן, לטובת הורים ששכחו מזמן איך להיות קצת ילדים, ולכן אינם מסוגלים לתת למלים את משמעותן האמיתית. ברור כי המדובר במילון משעשע ומאלף למקיי. כמה דוגמאות:

מבוגר — ילד זקן מאוד, עם הרבה דמי כיס ומעט שיעורי בית, שאף אחד אינו אומר לו מתי ללכת לישון.

התנצלות — משפט הכולל את המלה "סליחה", הנאמר על-ידי מישהו שהוא ישר מכדי לשקר, אמיץ מכדי להמציא תירוצים ועיקש מכדי להאשים את הכלב.

זמן השכבה — חצי שעה אחרי הרגע האחרון שאליו ניתן לדחות את הכנת שיעורי הבית, וחצי שעה לפני תוכנית הטלוויזיה הראשונה המעניינת באמת.

התנהגות — האופן בו צריך להתנהג כשאנשים אחרים מתבוננים בך.

מלתחה — באלגן מכוסה בדלת.

אבא — כשעשית משהו רע, זהו האדם האומר לך שאמא רוצה להגיד לך משהו. עיין ערך "אמא".

אמא — כשעשית משהו רע, זהו האדם האומר לך שאבא רוצה להגיד לך משהו. עיין ערך "אבא".

ריב — ויכוח על משהו שאיש לא אמר או עשה, המתרחש בין שני ילדים שבכלל לא היו שם כשמישהו אחר התחיל אותו.

מנהיג — כשמשהו לא יוצא בסדר, מנהיג הוא האדם הלוקח על עצמו את המשימה להטיל את האשמה.

ביעותי לילה — הסרט המפחיד היחיד שאתה מותר לך לראות בלי ליווי של מבוגר.

לאו — 1. אולי. 2. יכול להיות. 3. נראה. 4. שאל את אמא. 5. כן.

שקל (במקור "קווטר", מטבע של רבע דולר) — מטבע שהמבוגרים חושבים שיספיק לך לקנות חמישה ק"ג ממתקים ושני תריסרים של חוברות קומיקס, ועוד יישאר די לקניית זוג מחליקיים, אופניים ויתרה לחשבון החיסכון שלך.

בללים — הדבר היחיד שלא יעשה לכלוך או רעש אם תשבור אותו, אבל בכל זאת תחטוף עונש.

אחות צעירה — אחד משני האנשים היחידים בעולם המשוכנעים שאתה יודע הכל.

נשים באותו מקצוע לא רוצות מתחרות

בבית הפרקליט בירושלים נערך באחרונה רב שיח שנושאו העיקרי "האישה היוצרת"

מאת אסתר בלוזה

מבוקשת, קשיי פרנסה, אי שוויון הזדמנויות, הלכות ומאמרים — אלה היו כמה מן הנושאים שעליהם דיברו נשים יוצרות ברב-שיח, שארגנה עו"ד אתיה שמעון, יועצת ראש הממשלה למעמד האישה, בבית הפרקליט בירושלים.

בשולחן הנשיאות ישבו, מלבד המארגנת, מנהלת חטיבת המוסיקה ברשות השידור, מיכל זמורה-כהן, השחקנית גילה אלמגור, המשוררת ציפי שחרור, עורכת ירחון נעמת, צביה כהן, המבקרת וחוקרת הספרות, ד"ר לילי רתוק, מפיקת התוכנית "בין הכיסאות", רבקה פרידמן-סנה והאמנית מרים גיינר.

בקהל ישבו יוצרות רבות ונשים מהאקדמיה. "החוקר פנינאונר", אמרה היועצת למעמד האישה, "אמר ב-1975, כי בזמן שבו מתכנן הגבר את שיא יצירתו, האישה מתכננת נישואים ולידה. ממחקר שערך אונסקו' בנושא קידום הנשים במחקר מתמטי, אפשר להקיש ששנים השנים שאישה צריכה להקדיש לצורך הקמת משפחה ולידת ילדים הן אותן השנים שהיא צריכה להקדיש גם לצורך התקדמות ביצירה. תנאי ליצירה הוא יחס תומך ומעודד מהסביבה הקרובה, מהחברה. התנאי המיוחד ליוצרים הוא היענות מיידית לדחף היצירה. יש לך הדחף — באותו רגע אתה יוצר טוב. כמה נשים יכולות לומר שהן יכולות לממש את התנאי הזה כאשר חוזר הגבר הביתה, יש לו סביבה תומכת, אישה שמלטפת את האגו שלו ועוזרת לו. לנו יש גבר שלא תמיד רוצה להתחרות בנו. לא פעם אישה, שהיא מוצלחת ביצירתה מהגבר, משתדלת קצת להצניע כדי לא לפגוע בקשר שלה עם הבעל ובקשר עם המשפחה. אצל הגבר היצירה היא במקום ראשון. אצל נשים, בגלל התנאים — במקום נמוך יותר".

כדוגמה מביאה יועצת ראש הממשלה את פרס ראש הממשלה על שם לוי אשכול ז"ל, המוענק על ידי משרד החינוך והתרבות והמועצה לתרבות ואמנות. הפרס ניתן מדי שנה לעשרה יוצרים. השנה קיבלו את הפרס עשרה יוצרים, כולם גברים, ואף לא אישה אחת בין מקבלי הפרס. אף לא אישה אחת בוועדת השופטים.

במה קטנים

את האופוזיציה ביטאה השחקנית גילה אלמגור: "קשה להיות אמן", היא אומרת, "קשה ליצור. אני חושבת שאישה יוצרת, שאין לה תמיכה בבית, שחופש אותה בחוץ. אני בטוחה שליהודה עמיחי ולכל משוררת שנמצאת פה קשה באותה מידה. מוכים להשראה, והילדים מרעישים. גם האוטובוסים הזיהום וגם הכנסה הכאבי אהבה והבעיות, האלה בעיות זהות. אני לא יוצרת. אני אמנית מבצעת, פעילה באמי"ל ומוזיקת תיק הנשים באיגוד הבינלאומי של השחקניות. נשים צריכות להילחם למען עצמן. גבר מתבגר הוא גבר מתבגר. אישה היא מורקמת ומיד לא מתעסקים במה שהיא עושה, אלא בכמה קמטים וכמה היא מתחה וכל מתיחה עולה הון. אני יוצאת מהבית ב-5 אחר הצהריים ונוסעת לקצה הגיאוגרפיה, חוזרת בשלוש לפנות בוקר ואין "בייבי סיטר" לשעות האלה. מישהו משלם את זה אל לנו להזות. לא להגיד בעל כך תומך, לא תומך, הבה לא תומכת. אנחנו לעצמנו. אף אחד לא יעשה בשבילנו".

מיכל זמורה-כהן קראה לנשים להשתחרר מרגשות הקיפוח והאפליה: "כשאני רואה בתחרות על שם רובינשטיין מי בא לשמוע, אני רואה צבא של מורות עם תווים ועם עפרונות לרשום מה עשו ואיך עשו. על הבמה לא נפגוש אותן. הן התורות המסתגרות, או עולות על עיניין ההוראה בבית. תורה לי שאנחנו נותנים לאישה צ'אנס רק מפני שהיא אישה והיא לא עומדת בזה".

עורכת ירחון נעמת, צביה כהן, התייחסה אל העיתונאות כאל יצירות ולא רק מבצעות. לדבריה, מתוך 650 חברי אגודת העיתונאים בתל-אביב 256 הן נשים. חלק גדול מהן מרוכזות במדורי נשים מרצון, וחלק פרש לו כבעיים למדורים אחרים: יש כתבות צבאיות וכתבות בתחומי הפוליטיקה, הכלכלה והביקורת. יש עורכת עיתון יומי אחת, עורכת מדור ספרותי אחת, עורכת מוסף שבועי אחת ועורכת ירחון אחת. כל עורכי עיתוני הנשים הם גברים ואת במאזן התנועה הפמיניסטית "נגה" עורכת קבוצת נשים. למעשה אני מגיעה למסקנה, ששדה העיתונות הכתובה פתוח בפני נשים. מי שרוצה יכולה להגיע".

מתוך על הזהות

על האישה-האמנית דיברה מרים גיינר: "בא לי להגיד שאין בעיה. זה כמו לשים מתוך על הזהות ולהגיד שאין לנו שדיים. אנחנו באמנות הפלסטית צריכות להיות יוצרות ומבצעות, להמציא רעיונות, לחוש ולהגיד משהו מקורי וגם לבצע במיומנות. אמנם, גם אם הוא מאוד יצירתי, חייב לשרוד. אחרת או שהוא מתאבד או שהוא יוצא מהעסק. ההישרדות היא כלכלית ונפשית. אישה יוצרת או גבר יוצר צריכים לעבוד בשתי משרות מקבילות. ולאישה יש גם עניין הבית. אפילו כשאינה אם לילדים, יש עניין של מאבק בין המינים ואנחנו הרבה פעמים מרגישות שלאישה קשה יותר להגיע לבמה מקומית".

רבקה פרידמן-סנה מהטלוויזיה טענה כי בטלוויזיה יש תותיבים גבריים. לקרוא ואישות היה בתחילה מקצוע גברי. היום הקריין הראשי הוא גבר והמשנה לו אישה. לדעתה, יצירה מחייבת בחירות מוחלטות, ניתוק נפשי מכל מה שקשור אותך. לו היתה עורכת מישאל, היתה שואלת: אישה מה היא מגדלת לביתה: קודם ילדים או קודם שניצור איזו יצירה משאורתה? התשובה שלה היתה: ילדים. היא סבורה, שיש לתמוך בנשים שזקוקות לתמיכה ולא באלה שמבטיעות בכל דרך.

לבת שבע שריג, משוררת שהיותה אמת מהקהל, היו דברים אחרים להגיד: "אני לא חושבת שנשים הן הזכרות הטובות ביותר של עצמן. נשים באותו מקצוע לא רוצות מתחרות. רוצות להיות יחידות בשטח. אם הן רואות מישהי שיש לה צ'אנס שתעלה עליהן — לא יושיטו יד תומכת, אלא לצורך קבלת מחמאות לעצמן. לא צריך אישה להערת השיפוט, ספק אם היתה מעניקה את הפרס ליוצרת. יש גם תגרות של נשים על לב הגברים. יש הרבה מאוד נשים שהתקרבו, כי חיו עם גברים ועשו שמה מהעניין. השתמשו בגברים לצורך קרייה. מבחינתי זה לגיטימי".

קופצים ממיטה למיטה

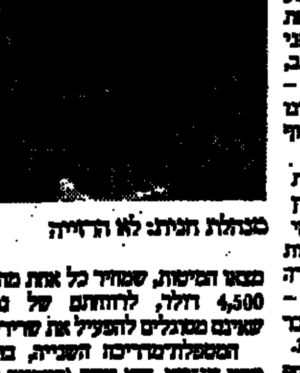

מנהלת חנות: לא הרזיה

יש נשים וגברים — והם לא מעטים — שגרתיים מתרגילי התעמלות המפעילות שרירים אקטיביות. למענם הגיע ארצה "הזולום האמריקאי", ברכותון של שבע מיטות מרופדות, שעושות את המלאכה במקומם. כל מיטה מכוונת לפי זוויות אחרות של הגוף ותפקידה להפעיל מערכת שרירים באזורי הגוף השונים: ארבע דקות על הגב וארבע על הבטן. המיטה האחת מותחת את הרגליים, השנייה — מחליקה על פני הבטן, השלישית — משפשפת את הגב, הרביעית — מותחת את המותניים — ולא נותר אף שריר אחד בגוף שאינו מופעל, ללא צורך (כמעט) בשיתוף פעולה של המתעמל.

מיטות כאלה, המופעלות בעזרת מנועים חשמליים, מצאנו במכון החדש "אפרוסודה", בהנהלתו של בוזי לאור, בעליה של רשת מספרות "אפרוסה". מנהלת המכון, עלמה תמרה ושמה הגיית ולידת ספרד ובמקור — תאילנדית, מסבירה לנו כי אין מדובר בהרזיה — את זה עושות הדיאטות.

המכון מתיימר רק לצמצם את היקף הגוף, על-ידי פיזור הצלוליטיס וחישוב השרירים. לאחר עשרה טיפולים אפשר להוריד כ-2 סנטימטרים בהיקף של כל איבר בגוף. בשפת המעשה ניתן לומר ש"יורדים" במספר אחד במידות הלבוש. יש מרכשים המצליחים להיפטר גם מחצי קילו עד קילו שלם במהלך הטיפולים. בשלב ב' של השירות במיטות הוזים קצת יותר קשים: המתעמלים צריכים לשתף פעולה ולהתנגד לפעולת המיטה, ובכך לתרום משהו משל עצמם.

כשראינו את פניהן מרושני העונג של הרוכבות על המיטות, התפתינו גם אנו. הפיטנות, בוו אחד זה, מתוח, שיוש, מלילגלד והנינו את כל מה שהיה עלינו ובגזיכונו, מן הבוהנות ועד לציצית הראש. בבקרות, אמרה לנו חנית, הד- מכאני המיטות, שמחיר כל אחת מהן כ-4,500 דולר, לרוחותם של גבים, שאינם מסוגלים להפעיל את שריריהם.

המטפלת-מדריכה השנייה, בוגרת מכון וינגייט, היא ורדית (מפעמים רי — ריקונטי). לכמה "כי אבא ניבצה פעמים במגן הלידה שלי: פעם את הרפואה ופעם את המשפחה", שאמרה שיהיה לה בן. ורדית הסבירה את מהותה של כל מיטה ודאגה לרוחות הפרס: "עכשיו לכי לעשות פיפי. עכשיו תשתי שמונה לגימות מים".

מחירה של "התעמלות" בת שעה — 40 שקל, מחירה של "חבילה" בת 10 ביקורים — 300 שקל, ומנוי חודשי, המאפשר ביקורים ללא הגבלה — 400 שקל. המקום פתוח מ-8 בבוקר ועד 10 בלילה.

רק תשתדלו לא לבוא עייפים. אין כל בטחון שלא תרדמו על אחת המיטות, תוך כדי בעטוע, ויצא שכרכם בהפסדם.

עדנה לוינשטיין

هكذا من الاصل

זנבר חוזר מן הגלות

מאת אריה לביא

היו"ר החדש של דירקטוריון בנק לאומי מביא עמו כישורים וניסיון מתפקידיו הקודמים, בין השאר כנגיד בנק ישראל לצדו של פנחס ספיר ומזלו. מאחוריו גם שנות־מדבר ארוכות

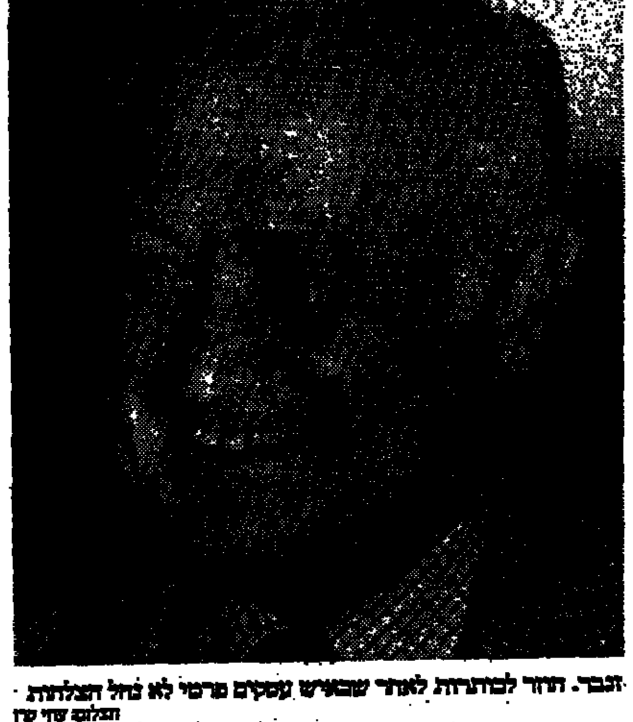

זנבר. חוזר לכותרות לאחר שכאיש עסקים פרטי לא נחל הצלחות. צלום: שוקי קרן

משה זנבר, היו"ר החדש של דירקטוריון בנק לאומי, התקשה ביום חמישי שעבר להסתיר את התרגשותו מההחלטה לבחור בו לתפקיד. זנבר הופיע כמומבי, כשעתיים לאחר שזה תבשר שנבחר, בערב חגיגי של עמותת "עבבר", אגודה לנפגעים במחלות ראומטיות שבה הוא מכהן כנשיא, התקבל במחיאות כפיים על־ידי קבוצת בנקאים ואנשי משק שהשתתפו בערב.

נקל להבין את התרגשותו של זנבר (62), בעבר נגיד בנק ישראל ויו"ר הבנק לפיתוח התעשייה. החודש לפני 12 שנה, בנובמבר 76, הוא נפרד מלשכת הנגיד הדוכו מאז ועד הגיעו ללשכת יו"ר בל"ל לא היתה סוגה בשושנים, אף־על־פי שהוא נחשב אחד המוחות הפיננסיים והכלכליים הטובים במשק.

זנבר החל להתעניין בתפקיד יו"ר בל"ל כבר לפני שנים רבות, אך נתן לכך ביטוי רק בסוף 1985, כאשר היה ברור שהיו"ר הקודם, ארנסט יפת, יצטרך לפנות את כיסאו. מאז, במהלך השינויים התכופים בדירקטוריון בנק לאומי, הוזכר מספר פעמים כמועמד, ואולם רק עתה נבחר להחליף את היו"ר ד"ר מאיר חת.

זנבר וחת לא נפגשו בראשונה במסדרונות בנק לאומי. חת שימש מפקח על הבנקים כאשר זנבר היה נגיד בנק ישראל. אותה עת התמוטט בנק ארץ ישראל בריטניה ועל זנבר וחת הוטחה ביקורת קשה בשל תפקודם ודרך הפיקוח על הבנקים ועל מעשיו של מנכ"ל בנק ארץ ישראל יהושע בן־ציון. הביקורת בוטאה על־ידי שניהם. עם זאת, חת התפטר על רקע זה מתפקידו כמפקח על הבנקים.

ממקורבי ספיר

זנבר עלה לארץ מהונגריה כמשה זנדברג בהיותו בן 22. זמן קצר לאחר מכן נפצע בקרב על לטרון. למד כלכלה וסטטיסטיקה באוניברסיטה העברית וב־1958 הוא החל לעבוד במשרד האוצר. שם הבחין בכישוריו שר האוצר פנחס ספיר, שמינהו לעוזרו.

מכאן, העוזרו הנייבה של ספיר, שזנבר נמנה אז עם מקורביו, הגיע לשורה של תפקידי־מפתח — סגן הממונה על התקציבים, סגן שר בפועל של משרד המסחר והתעשייה (בפועל, כי לא היה ח"כ) ויו"ר הבנק לפיתוח התעשייה, עד שנבחר לכהן כנגיד בנק ישראל במקומו של הנגיד הראשון דוד הורוביץ.

בעת שכיהן כנגיד גילה זנבר עצמאות שלא היתה לרוחו של ממליצו ספיר, ובתוך זמן קצר נוצר קרע בין השניים. ספיר זילזל בזנבר, קרא לו בציניות "הנגיד" ודחה בתוקף כל רעיון שהעלה. רק בפרוץ מלחמת יום־כיפור חזרו השניים לשתף פעולה בגיוס כספים מחו"ל, אך לא לתקופה ארוכה.

מאז פרש מתפקיד הנגיד נראה היה שזנבר נדחק לפינה. אוהדיו של ספיר ששלטו אז בחלק ניכר מהמערכות המשקיות, התרחקו ממנו. עם הפרישה נבחר להכב...־טכסא, אך כשסיים את כהונתו בתפקיד זה ... ציבורית: ראש ... הקרנות ... נשכח ברדיו בראשותו של משבר מלבלבונה. זנבר נקרא למלא את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של הטבח, אך פרש זמן קצר לאחר מכן, בדצמבר 86, כשהובהר שאין סיכוי לקבל סיוע להצלתה.

לתפקיד יו"ר דירקטוריון בל"ל הוא נקרא מהלשכה הבנקאית. מאחר של יו"ר מועצת המנהלים של חברת הבי־טוח לה נסיגל. [illegible] שהולה את דרכו בארץ כמנהלת של החברה [illegible] המבקש הישראלי.

פרשת דירת השרד

במהלך שנות־המדבר הארוכות כיהן בשורה של תפקידים שוליים, כמו יו"ר בנק עצמאות למשכנתאות (שעבר כעבור זמן לשליטת הבנק הבינלאומי), דירקטור בחברת הכימיה ציון ובבנק כללי. זמן קצר אף היה יו"ר [illegible] הוא כיהן במשך חמש שנים כיו"ר ועדה לייעול ומיזון עבודת הרשויות המקומיות, כיהן כיו"ר ועדה שבדקה את דרכי ההתייעלות של קופת־חולים; והיה בורר בפרשת מניות חברת בית הדכב ובין חברות הספנות ל־מאים בעניין שכרם.

לא פחות ארוכה רשימת התפקידים שאליהם הוצע, כיהונה או ביחסות אחרים, אך לא זכה בהם. הוא הוצע על־ידי יצחק רבין, בעת שהיה ראש ממשלה, לכהן כשר אוצר. כאשר הוקם "המרכז הליברלי" על־ידי יגאל ידין, נמסר כי "זנבר יסכים להיות מועמד לשר האוצר", אף כי נחשב כל השנים לאיש מפלגת העבודה. שמו הוזכר לתפקידים רבים בחברות העסקים ובמסגרות אחרות, אך לרובם לא התמנה.

כאיש־עסקים פרטי לא נחל הצלחות רבות. בדצמבר 1980 הקים, יחד עם משה מידב, שהיה ממונה על מטבע החוץ בבנק ישראל, קרן נאמנות ושמה מט"ח שנועדה להתמחות בהשקעות צמודות־מט"ח. פעולת הקרן לא צלחה והיא הועברה לחברה ביהולית אחרת. עם זאת נוצר לו שם של איש "אוהב כסף". היה זה מאז פרשיות דירת־השרד שרכש מהבנק לפיתוח תעשייה בבניין יוקרתי ברחוב פנקס בתל־אביב, בתוספת משרדיה, גגנה, הפיצויים שקיבל כאשר עבר לבנק ישראל. עניין הדירה אף נדון בוועדת הכספים של הכנסת, שהגיעה למסקנה כי לא היתה בו חריגה.

ח"כ אוריאל לין ניסה לטרפד את מינויו של זנבר לתפקיד יו"ר דירקטוריון בל"ל על רקע פרשת הדירה, וזנבר התנגד באיומו בתביעה משפטית נגד לין. כאשר פרש מבנק ישראל והצטרף להתמנות ליו"ר חברת מפעלי נייר חדרה שוב נמתחה עליו ביקורת בשל תנאי השכר שהוצעו לו.

שערורייה בקנה־מידה קטן יותר היתה ב־1980, כאשר חברת פרד מארום שזנבר כיהן כיו"ר שלה הציעה למנהליה מניות בהנחה מסויימת. בראש הנהנים מההטבה היה, כמובן, זנבר והמנכ"ל ישראל קולוב.

למטבע חותם

מינויו לתפקיד יו"ר דירקטוריון בנק לאומי מחזיר את משה זנבר לכותרות. נראה שהעידן הקצר של צדיק בינו כמנכ"ל הדומיננטי בבנק לאומי לצד יו"ר חלש, ד"ר מאיר חת, בא עתה לקצו. לתפקיד המנכ"ל עומד להיבחר דוד פרידמן, בנקאי מקצועי שיקדיש ככל הנראה את מרצו לנושאים הבנקאיים השוטפים של הבנק.

זנבר מתכוון להיות יו"ר פעיל, אפילו פעיל מאוד, שיבקש לטבוע חותם במשק, מה שלא היה מסוגל לעשות בקנה־מידה משמעותי בתפקידי השנים האחרונות.

רמז ליכולתו של זנבר אפשר למצוא בתוכנית שגיבש במהלך 1972 ליישוב הפליטים הערבים בעזה. תוכניתו תלולה מובנה מעוה והשר ישראל גלילי הגיש בגינה שאילתה בכנסת. בעקבות זאת מסרה אז ראש הממשלה גולדה מאיר כי נתנה את הסכמתה לכך שנגיד בנק ישראל ישוחח עם מנהל הבנק העולמי רוברט מקנמארה על עניין הפליטים הפלשתינאים. ראש הממשלה הוסיפה שזנבר החל לטפל בעניין שנה וחצי לפני שנבחר לנגיד.

זנבר כיו"ר בל"ל עשוי להמשיך לא במעט את שלוחיו. הוא עצמו עמד על כך בימים אלה כאשר אמר, "שמינו אותו לתפקיד נגיד בנק ישראל היו השוללים העיקריים, אחר כך, מתפקדה". הוא רמז בכך על הדרך העצמאית שבה הוא נוהג ללכת. הכל פוליטיקה, אמר זנבר, גם המינוי שלי בבנק לאומי הוא פוליטיקה. העיקר, הוא סבור, זה לדעת לפעול על בסיס ענייני ומקצועי.

"הריבית גבוהה מדי"

היו"ר החדש של בל"ל הוכיח כבר בהתבטאות הראשונה שלו בעבר, שעות ספורות לאחר היבחרו, כי אכן יש ברצונו להביע דעות עצמאיות ובלתי־תלויות. זנבר אמר כי לא יהיה מנוס מלבצע פיחות, בהתחשב בתנאי המשק שנוצרו. הדברים נאמרו בהתכנסות של עמותת "עבבר", שנועדה לאפשר לזנבר להרצות על "כלכלת ישראל לאחר הבחירות".

הערה זו זכתה כבר למחרת בבוקר לתגובה צוננת של שר האוצר משה נסים, האיש שעל־פי הפרסומים נתן אור ירוק למינויו של זנבר. "לא דירקטורים בבנקים יקבעו את שער המטבע", נאמר בהודעה רשמית של משרד האוצר.

מדברי זנבר באותו ערב יש לציין שני נושאים שיהיו קשורים לפעילותו כיו"ר בל"ל. שערי הריבית הבנקאית גבוהים מדי ויש להורידם, אמר — הבנקים שאינה הולמת. הוקא יו"ר של בנק המגבה לשמור על ריבית גבוהה. רצה הגורל והוקא ביום כינוסו של הדירקטוריון החדש של בנק לאומי בראשות זנבר, נמסר שבנק לאומי, יחד עם בנקים אחרים, מעלים את הריבית הבסיסית.

הנושא האחר הוא שכר עובדי מערכת הבנקאות. אין לאפשר העלאת השכר לעובדי הבנקים, אמר זנבר, שכן הגדלת שכרם עלולה לגרור העלאות שכר בכלל המשק. דברי זנבר יתפרדו בימים אלה בעת שיחות הפו"מ על הסכם השכר בבנק לאומי.

זנבר גם התייחס ברמזים לבעלי השליטה החדשים במערכת הבנקאות. בניגוד למקובל, הסתייג היו"ר החדש מהשוואת הסוכנות של המניות הבנקאיות, וציין כי לדעתו הבנקים צריכים להיות מנוהלים בידי "אנשי מקצוע". הוא מאמין שהניהול הטוב ביותר צריך להיות בידי בעלי השליטה, כלומר משפחת רקנאטי בבנק דיסקונט, חברת העובדים בבנק הפועלים והמוסד המוחזק בבנק המזרחי.

אין מקום לפסילה

בדין ובצדק / צבי הראל

עו"ד הנלד חיים (37) מתל־אביב הואשם בבית המשפט המחוזי בכפרה של עבירות, ביניהן שיבוש הליכי חקירה, מתן שוחד, זיוף וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

משפטו מתנהל בפני שופטת בית המשפט המחוזי בתל־אביב ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן. שופטת זו ישבה גם במשפטו של המזכיר הראשי של בתי־משפט השלום בתל־אביב והמרכז יואל בר־עמי, ודנה אותו, באותונה, לארבע שנות מאסר בפועל.

המשותף לשתי הפרשות הוא, שהאיש שחשף אותן היה עד המדינה יהודה פרנקל.

בהכרעת־הדין המרשיעה של בר־עמי נתנה השופטת אוסטרובסקי־כהן אמון בעדותו של פרנקל, וכך כתבה עליה "בשלב זה עלי לציין כי הנני מאמינה לעדותו, כי מאז תחילת המגע עם המשטרה והכוונה להסכם עד המדינה, גילה בפני חוקריו את כל האמת בעניין קשריו הבלתי־כשרים עם עובדי בית המשפט אשר שיתפו אתו פעולה במעשי שחיתות הקשורים בעבודתם של בתי־משפט השלום ובמשרד ההוצאה לפועל.

"לא יכולתי שלא להתרשם מעקביות דבריו במהלך החקירה הנגדית והמסבריו ההגיוניים לשאלות אותן הקשתה עליו הסניגורית המלומדה. העד הבעייתי הזה, הצליח בסופו של דבר לשכנעני, כי בפרשה שבה העיד בפני הוא אכן הפסיק לעשות 'שפיטים', כפי שהתבטא הוא עצמו מעל דוכן העדים".

בעקבות אימוץ עדותו של פרנקל על־ידי השופטת פנה באמרו סניגורו של עו"ד חיים, עו"ד שלמה תוסיה־כהן, וביקש מבית המשפט העליון לפסול את השופטת אוסטרובסקי־כהן.

טענתו העיקרית היתה שפרנקל עתיד להעיד במשפטו של מרשו, והשופטת עלולה להיות מושפעת מהתרשמותה במשפט בר־עמי, כשתחליט אם לאמץ את עדותו. נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, דחה בסוף השבוע שעבר את בקשת הפסילה, הסכים לטענת התביעה שהעלתה עו"ד שמעון וחמירה גולדנר. בפסק הדין כתב השופט שמגר כי טענתו של עו"ד תוסיה־כהן היתה טובה אילו דובר במשפט המתקיים בפני מושבעים.

"בית המשפט נדרש לא פעם לשוב ולדון בתיקים של אותו עד (בתיקי סמים, למשל, בהם מעיד סוכן משטרתי סמוי). השופט המקצועי, להבדיל מן המושבעים, הוכשר היטב לכך, שדבריו של עד במשפט אחד אינם עובדה לאמיתות העד במשפט אחר, הרי הוסבר גם לא אחת שיכול גם עדו של עד באותו משפט ממש תובה לטעון, וחלק מדבריו יתקבל כאמון והאחר יידחה ככזב.

"הוא הדין בעניין עדויותיו של עד נגד נאשמים שונים: יכול בית המשפט להגיע למסקנה, כי העדות לגבי נאשם פלוני היא מהימנה, בו בזמן שהעדות נגד נאשם אחר היא בלתי־אמינה או מופרכת. ניסיון הדיינים, ולא רק הניסיון המשפטי, מלמדים שכשו־אים אלו אינם מוכרעים על הכשרים הולסים וסיסמטיים הטובים לכל עת ולכל שעה, אלא על יסוד הולסתו של בית המשפט". דברי שמגר בפסק־הדין.

לידי הסניגורים

לפי התגובה שקיבלתי מדוברת משרד המשפטים אתי אשר, ימלאו בפברואר הקרוב שנתיים לתיק החקירה נגד עו"ד יוסף קקיה. קקיה היה בעבר מנכ"ל משרד המשפטים. הוא נעצר בחשד לביצוע עבירות מרמה ושבועת שקר. דוברת המשרד אומרת כי ההכרעה בתיק זה מתעכבת, בין היתר, בגלל שאלת החסיון בין עורך־דין ללקוח שקדם הגבעה בבית־משפט השלום בירושלים. יחד עם זאת אומרת הדוברת שלא כל תיק החקירה נגד קקיה תלוי בהולסת החסיון, אלא בנושא אחד בו.

העובדה שתיק־חקירה נגד חשוד כלשהו תקוע בפרקליטות זמן ממושך מהווה סיבה לסניגורו לטעון, בין היתר, כי העניין הבירור הולך ופוחת. כך יוצא שהפרקליטות משוקת לידי הסניגורים, ו"מחמשת" אותם בטענה שאינה קשורה לטיב הראיות נגד החשוד.

בעניין תיק החקירה נגד עו"ד קקיה מבקשת דוברת משרד המשפטים להדגיש, כי היועץ המשפטי לממשלה אינו ראוי לביקורת כלשהי, מפני שטרם קיבל אותו לידיו לצורך הכרעה.

3 שנים בעליון

בפברואר 1986 זוכו מכל אשמה בני הזוג יעל ויצחק מודריק והחברה שבבעלותם "מודריק את סוכנלר". שבועות מספר לאחר הזיכוי (במרס 1986) הוגש לבית המשפט העליון ערעור על זיכויו של השופט המחוזי אורי שטרוזמן. נכון לעכשיו, טרם ניתן פסק הדין, הדן בסוגיות עקרוניות מאוד והנוגעות לעבודתה של חברות השקעות.

אחדים מיועצי ההשקעות בחברה זו הורשעו בעבר על־פי הודאתם במסגרת עסקת־טיעון. שני נאשמים נוספים ברחו מהארץ. נגד יועצים אחרים תלויים ועומדים כתבי־אישום בבית המשפט המחוזי בת"א. פסה"ד של ביהמ"ש העליון דרוש מפני שההלכה שאותה יקבע בתיק זה תשפיע, כנראה, על התיקים הפתוחים במחוזי. ראוי לציין כי ביהמ"ש העליון אישר בעבר גם את הרשעתו של אחד מעובדי החברה (דוד גריגספלד), אולם היה זה במסגרת של עסקת־טיעון, וביהמ"ש לא נכנס לעובי הקורה בנושא סבוך זה.

בעיתוד זה יושבים השופטים אהרן ברק, שלמה לוין וחנוך אריאל. שאלתי את ראש בית המשפט העליון, השופט שמואל צור, מדוע מתעכב פסק־הדין. צור השיב כי תחילה נקבעו מספר ישיבות ליוני־יולי 1987, אולם הן נדחו בגלל מצב בריאותו של מודריק. סדרת הישיבות, אמר צור, נדחתה לדצמבר '87, והיא נדחתה אז בגלל מחלתו של הסניגור עו"ד מיכה קירש. במארס־אפריל התקיימו ישיבות אחרות, והישיבות הבאות נדחו ליוני. ביוני, לבקשת התביעה שגם היא חלתה, נדחתה אחת הישיבות הד אחרונות (סיכומים) לפברואר 1989.

מעשה המרכבה, 88'. משחקי כוח והבקה מאחורי מתק שפתיים מיתמם. צלום: רחמים ישראלי

בתולים מאוחרים

הטור שלי / נתן דונביץ

אוסקר לוואנט, פסנתרן־הג'ז המהולל, נשאל אם הכיר שחקנית־קולנוע מסויימת. השיב לוואנט: "הכרתי אותה עוד לפני שנעשתה בתולה".

את העסקנים הדתיים של המחנה החרדי, על פלגיו ותתיו, הכרתי הרבה לפני שהולדו לדבר במתק־שפתיים מיתמם. "אנחנו רשימה קטנטנה, מה אנחנו רוצים, בסך הכל? שוויון זכויות. רוצים לחיות בשלום ובדו־קיום עם הרוב והלאדתי. לא רוצים עוצמה, לא רוצים, כמו דרכים רק שיתקנו קצת חוקים, לא חלילה גזירות" וכו' וכו'. מתכבינו מה חלילה. אבונו — ממכבינו מה פתאום? אהבת־ישראל מרחפת מעל ראשיהם כלהקת זמירים.

הסקטיקה של נותני־צונמים ולשוף חלקלקות נקתה בפי כמה מהם מזה זמן. לא במשור הפוליטי. לא בפנייה אל הציבור הגדול. רק כוזיזים אחרי צעירים, גם טייסים, גם מפקדים בצה"ל, גם חיילים מן השורה. היו באים אל הבסיסים, שבהם ביום לא שירתו מעולם, ומסבבים ראשים בשטפו המתוק הזה. עתה, אם יישבו בממשלה בייצוג חזק, יפלצו את צה"ל לפתוח את בסיסיו, מסרים, לבסיסיהם, הבאים רק לדבר על יופיה של תורת ישראל ועל יופיים של החיים על־פי ההלכה. "מכוון מסיונרי"? הם מלהבים את ההשואה לדרכם של הגויים.

כאשר התנהנרה להלך מתם עוצמת ועמם של הציבור החילוני, שהוא רוב גדול בעם, החלו להיתמם. בתולים מאוחרים. אלא שהם מוכרים לנו מתפקידים קודמים, בתנועזים שונים להולסין. מוטב שלא להלכר בנופת הצופים.

"כספי כסף הוא פיזה", אמר הרב אברהם רבין, הבה־הכנסת המיועד מטעם רשימת עדת־התורה. רבין מכיר היטב את העבה ברחוב הישראלי. הוא מראשוני המחזירים בתשובה של ברזנים וצעירים משולי החברה המסורבה. פיזה. אבל, כל הרשימות הדתיות, ולא רק הן, יודעות אילו משרדים ותיקים מפיקים כסף. הרבה כסף. ובלי כסף אין עוצמה. כסף יוצר את העוצמה.

המעגל פשוט: כדי שיהיה לך כוח, אתה זקוק למצביעים רבים. את המצביעים מגדלים בחממות, מילדות ובנעורים. את החממות צריך לבנות. בשביל לבנות צריך כסף, הרבה כסף. כאשר יש לך חממות, בבנות ישיבות, בתי־ספר רבים, מוסדות־תורה, קרנות, בתי־כנסת ומתקנים אחרים — יגדלו לך קפודים חדשים של מצביעים. אל תחשוב על צפון תל־אביב. שים לב לנעשה בישובים קטנים ובעיירות. כאשר יש שני בתי־ספר, או גני־ילדים סמוכים זה לזה, האחד חילוני והאחר דתי — יעשה הדתי הרבה כדי למשוך אליו יותר תלמידים. כדי שזה יקרה, דרושה שליטה במשרד החינוך. כדי שייבנה בית־ספר דתי משוכלל, או יפה יותר, או כזה שמספר התלמידים בכיתה יהיה קטן יותר — דרושה גם עזרת משרד הפנים לבניית המיתקנים והכיתות.

לתנועת העבודה, למשל, אין חממות כאלה. היא הרגה אותן במו ידיה. בשם הצורך הלאומי בחינוך ממלכתי, שאינו מפולג לזרמים השונים, ביטלה ממשלת בן־גוריון, באוגוסט 1953, את זרם העובדים. בתי־החינוך המצויינים, שגידלו נערים ונערות בעלי תודעה חינוך לערכי העבודה, איבדו את צביונם המיוחד, נטמעו בזרם הכללי. אבל, כלהיך השותפים הדתיים בקואליציה, השאירה הממשלה על כנה את הזרם הדתי, וגם את הזרם העצמאי.

למפלגת העבודה לא גדלו קהלים של מצביעים בישוב העירוני. רק בקיבוצים, המקיימים מוסדות־חינוך־משלהם — הגרשנים שם לא תמיד מרשימים. כי לאחר שגדלו נערים ונערות בחממה הקיבוצית, הם נחשפים לשטים של חיים בצוותא עם עירוניים, במסגרת צה"ל. שם, מוליים חלק גדול מהם לפרוש מהדרך שעליה חונכו, ולנסות מזלם בעולם והיוצן הקפיטליסטי, בארץ ומחוצה לה. רבים עשו את הדרך הארוכה, לחו"ל. ההורים ידעו את הסכנות הנשקפות לצעיריהם בשירות הצבאי עם חילוניים ויצלו את מלוא כוחם וכוח מיקומם שלא ישרתו צעיריהם בצה"ל. "ייהרגו באהלי התורה", ובלבד שלא ישרתו בצוותא עם אלה, שחלק מהם נהרג בקרב.

יכולה לקום חזית חילונית רחבה, שתתבע גיוסם של בני ישיבות החרדים. יכולים לתבוע, לצעוק, למחות. הם לא יתגייסו. ואם יגוייסו באמצע מיוחד, כפי שאילץ בשעתו דוד בן גוריון את הצעיר משה נסים, בנו של הראשון־לציון, להתייצב לשירות צבאי (קצר מאוד), עתה אי־אפשר יהיה להכריח אותם להיות חיילים בשירות פעיל. אם הרבנים יצוו עליהם שלא לשרת — הם ימלאו את בתי הכלא הצבאיים, שממילא אינם ריקים.

הפקדת משרד החינוך והתרבות בידי עסקן דתי פירושה — כפי שלמדנו מתקופת מיפוקלו של משרד החינוך — דגש חזק, הפניית משאבים רבים, לזרם הממלכתי דתי, על חשבון החינוך הכללי. דגש על המיעוט על חשבון הרוב הגדול. שלא לדבר על הנעשה במוסדות הזרם העצמאי. כאשר כיתות בבתי הספר הכלליים התפוצצו מרוב תלמידים, ארבעים ויותר, היו בבתי הספר של ה"אגודה" גם כיתות של עשרה. התחננו לשניהם שיואילו בטובם להציץ את רגל הצדירבה ("מה זה רגל? ממרשוש של הצדיק ינשה") ביום העצמאות — וזאת במוסדות שהציבור החילוני מימן אותם, אולי בניגוד לרצונו ולדעתו.

מפלגת העבודה אינה יכולה לבוא בטענות אל הדתיים. היא מסרה בידם לא רק את השליטה במשרד החינוך, או בחלק ממנו. היא גם מסרה את תיקי החינוך בהרבה רשויות מקומיות, בממשלות מפא"י ומפלגת העבודה. היא גם לא ראתה, באמצע רציני לעודד את תנועות הנוער החילוניות. כל התנועות השמאליות ירדו, גם כתוצאה מחיסול זרם־העובדים בחינוך. "הצופים" לא הגשימו הרבה. היום, יש רק תנועת נוער גדולה אחת, תנועה המגשימה את עקרונותיה — "בני עקיבא". הגיכרים גדלו בחממות של הזרם הממלכתי־דתי, בבתי־הספר.

איני מצדד בהחזרת זרם העובדים. אם משום מה, תיקנם יוחזר כזאת, יקומו גם זרמים לאומיים ולאומניים. אין צורך בהם. אבל, היום רשאים ההורים בבתי־הספר לקבוע שליש מתוכנית הלימודים. הוראת ערכים הומאניים־כלליים, והדרכה בשמירה על זכויות האזרח והחובות, יכולה, אולי, להועיל. אולי.

בתוך כך, ימשיכו הדתיים והחרדים, מי במתק־שפתיים ומי במפגיע, לתבוע עוד כסף. גם אם הוא פיזה. אבותיהם, על־פי הרב פרץ, אמנם לא היו קופים. אבל, בנושא הכסף הם יודעים לחקות האחד את השני, כ"עיילות רבה".

עומס לא מפוקח

מאת זהר בלומנקרנץ

רק לאחר חצי שנה בקורס הדרכה בסיסי מוצב הצעיר של קורס הפקחים במגדל הפיקוח עצמו, ושם הוא שוהה, כנדרש, במשך 18 חודשים.

במגדל הפיקוח הפקח נותן את רשות הכניסה למסלול הנמצא בשימוש, בין אם זה למטוסים המתכוננים להמריא או לנחות, או לכאלה המבקשים לחצות את המסלול או מוסעים על המסלול. פקח הטיסה אחראי גם על ההפרדה בין מטוסים המתאמנים בשטח האווירי של נתב"ג לבין מטוסים אזרחיים. את מידת הערנות והאחריות הנדרשות בעבודה זו אפשר להרגיש בסיפור הבא:

מטוס חברת "סאואר איירי" היה בשלבי נחיתה בנתב"ג. פקח הטיסה הבחין לפתע באש הצורות במבכל החלק השמאלי של המטוס. הטייס שהיה עסוק בהנחתת המטוס לא שם לב למתרחש. הפקח הזהיר במכשיר הקשר ונוקטו כל צעדי המניעה הנדרשים. "אין מלים בפי להעריך את עירנותך ופעולתך בעת הדליקה במנוע מטוס 'סאואר איירי'. בתקופית זו הוכחת יעילות וכושר החלטה", כתב אז מנהל נתב"ג, מוטי רבי, במכתב הערכה לפקח הטיסה.

לאחר שנה וחצי של חניכות במגדל הפיקוח עומד המועמד בבחינות ומקבל את רישיון מפקח הטיס.

משכורתם של פקחי הטיסה היתה תמיד מתעבתבות בקרב העובדים בשירות שונות התעופה. לאחר הקמתה של ועדת שושני ב־1972, בעקבות תאונה אווירית שאירעה בנתב"ג, בה התנגש על המסלול מטוס מטען של חברת התעופה "טרנזאייר" עם מטוס צבאי מסוג "סטארפייטר", הוכר ייחודו של מקצוע פקח הטיסה.

ב־1977 פתחו פקחי הטיסה בישראל בשביתה ארוכה, ושר התחבורה דאז, גד יעקבי, איים את מנהלי המפקח האווירי באנשי צבא. השביתה נשברה. נציג פקחי הטיסה צורף לחברי הוועד הכללי של רשות שדות התעופה. מאז, טוענים נציגי אגודת פקחי הטיסה, חלה שחיקה בשכרם לעומת מגזרי עובדים אחרים ברשות שדות התעופה. עובדים אחרים הבדילו במשך השנים להשוות את תנאי שכרם לאלה של פקחי הטיסה. משכורתו הממוצעת של פקח טיסה מגיעה היום ל־2,000 ש"ח נטו, כולל עבודה במשמרות, שבתות וחגים. פקח טיסה עובד בממוצע שתי משמרות בוקר ושתי משמרות לילה במהלך השבוע. יש לזכור שעל פי ההוראות, אסור לפקח טיסה לעסוק בעבודה נוספת, אלא באישור מיוחד. לפני כחצי שנה הוציא ארגון העבודה הבינלאומי את פקחי הטיסה מהדירוג המקצועי וקבע אותו כדירוג מקצועי נפרד, יחד עם הטייסים.

עבודת הפקח היא כשלעצמה רבת מתח ואחריות. אך בישראל נוספים לה קשיים הנובעים מהתנאים המיוחדים כאן. צמצום השטח האווירי של מדינת ישראל, עם הגבולות מסויג, יוצר לדברי יו"ר אגודת פקחי הטיסה, איילון טל, קושי רב. הגבול האווירי של ישראל מגיע ל־48 מייל ומשמעותו היא אפשרות לטפל בו זמנית בארבעה מטוסים אזרחיים במרחב. טל קבל על כך שעדיין לא נעשתה הפרדה בין נתיבי הכניסה והיציאה של המטוסים. לדברי אבי הבוזן, פקח טיסה, עבודתו של פקח הטיסה בנתב"ג מורכבת בשל המצב הקיים. בתחום האווירי של המקום פועלים מטוסים אזרחיים, מטוסי חיל האוויר ומטוסי התעשייה האווירית. דבר זה יוצר עומס כבד על פקחי הטיסה. לפעמים עליהם לטפל בנוחיות היום של מטוס צבאי ובתנועה האזרחית ה... אווירית הסדירה. שלטונות הצבא, חיל האוויר, סוגרים לעתים תכופות — לשם ביצוע אימונים או ניסויים — נתיב אווירי. המטוסים האזרחיים נאלצים במצב כזה לטוס בנתיב אלטרנטיבי, או לבצע הקפה רחבה יותר.

לדברי הבוזן, בעיית בטיחות הטיסה חמורה במיוחד בדרום הארץ: "מטוסים צבאיים הנמצאים שם באימונים מתקרבים לא אחת בצורה מסוכנת למטוסים אזרחיים". אמנם הנהלת מגמות לשלטונות חיל האוויר וכן טייסים צבאיים אשר נקנסו בשל כך, אך אילולי השטח האווירי המצומצם והקנס שאינו מרתיע דיין, אינם מבצעים את התנועה. לדברי טל "פקחי הטיסה נדרשים היום להתאים חזק יותר לגבי מטוסים צבאיים ואזרחיים שאינם טסים באותו שכבת גובה. העומס על הפקח רב יותר, לא רק מבחינת מצוקי היקף הטיסות, אלא בעבודה רבה יותר ביחס לכל מטוס".

לדברי יו"ר אגודת פקחי הטיסה, הסתמנה לפני שנה מגמת עלייה בתנועה האווירית, אך האינתיפאדה בלמה את תנועת התיירות לישראל.

הוא הוסיף, כי עשוי להיווצר מצב שאם תגדל התנועה האווירית לישראל "גם התגבורים של פקחי הטיסה בין התנועה הצבאית לאזרחית לא יעזרו ועומס התנועה יגיע לקצה גבול היכולת".

(בכתבה שניה האחרונה)

שני חברי אייר"א במסיבות נושאים את ארון חברם. הממשלה מבקשת לבטל שתיקתם של נאשמים בצפון אירלנד לטובתם. צלום: אי־פי

לא לתת לחופש העיתונות להשתולל

תאצ'ר ממשיכה לצנזר את התקשורת הבריטית

מאת קרייג ויטני

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

לונדון

הצעת הממשלה להגביל את חופש העיתונות ואת זכותם של נאשמים לשתוק, עוררה רק זעקת מחאה מועטה בבריטניה. החוקה הבריטית אינה כתובה והיא מגוונה מצבור של מוסכמות ותקדימים. בניגוד לחוקה האמריקאית, אין בה שום סעיף האוסר על קבלת חוקים המקצבים בחופש הדיבור או העיתונות, ושום ערובה כי לא יהיה אפשר לאלץ נאשמים להעיד נגד עצמם. כך איפוא לממשלה בעלת רוב גדול בפרלמנט כמו זו של תאצ'ר, יש חופש פעולה להוקיע שינויים חוקתיים וחוקיים מרחיקי לכת יותר מאשר לכל נשיא אמריקאי.

באמצעות צו אדמיניסטרטיבי שהוציאה בחודש האחרון, אסרה הממשלה על תחנות רדיו וטלוויזיה לשדר ראיונות חיים או מוקלטים עם חברים או תומכים במחתרת האירית הצבאית והפלגים הלגאליים בצפון־אירלנד. באמצעות חקיקה שאמורה להיות מוצעת בבית הנבחרים לפני 25 בדצמבר, מתכננת הממשלה לאפשר לשופטים בכל המשפטים הפליליים בצפון־אירלנד לזקוף את שתיקת הנאשמים לחובתם, אם הללו מסרבים לספור המשפט הבחרות בבית־המשפט או במשטרה. בתחילת השנה הבאה מתכוונת הממשלה להעביר חוק חדש במקום סעיף 2 של חוק הסודות הרשמיים מ־1911, שעל־פיו תהיה זו עבירה פלילית לחברים או החברים לשעבר בשירותי המודיעין והביון לפרסם גילוי כלשהו על עבודתם ללא קבלת היתר. החוקה זו גם תמנע מכל גוף עיתונאי לפרסם מידע כזה.

בעוד שאפשר כי הממשלה תיאלץ להילחם על תוכניותיה בפרלמנט, היא נתקלה במחאה ציבורית מועטה. "אין לנו מסורת של עיתונות חופשית העומדת על המשמר", אמר ריצ'רד שפארד, חבר פרלמנט שמרן. בכוונתו ללחום בחוק הסודות הרשמיים. הממשלה אומרת, כי האמצעים המוצעים הנוגעים לצפון־אירלנד הודבו על־ידי מה שהוא מכנה שימוש לרעה שעושים חברי האיי־אר־איי בחירויות. דוברי איי־אר־איי אומרים כי הם משתמשים בחירויות האזרח שהן נחלת הכלל של כל אזרח בריטי. שפארד, [illegible] אמר: "זאת תהיה הצעת החוק הקשה ביותר של קדנציה זו. שום קונגרס אמריקאי, שום פרלמנט קנדי או אוסטרלי, לא היה מחוקק חוק המעניק סמכויות כאלה לרשות המבצעת. אני טוען שאנו העם זו הסמכות העליונה, אבל כל רשות מבצעת מנסה תמיד להניח יד על כל מה שהיא יכולה להשיג.

"ומשום שהחוקה שלנו איננה כתובה, חייב כל דור לחזור ולעמוד על אותה זכות".

הממשלה עדיין לא פירסמה ברבים טיוטה של הצעת חוק הסודות הרשמיים, אבל בדו"ח ביוני היא הודתה כי חוק 1911 שהעניש על גילוי כל מידע בידי עובד ממשלה או קבלן ממשלתי, היה מקיף מדי. הדו"ח הציע להטיל הגבלות על גילוי סודות ממשלתיים רק בתחומים שבהם עלול האינטרס הלאומי להינזק — הגנה, ביטחון פנים וביון, יחסים בינלאומיים, מידע שהושג באורח חסוי מממשלות אחרות או מארגונים בינלאומיים, מידע המועיל לפושעים או לארגוני מחתרת, ומידע על האזנות רשמיות בטלפון או ביתותים אחרים.

מבחינות מסויימות, טוענת הממשלה, הכוונה להחזיק לבת מחוקקים. אם מידע רגיל שבו היא חולקת עם ממשלות אחרות או עם גופים בינלאומיים, מודלף ומתפרסם בחו"ל, אין כיום בפרסומו משום עבירה. אך זו תהיה עבירה על־פי החוק החדש. באשר לגילוי לא־מוסמך של מידע על־ידי פקידים בהווה ובעבר בשירותים החשאיים הבריטיים, אמרה הממשלה כי "כל הגילויים האלה מזיקים לאינטרס הציבורי ויש לראות אותם כמעשה פלילי". כדי להגיש תביעה נגד עיתון על פירסום גילויים כאלה, יחייב החוק החדש את הממשלה להוכיח כי עורך או כתב "ידע, או ניתן היה לצפות באורח הגיוני כי ידע, שסביר כי (הפרסום) יגרום נזק".

הבי־בי־סי ורשות השידור הבלתי תלויה לא ניסו לקרוא תיגר בבתי משפט על האיסור שהטילה הממשלה ב־19 באוקטובר על שידור ראיונות עם אנשי האיי־אר־איי. לו עשו כן, היו ככל הנראה מפסידים. בפסיקה שהתקבלה חמישה ימים קודם לכן באשר ל"לוכד מרגלים", ספר זיכרונות של פקיד שפרש מסוכנות הביון הנגדי אם־איי־5, קבע בית־המשפט העליון לערעורים בבריטניה כי הממשלה אינה יכולה עוד לאסור על עיתונים לפרסם ספר שנכתב בידי פיטר רייט באוסטרליה ופורסם שם ב־1987. בינתיים נדפס הספר — שטען כי אם־איי־5 שקל לרצוח את נאצר בשנות ה־50 וכי פקידי השירות הוואשר זממו לגלות מידע מזיק על ראש הממשלה הרולד וילסון כדי לאלצו לפרוש — בכל ארץ דוברת אנגלית, מלבד בריטניה.

בית־המשפט העליון לערעורים מצא כי אין טעם לאסור על פרסום הספר, אך הסכים כי חובת רייט היתה לשמור על שתיקה בנוגע לעבודתו החשאית. אולם חובת הסודיות של רייט לא היתה סלע־המחלוקת הלגאלית. הממשלה חייבת היתה להראות כי הפרסום עלול להזיק לאינטרס הציבורי, קבע בית־המשפט, והיא לא עשתה זאת.

במה חופשית

אם לא יפאן, נסתפק בקוריאה

מאת אמיר זיו־אב

הכותב הוא מנהל בחברת יעוץ

השלמנו עם כך שאיננו חייבים לחיות מעבודתנו, וכי הישענות על תרומותיהם של אוהדי ארה"ב היא לגיטימית. כמובן, איננו מודעים לפער האיכות ההולך ומצטמצם בינינו לבין שכנינו, כנגד פער הכמות ההולך וגדל לטובתם.

ישראל אינה משתלבת במגמה הכללית של מדינות העולם השלישי, והיינו, יצרנות לצורך עצמאות כלכלית וקידמה טכנולוגית ומדעית (המאפשרת קיום כושר ייצור ותחרותי גם בשווקי הארץ) — ראה טייוואן, קוריאה, פורטוגל, ספרד ועוד. זאת אף כי בעבודה עצמאות ואוטרקיות כלכלית, ושמירת רמה עליונה של מדע וטכנולוגיה, הן גורליות להמשך קיומנו, שלא כבמקרה של המדינות הנ"ל.

רק מהפכה של ממש תוכל להעלות את המדינה על דרך היצרנות והקידמה הטכנולוגית בקצב מהיר בהרבה מהמגמות שעשויות לנבוע מכוחות שוק (אשר בשלב זה אינם פועלות בכיוון הרצוי). שינוי מגמות לאומיות בקצב כזה מחייב מנהיגות בעלת שיעור קומה היכולה להציב לעם מטרות. למשל: נבקש מהאמריקאים להפחית את הסיוע הכלכלי מדי שנה באופן שבעוד עשר שנים לא נקבל מהם סיוע כלל, ובמקביל נבנה תשתית יצרנית שתקלוט עולים מבוגרים. או פנייה לעידוד ההגשה כי בן של עובד ייצור (בפרט ייצור ליצוא או תחליף ליבוא חיוני) יוכל להרוויח טוב יותר מאשר בן של מתווך/יועץ מס/חוקר פרטי/פקיד בנק/סוכן ביטוח/עו"ד וכו', למרות מבנו הכלכלי הנוכחי, בשל תרומת אביו להפחתת הגירעון המדהים, הנדרשת במאוחר עם אחר.

מה הם העיסוקים החיוניים לתפקוד החברה? אני מנסה לחלק את העיסוקים בקבוצות שלהלן:

— עיסוקים המהווים מטרה בפני עצמה או צורך אנושי — אלה המשביחים את החברה, כגון תרבות, חינוך, סעד, רפואה וכו', שערי עידוד אולי להוזיל להתקיים כחברה מאשר להיות חברה ברמה נמוכה.

● עיסוקים המהווים צורך מקומי. ובמקרה שלנו המובהק ביותר הוא ביטחון.

● עיסוקים למען הקיום הפיזי — העיסוקים היצרניים התורמים משאבים ממשיים במונחים של מטבע חוץ (ליצוא ולהפחתת יבוא חיוני), כגון ייצור תעשייתי, ייצור חקלאי, תיירות, יצוא שירותים וכו'.

● עיסוקי שירותים — גם הם חיוניים לתפקוד החברה אולם במינון מסוים ולא מופרז באורח קיצוני כקיים כאן. לדוגמה: המספר היחסי של עורכי־הדין באוכלוסיה משקף את מידת החיכוך הפנימי בחברה. במדינת שיא היצרנות והיעילות, יפאן, שאוכלוסייתה גדולה בקירוב פי עשרים מזו של ישראל ותוצרה גדול פי הרבה מכך, המספר הכולל של עורכי־הדין דומה לזה שבישראל. בעוד הם מפתחים וממציאים אנו כותבים חוזים, יועצים בכסף, מתווכים, מבטחים, מייבאים, חוקרים ומפקדי חקירות, גובים, מאבטחים, עוסקים בהימורים מסוגים ובעידוד המדינה, וכו'.

אין כל חידוש בכך שאנו משופעים בגופים גדולים, שאפשר לבטלם ולבצע את מטלותיהם על־ידי הרחבת מטלותיהם של גופים קיימים אחרים, ללא צורך בהגדלתם כלל. לדוגמה: מבחינה לאומית, העוד האמיתי היה של גביית אגרת טלוויזיה הוא הקמת "כושר הכוכב האלקטרוני" של משלם האגרה. האויל ומבלא קיים עדין להקצבה רשות השידור על־ידי משרד האוצר, הרי הגדלת מס ההכנסה בחלק אחוז והגדלת היקף התקציב הנ"ל בהתאם, אינן כרוכות במאבקים מיוחדים. כיום עוסקת בעניין זה מחלקה עם אנשים, מכבים, מיחשוב, תקשורת, רכב ולדבות, תאגודת רכבים) וכו' — גורמים הצורכים משאבים ממשיים, שאפשר היה להפנותם לייצור.

אפשר להחיל גישה זו באופן כמעט זהה על אלפי עובדים במחלקת גבייה של גופים רבים (עיריות, למשל) ועל מספר רב של גופים מיותרים או בעלי היקף מופרז.

אנו גם משופעים בגופים מיותרים שתרומתם בציבור זהובה. למשל, קצינת ח"ן ראשית שדרגתה כשל סגן מפקד חיל האוויר (על המשכבציות הנובעות מכך — היותה חלק מהמטכ"ל, הפעלת לשכתה וכו'). היא עוסקת בשטקציות סימליות להתבצע על־ידי גורמים אחרים: המקצועות המבוצעים בידי נשים־חיילות מטופלים ממילא על־ידי החילות (מקצוצות — חיל השלישות, מדריכות טנקים — חיל השריון, טכנאיות אלקטרו־אופטיקה — חיל החימוש, וכו'), בעיס הדרכה לבנות יכול להשתלב במערכת מה"ד, והטיפול בבעיות הייחודיות לנשים ממילא אמור להיות בידי חיל הרפואה.

אפילו פעולת גופים חיוביים כמו הוועד למען החייל וקרן לב"י ניתן היה להמשיך במעולת גורמים קיימים, כמעט ללא הגדלתם (חיל תחוקה, מפקדת קצין חינוך ראשי, תוך הסבת חלק מעובדיהם לעבודה יצרנית). (בוועד למען החייל יש כמאות מקבלי משכורות: בסוף יום התרומה הגדול הנערך על־ידי קרן לב"י בכל יום עצמאות, נאסף סכום הנמנע מהרחוש לייצור טנק אחד).

ייעול תפקודנו כמתבקש מתחייב מאוד לעיל, בכשרון ובמוטיווציה הנתמלים באלה של יצרני "שרוכה" או "סגני" (אף שאגלם זה רק לצורך התקשרות בעוטר לעושר מופלג ולא צורך קיומי), יהיה מאפשר צמצום במספר עובדי השירותים בעשרות אלפים (הרבה מעל מאה אלף עובדים) ובניית תשתית יצרנית יצואית לקליטת חלק מהם, כתוצאה מכך הקיבת חלק מהתפקידים הנתפסים ל"אלגוריתמים במשהב", הדבר מייעלת ומשפרת גם את רמת השירותים.

התייעלות כזאת, ובמסגרתה הקמת אפילו פחות מאה מפעלים נוספים דוגמת "אופטרוסק", "כתר־פלסטיק", "לוח תעשיות", "אורמט" או רק כמה עשרות מפעלים נוספים דוגמת "ישכר", "כבע", "דלתא" — היו הופכים את הקערה על פיה.

איני מצפה שנגיע לרמת הביצועים של יפאן, אך אפשר לשאוף לרמה של קוריאה, טייוואן, פורטוגל וספרד.

هكذا من الاصل

כלכלה ועסקים

מפעלים הפטרוכימיים: הענף התעורר, המניות שיגשגו – והמשקיעים צוהלים

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

למניות ענף הפטרוכימיה הנסחרות בבורסה היתה בשנה האחרונה עדנה. בעוד שמשקיעי שוק המניות סופרים בייאוש את שארית כספם ומקוננים על מר גורלם, חיככו בעלי ומשקיעי המפעלים הפטרוכימיים את ידיהם בהנאה. אמנם ככלות הכל, לא רק שלא צברו הפסדים, אלא אף עשו את הבלתי ייאמן ובבורסה מוכה צברו רווחים נאים.

המפעלים הפטרוכימיים עוסקים בייצור פרופילנו לתעשיית הפלסטיק בארץ ובחו"ל. יואל אסטרוביץ, יו"ר דירקטוריון החברה, הירבה לקטר בשנים האחרונות על מעורבותה היתרה של הממשלה בתהליך קבלת ההחלטות, ועל הצרות שנגרמות לו בשל בתי הזיקוק. אסטרוביץ, איש סטנגני, גייס לעזרתו משלים מההיסטוריה של רומא ומהמחזות של שקספיר. בשנה האחרונה נעלמה לפתע הביקורת הקשה שנהג להטיח.

המפעלים הפטרוכימיים עלו על דרך המלך. בשנה האחרונה הציגו המפעלים רווחיות נאה (את 1987 סיימה החברה ברווח של 8 מיליוני שקל, ואת המחצית הראשונה של 1988 – ברווח של 11.3 מיליון שקל). גם הביקורת על בתי הזיקוק נעלמה כלא היתה, ואפילו כשהשביתו בתי הזיקוק את מתקן האתילן והסבו לפטרוכימיים נזק של כ־4 מיליוני דולר, לא נאמר דבר. גם לכך יש סיבה: הפטרוכימיים, יחד עם בתי הזיקוק, הקימו חברה חדשה ושמה "כרמל אולפין".

בתי הזיקוק הביאו כנדוניה לחברה זו את מפעל הפוליאתילן, והמפעלים הפטרוכימיים הביאו כנדוניה את מתקן האתילן. ההשקעה הכוללת ב"כרמל אולפין" נאמדת ב־85 מיליון דולר והיא נועדה לממן את שיפוץ המתקנים הקיימים ולבניית מתקן חדש לייצור פוליפרופילן. 30% מהמימון להשקעה יהיו הון בעלים (ככל הנראה גיוס הון בבורסה) והיתרה תושג בהלוואות בארץ ובחו"ל.

המפעלים הפטרוכימיים גייסו בראשונה הון בבורסה ב־1978, כשמכרו לציבור 30% ממניותיה. החברה נשלטת על־ידי קבוצת משקיעים מדרום אמריקה, בראשות יואל אסטרוביץ. אלה מחזיקים כ־60% מהמניות באמצעות חברות "נאמו כימיקלס", "פטרול אינווסטמנט", "שיפטינג רד באוד" ועוד. בתי הזיקוק מחזיקים ב־12.6%, והם הגיעו להחזקתם זו במטרה למנות דירקטור מטעם למפעלים הפטרוכימיים.

גורלה של חבילת מניות זו שנוי במחלוקת, שכן רשות החברות הממשלתיות טוענת שרכישתה לא

בעריכת אברהם טל

אוסטרוביץ: חדל לקטר

אושרה (בתי הזיקוק, כחברה ממשלתית, חייבת לקבל אישור לפעולות מסוג זה), בעוד שר האנרגיה משה שחל טוען שרכישה אושרה.

בפעילות הבורסאית במניה חלה בחודשים האחרונים התעוררות, בגלל ידיעות על השיפור הגדול הצפוי ברווחיות החברה. על־פי מספר הערכות, יסיימו המפעלים הפטרוכימיים את 1988 ברווח הגבוה מ־10 מיליוני דולר. ההון העצמי של המפעלים הפטרוכימיים עומד על 65 מיליון דולר בלבד, כך שרווח זה מהווה תשואה גבוהה ביותר על ההון.

את מניות החברה רכשו בשנה האחרונה בעיקר קרנות הנאמנות של בנק הפועלים ובנק אמריקאי, וכן קרנות הגמל של בנק הפועלים. בחודשים האחרונים הורגשה מגמת רכישות על־ידי חברת "פעילים", שהיא חברת ניהול תיקי הלקוחות של בנק הפועלים, וכן על־ידי חברת "אפיקים" מקבוצת כלל. רכישת מניות החברה על בסיס מחירי השוק הנוכחיים היא עיסקה כדאית, אם כי יש להביא בחשבון את התנודות ברווחיות הקבוצה, המושפעת משינוי מחירי תוצרתה בשוקי העולם.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית החברה עלתה ממחיר של 1.5 דולרים למניה בתחילת 1988 למחיר של 2.2 דולרים למניה כיום.

משלחת פולנית תבוא ללמוד שיווק פרחים

מאת אבי בנאור

בתוך כמה שבועות צפויה להגיע לישראל משלחת ובה 15 משתלמים מענף הפרחים בפולין שיעבדו וישתלמו בכמה מבתי האריזה של תאגידי הפרחים בישראל.

המשתלמים ישהו בישראל כשלושה חודשים וכשיחזרו לארצם יבנו לבנות מערכת אריזה, מיון ושיווק וליישם את שלמדו בישראל, כדי שיוכלו לייצא את הפרחים מתוצרתם למערב־אירופה באמצעות חברת אגרקסקו.

אריה זייף, סמנכ"ל משרד החקלאות לסחר חוץ ויו"ר מועצת הפרחים, חזר לפני כשלושה שבועות מפולין, לשם הוזמן על־ידי ארגון מגדלי הפרחים הפרטיים בארץ זו ועל־ידי הקואופרטיבים. ענף הפרחים בפולין מפותח, אך עיקר התוצרת מופנה לשוק המקומי הצורך כמות גדולה של פרחים. הפולנים מבקשים לפתוח את ענף הפרחים ליצוא, נוכח הפוטנציאל הגלום בו להכנסת מטבע חוץ. לשם כך הם מבקשים לשתף פעולה עם ישראל ולשווק את תוצרתם במערב־אירופה באמצעות אגרקסקו.

עיקר יצוא הפרחים מישראל מתבצע בעונת החורף, תקופה שבה נחשבת ישראל אחת המדינות המובילות בשוק הפרחים האירופי. הפולנים משווקים את תוצרתם בעיקר בקיץ, כך שבאגרקסקו אין פוסלים אפשרות לשווק פרחים מפולין כמוצר משלים, אך זאת בתנאי שהמגדלים הפולנים יציעו מוצרים אטרקטיביים, באיכות גבוהה ועל בסיס עסקי שישתלם לאגרקסקו.

ארתור ד. ליטל מנהלת מגעים על ייעוץ בפרויקטים חדשים

מאת מיכל רוזה

חברת הייעוץ האמריקאית ארתור ד. ליטל מנהלת בימים אלה מגעים עם הממשלה והאיגוד התעשייה הקיבוצית למתן ייעוץ בפרויקטים חדשים. בתחום הממשלתי מדובר על מגעים ראשוניים עם משרד הפנים לגבי שיקום רשת הביוב הארצית. ארתור ד. ליטל כבר העבירה למשרד חומר מקיף בנושא זה.

באיגוד התעשייה הקיבוצית פנו לחברה האמריקאית כמה מפעלים המתלבטים בבעיית של התרחבות, כניסה לתחומי פעילות חדשים ושיווק בארץ ובחו"ל. המפעלים הם בתחומי פלסטיקה, מזון, כימיה ואופטיקה.

חברת ארתור ד. ליטל כבר היתה מעורבת בעבר בארץ בייעוץ לחברות שונות, ביניהן טאיטקס, אלסינט ופרוטארום. באחרונה היא הגישה להנהלת כור המלצות לשינוי המבנה הארגוני של תדיראן.

החברה האמריקאית מחזיקה משרדים ב־20 מדינות בעולם ומחזורה השנתי מסתכם ב־300 מיליון דולר. אחד הפרויקטים שהיא מפעילה נקרא "ספקטרום": אספקת מידע למנהלים בנושאים שונים, לרבות ייעוץ וחוות־דעת של החברה בנושאים ספציפיים כמו שיווק מוצר מסוים, הרחבת ייצור, המתחרים בענף וכיו"ב.

חברת ארתור ד. ליטל מיוצגת בארץ ע"י יורם ברוש, לשעבר סגן נשיא תדיראן ארה"ב לשיווק ומכירות. ברוש צירף ליצגו את צבי ליבר, בעל משרד לייעוץ כלכלי.

המגזר העסקי רוכש מאז יום הבחירות מט"ח בקצב של 45–55 מיליון דולר ביום

היצואנים ממשיכים להימנע מהעברת תקבולים

מאז הבחירות מורגשת יציבות ברכישת מטבע החוץ על־ידי הסקטור העסקי – מתברר מבדיקה במערכת הבנקאות. על־פי נתונים לא רשמיים רוכש הסקטור העסקי 45–55 מיליון דולר ביום מאז ה־2 בנובמבר, למחרת הבחירות, כאשר הבנקים נפתחו מחדש. ב־31 באוקטובר היו משיכות שיא של קרוב ל־80 מיליון דולר.

חוגים פיננסיים מציינים שהחשש בציבור מפיחות בעתיד הקרוב גבר, וגורם גם לכך שהיצואנים נמנעים מלהעביר לארץ תקבולי מט"ח, בציפייה לפיחות.

התעוררות מורגשת גם בשוק השחור לדולרים. מורגשת נטייה להמיר התחייבויות צמודות למטבע־חוץ הן לגורמים מקומיים והן לגורמים בחו"ל. הביקושים הגדולים למט"ח היו מהגורמים העיקריים לגרעונות הנזילות של המערכת ולהחלטת הבנקים לייקר את הריבית.

רווח והפסד / אריה לביא

המזרחי העלה הריבית הבסיסית בשיעור כפול

הריבית האפקטיבית הממוצעת על חשבונות חח"ד תורות לרמה של 3% לחודש, בעקבות החלטת הבנקים להעלות את הריבית הבסיסית (פריים). בנק הפועלים יעלה את הריבית הבסיסית מחר, והבנקים האחרים ביום שני. ההשהיה בהעלאת הריבית נובעת מהחובה לפרסם הודעה לציבור על העלאת שיעורי הריבית.

כל הבנקים, למעט המזרחי, העלו את הריבית הבסיסית ב־0.1%. בבנק המזרחי העלו את הריבית ב־0.2%, ובכך סוגר הבנק פער, לאחר שזמן לא רב לפני כן הפחית את הריבית הבסיסית.

בעקבות ההעלאה, תהיה שונות בריבית הבסיסית בין הבנקים, כאשר בנק הפועלים והבנק הבינלאומי גובים את הריבית הבסיסית הנמוכה ביותר. כפי שניתן לראות מהטבלה שבהמשך יש שונות גם במרכיבים אחרים של הריבית.

★ הריביות בשלושת הבנקים הגדולים דומות מאוד, במזרחי ובבינלאומי הריבית יקרה יותר.

★ בבנק הפועלים תוספת הסיכון גבוהה במקצת מאשר בכלל ובדיסקונט, אך הבנק "סלחני" יותר כלפי חריגות, וגובה את הריבית הנמוכה ביותר על חריגות מקו האשראי.

★ בלאומי ודיסקונט גובים את תוספת הסיכון הנמוכה ביותר במערכת, 1.00% לחודש.

★ המזרחי הוא הבנק היקר ביותר, לאחר שהעלה כאמור את הריבית ב־0.2%.

★ הבינלאומי יקר מהבנקים הגדולים, אך זול במקצת מבנק המזרחי.

להלן שיעורי הריבית החודשית:

	פועלים	לאומי	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
פריים	1.25	1.35	1.35	1.35	1.25
תוספת סיכון	1.20	1.00	1.00	1.30	1.30
תוספת חריגה	0.65	0.70	0.70	0.95	0.95
עמלת הקצאה	0.35	0.35	0.35	0.35	0.55

בשיעור של 20 אחוז במחזורים מוזילים. ירידה זו נובעת מצמצום כמ־עילות של החברה במספר עובדים. בבית־החולים נרשם גידול של 21% בפעילות.

גרעונות הנזילות יגדלו ל־700 מיליון שקל

במערכת הבנקאות סבורים שבימים הקרובים ימשיכו לגדול גרעונות הנזילות, ועד לסוף השבוע הם יגיעו לכ־700 מיליון שקל, כמל הגרעון הנוכחי; וכל זה עוד לפני העברת הכספים למע"מ, בשבוע הבא, ב־15 לחודש. לדעת גורמים פיננסיים, הגדלת המכרז המוניטרי מ־350 ל־750 מיליון שקל שתהיה מחר, תסייע חלקית לבנקים, כמו גם ההלוואה הנוספת בסך 400 מיליון שקל שתינתן בריבית של 25%.

הריבית על פיקדונות "אמבו" ממשיכה להיות גבוהה, והגיעה אתמול עד 24%.

בבנק הספנות אימצו את "ההון הפעיל"

בנק הספנות, בבעלותו של הקבלן בר זאבי, אימץ את סיסמת "ההון הפעיל" של בנק לאומי. הבנק בודק את האפשרות להפוך את אחד מבנייני הנרכשים, מגרש שעליו ממוקם בניין הבנק ברחוב אחד־העם ליד מגדל שלום, למגורים.

שווי של המגרש מוערך בכ־5.5 מיליון דולר, בכמיליון דולר יותר מהרשום בספרים. בדרך זו ניתן יהיה לסייע לבעלי הבנק החדשים לעמוד בהתחייבות שלהם לבנק ישראל להגדלת ההון של הבנק.

הבנק שוקל שלוש דרכים למכור את המגרש, לבנות עליו בעצמו או להיכנס לעסקת קומבינציה. בימים אלה החל לבדוק את אחוזי הבנייה המיועדים לניצול המגרש.

ביטוח־משנה סיימה מחצית 1988 עם רווח סמלי

החברה לביטוח־משנה, הפועלת במסגרתה של קבוצת הביטוח ההסתדרותית הסנה, סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח סמלי של 102 אלף שקל, לעומת 224 אלף שקל בשנה הקודמת. גם רווח זה נבע בזכות מכירת חלקה של החברה במניות בית האבות "משכנות כלל מגדלי הים התיכון" שבנתניה, במסגרת המדיניות של מימוש נכסים לשיפור הנזילות. המניות נמכרו לחברת כלל, שהיא בעלת השליטה בחברה זו, תמורת 3.08 מיליון שקל, והניבו רווח לאחר מס של 150 אלף שקל.

היקף הפרמיות של החברה ירד

טלקום
מבצע
פקסימיליות
ב־12 תשלומים
ת"א, רח' החשמונאים 107,
טל. 03-5610591 – 5610984

דרוש צ'אפטר 11 בישראל

חילוץ חברה ממצוקה חולפת הוא מאינטרס החברה ונושיה גם יחד

מאת יעקב ישראלי
ד"ר זאב הולנדר

הנושים הם משפטים

המשבר בקונצרן כור שב והדגיש תופעה שאנו עדים לה רבות בשנים האחרונות במשק הישראלי: חברות גדולות ומבוססות המעסיקות אלפי עובדים ומייצאות במיליוני דולרים, נקלעות לקשיים מסיבות שונות, סובייקטיביות (ניהול כושל) או אובייקטיביות (ריבית רצחנית או שוק חלש), צבירת הפסדים כבדים, ולפתע מוצאות עצמן בפני איום של פירוק (טליעל, אליאנס). בשלב זה, על־פי הדוגמה הנפוצה, הבנקים מפסיקים לתת לחברה אשראי, החברה אינה יכולה לפרוע חובות לספקים או לשלם משכורות לעובדים, והנושים החוששים לכספם מגישים בקשה לפירוק החברה. התוצאה היא, לא פעם, שעסק אשר יכול היה להתאושש אילו היתה ניתנת לו הזרמת נוספת, מתחסל לגמרי: מאות ולעתים אלפי עובדים מפוטרים, ובדרך־כלל גם הנושים יוצאים בשן ועין, שכן במרבית המקרים נכסי החברה בפירוק נמכרים בפחות מערכם הריאלי.

במדינות רבות בעולם הבינו כבר לפני שנים רבות, כי יש מקרים שבהם עדיף לטובת כל הצדדים הנוגעים בעניין, לתת לחברה שנקלעה למצב קשה הזדמנות בנסיבות מסוימות להתאושש, באמצעות תוכנית הבראה מתאימה. לצורך כך נחקקו באותן מדינות הוראות חוק שנועדו להסדיר את הסוגייה על היבטיה השונים ולאפשר לחברה להיחלץ מקשייה כשהיא חופשיה מהלחץ הגדול המופעל בדרך־כלל על־ידי הנושים, ובעיקר אלה שאינם מובטחים. בארצות הברית, למשל, קיים פרק מיוחד בחוק פשיטת הרגל בפרקלי הידוע כ־"chapter eleven", שמטרתו לתת לחברה הנקלעת לקשיים הזדמנות נוספת להבריא ולהתאושש.

במציאות הכלכלית בארה"ב קיימות דוגמאות רבות של חברות שנקלעו לקשיים ואשר חייבות את המשך קיומן ושגשוגן לקיומו של הסדר חשוב זה בחוק האמריקאי. אילולא הסדר זה, חברות אלה היו נקלעות לתהליך של פירוק, שבמסגרתו של דבר היה מותיר אחריו נושים מקופחים, עובדים מפוטרים ובעלי מניות מאוכזבים.

מטרת ההסדר לפי פרק 11 היא, כאמור, לתת לחברה הזדמנות נוספת להבריא, אף כי ברור כי בתקופת המעבר עשויים להיפגע המנוסים נושים. על־פי הדין האמריקאי, חברה בלבד מוסמכת להגיש לבית־המשפט בקשה לקבלת צו לפי פרק 11. הבקשה חייבת לציין כי החברה אינה יכולה לשלם את חובותיה, או לא תוכל לפרוע חובות עתידיים. על הבקשה לכלול פירוט של ההסדר המוצע על־ידי החברה, או לציין כי בכוונת החברה להגיע להסדר עם נושיה.

בתוך 10 ימים מתאריך הגשת הבקשה ע"י החברה, שולח בית־המשפט הודעות לנושי החברה על מועד קיומה של אסיפת נושים, שתיקבע לתאריך בטווח של לא פחות מ־15 יום ולא יותר מ־30 יום מתאריך קבלת ההודעה ע"י הנושים.

מחייב את כל הנושים

באסיפת הנושים יושב כיו"ר שופט של בית־המשפט. אין צורך בהסכמת כל הנושים כדי שההסדר יאושר, די בכך שרוב הנושים מסכימים להסדר, אף כי האישור הסופי של ההסדר הוא בשיקול־דעתו של בית־המשפט. השיקול שלא לאשר את ההסדר אם הוא סבור שההסדר אינו לטובת הנושים או שאינו בר־ביצוע. כאשר ההסדר מאושר, מוסמך בית־המשפט לעכב הליכים נגד החברה ולבטל הסכמים מכבידים שהחברה היא צד להם. צד שההסכם עמו בוטל נעשה לנושה, על־פי ההסדר. הסדר לפי פרק 11 חל רק על נושים לא מובטחים ואין בכוחו לפגוע בזכויותיהם של נושים מובטחים. ההסדר יכול לקבוע דחייה כללית של פרעון חובות או ויתור על חלק מהחובות. אפשרות אחרת היא פרעון החובות שווה בשווה לכל הנושים, או מתן עדיפות לסוג מסוים של נושים.

ההסדר שאושר ע"י בית־המשפט תקף ומחייב את כל הנושים, בין אם הסכימו להסדר ובין אם לאו. עם אישור ההסדר, החברה משוחררת מכל חובותיה לנושים לא מובטחים, למעט אותם חובות שהתחייבה לפרוע על־פי ההסדר. נכסיה חוזרים לבעלותה והיא ממשיכה לפעול באופן רגיל. לאחר שהחברה פורעת את כל חובותיה על־פי ההסדר, בית־המשפט מורה על סגירת התיק.

פרשת "כור" מדגישה שוב את הצורך החיוני בדין הישראלי ליצור הליך דומה לזה הקיים בדין האמריקאי, שבמקרים מתאימים יינתן לחברה, שנקלעה לקשיים הזדמנות נוספת להבריא ולהמשיך לפעול כ"עסק חי". על־פי הדין הנוכחי, לא רק שאין פרוצדורה כזאת, אלא שכל נושה זכאי לדרוש את פירוקה של החברה, ללא שום התחשבות ביחס שבין סכום החוב שהחברה חייבת לו לעומת סך־כל חובותיה. התוצאה הבלתי נמנעת היא, כמובן, שהחוק מנוצל לרעה על־ידי נושים "קטנים" כאמצעי לחץ על החברה. ידוע לנו, למשל, על מקרה שבו נושה בבנק חוב של פחות מ־50,000 דולר תבע את פירוקה של חברה שסך חובותיה עלה על 40,000,000 דולר, ובארכותו סובה לפרק של התביעה.

פרשת "כור" מדגימה היטב את האמונות של הדין הקיים. בשבועיים לפני שהוגשה בקשת הפירוק נגד "כור" על־ידי בנקרס טראסט האמריקאי, הגיעה "כור" לידי הסדר עם נושיה הגדולים באמצעות הקמת קונסורציום של בנקים, שהסכים להזרים לחברה כ־60 מיליון דולר במטרה לעזור לה להיחלץ מקשייה, ואת תוך הסכמה על אופן חלוקת הביטחונות בין הבנקים המשתתפים בקונסורציום. בנקרס טראסט, בהיותו נושה לא מובטח ובסכום יחסית נמוך, לא השתתף בקונסורציום וכך לא היתה שום מניעה חוקית מצדו לדרוש את פירוקה של "כור" ובדרך זו ללחוץ על ההנהלה לספק לו ערבויות או ביטחונות לפרעון החוב. זאת, אף כי החוב לבנקרס טראסט הוא 20 מיליון דולר בלבד, בעוד שסך כל חובות כור עולים על מיליארד דולר.

דימוי שלילי

ברור כי מתן צו פירוק נגד חברה, אף כי אין הוא מחסל את החברה אוטומטית אלא מהווה רק ראשית הדרך לקראת פירוקה, עלול למוטט חברה ללא תקנה. אין ספק שהדבר ברור גם להנהלת "כור" ולאוצר, שעשו בשבועות האחרונים מאמצים קדחתניים במטרה למנוע את מתן צו הפירוק. אם עד למועד מתן צו הפירוק היתה "כור" בקשיים, הרי אם יוצא נגדה צו פירוק מותר להניח כי ספקים יסרבו למכור לחברה חומרי גלם בלא ביטחונות מתאימים, ותנאי התשלום הניתנים לה יורעו, הדבר ישפיע גם בלקוחות החברה, ולמעשה דינו של צו הפירוק כגזר־דין מוות ל"כור". אפילו עצם הגשת הבקשה לפירוק גורם לה נזק רב, בגלל הדימוי השלילי הנוצר של חברה בהליכי גסיסה.

פרשת "כור" מבליטה את הצורך החיוני באימוץ הסדר דומה לזה הקיים בארה"ב, שהיה מאפשר ל"כור" להגיש ביוזמתה בקשה לבית־המשפט לאשר הכנה מדוקדקת, התארגנות ותכנון, במטרה להגיע להסדר עם נושיה, להתגבר על המכשולים הזמניים ולמנוע את פירוקה. בהיעדר הסדר מתאים בחוק שיאפשר לגבש תוכנית הבראה במקרים מתאימים, נהג בית־המשפט בעבר לפעול בדרך של מינוי מפרק זמני. כך נעשה, למשל, בעניין אל־על. ברור עם זאת שעצם מינוי מפרק, זמני או קבוע, פוגע בחברה ובעסקיה ללא תקנה.

ראוי לזכור גם שאל־על היא מקרה מיוחד, שלא תמיד ניתן ליישום במקרה של חברות פרטיות, הן בהיותה חברה ממשלתית והן משום שהיא בעלת מונופול בתחומה. מינוי מפרק זמני אינו מהווה תרופה מתאימה ויעילה גם משום שאין בכך כדי לשחרר את החברה מחובות מכבידים, והן משום שאין מנגנון יעיל שיעניק לחברה מורטוריום – דחייה בתשלום חובותיה. לחברה לא ניתנת אפשרות להיערכות לחילוץ מקשייה המהותיים ולקום על רגליה בדרך שבה לא רק היא תצא נשכרת, כי אם גם נושיה, ובעיקר אלה שאינם מובטחים.

במקרים מסוימים מקנה פקודת החברות סמכות לבית־המשפט לאשר הסדר פשרה בין החברה לבין נושיה. כל אחד מנושי החברה או בעלי מניותיה ו/או המפרק (אם החברה היא בפירוק, וגם החברה), רשאים לפנות לבית־המשפט ולבקשו להורות על כינוס אסיפה של הנושים, שבה תובא הצעת ההסדר עם הנושים לאישורם של אלה המורים. ההחלטה על אישור ההסדר חייבת להתקבל על־ידי רוב הנוכחים והמצביעים באסיפת הנושים, המחזיקים יחד לפחות שלושה־רבעים מערך החובות המיוצג בהצבעה. אם ניתנה הסכמת רוב הנושים, ההסדר מובא לאישור בית־המשפט, שמוסמך לאשר או לדחותו. אם אושר ההסדר על־ידי בית־המשפט, הוא מחייב את החברה ואת כל הנושים, גם אלה שהתנגדו להסדר.

ללא פיקוח בית־משפט

אנו רואים בחוק קיומה של אפשרות כזאת בחוק הישראלי, אבל "הסדר הנושים", כפי שהוא קיים כיום, מהווה אמצעי מוגבל ולא יעיל ביותר להשגת המטרה של הבראת החברה. אסיפת הנושים נערכת ללא פיקוח של בית־המשפט ובלי השגחתו הפעילה של שופט. הואיל ועשויים להיות ניגודי אינטרסים בין הנושים השונים, בעיקר בין נושים מובטחים לבין נושים לא מובטחים, עדיף היה אילו ניתנה לבית־המשפט סמכות לפקח על הנעשה באסיפת הנושים או אף לנהל אותה. יעילותו של "הסדר הנושים" מוגבלת, משום שלבית־המשפט אין סמכות לשחרר את החברה מהסכמים מכבידים ומספק אם הוא מוסמך לעכב הליכים נגד החברה, כפי שיש בסמכותו לעשות במקרה של "פירוק".

זאת ועוד, תנאי לקבלת ההסדר הוא, שהוא יאושר על־ידי רוב הנושים המחזיקים לפחות שלושה־רבעים מערך החובות המיוצג בהצבעה. אין די איפוא ברצון רוב הנושים המחזיקים ברוב חובות החברה. אין בפקודת החברות גם כל הוראות לגבי פיקוח של בית־המשפט על יישום ההסדר ומימושו, או הגדרת התוצאות שעשויות לנבוע מאי־קיום ההסדר על־ידי החברה. החוק גם אינו קובע פרוצדורה שתאפשר לקבוע מיהו נושה. כך עשוי להיווצר מצב שההחלטה שתתקבל באסיפת הנושים תותקף כבלתי חוקית על־ידי צד שלישי, שלא ברור כלל אם הוא נחשב נושה. ומאידך, הכרעת רוב הנושים עלולה להיות מותקפת בטענה, כי חלק מה"נושים" שהתייצבו להיות את הרוב אינם כלל בגדר נושים. (למשל, כאשר לחברה יש טענות שכנגד וצודקות נגד טענות־החוב שלהם).

למען האיזון ייאמר, כי לעתים אין טעם בניסיון הבראה. לדוגמה, כאשר מדובר בחברת שירותים שעסקיה מתבססים על הידע של בעליה, ואלה נעלמים עקב החובות הגדולים ולחצי הנושים. במקרה כזה, מה הטעם בניסיון הבראה כאשר הבסיס עצמו נשמט. לעומת זאת, כאשר הגורם לקשיים הוא ניהול כושל או חובות שנצברו בהיעדר תוכנית פיננסית נכונה וכו', לא רק ניתן, אלא אף רצוי וכדאי, לתת לחברה הזדמנות להיחלץ ממצוקתה בדרך של התייעלות או פריסת חובות.

הצלחתה של החברה להיחלץ ממצוקה זמנית ולעלות מחדש על דרך המלך הוא דבר טוב ומועיל לא רק לחברה אלא גם, ואולי בעיקר, לנושיה, אשר במקרה של פירוק היו זוכים, קרוב לוודאי, להשגת רק את מקצת כספם ואולי אף זאת לא, אם הם אינם נושים מובטחים. האירועים האחרונים ב"כור" שבים ומעידים כי יש לתקן את החוק הקיים ולכלול בו מנגנון מתאים שיענה על צורכי השעה.

האם אתה מכיר את נוסחת ההצלחה?

בתורת המדעים מנסים מזה דורות למצוא את נוסחת ההצלחה האופטימלית. מאות ספרים העשירו את מחבריהם בנושא זה בלבד, ועוד היד נטויה.
הנה לפניך נוסחה לדוגמא:

הצלחה = (מזל)' × [illegible]

כמנכ"ל וכמנהל שיווק אתה מודע ללא ספק לחשיבות מרכיבי הנוסחה.
אולם האם אתה יכול להציג את המספרים הנכונים במקומות המתאימים?
נוסחאות מעניינות לפתרונות בתחומי השיווק והפרסום שהצליחו להזיז את המשק תוכל לראות במו עיניך אם תזמין את עצמך להקרנה פרטית אצלנו על ידי תיאום מראש עם ירון או דורית.

צוות מי־טל
שירותי פרסום מאוחדים בע"מ
טל. 03-281188/9

בנק דיסקונט
נותן לך אשראי במט"ח
לרכישת ציוד מיובא
בריבית הנמוכה ביותר:
ליבור+1.75%
בנק דיסקונט מתקוון אליך

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ ב־8.11.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	–	–	–	–	1.57	1.64	1.5950	1.6150	1.57	1.64	1.5946	1.6146	1.6049	−0.0006
1 לישט"ש	–	–	–	–	2.79	2.92	2.8389	2.8743	2.79	2.92	2.8391	2.8748	2.8540	0.0111
1 מארק גרמני	–	–	–	–	0.88	0.92	0.8956	0.9068	0.88	0.92	0.8955	0.9068	0.9002	0.0024
1 פרנק צרפתי	–	–	–	–	0.25	0.27	0.2627	0.2660	0.25	0.27	0.2620	0.2653	0.2639	0.0008
1 גולדן הולנדי	–	–	–	–	0.78	0.82	0.7926	0.8025	0.78	0.82	0.7935	0.8034	0.7982	0.0023
1 פרנק שוויצרי	–	–	–	–	1.05	1.10	1.0684	1.0817	1.04	1.10	1.0673	1.0807	1.0734	0.0024
1 כתר שוודי	–	–	–	–	0.25	0.27	0.2586	0.2618	0.25	0.27	0.2583	0.2616	0.2598	0.0007
1 כתר נורבגי	–	–	–	–	0.24	0.25	0.2399	0.2429	0.23	0.25	0.2399	0.2430	0.2414	0.0005
1 כתר דני	–	–	–	–	0.23	0.24	0.2322	0.2351	0.22	0.24	0.2321	0.2351	0.2337	0.0008
1 מרק פיני	–	–	–	–	0.37	0.39	0.3791	0.3838	0.37	0.39	0.3789	0.3836	0.3816	0.0012
1 דולר קנדי	–	–	–	–	1.27	1.33	1.2927	1.3089	1.26	1.33	1.2911	1.3073	1.3011	−0.0042
1 דולר אוסטרלי	–	–	–	–	1.28	1.37	1.3248	1.3413	1.28	1.38	1.3234	1.3401	1.3326	0.0020
1 ראנד דרא"פ	–	–	–	–	0.39	0.54	0.6528	0.6610	0.41	0.58	0.6529	0.6611	0.6570	0.0032
10 פרנקים בלגיים	–	–	–	–	–	–	0.4268	0.4322	0.41	0.44	0.4272	0.4326	0.4296	0.0012
10 שילינג אוסטריים	–	–	–	–	1.25	1.31	1.2720	1.2878	1.26	1.32	1.2756	1.2916	1.2802	0.0037
1000 לירטות איטלקיות	–	–	–	–	1.18	1.26	1.2072	1.2222	1.19	1.27	1.2054	1.2205	1.2115	0.0035
100 יינים יפאניים	–	–	–	–	1.25	1.31	1.2711	1.2869	1.25	1.31	1.2725	1.2885	1.2798	−0.0072

יש לך מטען מיוחד? לצוות אל על מטענים
ציוד מקצועי המותאם לכל סוגי המטען.
EL AL אל על

هكذا من الاصل

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימוש רווחים

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן של מימוש רווחים בכל אפיקי ההשקעה במניות ותפיסות. בשלב המו"מ, שנערך בשעות הבוקר המוקדמות, עוד התגבר ביקושים למספר מניות, במיוחד לאלה הנמנים על קבוצת כלל.

האולם בשלבי המסחר המאוחרים שנערכו במסגרת המשתנים, התמתנה מגמת הביקושים, ושערי המניות נסגרו בדרך כלל לרדת. ירידות חדות יחסית נרשמו במניות ששעריהן עלה בצורה משמעותית, כמו מניות אלרון, טבע, ים המלח ועוד. בבורסה מסבירים את ירידות השערים בראש ובראשונה בייקור ריבית החובה בבנקים.

עוד אומרים בבורסה כי המשקיעים מנביעים אי אמון במצב הפוליטי, וזאת עקב השהיית המגעים להרכבת ממשלה חדשה. אי הצלחתו של המערך של פיחות חד מעמד בשקל לעומת הדולר, מהווה סיבה נוספת לדעיכה.

המוכרים אתמול היו בעיקר מנהלי תיקים הפועלים באמצעות חברות הברוקרים (כמו החברה הבורסית לניירות ערך), וכן גופים הפועלים באמצעות בנק הפועלים. לעומת זאת, הרכישות הוזרמו באמצעות לאומי פיא (מניות אגן, כלל תעשיות), וגופים הפועלים דרך דיסקונט. כמו כן הופיעו במגמת רכישות גופים הפועלים באמצעות חברת הברוקרים "סהר ניירות ערך" שביקושיהם הופנו בעיקר לניירות הערך של קבוצת כלל.

מחזור המסחר במניות והמירות הסתכם אתמול ב־10 מיליון שקל. בבורסה מצפים לאירוע חיצוני על מנת שיביא להתעוררות מחודשת של השוק.

היצעים קטנים: ירידות חריגות

היקף היצעים שהוזרמו אתמול למניות הבנקים שבהסדר, היה מצומצם יחסית. ברם ירידות השערים היו חדות ביחס (בדרך כלל עד 2%). מניית דיסקונט ב', הנפרעת ב־89 ירדה בצורה חריגה יחסית בשיעור של 7.3%, הגם שהיקף ההיצע הראשוני היה 1,000 שקל.

נמשכים הביקושים בדלתא

מגמת הביקושים למניות דלתא גליל נמשכה אתמול. במניה בת 1 שקל נרשמה עלייה של 12.1%, זאת לאחר ששלשום נרשם במנייה קונים בלבד. במנייה בת 3 שקל נרשם ביקוש של 226 אלף שקל, שמופקע בעלייה של 7.8%. העליות בדלתא באות כהתאמה למחיר שלפיו יוקצו המניות לחברת משקיעי חוץ לפי מחיר של 50 מיליון דולר. שווי השוק של מניות דלתא עדיין נמוך במקצת ממחיר זה.

אופציות הבשורה ממשכות היצעים

כתבי האופציה של הבשורת הישוב, ממשכות בימים האחרונים היצעים גדולים יחסית, ואלה נקלטים תוך ירידות שערים. נזכיר כי עד לפני מספר שבועות, רכשה לאומי פיא כמויות גדולות מכתבי אופציה אלה, אך בתקופה האחרונה הרימו נפיא ידיים. נכיר כי בעלי השליטה בהבשורת הישוב, "שחררו" בתקופה האחרונה כמות גדולה מכתבי אופציה אלה, תוך גריפת רווחים נאים.

היצע לאג"ח הדולריות

לאגרות החוב הדולריות נרשמו בדרך כלל היצעים, שנקלטו בירידות של עד 3%. האגרות המדדיות נעו בדרך כלל לעליות.

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989		פדיון 1991	
	תשואה דולרית	תשואה מדדית	תשואה דולרית	תשואה מדדית
גליל 0.1	+1.38	-3.80	+6.94	-0.58
הפועלים ש	+0.81	-4.34	+5.97	-0.36
אי.די.בי. רג	+0.12	-4.99	+5.47	-0.83
דיסקונט א	+0.26	-4.86	+5.85	-0.47
המזרחי ש	+0.80	-4.34	+5.79	-0.52

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	103.24	-0.79
כללי ללא בנקים	84.27	-0.74
מדד משתנים	87.49	-1.46
מדד אג"ח כללי	121.65	+0.19
אג"ח צמוד מדד	122.12	+0.23
אג"ח צמוד מט"ח	119.87	-0.37

תל יצחק והעובד הציוני נתנו אופציה במ.ל.ט

קיבוץ תל־יצחק ומפעלי העובד הציוני, המחזיקים ב־42.75% ממניות מלט, מסרו בתגובה לידיעה ב"הארץ", כי נתנו אופציה לחברה המיוצגת על ידי עו"ד פרופ' חיים לרכוש את מניותיהם בתוך 30 יום. הקיבוץ לא פרט משום מה להודיע בדו"ח מיידי לרשות לניירות ערך או לבורסה על עסקה זו, ואלמלא הפרסום ב"הארץ" עסקה זו לא היתה כלל ידועה לציבור המשקיעים.

הדוברים, על פי ההודעה, פרט סיומו את ביקורתיהם, ופרם הודיעו למוכרים אם בכוונתם לממש את האופציה. בהודעה לא נמסר משום מה מי הקונים, אך כפי שפורסם ב"הארץ" המדובר בחברת הבנייה הגדולה "אשטרום", שמזי הגדילה את אחזקותיה במניות מלט במהלך המסחר בבורסה.

החברה התבקשה על ידי הבורסה להעביר נתונים נוספים בקשר לעסקה, והנושא ידון בוועדה להצעות רכש. המסחר במניות החברה בבורסה הופסק אתמול, ועל החודש תפורסם הודעה נפרדת.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1138	7	99.69	+17.50
1148	14	99.36	+18.20
1158	21	99.06	+17.85
1218	28	93.73	+18.10
1228	'		
35		98.39	+18.40
1238	42	98.16	+17.80
1248	49	97.77	+18.30
119	56	97.44	+18.45
129	63	97.17	+18.10
139	70	96.91	+17.80
149	77	96.59	+17.90
219	84	96.33	+17.65
229	91	96.36	+17.80
239	98	95.87	+17.80
249	105	95.32	+18.15
319	112	94.96	+18.35
329	119	95.10	+16.65
339	126	94.42	+18.10
349	133	94.34	+17.35
359	140	93.91	+17.80
419	147	93.84	+17.18
429	154	93.12	+18.40
439	161	92.60	+18.45
449	961 פי		
		92.50	+18.35
519	175	91.92	+19.20
619	210	91.18	+17.48

הודעות בורסה

● משכן סיימה את תשעת החודשים הראשונים של 88 ברווח של 8.5 מיליון שקל, לעומת רווח של 5.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● קרמני סיימה את המחצית הראשונה של 88 בהפסד של 2.2 מיליון שקל, לעומת הפסד של 1.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● בנק כללי סיים את הרבעון השלישי של 88 ברווח של 440 אלף שקל, לעומת רווח של 660 אלף שקל ברבעון המקביל אשתקד.

● השקעות דיסקונט רכשה מפי.אי.בי. 799 אלף מניות א' רג 123 מניות ב' בחברת שפרסל, תמורת 11 מיליון שקל, ועל פי מחירי הבורסה. אחרי העסקה מחזיקה פי.אי.בי. ב־20% בהון וב־20% מהצבעה, ואי.די.בי. מחזיקה ב־27% בהון ו־28% בהצבעה.

● דמה תקיים את האסיפה השנתית ביום ה־51.11.88, כשעל סדר היום דיון בדו"ח הדירקטוריון והדוחות הכספיים, מינוי רואי חשבון ומינוי דירקטורים.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	5735.65	5697.78	-40.94	-0.71
אבוקה	375.48	373.85	-1.35	-0.36
אגח	305.21	303.12	0.07	0.02
אגם	116.98	116.19	0.07	0.06
אדיר	2049.55	2034.93	-5.10	-0.25
אדום	158.34	157.22	-0.63	-0.40
אופיר	185.15	183.90	-0.01	-0.01
אור	454.24	450.55	-2.52	-0.56
אוריון	128.69	127.73	-0.39	-0.30
אורלי	332.48	330.11	-0.59	-0.18
אורן	933.99	927.48	1.10	0.12
אייל	6234.20	6112.21	22.37	0.37
אירים	6132.78	6044.16	3.76	0.06
איתן	895.06	888.12	0.49	0.06
אלון	730.23	724.50	0.66	0.09
אלמוג	734.55	728.12	2.08	0.29
אלימפ	111.15	108.51	-0.53	-0.49
אמיח	117.31	115.59	-0.24	-0.21
אמנות	103.93	101.43	-0.22	-0.22
אנקור	103.51	102.44	-0.23	-0.22
ארז	207.17	205.68	-0.24	-0.12
אש	146.02	142.80	-1.46	-1.01
אשל	198.92	197.55	0.13	0.07
אתגר	89.92	89.17	0.09	0.10
אתרוג	292.39	290.32	-1.09	-0.37
ביהלח	152.79	151.79	-0.15	-0.10
בירש	583.76	579.71	-1.31	-0.23
ברק	503.91	499.59	-0.95	-0.19
ברקת	359.21	357.59	-1.98	-0.55
גביש	1706.86	1694.87	-6.93	-0.41
גבע	128.20	127.25	-0.20	-0.16
גורן	518.59	514.15	-0.48	-0.09
גיא	118.17	117.29	-0.11	-0.09
גיל	3491.98	3467.70	32.17	0.94
גלית	735.06	729.65	-3.16	-0.43
דובדבן	388.79	386.11	-0.80	-0.21
דוכיפת	560.20	555.32	-0.53	-0.10
דולב	281.03	278.84	-0.99	-0.35
דורון	165.53	162.48	-0.46	-0.28
[illegible]	316.26	310.43	-0.73	-0.23
דליה	634.73	622.72	-1.06	-0.17
דרור	348.16	341.86	-0.35	-0.10
דקל	370.27	367.67	-1.70	-0.46
הדס	432.16	429.33	-1.02	-0.24
הילה	455.64	453.58	-0.90	-0.20
הדר	625.48	613.77	0.04	0.01
הזמנית	2040.19	2000.19	-0.84	-0.04
זוהר	124.57	123.63	-0.21	-0.17
זיו	154.03	152.84	-0.36	-0.23
זינוק	108.04	105.77	-0.73	-0.69
זיק	84.12	82.12	0.55	0.67
זמיר	439.44	435.67	-0.12	-0.03
חוחית	192.33	191.02	-0.71	-0.37
חליפין	163.21	162.78	0.08	0.05
חלמיש	234.15	233.04	0.51	0.22
חן	169.56	169.14	0.15	0.09
חצב	130.71	129.54	-0.90	-0.69
טל	6899.35	6810.10	-12.41	-0.18
יובל	532.38	527.79	0.61	0.12
יהלום	172.56	171.41	-1.10	-0.64
יסודות	381.86	378.26	-1.98	-0.52
יערה	521.38	518.09	1.15	0.22
כוכב	300.85	298.28	-1.10	-0.37
כחל	137.47	136.55	-0.47	-0.34
כלנית	691.41	678.16	-1.68	-0.25
כנפיים	300.57	299.14	-1.77	-0.59
כרמל	135.36	133.26	-0.65	-0.49
כתר	1302.05	1282.98	-2.46	-0.19
לאה	5256.17	5218.58	31.51	0.61
למשקיע	139.92	138.15	-0.26	-0.19
לפיד	306.27	300.42	-1.20	-0.40
לשם	2204.15	2186.90	-5.46	-0.25
לשם	453.42	451.28	1.47	0.33
מבטחי	1581.12	1569.89	1.43	0.09
מבטח	4575.45	4544.09	3.71	0.08
מגדל	302.21	300.07	-1.55	-0.51
מגן	4209.13	4179.70	-25.32	-0.60
מור	1705.87	1694.17	-11.41	-0.67
מורן	949.54	942.60	-2.91	-0.31
מטה	27456.07	27047.46	-153.18	-0.56
מימי	1189.91	1181.49	-3.53	-0.30
מניף	5048.24	5013.34	-29.34	-0.58
מעיין	804.62	799.01	-1.07	-0.13
מקשה	453.05	451.01	1.52	0.34
מכלול	98.42	97.73	-0.61	-0.62
מרווח	143.77	143.24	0.02	0.01
מרום	1563.60	1546.74	-3.48	-0.22
נגה	165.84	164.59	-0.27	-0.16
נטף	284.72	283.57	-1.41	-0.49
נחל	480.04	472.81	-1.80	-0.38
ניצן	135.13	134.13	-0.42	-0.31
סביון	682.37	669.29	-2.49	-0.37
סגולה	152.11	150.98	-0.33	-0.22
סלע	437.59	435.58	0.86	0.20
סנונית	621.64	617.50	1.19	0.19
סער	408.30	404.81	-0.30	-0.07
ספיר	179.98	179.97	-1.03	-0.57
עדיר	386.53	383.28	-0.37	-0.10
עדית	821.86	818.03	-0.63	-0.08
עוז	574.93	566.55	0.56	0.10
[illegible]	119.77	118.74	-0.82	-0.69
[illegible]	2357.45	2339.89	-5.94	-0.25
עופרי	588.02	582.86	1.31	0.23
ערמון	128.16	127.16	0.06	0.05
פז	1730.50	1718.07	-8.73	-0.51
צבר	570.59	566.61	-1.80	-0.32
צופית	523.52	519.00	0.32	0.06
צוק	142.34	142.34	0.04	0.03
צמיד	1299.13	1289.01	-3.86	-0.30
צמרת	570.23	562.02	-1.95	-0.35
צפרת	163.83	162.65	-1.00	-0.61
צריה	116.40	114.79	0.77	0.68
קלע	181.06	180.61	-0.92	-0.51
קשת	119.35	118.51	-0.11	-0.09
רונית	18130.44	17972.59	-46.81	-0.26
רימון	153.96	153.69	0.12	0.08
רקפת	993.92	977.93	2.96	0.30
רשף	473.80	470.16	-1.36	-0.29
שביט	534.26	529.65	1.63	0.31
שגיא	393.24	391.13	-0.96	-0.24
שוהם	109.95	109.00	0.14	0.13
שירה	488.68	485.25	-1.87	-0.38
שמיר	476.33	472.89	0.29	0.06
שניר	710.87	705.71	-4.89	-0.69
שקד	740.45	735.41	-3.97	-0.54
תאנה	204.01	202.57	0.37	0.18
תאומה	264.15	262.26	-0.28	-0.11
תדהר	559.18	557.58	-3.34	-0.60
תדירה	636.26	631.55	-1.30	-0.21
תנופה	114.79	113.91	-0.25	-0.22
תמר	298.33	296.37	0.61	0.21
תמוז	231.19	229.61	0.44	0.19
תרשיש	125.10	124.22	0.18	0.15
תשרי	609.95	604.82	-3.88	-0.64

שערי אגרות החוב

שחר 4.25%

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	472	+2
4102	187.7	--
4103	180.7	--
4104	175.5	+0.1
4301	175.5	+0.1
4302	166.9	+0.2
4303	166.2	+0.2
4304	168.3	+0.2
4105	148	+0.1
4106	144.5	+0.1
4107	140.4	+0.1
4108	141.9	+0.1
4109	138.9	--
4110	137.7	+0.1
4201	172.3	+0.5
4204	161.4	+0.2
4205	158.8	+0.3
4206	155.9	+1.4
4207	155.8	+1.4
4208	154.1	+1.4
4209	151.1	+1.4
4210	147.5	+1.4
4211	143.4	+1.4
4212	144	+0.1
4213	140.9	+0.1

3% מלווה מרינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	51172	+114
3602	47205	+106
3603	44022	+105
3604	39539	+104
3605	36171	+98
3606	34149	+96
3607	32238	+11
3608	30568	+11
3609	29161	+10
3610	26308	+108
3611	25455	+107
3612	24765	+108
3613	23300	-94
3614	22413	-96
3615	20730	-96
3616	18970	-145
3617	17926	-141
3618	17042	-138
3619	16127	+6
3620	15269	+5
3621	14533	+5
3622	12870	+35
3623	12184	+32
3624	11415	+32
3625	10606	+204
3626	9855	+197
3627	9035	+103
3628	8250	+28
3629	7856	+90
3630	7348	+74
3631	6858	+38
3632	6576	+107
3633	6062	+3
3634	5511	+164
3635	5266	+2
3636	4902	+2
3637	4610	+2
3638	4275	+1
3639	3919	+1
3640	3349	+98
3641	2908	+86
3642	2579	+74
3643	2283	+66
3644	2056	+41
3645	1858	+38

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1547	+46
3702	1190	+35
3703	1032	+15
3704	885.5	+13
3751	481.9	+4.7
3752	192.9	+2.8
3753	185.5	+2.8
3901	176.1	-1.1
3902	168	-1
3903	167	-1.1
3904	168.9	-1
3754	172.9	+3.3
3755	167.1	+3.3
3756	161.6	+3.5
3757	158.8	+3.5
3758	154.4	+1.8
3759	154.2	+1.9
3760	152.3	+1.8
3761	149.2	+1.8
3762	145.6	+1.9
3763	141.3	+1.7
3764	141.1	+0.1
3765	137.9	+0.1
3766	136.5	+0.1
3791	138.1	-0.9
3792	139.5	-0.8
3826	166.9	+2.4
3827	164.1	+2.5
3828	158.7	+2.5
3829	155.9	+2.4
3830	152.9	+2.4
3831	152.7	+2.5
3832	150.8	+2.4
3833	147.8	+2.4
3834	144.2	+2.4

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3539	142100	--
3540	141300	--
3541	135900	--
3542	134300	--
3543	129300	--
3544	130000	--
3545	126600	+300
3546	131016	--
3547	127286	--
3548	126600	+200
3549	128400	+200
3550	121200	--
3551	121400	+200
3552	113700	--
3553	110600	+200
3554	113700	--
3555	111600	+300
3556	106400	+200
3557	106900	+200
3558	106500	--
3559	102700	--
3560	94700	--
3561	96500	--
3571	96600	+400
3572	96700	+300
3573	96700	+500
3574	89100	+400
3575	88900	+600
3576	88900	+600
3577	88000	--
3578	82000	+100
3579	83533	--
3580	76400	+400
3581	70300	+500
3582	67990	--
3583	62852	+200
3584	59902	+400
3585	57000	--
3586	52841	+1539
3587	51400	--
3588	51060	--
3589	47100	--
3590	46500	--
3591	47300	--
3592	47060	--
3593	46700	--
3594	44800	--
3595	44400	+100

5% מלווה פיתוח (ובריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2025	139400	--
2026	140000	--
2027	132500	+500
2028	137196	--
2029	126425	--
2030	144965	--
2031	129921	+3784
2032	139154	--
2033	135508	--
2034	134657	+3922
2035	132668	+3864
2036	112666	+700
2037	112158	-1100
2038	110344	--
2039	117751	-3642
2040	115453	-3571
2041	99020	--
2051	101308	--
2052	93863	-2905
2053	92964	-2875
2054	95174	--
2055	95303	+1000
2056	89568	--
2057	91967	--
2058	91958	--
2059	85726	+800
2060	93291	+2717
2061	61426	--
2062	50570	-700
2063	67849	+700

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יד	92.7	--

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	217	-0.4
7007	283.8	+0.8
7008	194	+0.7
7009	186.1	-1.1
7010	178.8	-0.3
7011	167.8	-0.2
7012	162.2	-0.3
7013	158.8	-1.9
7014	138.3	--
7015	114.9	--
7016	115	--
7017	118	--
7018	117.8	--
7019	118.3	-0.1
7020	118.2	--
7021	117.1	-0.1
7201	118.2	-1.4

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	15304	-5
6102	9564	+91
6103	8564	+83
6104	7902	+79
6105	7660	+72
6106	7266	-9
6107	6986	-8
6108	5039	-5
6109	4799	-5
6110	4722	-4
6111	3978	-12
6112	3855	-12
6113	3619	-1
6151	1834	-26
6152	989.3	-24.7
6153	862.2	-14.6
6154	846	-14.4
6155	583.4	+16.9
6156	455.2	-6.7
6157	335.4	-10.1
6158	317.6	-9.6
6159	280.4	-2.9
6160	257.5	-6.8
6161	249	-6.6
6162	224	-6.7
6163	209.1	-4.4
6164	200.9	-4.2
6165	190.1	--
6166	176.6	-5.2
6167	172.6	-5.2
6168	169.9	-5.1
6169	162.6	-2.6
6170	154.1	-1.2
6171	110.5	-0.2
6172	111.4	-0.2
6801	117	-3.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל און	1628	+10
אלתא	1582	+28
אלטינט	2609	-70
מרינס	1300	+6
תדר 84	117.5	+3.4
זב היש	261.4	-3.6
דיס הש	200.4	--
כור	126.6	+0.6
כלל	553	--
מצמ ד	181.7	--
מצמ ס	239	--
מצמ י	293.5	--
דן	140	-1.6
סל בנ	190.2	--
[illegible]	193.7	+2

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
כ.ל.ת.	170.1	+0.6
דיס הש	191.7	+0.6
כור	186.1	-0.8
כלל	219.5	--
מב דיס	183.5	--
משא מ	167.4	+0.8
משא מ	160	--
משא מ	150	--
לאומי	165.5	+1.5

שערי המניות 8.11.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91
בנקים למשכנתאות
מוסדות מימון
ביטוח
מסחר
שירותים
מלונות ושירותי תיירות
מחשבים ושירותי מחשבים
נדל"ן, בינוי ופיתוח
חקלאות
מזון וטבק
טכסטיל והלבשה
מתכת ומוצריה
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה
מוצרי בניה
כימיה, גומי ופלסטיק
עץ, נייר ודפוס
תעשיות שונות
השקעות בתעשיה
חברות השקעה
נסחרות במט"ח
חיפושי נפט

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלוואות מחשבים
נדל"ן בינוי חקלאות
תעשיה
השקעה
חיפושי נפט

משתנים

שף רנאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 8.11.1988 באירופה

מטבע	שער	
$ ארצות הברית	1.7795/1.7805	ל"ז שטרלינג
מרקים גרמניים	1.7805/1.7815	ל"ז ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0095/2.0105	
פרנקים שוויצריים	1.4940/1.4950	
פרנקים בלגיים	37.32/37.34	
פרנקים צרפתיים	6.0820/6.0850	
לירטות איטלקיות	1322.80/1323.80	
ינים יפניים	125.20/125.30	
$ ארצות הברית	1.3177/1.3182	ליש"ד.

שער התחבצ $ ארה"ב אונקיה לזהב מקסיקני 421.85

עסקות עתידיות (פורוורד)

	ל"י/$	מ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.7741/1.7752	1.4877/1.4889	1.7749/1.7760
3 ח'	1.7648/1.7661	1.4759/1.4772	1.7636/1.7650
6 ח'	1.7516/1.7535	1.4593/1.4610	1.7482/1.7497

הנתונים נמסרו על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תתחיל לעשות קצת ספורט מנהלים
40 מיליון מנהלים בארה"ב ויפן עושים את זה כל שבוע. גולף.
אחרי שבוע שוחק בעבודה - צא לכרי הדשא של קיסריה לרענון הכושר וחידוש המצברים.
דיינרס ומועדון הגולף קיסריה מציעים לך קורס להתחלת דרכך בגולף. 5 שיעורים ראשונים במחיר סמלי - 10 ש"ח לשיעור קבוצתי, 15 ש"ח לשיעור פרטי.
המבצע ימשך עד 31 לדצמבר 1988.
להזמנת מקומות תאום מראש עם חנה במועדון הגולף בקיסריה 06-361172/3/4 או שושי 03-493810.
מועדון הגולף בקיסריה בחסות דיינרס קלוב.
דיינרס. המעמד מחייב.
דיינרס קלוב ישראל בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

מה הנושא העיקרי

עד ליום הבחירות, רובנו האמנו שבאמת הבעיה העיקרית של המדינה כיום הנה הסכסוך הישראלי־ערבי, על כל מרכיביו: הבעיה הפלשתינאית, השלום עם המדינות השכנות וכו'. אמצעי התקשורת והמערכת הפוליטית בכללותה הביאו אותנו, במשך ארבע השנים האחרונות, לאמונה שביום הבחירות, נושא הסכסוך האמור — הוא שיעמוד במוקד.

ואכן, עלפי קטגוריה זו הצבענו, הבחרנו במפלגות שנראו לנו מתאימות יותר לייצג את עניינו בכנסת. היום, לאחר שהתבררו תוצאות הבחירות, הנבוך לנו גם שהמציאות שונה בתכלית השינוי. כל התקופה שקדמה לבחירות לא קראנו, פשוט מאוד, את המפה שעל הקיר. המספר הרב של מנדטים שניתנו למפלגות הדתיות, ובייחוד לקיצוניות שביניהן, מוכיח לנו שהינו ממש מטומטמים. כאילו שכחנו את הנושא הדתי במדינה.

לאחר שהתעוררנו על כרסאותינו שנים אחדות בתחושה המתוקה ששוב אין אנו שונים משאר האומות בעולם, וכי בעיותינו הן מדיניות, התעוררנו בתוך של הלכות פוליטיות — באה המציאות וטופחת על פנינו בפתח מאיים שכ, וביתר־שאת, שוט הכפייה הדתית. מצטיק אולי, אבל דווקא הדתיים — הם שעלולים לעצב למדינה פנים כשל מדינה פונדמנטליסטית, תאוקרטית, המתאימה את עצמה לנוף הלבנטיני, ולא האויב הערבי — הן הפוליטי הן המלחמתי — שמסביבנו. מזמה השלום המגוחכה הלאומי כאשר חייבים לשנס מתניים, להתחיל במאבק ולעשות לשינוי שיטת הבחירות.

גבי גולדמן
תל־אביב

ובכל זאת — אופוזיציה

כאשר אתה שומע על נסיונות הידברות של המערך עם המפלגות הדתיות, ששוב אינן קטנות, ואפילו עם צומת של רפול, האתה יודע את המחיר שישולם, אתה שואל את עצמך, מי צריך את הדייסה השלטונית הזאת? צודק אורי גורדון מהמערך ואחרים הקוראים לעבור לאופוזיציה. אך האם המערך יכול להיות אופוזיציה? האם תשכון שלווה באופוזיציה זו כאשר יתנפצו כל התקוות לכיסאות הרמים שכה הורגלו להם? על מה יילחמו אז? דיונים בצים ועל מה יילחמו אז? דיונים יהנים? מה המשותף בין ביטא מי הסוציאליסט האיש־שמאל במערך ומיהו ליבראל הכמה הם שונים כלומר מי במערך רפ"י ומי מפא"י ההיסטורית ומיהו בעצם ר"ש?

ובכל זאת מוטב שהמערך יהיה באופוזיציה. מוטב שיאלץ לבטא גלויות את כל הדיסהרמוניה שבו ואת אשר אנשיו חושבים באמת, ולהפסיק לומר את שהבוחר הסוציאליסט רוצה לשמוע, אולי. מוטב שילמד המערך להפסיק לאגוף את הימין מימין, משום שבסופו של דבר הוא מידרדר עם בוחריו אל הימין. מוטב שתיפתח מלחמה המערך במערך ויוזז התוצאות אשר יהיו, הבלבד שתהיה הפעה הפוליטית בישראל, אמינה ומוסרית. כי התנועה היחידה שאיננה בורחה היא המערך, והמפלגת שלטון או אופוזיציה היא בינתיים מפוקפקת, והמפלגה גדולה היא אשליה מסוכנת.

כאב לומר זאת לנוכח האינתיפאדה הפלשתינית, ההידרדרות הכלכלית והחברתית, עליית כוחו של הפונדמנטליזם הדתי והלאומני ויסודי המלחמה המתקרבת, אך כלום ישנה דרך אחרת? זאת המציאות, ועניינו של המערך משפיע על כולנו, גם על אלה שאינם משתייכים למפלגה זו.

יצחק הכהן
רמת־אביב

שווים פחות

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הפגינה יחס של זלזול וגרמה עוול למאות או אלפי נכים, מרותקים לכיסאותיהם או למיטותיהם, כאשר שללה מאתנו את הזכות האלמנטרית להצביע לכנסת.

מדי ערב שמעתי בטלוויזיה את אלברט כהן (הוא איננו אשם, כמובן) מבריז בשם הגיבה: "לכל אזרח זכות להצביע, המצביע — משפיע". ונעשו סידורים מסודרים שונים להבטיח הסעה למי שנמצאים הרחק ממקום הקלפי שלהם, לחיילים ולחיילות, ולאסירים בבתי הכלא.

ורק לנו, למוכי־הגורל, לא דאגו כלל.

כל התירוצים וההצטדקות ששמעתי — אינם עומדים בפני העוול הזה.

תמרה לוינגמן
חולה במחלקה סיעודית

תת־טוטו

כעת, ששקיעת המוח של שידורי התעמולה לבחירות בטלוויזיה מאחורינו, אני מקווה שישודרו אותנו גם מעונשה של פרסומת נוספת.

אינני יודעת מי המנהלה לפרסומים למען הימורי הטוטו, אבל פרסומת זו מעידה על תת־תרבות, והיא עלבון לצופי הטלוויזיה.

מאולה מרינק
עפולה

לברך של מי הרגל

ב"הארץ" (2.11) הופיעה ידיעה תחת הכותרת "תיירת ממצרים הוכתה בידי חיילי צה"ל". בגוף הידיעה מסופר שהחיילים שברו את רגלה של תיירת בת 43. הידיעה מסתיימת במילים "במשרד החוץ הישראלי התנצלו על המקרה והסבירו שהחייל לא ידע שמדובר בתיירת".

כדי למנוע הישנות מקרים מביכים מעין זה, רצוי שמפקדי צה"ל יבהירו את הפקודות וישננו לחיילים: "חייל! לפני הכותך אשה ולפני שבירת רגליה יש לוודא שאינה תיירת".

שי בקיהוד
חיפה

בנימין השלישי

בידיעה ב"הארץ" (25.10) נכתב בטעות כי במוסקווה הועלתה הצגתו של מנדלי מוכר ספרים "מסעות בנימין מטודלה". הנכון הוא כמובן "מסעות בנימין השלישי".

מרדכי הורוביץ־קרת
ירושלים

גיוס עכשיו

עתה, יותר מתמיד, יש להקים תנועה עממית של חיילי־מילואים ובני־נוער לפני שירותם הצבאי בדרישה נחרצת ובלתי־מתפשרת להטיל לאלתר את חובת השירות הצבאי המלא על תלמידי־הישיבות. עתה, כשיש סיכוי סביר כי חברי־ממשלה הדתיים יורשו את גורל השלום והלחם, ישלחו אולי אותי להילחם או לא את קול בוחריהם, יש צורך דחוף בהקמת התנועה, שמטרתה אף, כל הקווים הפוליטיים של המפלגות הדתיות לזהות ציוניות, מהקו ועד התנועה.

אני קורא לקבוצות של קציני־מילואים "להרים את הכפפה", ליתלמידי־תיכון אכפתיים, לכל מי שמש... בי ... [illegible]

אלון בין
שדות־הקווה

הארץ ממליץ

התזמורת של באבט (ת"א, ירושלים) — ארוחה צרפתית מפוארת מרעשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

קיץ אצל סבא (ת"א) — סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם שוכבת גוססת בבית החולים.

פרנטיק (ת"א, חיפה) — סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף תמנות (ת"א, ירושלים, חיפה) — שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד נוכל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

יום שני הסוער (ת"א) — "סרט אפל" על גנגסטרים ואהבה נואשת, מתרחש בניוקאסל שבצפון אנגליה. אווירה מסוגננת. משחק טוב של סטינג והרבה ג'ז.

בצלל המלחמה הדוויה (ת"א) — סרטה של אורנה בן דור־ניב הסוקר שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה. דור הניצולים ובניהם — משפחות פוליקר וגלעדי — הממשיכות לחיות את הימים הנוראים ההם בנכרי נות המוסיקה.

מאוקר האיש והחלום (ת"א, ירושלים, חיפה) — סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השנייה, מסתער בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך ושקט (ת"א, חיפה) — סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקבציה מעמקים ודי משפחה בורגנית.

הקומיסרית (ת"א) — קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מפרץ לגישתה ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודייה בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגלן אהדה ליהודים.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) — משל־קומדיה על אישה בוואריה שנפלה המכוניתה מן המדבר לשנרק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכי כובה של מריאן זגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

כנת לחיות (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט פעולה אלים על קרב בין כנופיית פושעים בינלאומית ושוטר בין יחיד בעל תושיה, בגודל שוקים אלוטה מודרני. עם ברוס ויליס.

איגוד ערים איזור דן (ביוב)

מכרז 7/88 — הודעה 296

איגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות לפתן שרותי שמירה על מתקנים של האיגוד.

את מסמכי המכרז ותנאים הצעות אפשר לקבל תמורת 100 ש"ח (שלא יוחזרו) במשרדי האיגוד, רח' גחלת בניין 24 תל־אביב, 657144. המעוניינים להשתתף במכרז יתבקשו הסיור תיאום על גבי הטפסים שיימצאו לכם יחד עם מסמכי המכרז.

הצעות בכתב ערבות בנקאית בגובה 10,000 ש"ח לתקופה של חודשים מתאריך סגירת המכרז יש להגיש לתיבת המכרזים במשרדי האיגוד עד לתאריך 27.11.1988 שעה 12:00. הצעות שתתקבלנה מכל סיבה שהן לאחר התאריך הנ"ל. כמו כן, הצעות שלא צורפה אליהן ערבות בנקאית לא תבואנה לדיון.

במכרז רשאים להשתתף רק שמירה הפועלים בגוש דן והמציעה הם בעלי רשיון מאת הגורם לפי חוק חוקרים פרטיים ושרותי שמירה תשל"ב 1972, והרשאתם כוח אדם הכיוד הדרוש לשם ביצוע שרותי השמירה כמבקרי להבות רשיונות הזיהוי הדרושים על פי כל דין להחזקת נשק.

אישור ביכוד היותם עוסק מורשה בעניין המע"מ וכן אישור על ניהול ספרי הנהלת החשבונות כחוק.

סיור מציעים יתקיים ביום 22.11.88 בשעה 09:00 בבקר ויצא ממשרדי תחנת השאיבה הראשית של המכון שליד תחנת הכוח רדינג ובהמשך אבן גבירול — פנת פי עבטן.

אין האיגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. בכטר
יו"ר מועצת האיגוד

קומבון המבחור יחזקאל ורד סולוביין ז"ל
תיק עזבונות 1735/88 —
בבית המשפט המחוזי בת"א־יפו

הזמנה לנרשים

ניתנת בזה הזמנה לפי סעיף 99 לחוק הירושה, תשכ"ה — 1965, לכל מי שיש לו תביעה כלשהיא כלפי עזבון המנוח יחזקאל הרי סויביץ ז"ל ת.ז. 426435, שנפטר בתאריך 9.1.88 ומקום מגוריו האחרון היה ברחוב פרץ סמולנסקין 12, תל אביב.

תביעות כאמור יש להגיש למנהלי העזבון תוך תקופה של שלושה חודשים מיום פרסום הזמנה זו, לידי מנהלי העזבון היה הלוי שאול ובן עזר טרואדוס, באמצעות עו"ד ח. רוזנבוים מרחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להקלה והיתר)

בב/322/87

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי סר גולדן, הל בל"ע הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה) בקשה להתרה הקלה: בנבט גוש 834 חלקה 3 ברחוב של בקעה צרפתית והז הטבה בירושלים והגיינה הקלה מאחור הבניה כמיעור של 5% עבור בנית מקלית, הקלה מאחור הבניה כשיעור של 1.28% — בטבונת 8% מקלה במספר הקומות.

הדיוט 6 קומות במקום 4 קומות כמותר.

את ההתנגדויות לבקשת ההקלה, הנ"ל אפשר להגיש תוך שמונים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב יפו 38 ירושלים.

ניתן לעיין בתכניות המוצעות במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם בחולה, מ"מ ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תקליטים / דני בלושטיין

מג'ז ועד לגנים קמאיים

יאן גרברק, ארץ שבעת החלומות

יאן גרברק, המוסיקאי הנורווגי הסקסופוניסט החשוב ביותר באירופה, ממשיך לחקור בתקליטים שהוא מוציא בשנים האחרונות את השילוב בין הג'ז למוסיקה האתנית: כמי שמורשו ב"גנית אנרגיה" מבית מדרשו של ג'ון קולטריין, הרי גם המוסיקה שהוא יוצר היום משמעת רחוקה מג'ז בהגדרתו הקונבנציונלית, וניתן לשמוע בכל צליל שהוא מפיק מהסקסופון את המורשת המוסיקלית שלו. גרברק מצליח להרחיב את גבולות ההגדרה של הג'ז העכשווי לתחום של מוסיקה אתנית ומוסיקה מינימליסטית. אין פלא לכן שבחר לשתף לתקליטים את הפסנתרן הגרמני ריינר ברונינגהאוס, מהמובילים במינימליזם המודרני באירופה, את אבהור זהר, נגן הבאס שאותו הופיע בהופעותיו המרות לטוב בארץ, המנגן את נגן כלי הקשה הברזילאי נבה וסקונסלוס, אתו הוא משתף פעולה כבר מ־1974.

דוגמה לשילוב אמיתי בין מורשת הג'זית לכיוונים שאליהם הוא פונה, בכה שנראה כקריאה קמאית של גנים מרכז־אסיאתיים הנמצאים אצל תושבים רבים של צפון־אירופה, היא הקטע "זוי שטגרד": הקלידים המינימליסטים של ברונינגהאוס משרטטים תמונת־נוף של קשמיר, או ממלכה קסומה אחרת. כלי הקשה של וסקונסלוס כמו מפחידים שיירת גמלים דרדבשתית, ואילו הסקסופון של גרברק נע בין שבט מרחים מסתולסלים לאקוסטאליות בנוסח קולטריין. "לשון הסוודות", קטע אוירה מיסטי, מזכיר את המוסיקה שכתב גרברק לפסטיבל הסרט "מגדל הרבונים". באייכורי, איש השרשמגן גרברק בגפו, בסקסופון־טנור ובכלי־הקשה, הקטע הוא מזרחי להלוטין, בקצב אי־סימטרי מהפנט.

אם אתה נותן לעצמך להיסחף אתו, התקליט הזה נושא אותך לשריף קסום. יש בו האיכות של הרגע האמיתי, שילוב של עתיק המודרני העומד בבסיסן של פרימיטיביזם אמנותיות. כמגמת השילוב של מוסיקה אתנית במוסיקה מערבית, שזכתה לכינוי "מוסיקת העולם", יאן גרברק הוא דמות קרדינלית. (ECM, יבואן MCI).

...ריישם. הענקת לשמוע אותו גבוה ומבצית שוב את קולו המיוחד

תוון משותף, מתווה לוודי גאתרי ולדבלי

את החזיון המשותף של וודי גאתרי, הדמות החשובה ביותר במוסיקת הקאנטרי־פולק האמריקאית, ולדבלי, שלצד בוב דילן ברוגד האמריקאי היה מהבולטים בהתפתחות הקאנטרי־בלוז, ניתן לחוות במשותף רק היום. אמנם בשנות השפל בארה"ב גם גאתרי וגם לדבלי (האחרי לדבטר בשמו האמיתי) השתמשו בקולם ובמוסיקה שלהם למחאה חברתית. אך חייהם של לדבלי, שחור, יליד לואיזיאנה, היו, כפי שקל לנחש, קשים הרבה יותר. גם המוסיקה שלהם היתה שונה. זו של לדבלי התבססה על הבלוז ועל שירי ריקודים של פועלי חוות מדרום ארה"ב, בעוד שזו של גאתרי התבססה על מסורת של בלדות אנגלו־אמריקאיות. אך תקליט המחווה הזה מוצא את המכנה המשותף שלהם דרך אמני רוק ופולק של הדור הנוכחי, שגם עקבותיהם של גאתרי ולדבלי קל לאתר במוסיקה שלהם.

בין המבצעים בולטים: יו־2 בביצועם ל־Jesus Christ של גאתרי, ג'ון מלנקם בביצוע מלליק ליד רח מי של גאתרי, הבוס — ברוס ספרינגסטין (שוכה לייצג בשני שירים), ששר ברגש את שירו מלא הבוז של גאתרי על "אנשי הזוק", ריצ'ארד הקטן ברוקנ'רול האנרגטי של לדבלי, שאנ' Rock Island Line מאמאל ב"בלות המדורגניט" של לדבלי, בוב דילן — מי שינק מים על ידיו של גאתרי כששכב חשוך־מרפא, קרבן למחלה האיומה האנצ'ינגטון קוריאה. ב"הבער היפה פלורי" של גאתרי. נקודות המפגש המוסיקלית היחידה בחזיון המשותף הזה היא בביצוע של בראיין וילסון ל"לילה טוב איירין". ספק אם הרבה "ראפים" אמריקאים שגדלו על הבלאדה הזאת יודעים לייחס אותה ללדבלי — אמן שחור וחוקא.

הדמות המובילה בתקליט היא זו של בוב דילן, נושא הלפיד של וודי גאתרי, שהעדיף להצטבע בשיר אחד בלבד, אך תרם את חלקו ההיסטורי בהערות האמירות המופיעות בכנפים העטיפה היפה. את התקליט מסיים פיט סיגר, מלווה במקהלה גדולה ולהקה, בהמנון הבלאד־אמריקאי שכתב גאתרי, This Land is Your Land. מרגש העדרה של ג'ואן באאז, קרבן לקרע ההיסטורי ביה לבין דילן, בדסיפוזיה בעבר הרחוק, שביצועה המרשים ל"אותו, האם אתה יכול לתת לי מטבע" של גאתרי, הפך זה מכבר לקלאסיקה. אך הביצועים החדשים לשיריהם של גאתרי ולדבלי מוריקים בהם אורגלין, ומצליחים להעביר אותך הלאה מעל משוכת הזמן, גם אם מוסיקת קאנטרי אינה בראש מעייניך (NMC).

טום ווייטס, Big Time

הספק באם הסרט המבצית את טום ווייטס בהופעה יגיע לארץ, יכול להתחרות ישה בספק אם נוכה אי־פעם לראות אותו מופיע אצלנו בשריונות. בינתיים נוכל להתנחם בתקליט שיצא יחד עם הסרט. לכאורה, מה הטעם להאזין לטום ווייטס בהופעה חיה, שהרי תקליטיו, על הרכבם הכלי הבזארי ואופן הביצוע המאולתר שלו, נשמעים כאילו הוקלטו בהופעה חיה. אך מן ההקלטה הזאת נשמעת משנה את האלטרנטיביות של שירים מהופעה להופעה (שוב, אגב באלבום להתפרנס בנושא זה מפיגורים שמעוטת מפי מאפשרים שחוז בה).

ובאמת, קשה לזהות את השירים, שרובם לקוחים משלושת אלבומיו האחרונים. "כלבי הגשם" שאותו הקליט ווייטס במקור כטנגו, עם השפות של אסטור פיאצולה, אכנם מתוחל כך בביצוע בהופעה החיה, אך מתפתח בסופו לקאוצ'וק רוסי סוער, בולל קלרינת הסידי מייבב. ומי שיצליח לזהות את "מנ־אנויד סוער", שאותו כתב ווייטס במקור למאריאן פייתפול, יכול לראות את עצמו כשיר להצטרף למחלקה לזיהוי פלילי.

בקיצור, תענוג לשמוע שוב את טום ווייטס נובח, נוהם, נושק, נע בקוקלילות בין הרביל, בודלוס, טנגו, בלוז ומוסיקה של לובי בבתי־מלון, מבציה שוב בקולו המחוספס את עולמם של הלחויים, מלאה במוללה של נגנים מבזיים. (הד־ארצי).

Talk Talk, נשמת עדן

במהוריות ההיסטורית שנוצרה בשנים האחרונות במוסיקת הרוק, לאחר החזרה בתשובה אל שנות השישים, מציינות להקת Talk Talk האנגלית את החזרה אל הרוק האמנותי, שנמשה מעל פני האדמה כמו הדינוזאורים, עם פרוץ מהפכת הפאנק. מאריך הוליס הזבריו באלבומו...

דייר סטרייטס, כסף קל

אמנם Money for Nothing הוא שם אחד מלהיטיה הגדולים של "דייר סטרייטס", אך יותר מכל הוא מיטיב לקלוע אל מטרת תקליט האוסף הזה — להמשיך לסחור את התהלה הארוכה של הלהקה, המוסיקה. להיות הביכונים של האנפים יותר משלוש שנים מאז הולה מלפעול. או למי בעצם מיועד התקליט הזה? הוא שבאוסף שלפניו הוא תמך־ארוך כה מייצג של "דייר סטרייטס", שהוא מיועד רק למי שאין לו אף תקליט של הלהקה אולי מישהו מתמכור הדרי שהחליט לבדוק כה מזין את הנוף של צמיחתי הפוליטיים במסיבותי ריקודים.

אז כבר, יש לנו כאן את "סולטני הסווינג", "חקירות פרטיות", "טוויסט בברכה" (במיקס חדש), "אנחנו לנשק", "רומאו וג'ולייט" ועוד, המסתבכים לכדי "כסף קל" — המביע העיקרי של התקליט. "דייר סטרייטס" הם לא הלהקה הראשונה, ובהחלט לא האחרונה, שעוברת תהליך מהיר מאוד. אך כידוע, משכפול לשכפול יורדת האיכות, גם אם המקור היה איכותי. (פונוקול).

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 9.11

התיאטרון הקאמרי:
הנשים המצבות מצנזונג: 20.30
המלכתם: 20.30
יהודה של מטודף — הביתה: 20.30
סאלה שבתי — באודיטוריום חיפה: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
עלבוני הורים: 16.00, 20.30
נשים — בצוותא: 20.30
בית ברנרדה אלבה — בתיאטרון ירושלים: 20.30

חוק התכנון והבניה התשכ"ה1965
מחוז תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית שקמים הופקדה תכנית הנקראת מס' 244/03/6 ביחד עם תשריט הנספח אליה.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת שימושי קרקע של חלקה 73 בגוש ובה"ל משטח לא מסודר להרחבת הכפר: 1) מבנים להשבתה המשק (מקום המעבר 18 מבנה המשק "1986") להשבתת המדרש. 2) קביעת דרך חדשה. 3) קיום הקלאית ביתרת החלקה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 2692 חלקה 73, 74 וחלק, משטח ממוקם ע"י בכיש מס' 3600 גת"א חוף אשקלון.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי תכנית הבנין וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. העתק ההתנגדות בכתב תוגש במשרדי הועדה המקומית כלומר הגשת ההצעה את ההתנגדות עליהן מתנגדת ההתנגדות.

שלום רצים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ
מודיעה כי
לרגל איחוד הון המניות הרגילות,
יהיה פנקס בעלי המניות של החברה
סגור להעברות
מהיום ועד ל־22.11.88
בפקודת הדירקטוריון מזכיר החברה

החברה לבנינים ולחמרי השמל בישראל בע"מ
הודעה בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה כי עפ"י החלטת הדירקטוריון תתכנס אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה ביום שני, 5 בדצמבר 1988 בשעה 14.00, במשרדה הרשום של החברה רחוב חלוצי התעשיה 106 מפרץ חיפה.

על סדר היום:
קבלת החלטה מיוחדת בדבר הגדלת ההון הרשום של החברה ל־3,100,000 ש"ח מ־11,500,000 ש"ח ל־14,600,000 ש"ח.

את הנוסח המלא של הצעת ההחלטה הנ"ל ניתן לקבל במשרדה הרשום של החברה בשעות העבודה.

אם בעלי המניות לא יתאספו במועד הנ"ל במנין חוקי, תתקיים האסיפה באותו מקום ובאותו היום בשעה 14.30.

בפקודת הדירקטוריון
ק. רוביך, עו"ד
מזכיר החברה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסבת רופאים בסקרים רופאים מ־8 בערב עד לשעות ב"ח בבקר בתנית מ"א טל' 101.

מגן דוד אדום: ירושלים 523133, תל־אביב 5460111, חיפה 512233, גוש דן 5793333, הרצליה 052־541333, נהריה 823333, רחובות 08־451333, בת־ים 5511111, חולון 803133, לוד־רמלה 08־221022, באר שבע 057־74767, הקריות 04־763333.

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00, בימי ו' — 15.00—8.00, טלפונים 03־433300.

שח"ק — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 669531, 660585, מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631011 מנוי 5752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר שקמי — שירות רפואי לקופ (ב"ש). שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקמי" מנוי 222.

שלו"ח — שרות רפואי לקופ (חיפה): בימי חול בשעות 19־24 ימי ששי 14־24, בשבת 08־24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב: ריזנבוך מגמר שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03־285822.

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות בדי מתנבא 49 טל': 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00.

ירושלים: ב"ח הדסה ע"כ — 22—16 קופת לביה — שרות מרפאים לרשאה, שיקום ותשוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575, 7549111 איתורית 1500.

ערן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות) ירושלים 227171, תל־אביב 5461111, ילדים ונוער 03־261113, חיפה 672222/3, נתניה 053־335316, באר־שבע 057־418111, כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410, כפר סבא 052־913999.

מרכז רפואי באר־יעקב 08־229858, מרכז מידע לקרבנות אונס (24 שעות): תל־אביב טל' 234819, ירושלים טל' 02־245554, חיפה טל' 04־362611.

מרכז מידע למכבי לחין: ממקס "מעגלים" א' רח' 11.00—13.00, ב' רח' 16.00—18.00, טל: 220051, רח' נאטר 13 תל־אביב.

יד בדר — אתר קשבות ליולד ולהורים תל אביב "ליולד" 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732, ירושלים 243358, חיפה והגליל — 229488 מ־11.00—20.00, הגליל המערבי 04־922222.

קו אלה — האגודה לתכנון הזה עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00—20.00.

ארגון לשירות צרפים — חברה מיוחדת לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461722/8.

שח"ל — שרותי בריאות בישראל מבית לחולי לב 350840 (מרמי).

ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות טל: 03־5461133, 08־550506.

החשף למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 23.00—19.30 ת"ד 33602 ת"א.

תורנות מדעות בטלפון — רחמן ת"א 239952, 246363, 611001, רחמן ירושלים 226335, רחמן חיפה 645334.

האגודה לזכויות האזרח בישראל טל' רוטשילד 108 ת"א 5619463.

תורנות בתי־חולים

תל אביב: הקה — (ילדים, פנימית, כירורגיה). ירושלים הדסה ע"כ (פנימית, כירורגית, נשים, עיניים, א.א.ג). הדסה ה"צ (אורטופדיה). בקור חולים (ילדים).

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב — אילתרוב אילתרוב 76 230746. קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492. ירושלים — משרקאים בורלא 5 גוה מרכז 639521. חיפה — הנשיא שד' הנשיא 33 333312. חולון — אודון הופיין 52 889153. עין יהב עין יהב 2 884854. בת ים — סוד הבריאה רייק 20 583360. פתח תקוה — קופ"ח הכללית חיים עוזר 905271. בני ברק — שפירא ר' עקיבא 60 781854. הקריות — הרמן מסגת מודיעין 715136. חדרה — הנשיא הנשיא 322431.

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י בוגרת מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00, 5101511/2 9. חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' המגנים 14 טל' 381520.

מרכזי מידע — אגד

02־304384 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי **הסנה** חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 בטגראפיה של א"י מבי הארץ
08.40 אנגלית ד'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.15 דוחב מכוסם
10.30 מדעי הטבע ה'־ו' גוף האדם
11.00 חשבון ד'
11.15 יהדות קשת וענן
11.40 אנגלית ד'
12.00 נושאי יסוד ביהדות
12.25 אזרחות על־יסודי
12.50 צרפתית
13.05 אנגלית
13.30 מדעי הטבע
14.00 עד כאן
14.05 אנציקלופדיה פתוחה
15.00 נילס הולגרסון
15.30 פרפורים
16.00 ליל הבדולח
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 איבני אשם, דרמה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תקלאות היום
19.00 (ע) בריאות ויופי
20.00 מחזות מכב
20.02 עד פה
21.00 מהדורת חדשות מורחבת
21.30 לנתוח תוצאות הבחירות בארה"ב
22.00 תשדירי שירות
22.05 הפתרון הסופי
23.45 מבזק של יום החדשות הלילה

ערוץ 2

18.30 מה נשדר הערב
18.35 האמזונות
19.00 מתכונר עד האיידס
19.27 "רגע לפני..."
19.30 ראנדבריג, סדרה דרמאטית חדשה
20.21 "רגע לפני..."
20.30 אדם וכלכלה
21.00 מסע בחלל
21.28 שירים עבריים
21.40 קזל ברגע מאורות

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 מאגזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 קים ואלי

22.00 חדשות באנגלית עם ילדים (סדרה קומית)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האזור הדמדומים
15.30 סופר־בוק (מצויר)
16.00 שכני הסלעים
16.30 הנרדפים
18.00 חן וקשת. (סדרה)
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 רצה במסיבת קלמוס (מתח)
21.00 החוק הדי מגרן
22.00 מחוקי רמא
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהפגה בעונות באך
09.00 שעה עם אנסמבל
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 מן הנרשים
15.00 אנתולוגיה, בגליל
16.00 סולמי הקונצרטים
18.00 מבוא התקליטיה
19.00 אבנים באלפון
20.05 כבקשתך
20.57 פינת השיר
21.00 אופרה
23.00 דרך ודאמה

רשת א'

16.05 מושגים
17.05 צבעי הקשת
18.06 מבזת ערב
19.00 שירונים לעולים
22.05 הבר מאחר מכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
19.00 היום הזה

19.35 שירים עבריים
20.05 צמקים ושקים
20.30 נולדו אשמים — שידור חוזר

מתיאטרון הזמן מהים
22.30 להראות בחלום
23.05 מתפשים את המטמון

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 כתוב באותיכם
21.05 מבצע בא
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יעד משודר
18.45 משוח עולמי

00.05 ציפורי לילה
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 ליל הבדולח
21.00 מהדורות להחשה
21.30 אנציקלופדיה משודרת
22.05 ליל הבדולח, המשך

צה"ל 2

19.05 יומנים מוסיקה
20.05 מבער הפוממנים הלועזיים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הג'אז הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 השיר עיניים שירים במגבון השחר
06.30 סיכום הבשמה היומית
06.35 דף גמרא יומי
06.50 מוקד היום
07.30 יום בעיניך, שירים ישנים
08.05 תפוה
09.05 טלריה, שירות מידע
10.05 פנטי בוקר
11.05 יזכורות, שירים עבריים
12.05 מעגל יהדותכם
14.06 בראש צעיר, מאמזין לילדים
15.30 הבר ביניים המוזות

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר הון בחורות יום ד'

07.00 הבוקר הזה סוף ביום ד'
08.05 סף לשלום סוף ביום ד'
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.05 אלף־אלף ב"ביתי"
13.05 בתוך היום, חדשות וסופים
14.06 בדיבוגה. הזה והמשר
15.05 שירים ושעורים
16.05 תוחלת הארץ
17.05 רגעי קסם
17.55 קראוי ספר. קראים מבלירים

רשת ג'

06.05 בוקר לאושר, תוקים המבזים
07.05 שיר בבוקר בבוקר, שירים עבריים
09.05 "מה כבר התעליק"
10.05 דבוים מקבים עם מכתים אימתר
11.05 מלאכי דווקה "על הספר"
12.05 "אמנה יוצמינה" עם יוסי סיאס
13.06 רק בימי חול עם בנתם פריי
14.06 "לי ולך" שיר ורנה עם רווקל

עמית 15.05 זיגוס חדיש ומחדשי
16.05 פדם 89 עם ישאל הכיד

גלי צה"ל

06.05 אנטולוגיה משודרת
06.30 פוקוס עין, חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר־טוב ישראל, אקסטר "אליהם" טופיים קלוזץ עד 10:00
09.05 אלוהטוף, עם אלי ישראל
10.05 "עסוק", שירים עבריים
10.55 "בי מפעם ב"תמשיכה" עם דוד ואב מנל
11.05 גבח לעכשיו, עם רפי רשף
13.05 "דה רה כ"י"
14.05 "מגישה יד מית"
15.05 "שירים להגר" עם ארז טל
"אל תקשו ללכ" פינה יוזמית למיעבית בותה לב
16.05 ארבע אחר הצהרים, שירים עבריים
16.45 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור

קולנוע

תל־אביב

אורלי — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
אלנבי — פסים והכבבים 7.30, 9.40
שכבו של הכוכב השמיני 11.30 בלילה
אסתר — השוטר בגינס 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין — החבל 11.15
בן יהודה — פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — החגיגה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת — בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.20, 9.45
דקל — ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 — קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — מקין בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — כשר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
הקולנוע — בית בודני אמריקה — הערב אין הקרנת סרט
הייכאון — ניקו 7.30, 9.30, סקס 12.00
הוד — אקשן ג'קסון 5.00, 7.15, 9.30
רב חן:
חן 1 — כת לחיות 4.15, 7.20, 9.45
חן 2 — פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 — ללא מעצורים 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 — לסכינר באהבה 11־2־5 7.30, 9.50
חן 5 — בעל בהשאלה 11־2־5 7.30, 9.50
ליםור — צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 — החיים הם נהר ארוך ושקט 10־8־5־2
לב 2 — יום שני הסוער 10־8־5־2
לב 3 — בצלל המלחמה הדויה 10־8־5־2
לב 4 — הכניסה הקטנה 10־8־5־2
בהיאון ת"א — קיץ אצל סבא 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — מבלמה כלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — מוריאל או זמן השיבה 7.00
פאילת 1 — שם המשחק 54.45, 7.00, 9.30
פאילת 2 — מסיכה במורה 5.00, 7.15, 9.40
פאילת 3 — מגלה את אמריקה 5, 7.15, 9.30
פאר — צל המוות 5.00, 7.30, 9.30
פוקס — משורים ורשת 10.00
פריז — אבה 12־2־4, 7.15, 9.30, להיות או לא להיות 11.30 בלילה
צפון המזרח — מאקר האיש והחלום 4.30—7.00, 9.30
שחף — מרדף תמנות 4.30, 7.00, 9.30
תמר — עיניים שחורות 7.15, 9.40
תכלת — הקומיסרית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — סרוד ברחובות 5.00, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — מבלמה כלי בושה 7.15, מולייכים עיזים 9.35

נתניה

אמפר — סרוד ברחובות 5.00, 7.15, 9.30
שמאד — 5.00 בוקר טוב ויאטנם 7.15, 9.30
שרון — השוטר בגינס 5.00—7.00, 9.15
הוד — החבר של החבדה שלי 7.15, 9.30

חולון

מגדל — כת לחיות 7.15, 9.40
דיינה — שוטר בגינס 5.00, 7.15, 9.30
מגוי — מרדף תמנות 4.30, 7.00, 9.30
ארמון — הקלות הבלתי נסבלת 6.00 — 9.00

ירושלים

אדיסון — כת לחיות 4.30, 6.45, 9.00
אורגיל — בוקר טוב ויאטנם 4.30—7, 9.15
אורגיה 1 — החגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אורגיה 2 — מקין בלוז 5.00
כמעין המעבר 7.15, 9.30
אורנע — ניקו 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — ספר הג'גל 4.30, אבי החברה 6, הזמנת מעבר לשינה 8, שם הורד 9.45
מגור — מרדף תמנות 4.30, 6.45, 9.00
סינטשל — אלף האחרת של ביג יורק 7.00, 9.00
סינמטק 1 — הנסיך הקטן 4.00, אופקים אבודים 7.00, השהה 9.30
סינמטק 2 — חרה כללית 9.30
עדן — השוטר בגינס 4.30, 7.00, 9.00
מטור — אהבנו כל כך 7.00, 9.15
רון — ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים — מאקר האיש והחלום 7.00, 9.30 קפה בגדד 7.00

באר־שבע

חן — פלטרגייסט 7.15, 9.30
היכל התרבות — החיים הם נהר ארוך ושקט 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — פרחים בעלית הגג 7.15, 9.30
דן אכבריה — מגלה של ספירות 7.00, 9.30
היכל — השוטר בגינס 7.15, 9.30
דקיאל — שלום נפרד 7.15, 9.30
תפארת — לסכינר באהבה 7.15, 9.15

רמת גן גבעתיים

אופיס — כת לחיות 5.00, 7.15, 9.45
אורדע — מרדף תמנות 7.00, 9.30
הדר — סרוד ברחובות 5.00, 7.15, 9.30
לילי — החגיגה של באבט 7.30, 9.30
סמים — משודרים ורשת 7.00, 9.30
רב־גן 1 — בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.20, 9.50
רב־גן 2 — פרנטיק 5.00, 7.20, 9.50
רב־גן 3 — הכניסה הקטנה 5.00, 7.30, 9.50
רב־גן 4 — שוטר בגינס 5.00, 7.30, 9.50

כפר סבא

חן — השוטר בגינס 7.00, 9.15
עמל — פרנטיק 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.00, 7.00, 9.15
חן — ללא מעצורים 7.00, 9.15

ראשל"צ

רון 1 — מרדף תמנות 4.30, 7.00, 9.30
רון 2 — ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 — שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — פרנטיק 7.00, 9.30
קפמתא — סרוד ברחובות 5.00, 7.15, 9.30

נהריה

רון — הקלות הבלתי נסבלת 6—9
היכל התרבות — מגלה את אמריקה 7.00, 9.15

חיפה

אורה — תזיך במקום 6.30, 7.00, 9.15
אורלי — קפה בגדד 7.00, 9.15
רב אור 1 — שם המשחק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 2 — פרנטיק 4.15, 6.45, 9.15
רב אור 3 — כשר קטן שלי 4.15, 6.45, 9.15
רב־בית 1 — בוקר טוב ויאטנם 4.15, 6.45, 9.15
רב בית 2 — ביג 4.30, 7.00, 9.15
חן — ניקו 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — התפוז הכבוי 7.00, ולינג 9.30
פאר — כת לחיות 4.15, 6.45, 9.15
רון — מרדף תמנות 4.30, 7.00, 9.15
שביט — בצלל המלחמה הדויה 7.00, 9.00
קין אור המיתרים — פרס מתוק 4.30—7, 9.15
סינמה — קפה מודיה — מגלה את אמריקה 5.15, לירי איב 6.45, 9.15
עצמון 1 — השוטר בגינס 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — סרוד ברחובות 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — מאקר האיש והחלום 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — פרסידיו 7.00, 9.15
בית העם — מרדף תמנות 6.45, 9.15
היובל — אקשן ג'קסון 9.15
כינון — ללא מעצורים 7.00, 9.15
כבירן — עיניים שחורות 6.45, 9.15
סביר — אהבנו כל כך 7.00, 9.15
כותח — נשואה לשניים 7.15
בית העם — אהבנו כל כך 7.15, 9.15
הדר — פרנטיק 7.15, 9.15
חן — הבטע הגשלא 4.30, מגלה את אמריקה 7.15, 9.15

קרית אונו

מרכז קהילתי — סלמה 7.00, תשוד 9.15

אשקלון

אסתר — שם המשחק 7.30, 9.30

בית שאן

אולם ספורט — פרחים בעלית הגג 9.15

רחובות

בית העם — מגלה את אמריקה 8.00
הדר — כת לחיות 7.00, 9.15
חן — השוטר בגינס 7.15, 9.15
תינוק מחר במשפחה 4.30

צפת

בית אלון — ללא מעצורים 7.00, 9.15

נס ציונה

כותת — מבלמה כלי בושה 6.00
היכל התרבות — ניקו 7.00, 9.15
בתעופה — חשוקי במקום 9.00

פתח תקוה

היכל 2 — סרוד ברחובות 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 — פרסידיו 5.00, 7.15, 9.40

עכו

אודיטוריום — חשוק במקום 7.00, 9.00

טבריה

יד עמנואל — אהבנו כל כך 6.45, 9.15